Index interimalis Protocolli Ordinum Dioecesanorum
a pagina 1ª usque 178.am inclusive

A)

B. C. libellus praescribitur. 53. - Adoratio SSmi. 79. - Aetas copulandor. 23. - Aetatis venia. 23. Alpha. ticae tabellae 82. - Anglorum conversio. 115. - Anleihe (nat. mus) 40. - Apostatae. 65. 68. - Apostata miles omodo tractandus. 99. - Approbator. Examen Docent. 81. - Arborum Schola. 136. - Archi-Episcopus Gribur. sis. 29. - Aurea Corona. 29. 39. 101. - Autochiria 167.

B)

aptismus prolium aber. Parochiae. 3. - Barba buccalis ex. 11. - Baumschule. 136. - Bavaros non licet citra ial. facult. copulare. 51. - Benedictio Campanar. pravie insenuand. 87. - Berkesd vacat. 62. - Bosnenses meticani. 86. - Bregovics Parochi mors. 90. - Burgić Praepos. Par. mors. 117.

C)

ampanarum benedictio pravie insenuand. 87. - Campanator sit distinct. a Ludirect. 28. - Cancellaria Cir. lares imprimet 3. - Capellanor. honorar. 100 fl. 90. - Capitalia immunia a tributo. 31. - Capital. Eccl. 60. - Ca. alia jenes Terrestr. Dom. edicenda 69. - Cassa fundation. gener. coordinatur. 19. 118. 162. - Cassa Sub. diaria emeritor. Sacerdot. 32. - Casus mortis indicandi 40. - non indicandi 54. - Casus reservati 15. atholicis non licet adire Scholas Protest. 21. - Cellae Marianae 151. - Charit. & misericord. commend. 7. - Cholera morbus. 82. - Circulares quomodo edendae. 3. - Clerus a labore publico immunis 88. - ad dem et charitatem populo instillandam excitatur 91. - se etiam in Spiritu restaurer 7. - Curatus Clerus ebito honore prosequendus - ad judicia non arbitrarie citandus - matricular. Extractus in scripto ocatus extradet 114. - Collecta pro Monialibus 28. - pro Constantinopol. hospitio 35. - pro Szepsiensi is 35. - pro Ejus Americae 36. - pro Eccles. Londinensi 48. - pro Eccles. Komáromiensi 67. - pro aquar. ndatione damnific. 69. pro Kajolnais Nyékensibus 70. - pro Desaviensib. 80. - pro Bosnensib. Gran. anis 86. - pro Meszlényensib. 88. - pro Saucio patriae milite 102. - pro damnif. 106. - pro Eccles. Gracov. 112. Orphan. & viduab. milit. 115. - pro Eccles. Pestiensi 118. - pro Augustinis 170. - Collectae pro Rege ad. endum etiam Imperator 87. - Collectoribus Eleemosynae certa regula praescribitur 52. - Colonisatio in ngaria 20. - Commissariatus Societ. S. Stephani 63. - Commissarii Ecclesiastici jenes Missas Sacerdot. 100. ensus. pro Cathedr. Univ. 22. - pro Statione Praeb. Capell. 39. - pro Par. Szobony 53. - pro Par. Berkesd 62. - par. Pécsvár 79. - pro par. Bajk 80. - pro par. Quinqueecclesi. 102. - pro Praeparand. Szepsiensi 116. - nferentiae Docent. 141. - Confraternitas S. Juventutis Jesu 120. - Conscriptio fatuum fundat. 33. - Con. atus Popularis 145. - Constantinopol. hospitium 35. - Conventicula Jonyoházak 99. 143. - Co. atio Cleri 11. - Convertitae 65. 68. - Coordinatio Cassae gener. fundat. 19. - Status Cassae hujus 80. ulatio quibus deneganda 22. 23. 50. 51. 52. 54. 160. - post meridiem non instituenda 161. - Corona nea 29. 39. 101. - Corona Regni Hungariae 4. - Cubilium ornatus superfluus 11. -

D)

or domus Dei commend. 57. - Defectus aliqui vitandi 56. - Delisovics presbyt. mors 145. - Dispen. io non facile concedenda 2. - quomodo petenda 139. - Districtuum nova divisio 119. - Divisio stricuum Vdiaconalium 119. - Divisio proventuum parochialium 48. 63. - Docentes non sint a Campanatores 28. - approbatorium subire debent 81. - examinis objecta 88. - conferentias vent 141. - examinis praeclusi terminus 146. - competentias in conv. mon. percipiunt 147. - modo eligendi 171. - Dogma immac. Concept. 66. - 77. 83. - Domestica qualis familia 12. - Domini. es Scholae 5. 41. - Domor. priv. visitatio 11. -

E)

lesiae decor commend. 57. - Fisci 154. - Ecclesiar. Fisci coordinatio 154. - Ecclesiastica judicia 104. ultura 167. - Egyházi enekeár 65. - Enciclycae 7. 25. 91. - Endrödy paroch. mors 52. - Evange. rum libri 59. - Szent Imakaszok 66. - Examen Concursuale 5. 31. 51. 52. 87. 121. 136. - Examin. Docentium objecta 88. - terminus exam. 116. 139. - praeclusi terminus 146. - Executores Testa. enti cui dent rationes 100. - Eleemosynae collector. certas regul. observent 52. - Explicatio ca. um Reserv. 15.

F)

ddy parochi mors 55. - Familia Cas. Reg. 21. - Domestica parochi 12. - Farkas in Vicar. conf. 1. - enczfy par. mors 149. - Festivitates Majestatum quomodo asservandae 117. 162. - Fisci Eccle. rum ultra 10 fl. nihil sine consensu erogand. 60. - Capitalia immunia a tributo 31. - Capital. es Terrestr. edicenda 69. - Capital. jenes Stat. Subl. 161. coordinantur 154. - Solior. lustus vetat. 11. - Jonyoház conventicul. inhib. 99. - circumscribitur 143. - Fundus instruct. 154. - Fun. ones sic inscribendae sunt 51. - rationes annuae reddendae 154.

G)

metrae milit. 144. - Girk Ejus installat. 1. - Girk Aloys. Commissar. Soc. S. Steph. 63. - Gratiar. actio idenli inventae Coron. R. Hung. & J. Clemed. 4. - pro face 111. - pro superato partu Imperatricis 115. -

Index interimalis Protocolli Ordinum Dioecesanorum
a pagina 1ª usque 178.am inclusive

A)

B. C. libellus praescribitur. 53. - Adoratio SSmi. 79. - Aetas copulandor. 23. - Aetatis venia. 23. Alphabeticae tabellae 82. - Anglorum conversio. 115. - Anleihe (nat. mus) 40. - Apostatae. 65. 68. - Apostata miles quomodo tractandus. 99. - Approbator. Examen Docent. 81. - Arborum Schola. 136. - Archi-Episcopus Cibiniensis. 29. - Aurea Corona. 29. 39. 101. - Autochiria 167.

B)

Baptismus prolium aber. Parochiae. 3. - Barba buccalis ecc. 11. - Baumschule. 136. - Bavaros non licet citra special. facult. copulare. 51. - Benedictio Campanar. praevie insinuand. 87. - Berkesd vacat. 62. - Bosnenses Franciscani. 86. - Bregovics Parochi mors. 90. - Burgić Praepos. Par. mors. 117.

C)

Campanarum benedictio praevie insinuand. 87. - Campanator sit distinct. a Sudirect. 28. - Cancellaria Cir. clares imprimet 3. - Capellanor. honorar. 100 fl. 90. - Capitalia immunia a tributo. 31. - Capital. Eccl. 60. - Capitalia fenes Terrestr. Dom. edicenda 69. - Cassa fundation. gener. coordinatur. 19. 118. 162. - Cassa Subsidiaria emeritor. Sacerdot. 32. - Casus mortis indicandi 40. - non indicandi 54. - Casus reservati 15. Catholicis non licet adire Scholas Protest. 21. - Cellae Marianae 151. - Charit. & misericord. commend. 57. - Cholera morbus. 82. - Circulares quomodo edendae. 3. - Clerus a labore publico immunis 88. - ad Deum et charitatem populo instillandam excitatur 91. - de etiam in Spiritu restaurer. 7 - Curatus Clerus debito honore prosequendus - ad iudicia non arbitrarie citandus - matricular. Extractus in scripto provocatus extradet 114. - Collecta pro Monialibus 28 - pro Constantinopol. hospitio 35 - pro Scepsiensibus 35 - pro Ejus Americae 36 - pro Eccles. Londinensi 48. - pro Eccles. Romaromiensi 64 - pro aquar. fundane damnific. 69. pro Kajolnais Nyékensibus 70 - pro Desariensib. 80 - pro Bosnensib. Granensibus 86 - pro Meszlényensib. 88 - pro Saucio patriae militi 102 - pro damnif. 106 - pro Eccles. Cracov. 112. - Orphan. & viduab. milit. 115 - pro Eccles. Pestiensi 118 - pro Koguntiensis 170 - Collectae pro Rege ad. dendum etiam Imperator 87 - Collectoribus Eleemosynae certa regula praescribitur 52 - Colonisatio in Hungaria 20 - Commissariatus Societ. S. Stephani 63. - Commissarii Ecclesiastici fenes Missas Sacerdot. 100. Consess. pro Cathedr. Univ. 22 - pro Statione Praeb. Capell. 39 - pro Par. Szebény 53. - pro Par. Berkesd 62 - pro par. Pécsvár 79 - pro par. Szajk 80 - pro par. Quinqueecclesiens. 102 - pro Praeparand. Sopronienses 116 - Conferentiae Docent. 141. - Confraternitas S. Juventutis Jesu 120 - Conscriptio piarum fundat. 53 - Consessus Popularis 145. - Constantinopol. hospitium 35 - Conventicula Tonyóházak 99. 143. - Consecratio Cleri 11. - Convertitae 65. 68. - Coordinatio Cassae gener. fundat. 19. - Status Cassae huius 80. - Copulatio quibus deneganda 22. 23. 50. 51. 52. 54. 160 - post meridiem non instituenda 161 - Corona aurea 29. 39. 101. - Corona Regni Hungariae 4. - Cubiculum ornatus superfluus 11. -

D)

Decor domus Dei commend. 57. - Defectus aliqui vitandi 56. - Delčovics presbyt. mors 145. - Dijen. dia non facile concedenda 2. - quomodo petenda 139. - Districtuum nova divisio 119. - Divisio Districtuum VtDiaconalium 119. - Divisio proventuum parochialium 48. 63. - Docentes non sint ipsa Campanatores 28. - approbatorium subire debent 81 - examinis objecta 88 - conferentiones docent 141. - examinis praeclusi terminus 146. - competentias in conv. mon. percipiunt 147. - quomodo eligendi 171. - Dogma immac. Concept. 66 - 77. 83. - Domestica qualis familia 12. - Dominicales Scholae 5. 41. - Domor. priv. visitatio 11. -

E)

Ecclesiae decor commend. 57 - Fisci 154. - Ecclesiar. Fisci coordinatio 154. - Ecclesiastica iudicia 104. - Cultura 167 - Egyházi enekrár 65. - Enciclyca 7. 25. 91. - Endrödy paroch. mors 52. - Evangelium libri 59. - Ezeni Szakaszok 66. - Examen Concursuale 5. 31. 51. 52. 87. 121. 166. - Examinandi Docentium objecta 88. - terminus exam. 116. 139 - praeclusi terminus 146. - Executores Testamenti cui dent rationes 100. - Eleemosynae collector. certas regul. observent 52. - Explicatus casuum Reserv. 15.

F)

Fridy parochi mors 55. - Familia Caes. Reg. 21 - Domestica parochi 12. - Farkas in Vicar. consist. 1. - Fenczfy par. mors 149. - Festivitates Majestatum quomodo asservandae 117. 162. - Fisci Eccles. ultra 10 fl. nihil sine consensu erogand. 60 - Capitalia immunia a tributo 31 - Capitas. fenes Terrestr. edicenda 69. - Capital. fenes Stat. Publ. 121 - coordinantur 154 - Folior. lusus vetit. 11 - Tonyoházi conventicul. inhib. 99 - circumscribitur 143. - Fundus instruct. 154. - Functiones piae inscribendae sunt 51 - rationes annuae reddendae 154.

G)

Gemetrae milit. 44. - Girk Epi installat. 1. - Girk Aloys. Commissar. Soc. S. Steph. 63. - Gratiar. actis assidenti inventae Coron. R. Hung. & I. Archid. 4. - pro pace 111. - pro superato partu Imperatricis 113 -

Gocsán parochi mors 43.– Gyulus Collac. mors 130.– Gyarmathy opus Istenországa 80.–

H)

Herrmann Alexius Friburg. 29.–Herrmann parochi mors 143.– Hohenblum – de colonisatione 20.– Honorarium Capellanorum 100fl. 90.–

I)

Immac. Concept. Dogma publ. 33.– Testimonium desuper 33 – Numisma desuper 66.– Immunitas Capit. 31 – Cleri a laboriib. publ. 88.– Incendia 122.– Indemnisatio Sedecimae 33.– Indulg. plen. 46. 47. 112. 120. 170. Informatio de schol. paroch. 60.– Installatio Epi Girk 1.– Institutio schol. commend. 89.– Institutum pens. Ludirector. 104.– Instructio in merito novae legis matr. 123. 124.– quoad sponsum M. Egregy. 163. Instructio pro Judiciis Eccles. 164.– Intimatio vetatur schol. profess. Fregventatio Catholicis 21.– sinceritas in elarand. testim. commend. 39.– Casus mortis referend. 40 – non referendi 54.– Clerus pro arbitris ad judic. n evocetur, – competens honor ei tribuatur – matriculae par. n efferantur – in casu mort. commissar. ecclesiast. sine mora omnia resign. 114.– Invalidorum Patronat. copulatio vetatur 22.– Invitatio ad installation. 1.–

J)

Jerebicza presbyt. mors 66.– Jubilaeum 175.– Judicia ecclesiast. 104 Juhász paroch. mors 80.

K)

Kárászy par. mors 100 – Kopfrechnen 54 – Krebetz par. mors 19 – Kuglics par. mors 69.–

L)

Lex nova matrim. 123. 127.– Lithograph. 3.– Littera offic. quomodo elarand. 22. 165. Litterae pastor. 7. 56. 91.– Lublánovič par. mors 20.– Ludirect. n sine cum Campanator. 28. subeant examen approbat. 81. 116. ex quibus objectis 88. term. examin. 88. praeclusi term. 146 – comparent. in conv. mon. percip. 147 – quomodo eligend. 171. Luxus Jolior. vetatur 11.

M)

Magyar Egregy 163.– Majest. sua dies nat. & nom. 117. 162. nuptiae 31.– Mar. Oxell 151. Matric. Baptis. 3– Matr. mixta 102. 129. quomod. conciliand. 102.– Matrimonialia 22. Ante 22 ann. n sac. copulandi sponsi 23. Militares vulgo Kaporer Mennonit. licet copul. 30.– Orphan. sine consens. n licet copul. 30.– Parvaros citra express. consens. agni n licet copul. 31. Personae mili. n licet copul. sine consens. 34. 70. Matrim. lex 123 127. De consens. in matrim. libr. Monói par. mors 136.– Militar. Apost. 99. Militar. cura Epi. 143. Militar. apponi galeam hab. in Eccl. 145.– Monarchances sponsi 23. Orphani 30. 134. Missalia 39. 66.– Missar. fund. sors. 57.– Missae Sacrif. 158 – Missio S. Eccles. 31.– Missionar. quaeruntur 101.– Moguntin. 170. Monita ad disc. incend. 122.– Montag par. mors. 2.– Monum. quoad cons. nup. 9. 88. 81.– Mors 2. 4. 19. 20. 36. 43. 52. 53. 57. 66. 80. 69. 90. 100. 117. 130. 136. 143. 145. 149. 150. 153. 161. Mortis casus indicand. 40. revocatio catenus 54. Mut. Nat. 40.

N)

Nagy Márton 106. Nagy Prep. mors. 2. Nation. mut. 40.– Nativit. & nomin. Jesu Suar. Maj. 117. 162.– Negot. schol. per Jud. tractandae 57.– Nejmozg. tabell. 4. 5. 43. 53. 127. 150.– Norma divis. prov. par. 48. 63.– Normae in deduct. thes. 151.– sepultur. suicid. 167.– election. docens. 171. Nova lex matr. 123.– Nova secta in Cottu Szalad. 68.– Nováková sussion. ab elect. ordin. 51.– Numism. Alexii Friburg. 29.– pro memor. promulg. Dogm. Imm. Concep. Deip. 66.– Nuptiae Suar. Majestat. 31.– a mixtis prohibentur 161.

O)

Oblig. St. Publ. celebrare 106. 121. 136.– Officium a correspond. quomod. adorn. 22. 165.– Olvasó füzetke 48.– Opus: enchiridion miss. pass. comm. 67.– Ajtatos elmélked. 68.– Presbyt. Dise. Sabar. 79.– Rabyjnus Lujsf. 80.– Istenországa 80.– Anschauungs Unterr. 83.– Homiliae Sclere 112. Hagiolog. hung. 112.– Cantic. sacra 112. Collect. Cant. Jaić 113.– Marianisch. Blumenkranz 113. Homil. Mayer 116.– Imag. Novák 116.– Evang. pro schol. 118. Lex matr. 127. Mappa dise. Rec. 130. Sermatr. nov. 135. Psalter. 142. Concion. Babić 142. Jus Canon. Krajcsik 149. Catech. Sal. 153.– Oration. superstition. abrog. 95.– Orphani minor. sine consens n copul. 30.

P)

Par. obl. circa baptism. prol. als par. 3.– honor. manusen. 114. Paroch. circa copul. 22. 23. 30. 50. 51. 54. 70. 123. 127. 160. Parvulos funera 58. Pascuatio priv. vetatur 117. Passuale sine consens. Ord. n extradandum 53. Pastoral. Epi. 7. 56. 91. Patrocinium rivalidi 22.– Patrocinia Eccles. 112.– Pécsvár vacat 79.– Pension. Institu. Ludir. 24. 62. 104.– Pestiensis Eccl. 118.– Petrovics, par. mors 36. 149.– Piorum subsidior. collectio 28. 35. 36. 48. 67. 69. 70. 86. 88. 102. 106. 115. 118. 170.– Pius IX. 66. mirabil. cons. 81.– preces ad ejus intent. 44.– Plernics Can. Hon. mors 53. Popularis conscriptio 145. Portalibri 19.– Praparand Eccles. 50. subscripsa pro ea quotia incassatur 105. Conspectus oblator. pro Prep. 107. quando aperitur 118 – quoniam suscipiantur 148.– Preces gratiar. actor. pro invicta S. R. Hung. Coron. 4.– pro superato felicior partu Aug. Imperatricis 59. 62. 115.– Preces et incidenti nuptiar. Suar. Majestatum 31. pro pluvia 35.– ad intention. Sua Sanctitatis 44.– Olvasó füzetke 48.– pro felici partu Imp. 59.– contra cholerum 82.– pro pace & concordia 102.– pro felici partu Imperatricis 111. partu superato gratiar. actio 115. pro conversione Anglorum 115. Presbyter in Synod. examine 79.– Privatas. dom. frequentare 11.– Processio ad Cellas Marianas 151.– Professans. Scholas non licet frequentare 21.– Protocolla par. Commissar. eccl. mox resignet 114.– Proventuum par. divisio 48. 63.– Puericia S. Jesu Societ. 120.

Q.)

Quadragesima Sacra 25. 61. 101. 131. 175.

R.)

Rationes Cassæ Subsid. emer. Sacerd. 32. - Testamentariæ cui reddendæ 100. - Pension. Inst. Ludir. 104. Cassæ fund. 38. 80. 118. - fundation. Scholar. 139. - Recursus pro disp. quomodo adornandi 2. 139. - Re[illegible]tio de piis fundationib. 51. - Convertitis & Apostatis 65. 68. - Reserv militia 30. - Reservati casus [illegible] - Resolutio Thesium 6. 23.

S.)

Schematismi distrib. 66. 143. - Scholæ dominic. 5. 41. 58. Scholarib. protestant. schol. frequent. n̄ licet 21. - Frequens confessio inculcatur 79. Institutio catechetic. solerter præb. 89. Theatra adire n̄ licet 122. - Scholastica negotia gubernio subjacent 55. - informatio de scholis parochialib. semestraliter præstanda [illegible] - Tabellæ schol. quomodo parandæ 117. cursus negotiorum schol. 137. - Scitovszky process. ad Cellas Marianas 151. - Sebasta frat. misericord. current. 87. - Sectarii novi 68. - Seculares vestes Sacerd. deferant 11. - Sedecimæ indemnisatio 33. 36. - Sepultura eccles. suicidæ 167. - Sinceritas in testimonialib. 39. 81. - Societas S. Stephani 63. - Spiritualis cura militar. 143. - Sponsi ante 22 ann. facile copulandi 23. - Statistica data pro Schematism. 113. - Stephanović par. mors 52. - Stranzinger par. mors. 153. - Straznik par. mors 53. - Stuff par. mors 36. - Subdocentes a militia liberand. 27. - propter seductiones attendend. 127. - Subsidia pro Monialibus 28. - pro hospitii Const. 35. - pro Eccl. Szepsiensi 35. - pro Eppis Amer. 36. pro Eccl. Londin. 48. - pro Eccl. Comarom. 67. - pro aquar. fundat. damnif. 69. pro Kápolnás Nyékensibus 70. - pro Francisc. Bosnensib. 86. pro Mészlényi [illegible] - pro saucio patr. milite 102. pro damnif. Nagy Márton 106. pro orph. & viduab. militar. 118. pro Eccles. Pest. 118. pro Moguntinis 170. Suicidæ sepult. eccles. 167. - Superstitios orat. abrog. 95. Systema colonisationis 21. - Szabó enchirid. medicin. pastor. 67. - par. mors. 150. - Szabó par. mors 4. - Szajk vacat 80. - Szebény vacat 53. - Szepsiensis Eccl. 36.

T.)

Tabell. pro indemnis. sedecim. 34. 36. Scholas. A & B 117. - Taxa pro Lithograph. 3. - Te Deum laudamus 62. 111. 115. Testamenta clericorum 27. 43. 67. Testamentariæ rationes cui exhibendæ 100. - Testatores quid observent circa pia legata 67. - Testimoniales sincere exarand. 39. 81. - Testimon. promulgati dogmat. Imm. Concept. 83. - Theatra scholar. prohibentur. 122. Theses theologicae 6. 55. 102. 137. quando & per quos resolvendæ 23. - quomodo resolvendæ 151.

V.)

Vandfiebel 82. - Vasa sacra pro benediction. insinuand. 87. - Venia ætatis 23. Vestes secul. n̄ def. 11. - Vicarius General. Eppalis constituitur 1. - VA Diaconalium Distr. nova divisio 119. Visitatio priv. dom. 11.

Index Protocolli Circularium
annorum 1858 & 1859. a pagina 174 usque 238. inclusive

A. B. C. Tabellae 202.
Approbatorium Examen 186.
Horogata Festa. 189. 194. 203.
Opus curatum 226.
Aurea Corona 185. 198.
Badensis: regn mortuales 180.
Bakonyi Francisci mors 205.
Bellyensis Joannes 201.
Bognar Stephani mors 180.
Borossay 205.
Bucsiczató 203.
Bunyevácz 190.
Cassa fund: gls. dioec: 216. 217.
Cassa subsidiaria 225.
Concilium Provinciale 199.
Condiziones aptum: ad Praepar. 180. 217.
Confraternitates 180.
Consens. matr: pro min: Orphan. 191. 211.
Consensus matr: quoad milit: 215. 223.
Correlatio curati ad Scholam 191.
Corona aurea 185. 198.
Decretum nom: Subdoc: 182.
Dimissoriales in negot. matr. matr. 188.
Dispensatio intuitu fest: abrog. 194.
Dioeceses a labor: publ. immunes 184.
Examen Protym: 204. 224.
Exercitia sacra 193.
Extractus matricul: 191.
Farkas Josephus 202.
Festa abrogata 189. 194. 203.
Festivitas Natiu: Imis D. Mariae Sanctum
Földvárics, vigne damnif. 200. 207.
Fund: Cassa gls 216.
Gymnasium 186.
Hesz Joannis mors. 230.
Honorarium Vellnor 223.
Hymni valedict: - abusus 203.
Immunitas Docent: a lab: publ: 184.
Institutum pens. Ludiscen. 183. 186.
Instructio quoad Scholas 191.
Instructio pro inspect: mortuor: 195.
Inventaria Eccles: & bar: 222.
Kiszely mortuus 179.
Kleizner " 197.
Kral Vicarius Epis 199.
Lapyus Comes de Vellenburg 191.
Lex matrimonialis 201. 206. 215. 221. 225. 227.
Matrim: imped Civile 225.
Matrim: mixta - Normativum - 187, 188.
Matrim. Consensus militum 215. 221.
Mors Sacerdotum dioec. 179. 180. 191. 197. 201. 202. 205. 225. 230. -
Mortuorum Inspectio 195.
Mortuales Baden: & Sacon: Ludd. 186. 92.
Nativitas Sobolis Regiae 201.
Németh Joannis mors 201.
Nepmozg: Tabellae - defectus - 207.
Nova pecunia &c. 204.
Opus „Lei Martyri" 186
Orphani minorennes 197. 211.
Pastorales Quadrag. 228.
Plenipotentiales 195.
Praeparandeit. suscepti 180. 227.
Preces pro felici pariu Imper: 190. 99. 201.
" pro Constipre 222. 231.
" tempore belli pro pace 217.
Quadrag: Pastorales 228.
Reductio Sacrorum 196.
Regulae Urbaria litarum 195.
Relationes Offae 180. 225. 226.
Relatio Curati ad Scholam 191.
Reserve-Mannschaft 192. 218.
Reversales sponsor: Matr. 188.
Rituale novum Strigon. 201
Sacrorum reductio 196.
Saxoniae Subd: mortuales 191.
Segregatio Communit: tenut: par: 195.
Seminarium pacrorum erigitur 212. 221.
Societas Imm: Conc. B.M.V. 179.
" coronae Aureae 185. 196.
Status Scholarum laetior 205.
Strigoniense Rituale 201.
Subdocentium Decretum 182.
Subsidium probello 220.
pro Opre Bio it. 231.
Subsidia alia. 190. 201
Synodus Provincialis 199.
Testes. 224.
Vaccinatio. 201.
Valedictorii Hymni 203.
Varga Francisci opus 186.
Varasd 201.
Vasdinyei 191.
Vellenburg 191.
Vice Archiconorum honorar: 223.
Zsarkovskyanum Munus-dignum Opus - 227. -

PROTOCOLLUM
ORDINUM
DIOECESANORUM

PAROCHIAE .....

DIOECESIS QUINQUE-ECCLESIENSIS

SUB SUPREMA PASTORALI CURA

ILLUSTRISSIMI AC REVERENDISSIMI DOMINI

GEORGII GIRK

DEI MISERATIONE ET APOSTOLICÆ SEDIS GRATIA

EPISCOPI QUINQUE-ECCLESIENSIS

EMANATORUM

AB ANNO

1853 *usque* 1860

Fili mi! fervente studio debes invigilare in Sancta Ecclesiae de die in diem, ut potius capiat augmentum, quam detrimentum patiatur.

S. Stephanus
Decr. Lib. I Cap. 2. § 4.

L. J. Ch.

INCIPIT **1856** ANNUS

GEORGIUS

DEI MISERATIONE, ET APOSTOLICAE SEDIS GRATIA

EPISCOPUS QUINQUE ECCLESIENSIS

1.

Venerabili Clero Almae Dioecesis nostrae Seculari, et Regulari, Dilectis in Christo Fratribus, et Filiis Salutem in Domino Sempiternam!

Excitatur Clerus Curatus, ad fidem et Charitatem in fideli populo inflamandam.

Persuasum quidem habeo, Vos cum sitis ministri Christi, dispensatores mysteriorum Dei, et pastores animarum, in ministerium missi propter eos, qui haereditatem capiunt salutis, vocationi, et muneri vestro pro viribus respondere; quia tamen pro conditione humana novis semper incitamentis opus est ne in cursu nostro deficiamus; consultum duxi vos iterum cum ingressu novi hujus anni ad strenue laborandum, salutem fidelium procurandam, atque ad Cultum Religionis firmandum augendumque excitare et animare.

Quo quidem in opere acriores stimulos nobis addit mul-tum exoptata, et cum bonorum omnium applausu excepta, inter Sanctissimum Dominum PIUM IX^um^ Summum Pontificem, et Augustissimum Imperatorem et Regem nostrum Apostolicum FRANCISCUM JOSEPHUM inita, ac nuper solemniter publicata Conventio, seu Concordatum, cujus omnes sanctiones, et decreta ex utriusque summae potestatis mente aeque ad provehendum, et augendum bonum Religionis et Ecclesiae Catholicae, quam ad felicitatem populorum spiritualem et temporalem directa sunt, omnia nostra studia, curasque convertere debemus. Quamobrem etiam Summus Pontifex in Allocutione sua, in Consistorio Secreto die 3^a^ Novembris anni 1855 habita, cunctos in Imperio Austriaco Antistites, Clerumque universum in Domino hortatur, „ut omnia haec, ad majorem Dei gloriam, Sanctae Eccle-
„siae utilitatem, animarumque salutem a se decreta, in iis
„quae ad ipsos pertinent, sedulo, diligenterque servent, omnes
„que cogitationes, curas, consilia, conatusque conferant, ut Catho-
„licae Doctrinae puritas, divini cultus nitor, ecclesiasticae disci-
„plinae splendor, Ecclesiae legum observantia morumque ho-
„nestas, in Austriaci Imperii Christi fidelibus, magis ma-
„gisque refulgeat."

[ad quem proin finem consequendum

Laboremus igitur Dilecti in Christo Fratres et Filii, ut ante omnia fides vera, Catholica, in pleno sus vigore apud fi-

deles

fideles florcat. - Maximus quippe humani generis thesaurus est lumen fidei Christianae, cujus depositum Ecclesiae Catholicae est commissum. Hoc lumen nos e tenebris eruit, e labyrintho errorum educit, aenigma hujus universi, et existentiae nostrae solvit, ac ad destinationem nostram secure perducit: „Lucerna pedibus meis verbum tuum, et lumen semitis meis" Ps. 118. Haec fides transformavit olim mundum, triumphavit contra praejudicia universalia, introduxit in locum corruptissimorum morum, systema purae et perfectae moralis, atque non cessat producere in praesens usque tempus in dignis Ecclesiae membris eosdem fructus pietatis et virtutis, quos omni tempore produxit. „Haec est victoria quae vincit mundum fides nostra" 1ª Joan. 5. v. 4. Haec denique fides, est basis temporalis quoque hominum felicitatis, vinculum pacis et tranquillitatis Civium, ac fundamentum omnis prosperitatis civilis.

Verum ut fides nostra salutares hos effectus proferat, necesse est, ut ea animos intime penetret, plena sit, certa, et indubitata de ejus divina veritate convictio, dubia namque et fluctuans fides, ac non integra submissio mentis fidei, vim illam non exerit, ut mortales fallacibus hujus mundi bonis renunciando, se legi Evangelii, carni et sangvini adversae submittant, neque animum ita obfirmat, ut impetui passionum resistendo, supra mortalem imbecillitatem semet elevet. Ubi haec convictio plena de fidei veritate periit, aut deest, ibi veritates ejusdem etiam omnem vim suam perdunt, ut neque spes fluctuans aeternorum praemiorum, nec incertus metus paenarum perpetuo duraturarum, homines ad observationem praeceptorum divinorum adducere valeant. Non opus est hoc uberius demonstrare, cum et Jacobus Apostolus Epistolae suae Cap. 2. v. 22. fidem operibus cooperari, et ex operibus fidem consummari adstruat, ac seculorum experientia doceat fidem cum operibus pari semper passu processisse, adeo, ut dum nascente Ecclesia convictio de fidei veritate summa esset, quot Christiani, totidem fere sancti, martyres, et confessores numerarentur; obscurata autem, et debilitata hac convictione, periit pax mentis et cordis, invecta est corruptela morum, et populorum tranquillitas, consolatio ac felicitas maximum detrimentum cæpit.

Ad hunc miserandum sane statum, redactum est negotium fidei posterioribus his Ecclesiae temporibus: successit quippe impiae philosophiae, haeresi, et rationalismo, pestifera sua placita eo cum effectu per orbem disseminare, ut primaevus ille vigor fidei elanguerit, clara, laetaque ejus lux obfuscata, plena et inconcussa de ea convictio caligine obvoluta sit. Contagiosum virus incredulitatis, scepticismi, et pruritus veritates Religionis in dubium trahendi, instar mali fermenti pervasit omnes hominum classes, et tristia ubique post se reliquit vestigia; populus ipse passim non est jam ut olim fuit, et multa ex communicatione, ac contactu cum distinctioris ordinis hominibus contraxit, alioquin cum videret, et experiretur certa fidei Catholicae dogmata, cultum divinum, et officia Christiani hominis, ab aliis se altioribus, et doctioribus negligi, sperni, et saepe explodi, dubius quodammodo de rei veritate evasit, atque ne minus perspicax, aut sapiens videretur, satagebat aliis, quorum ingenium et doctrinam suspexit,

suspexit, in parvi-pendenda Religione, aut indifferentismo aequalis fieri, aut saltem talis apparere. Minus adhuc solatiosa est facies eorum, qui ad Classem Cultiorum pertinent, et a communi populo sive scientia sive facultatibus se distinguunt; hi enim, licet priori„ bus meliores esse deberent, tamen vitiis illos exaequant, et quoad fi„ dei firmitatem iis passim inferiores sunt; ut adeo haud pauci ex illis frigidi, aut plane de nomine tantum Christiani dici que„ ant, qui utpote in Coetu quidem Christianorum existunt, sed neq„ juxta legem Christi vivunt, neque doctrinam ejus curant, sed„ jus sibi arrogant de Religione pro placito et imbecili sua ratio„ ne sentiendi, ipsaque sanctissima dogmata sugillandi, quin per„ saepe in scepticismo, et incredulitate gloriam suam reponere, et in ejus ostentatione deteriores videri, quam forsitan sint, – omnimode gestiunt.

Ex disseminatis ita seculorum decursu perversis incredulo„ rum doctrinis alia quoque grandia mala promanarunt, negle„ ctus quippe virtutum Christianarum, avida aucupatio bonorum„ temporalium, divitiarum et voluptatum sitis, effraenis denique in omnibus agendi licentia etc. presso pede secuta fuerunt: haec enim duo: incredulitas et corruptio morum, in reciproco semper causali„ tatis et effectus nexu constituuntur, ut dum saepissime passiones cordis, et pravi mores ad abjiciendam fidem, et incredulitatem de ducunt, sic vicissim superba mentis elatio quae fidem respuit, januam ad omnia vitia et flagitia aperiat, cum excusso se„ mel jugo fidei, liberum sibi quisque putet amare, odisse, cogita„ re, desiderare pro lubitu inclinationis suae. Id etiam funestis„ simi mali inde fluxit, quod qui initio particularia tantum quaedam dogmata abjiciendo ex Ecclesia discesserunt, paula„ tim ipsam totam veritatem revelationis negando, solumque De„ um, et animae immortalitatem profitendo, prius ad Deismum, et naturalismum, tandem necessaria quodamodo consecutione ad purum delapsi sint Atheismum; qui Dei existentiam, ejusq„ providentiam, et animae spiritualitatem negando, hominem ad Classem brutorum detrudit, omnia vincula moralia fami„ liarum et status politici, cunctaque officia hominis, et civis subru„ it, ac pessumdat, vertens mundum in confusionem, et anticipa„ tum infernum! Sic nempe primus gressus factus extra Eccles„ iam velut divina ordinatione infallibilem veritatis revelatae cu„ stodem, consequenter deduxit ad horrendum Atheismi abyssum; neque dein mirum, quod qui revelationem, ipsumque Deum pernegarunt, in absurdissima pariter errorum politicorum monstra inciderint, ac civilis etiam societatis, imo omnis hone„ stae humanae consociationis fundamenta subruere tentent, atq„ omnia susdeque violenter invertere pro viribus adniti non abhor„ reant! Ad tantum nimirum abortionis monstrum prolapsi sunt homines, suo ingenio et rationi innixi, et oculos lumini revelatio„ nis claudentes, „ evanuerunt in Cogitationibus suis, et obscuratum est insipiens cor eorum, dicentes enim se esse sapientes, stulti facti sunt. Ad Rom. C. 1. v. 21-22.

Ex his jam satis intelligitur quantopere interesit, ne lumen revelationis divinae fideique Catholicae illis unquam hostium ar„ tificiis in mentibus credentium obscurari succedat, sed illud tam„ quam lux vera, et pura eorum oculis ea claritate semper prae„ luceat, ut hanc solam in vitae semita sequantur, atque inde

unice internam animi tranquillitatem et consolationem temporalem aeque ac aeternam suam felicitatem sperent. Hoc per solertem, et adjuvante gratia divina efficacem verbi divini praedicationem apud gregem vestram efficere vestra est Dilecti in Christo Fratres et Filii vocatio, atque officium. Omni proinde studio contendite divinum hoc lumen fidei in animis fidelium vestrorum non solum conservare, sed in laetam continuo flammam excitare, et tam firmam de inexpugnabili ejusdem veritate convictionem in omnibus procurare, ut nullis quibuscunque peregrinarum doctrinarum fallaciis, velut fatuis ignibus decepti, a via recta in loca invia divertant et ambulent in viis tenebrarum. Ubicunque enim haec fides labefactatur, aut plane extinguitur, ibi concupiscentia regnat, ac impetui passionum indulgetur, et quia tamen pressurae ac tribulationes hujus vitae evitari haud possunt, inde necessario male contenti animi, et infelicitas oriuntur.

Ad hunc igitur scopum non solum exponendum saepe erit summum fidei nostrae pretium et necessitas, sine qua impossibile sit placere Deo, nihilque sanctum, nihil rectum usquam esse possit; verum diligenter quoque enucleanda erunt argumenta, quae in genere Divinitatem Religionis nostrae apertissime probant, demonstrationemque formant aptam, et completam, ad convincendum etiam difficillimum caput, dummodo veritati non sit inimicum. Tum vero opportune procedendum erit ad particularia Catholicae fidei dogmata evolvenda, prout tempus et indigentiae fidelium magis exegerint, ut sic animi eorum sive ad Dei amorem, et gratitudinem, sive spem et fiduciam, aut salutarem timorem percellantur, et potenter moveantur. Omnia vero haec ad captum auditorum accomodate, solide ac pathetice ante oculos ponenda sunt! Proin sit sermo vester ignitus, illo affectu incensus, quem in audientium animis excitare intenditis, id quod fieri non potest, nisi orator a se ipso convictus, idem quod loquitur sentiat, sensusque spiritum, et affectum conformet: neque enim fax, quae non ardet accendit. Huc collineare debet jam ipsa institutio parvulorum catechetica, utut enim quod adultis in solido cibo, hoc adolescentibus in lacte solum porrigi possit: attamen jam in tenera aetate sic dicta motiva credibilitatis fidei nostrae tam firmiter imprimenda sunt mentibus eorum, ut per reliquum totius vitae tempus illis vivide inhaereant.

Inveniuntur frequenter in majoribus praecipue Cõmunitatibus quidam scioli, aut semidocti, qui haustos ex perversis libris in materia fidei errores, inter alios spargunt; sunt etiam qui quamquam nimium rudes, veritates Religionis sarcasmis, et cavillationibus traducunt, praecepta, disciplinam, et ritus Ecclesiae vilipensioni exponunt, sicque simplicis populi, et imperitae juventutis fidem suffodiunt. Hi plerumque juxta perversa sua principia etiam suam componunt vitam, cultum divinum, verbi divini praedicationem, et sacramentorum perceptionem negligunt, ac cõmuniter vitio alicui habitualiter dediti sunt. Ubi similia adverteritis omni studio curate ne ex illorum contagio plures de grege vestro inficiantur, publicis, privatisque institutionibus quaerite occasionem errorem dedocendi, quin et ipsos pseudoprophetas, quorum animas amare et quaerere debetis, Religioni reducendi, aut saltem agite, ut ora eorum obstruantur et obmutescant.

Quemadmodum vero Curatoris animarum est, omnes ~~vires~~ vi-
res intendere, ne clara lux fidei peregrinis erroribus obtenebretur;
firmaque de divina ejus veritate convictio im̃inuatur; ita non mi-
nus sollicite curare debet, ne eadem superstitiosa quavis credulitate
com̃aculetur. Certe sancta, et divina Religio nostra non patitur; et
Ecclesia magnopere reprobat, fabulosas illas narratiunculas et
male consarciãtas precatiunculas, quas ignoti quidam homines
sub titulo: Boldogságos Szüz álma, - Tobiás áldása, -
Hét mennyei zár etc clam typis procudi, et hinc inde
in locis praecipue gratiosis credulae plebi turpis lucri stu-
dio divendi curant. Cum enim figmentis istis ea tribuatur
vis, et efficacia, ut qui ea secum portaverint, aut in domo as-
servaverint, vel praescriptum numerum orationum finive-
rint, liberi futuri sint ab omnis generis periculis, et malis
corporis, animae, et rerum suarum, ab infirmitatibus, incen-
dio, furto, morte subitanea, ab ipsis denique poenis purgato-
rii ac inferni: manifestum est fideles per id, in eum gravis-
simum errorem induci, ut salutem suam temporalem, et ae-
ternam inde sperent, unde non debent, imo ut januam si-
bi apertam existiment ad peccandi licentiam, et scelerum im-
punitatem, citra seriam poenitentiam, et satisfactionem; sed et
periculum est, ne qui in calamitatem quampiam et infortu-
nium incidentes, se spe, et affidatione deceptos experiuntur,
dein omnem prorsus fidem vesane abjiciant. Hujusmodi igi-
tur veritati aeque ac virtuti infestas plantationes pro viri-
bus eradicare, fidelesque vestros ab earum emtione, et usu
avertere studete, dicite illis, ut cum filii lucis sint, ut filii lu-
cis ambulent, mediisque, ac precibus ad salutem utantur il-
lis, quas Ecclesia Catholica adprobavit, non vero talibus,
quas malesani homines aut hostes Religionis nostrae in
tenebris procudunt, et ea probabilius perfida intentione cre-
dulis divendi curant, ut dicere possint: en haec credunt
Catholici, in tali superstitione servantur per suos Sacerdotes!

In cunctis denique laboribus vestris pro salvifica fide no-
stra sive conservanda, et defendenda, sive ad majorem ejus
fervorem excitandum susceptis, divino auxilio freti, et in gra-
tia ejus confisi, de victoria nihil dubitetis: habet enim ver-
bum Dei in se jam illam vim, et efficaciam, quae pene-
trabilior est omni gladio ancipiti, hac vi olim majores no-
stri seu primorum saeculorum Evangelii praedicatores, nu-
mero longe pauciores, majorem superarunt hostem, totum
scilicet orbem, in vitiorum, et superstitionis scoeno jacentem.
„Haec est victoria quae vincit mundum fides nostra" I. Joan.
Cap 5. v. 4. Sic igitur et nos, si pari igne succensi fuerimus, si
nutantes et fluctuantes filii hujus saeculi convictionis nostrae
in fide firmitatem, tranquillam et im̃otam securitatem
conspexerint, coelo favente, pariter collapsam plurimorum
fidem restaurabimus, langvidam animabimus, vivam in-
flam̃abimus.

Post fidem solertissimam curam vestram eo convertite, ut
Charitas inter fideles laetius incrementum accipiat: fides e-
nim sine operibus mortua est, et mensura fidei ex operi-
bus Charitatis agnoscitur. Charitatem Salvator Mundi

characterem distinctivum suorum discipulorum esse voluit. In hoc cognoscent omnes, quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem Joan. 13 v. 35, et post ultimam coenam suis valedicens, mutuam Charitatem iterato illis inculcavit „Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos" Joan. 13 v. 34 et rursus „Hoc est praeceptum meum ut diligatis invicem" Joan. 15. v. 22. Ast Charitas haec cum decremento fervoris fidei pari passu decrevit, et adeo refrixit, ut prope jam e coetibus Christianorum excludi coeperit, successit in ejus locum proprii comodi studium, et sui ipsius amor, aviditas lucri tanta, ut ei bonum comune, honor ac emolumentum Religionis et Ecclesiae postponatur. Docuit nos Salvator: „Quae vultis ut faciant vobis homines, eadem et vos facite illis," - hujussententiae partem anteriorem pro utilitate nostra ita dividimus, ut non facile per quemquam praeteriri sinamus; ast posteriorem, quod ipsimet aliis praestare deberemus, cum injuria Dei libenter praetermittimus. Hoc olim in Ecclesia non fuit sic!

Primorum saeculorum fideles tam ob intemeratas mores, quam ob charitatem proximi, et cunctis mortalibus benefaciendi studium, etiam hostibus suis, Ethnicis admirationi erant. Ipsa quoque aetas media, quam ferream et obscuram appellant, hujus charitatis tam fertilis fuit, ut pleraque pia instituta, quibus hodiedum pauperum, infirmorum, peregrinorum captivorum, orphanorum, expositorumque infantum cura procuratur, originem suam ad haec tempora referant; pii hujus temporis Ecclesiae filii, in religiosas societates coëuntes, miseros fovere, et benevolentia complecti, nudos vestire, esurientibus panem frangere, sine tecto errantes in hospitium suum recipere, quacunque demum calamitate pressis subvenire alacriter gestiebant, nec eos asperabantur, a quibus ob foedum, aut contagiosum quemcunq morbum vel ipsi Parentes, et cognati abhorrebant, sed hos quoque ab omnibus derelictos, ad extremum usque vitae spiritum amanter fovere, et consolari, ac denique nec probris, qui in barbarorum captivitatem abducti misere gemebant, seipsos in diram servitutem offerre recusabant.

Paria quidem heroica fidei et charitatis christianae exempla, Deo laudes in hodiernum usque diem in Ecclesia Catholica non defecerunt; ast quod spiritus hic charitatis, in paucis tantum vim suam exerat, totum autem corpus et multitudinem haud animet, illud est, quod Ecclesiam moestitia afficit. Nihil profecto matrem nostram Ecclesiam magis amabilem reddit, quam si ejus fideles morum puritate, ac omnis generis beneficentiae, et misericordiae corporalis, et spiritualis operibus, se ab extraneis distinguant, cum ea ratione divinam imaginem, et coelestem originem suam omnibus maxime conspicuam reddat, eosque qui foris sunt, in sinum suum suaviter adtrahat, prout etiam multos in praesens usque docentibus exemplis adtraxit; longe vero plures sibi certo conciliaret sectatores, si universim Catholici virtutibus evangelicis magis splendescerent, characteristica verorum Christianorum nota — charitate — supra alios conspicue eminerent, ac dici

dici cum veritate de iis haud posset, quod eadem inter illos re-
gnent vitia proprii amoris utpote: odium, invidia, avaritia,
contentiones aemulationes et jurgia, sicut inter eos, qui foris sunt.
Quare si honor, ac aestimium Religionis, et Ecclesiae Catholicae
vobis cordi est, ut esse debet, studete omnibus viribus hanc coe-
lestem et amabilem imaginem sanctae matris nostrae ma-
gis semper conspicuam facere, atque notam, quam Salva-
tor Mundi illius characteristicam esse voluit, in omnium
oculis quotidie splendidiorem reddere; ut sic ipsi hostes no-
stri etiam inviti agnoscere debeant, in Ecclesia Catholica
vigere charitatem.

Ne autem voce tantum et lingva alios ad opera cha-
ritatis provocare dicamur, oportet nos utique etiam in
hoc fidelibus exemplo praeire. Quidem non omnes possunt
egentibus succurrere, nudos vestire, esurientibus cibum prae-
bere, neque in vestra stat potestate largas de opibus vestris
eleemosynas in pauperes erogare, multorumque indigen-
tiis subvenire: sat penes bonam voluntatem, et affectum in-
numera invenietis media, opera misericordiae, in certa
mensura etiam corporalia, imprimis autem spiritualia ex-
ercendi. Neminem, quamvis infimae conditionis a tute-
la vestra excludite, imo quo magis ab omnibus derelictus
foret, tanto cura vestra digniorem judicate; nomen Chri-
stiani in quo gloriamur inhonorant, qui tribulatione ve-
xatum sine consolatione, calamitate quavis pressum inter
se sine adjutorio contabescere sinunt; – ab hujusmodi
opprobrio vindicemus sanctam Religionem, et Ecclesiam
nostram, „quia sic est voluntas Dei, ut benefacientes, ob-
mutescere faciamus imprudentium hominum ignoranti-
am" I Petri 2°v: 12°. Vos inde illud etiam comodi reportabi-
tis, quod hoc modo animos fidelium vestrorum vobis conci-
liando, sicque quasi Domini voluntatis eorum facti, eos fa-
cile in omne bonum flectere poteritis: nulla enim est certior
via hominum corda lucrandi, quam amor, et beneficentia; vi-
deant dumodo, omnia in illorum bonum ex sincero erga i-
psos amore agi, mox promte inclinant aurem, et consilia,
monitaque facile recipiunt.

Omni igitur virium contentione agite, et collaborate
Fratres et Filii Dilectissimi, ut lumen fidei nostrae in men-
tibus fidelium potenter accendatur, charitas vero proximi
in cordibus illorum valide inflammetur, sic quippe salus a-
rimarum maxime promovebitur, cultus Religionis, et ho-
nor Ecclesiae restaurabitur, ipsaque fidelium temporalis
felicitas, ac totius societatis civilis prosperitas in salvo colloca-
bitur. Etsi enim divina Religio nostra proxime et immedia-
te ad immortalia bona et procurandam sempiternam be-
atitudinem hominibus data sit; ea tamen mediate etc-
iam temporalem hujus vitae felicitatem parit, et mira-
fice promovet. Scilicet sicut prava cupiditas, et quae in-
de nascuntur vitia, utpote superbia, avaritia, luxuria
invidia, odium, et omnis generis injustitia, fons et radix
sunt innumerorum malorum et calamitatum inter ho-
mines; ita contra religiosa cohibitio concupiscentiae, re-
froenatio passionum, mutua charitas, et exercitium

virtutum christianarum vitiis illis oppositarum, — pacem ex-
ternam, quietem et tranquillitatem animi internam, imper-
turbatum denique vitae solatium, et felicitatem gignit. Sola au-
tem firma fides christiano catholica, quae docet, hoc Dei esse stri-
ctissimum praeceptum, et sola cuncta sanctioris vitae in se
complectitur subsidia, hunc de concupisentia et passioni-
bus triumphum reportare, amabilesque illas virtutes, qua
tantopere ad publicam et privatam hominum felicitatem
necessariae sunt, — producere potest; abjecta certe fide chri-
stiana perit omne elaterium, omnis vis motrix ad sui
abnegationem, incredulus nullam amplius causam ha-
bet se restringendi, nullam aliam internam actionum
regulam, quam appetitum sui cordis, nullum denique
alium judicem, quam propriam rationem, quae velut
debilis, indulgens, et mille erroribus obnoxia coecas cupi-
ditates excusare nititur, impetuique passionum semper
succumbet. Hinc etiam clarum fit, cur fides, et Religio chri-
stiana praecipium palladium sit societatis civilis, securi-
tatisque ac tranquillitatis statuum politicorum: cives e-
nim, qui de divinitate Religionis suae intime convicti
sunt, prout nunquam se impiorum studiis, et fraudibus
a Religione sua averti sinent; ita pariter memores di-
vinorum praeceptorum, nullis malevolorum conatibus
se a debita subjectione erga Principes regnantes abduci
atque ad publici ordinis violentas, et sanguinolentas eversi-
ones seduci patientur.

Quapropter, si vocationem vestram, si salutem ve-
strorum, et publicam charam habetis, omni studio in id
incumbite, ut fides viva, fortis et inconcussa, quae per
charitatem operatur in cordibus fidelium vestrorum exar-
descat, conferat quisque ad sanctum hoc opus pro viribus
suis; — piis conatibus vestris benedicet Deus, easque saluber-
rimorum fructuum ubertate coronabit, vobis vero ampli-
simam laborum mercedem in beata aeternitate retri-
buet!

Datum Quinque-Ecclesiis die 3ª Januarii Anno
Domini Milesimo octingentesimo quinquagesimo sexto.

Georgius Dirk mp

Epus Q. Ecclesiensis

ad gratiosum Mandatum
Aloysius Dirk
Secretarius Epis.

N° 2
1856. Improbis facinoribus-scurrilibus jocis et obscœnitatibus, quibus teste relatione complurium D. Parochorum, in nocturnis utriusque sexus Coelibum Conventiculis, (vulgo Fonyóház-Spinnstube:) non raro indulgeri solet, finem imponendi, ratio moralitatis et publicæ etiam securitatis præcipit. Quapropter fota cointelligentia et audito Ordinariatu hoc, sequentis tenoris Intimatum, quo nocturna hæc Conventicula severe inhibentur, sub dto 5ª Decembris N° 22.918 a. pr. emanavit. Es ist der k.k. Statthalterei-Abtheilung zur Kenntniß gelangt, daß in mehreren Orten des unterstehenden Verwaltungsgebietes sogenannte Spinnstuben bestehen, wo unter dem Vorwande des Spinnens nächtliche Zusammenkünfte beiderlei Geschlechts gepflogen werden. – Da es nicht zu läugnen ist, daß derlei Zusammenkünfte zu verschiedenen Unfugen häufig Anlaß geben und auf die guten Sitten den verderblichsten Einfluß ausüben, daher im Interesse sowohl der öffentlichen Sicherheit als auch der Moral nicht gestattet werden können, so hat man sich veranlaßt gefunden, diese Spinnstuben aufzuheben und jede derlei Zusammenkünfte für die Zukunft mit dem Beifügen zu verbiethen, daß jede Übertretung dieses Verbotes im Sinne des §. 11. der k. Verordnung vom 20t April 1854 sowohl an den Inhaber einer solchen Spinnstube, als auch an den dieselbe Besuchenden strengstens zu bestrafen sei.

Inhibentur Conventicula vulgo Fonyóházak Spinnstubenes

In nexu hoc ad partes D. Parochorum spectabit, fideles suos, cum primis Coelibes Juvenes præmonere, ut a præviis nocturnis Conventiculis abstineant, quum secus facturi via Cæs. Reg. districtualis Judicii gravi poenae sint subjiciendi.

Datum 5-Ecclesiis die 3ª Januarii 1856.

N° 3
1856. Quum tristissimi Casus defectionum in Statu etiam militari evenire possunt; non raro autem contingat, idmodi apostatare volentes militares remotius distare, quam ut de lege præscriptas declarationes suas ad Aug. vel Helv. Confessionem transeundi in præsentia duorum testium coram proprio Parocho, Capellano nempe Castrensi, facere valeant; idcirco Sua Majestas Sacratissima virtute altissimæ enunciationis dto 6ª Octobris a. e. admittere dignabatur: ut præindicatæ declarationes super seria voluntate ad aliam Confessionem transeundi respectu Militarium Individuorum, etiam coram Parocho Catholico loci, ubi Militaris talis in statione est, fieri possint; requiritur tamen in Casu hoc expresse, ut ea tenus scripta respectivi Capellani Castrensis Delegatio producatur.

Militares in casu apostasiæ præscriptas declarationes etiam coram Cath. Parocho facere possunt.

Quapropter reflecto cunctos Animarum Curatores, ut si in Parochia sua tristissimi idmodi casus-quos Deus O. M. procul elongare velit-evenirent, a militari individuo apostatare volente, ante omnia scriptam delegationem concernentis Capellani Castrensis sibi exhiberi petant, qua producta, et pro authentica inventa, agant hoc, quod ratio muneris pastoralis in simili casu præcipit, mox vero ad Ordinariatum hunc totum casum referant. Non obligantur autem vi legis testimoniales super facta idmodi insinuatione extradare, ne quoquo modo tacite etiam in crimen apostasiæ consentire videantur.

Datum 5 Ecclesiis die 3ª Januarii 1856.

A.ᵒ 64. 1856. Executores Testamenti penes C.R. Judic. Distr. reddent rationes.

Quamquam Circularibus sub dto 29ª Januarii 1845 N.ᵒ 207 dimissis haud enunciatum sit: Testamenta Personarum Ecclesiasticarum sicut antea, ita in posterum quoque per Ordinariatum approbanda, Rationes Executionis Testamenti isthic revidendas, et Executores abhinc ab onere responsionis absolvendos venire: prisca tamen praxis haec usque modo retenta, et observata erat, estque.

Cum vero redditum mihi novissime Rescriptum Excelsi C.R. Ministerii Cultus, et Publ. Institutionis, non modo in sensu Legis sub dᵒ 16ª Febr. 1853 publicatae, verum etiam tenore Artⁱ XIII recenter conditi et promulgati Concordati vigore cujus Clericorum causas mere civiles - quales sunt etiam Testamenta saeculares judices cognoscunt, et definiunt a praevigente praxi illa superius dicta a modo abstinendum esse perhibeat, praescribatque; idcirco cunctis Testamentorum Executoribus praesentium serie pro directivo notitiae statu significo: quod approbationem Testamenti ab Ordinariatu flagitare, aut rationes testamentarias Ordinariatui exhibere a modo non oporteat, verum in sensu Legis praecitatae Executores exantlato munere suo Rationes coram C.R. Judicio Districtuali reddere sint obligati.

Nequaquam tamen Altiori hac novissima dispositione influxus Cleri in Massas defunctorum Sacerdotum praeclusus est: nam Comissarii Ecclesiastici legetenus praescripta activitas salva manet, et inalterabiles. Disponatur vero Prov. Legis §55ᵒ finitui, tu negotiorum juridicorum extra litigiosorum pag. 33ª Ide, igleñes utasitas a peres üggeken kivüli jogügyletekbeni biró sági eljárás iránt. Provisorissa Justruitura vibra dus yrrisstliss Vrrfassrun in Rusts Gnsfürsstrun rüssor Vrrisfrisrun:) Curatorum Animarum posthuma documenta, et libri Officiosi, uti sunt: Matriculae Baptisatorum, Copulatorum, et Mortuorum, Protocolla ad res Ecclesiae, et functiones ecclesiasticas attinentia, documenta Ecclesiae, vel Parochiae, item privata res conscientiae, vel disciplinae concernentia Acta, jam accassione assumendi mortis casus a Massa segreganda, in elenchum referenda, et deputato ad hunc finem Comissario Ecclesiastico erga hujus Reversales resignanda sunt. Hic Comissarius vel ad primam jam in aede parochiali suscipiendam inventationem accersendus, vel resignatio Protocollorum post dictam inventationem indilate instituenda est.

Datum 5-Ecclesiis die 12ª Januarii 1856.

A.ᵒ 78. 1856. Mors Francisci Karászy V.A. Diaconi et Parochi Irghensis.

Anno 1856 die 7ª Januarii pie in Domino obiit Franciscus Karászy Districtus Értényensis Ordinarius V. A. Diaconus, et Parochus Ireghensis, qui Anno 1780 natus, annos vixit 76, in Presbyteratu vero 53. Cui Deus, in quo speravit et credidit requiem tribuat sempiternam. Oremus Fratres, et Filii, ut si qua ei maculae de terrenis contagiis adhaeserunt, remissionis Dei misericordia deleantur, scopoque hoc offeramus pro refrigerio animae ejus quo ocyus trua propitiatoria Missae Sacrificia.

Datum 5-Ecclesiis die 10 Januarii 1856.

N° 104/1856. Instant dies salutis, S. quippe Quadragesimae Jejunium, quod ab Apostolorum tempore assidue retinuit, et etiam nunc suis Filiis sancte, ac inviolabiliter observandum praescribit S. M. Ecclesia. Quamvis autem accuratam hujus praecepti observantiam Eadem S. Mater Ecclesia magnopere desideret, pro materna tamen teneritudine sua jugum insupportabile nemini filiorum suorum imponere vult; idcirco prout annis superioribus, ita etiam nunc attenta temporum difficultate, si qui justis de causis sui dispensationem petierint, in illa elargienda Curati se inexorabiles non exhibeant, sed pro sua prudentia, et discretione, cognita prius causae sufficientia, in nomine Domini dispensent, ita tamen, ut hujusmodi Dispensatio summum usque Dominicam Palmarum exclusive intelligenda concedatur, atque ut conditio unius dumtaxat per diem refectionis, et non permiscendorum ciborum carnalium cum esurialibus declaretur; Feriis IV° VI° et Sabbatho, nisi ratio valetudinis consulto prius medico aliud exigeret, a carnalibus cibis abstinendum erit, sed nec illis diebus, pro quibus Dispensatio data est, in collatione vespertina carnes manducare liceat. Denique illis qui Dispensatione hujusmodi usuri sunt obligatio singula die 5° Pater, cum totidem Ave Maria in honorem +Domini Nostri Jesu Christi ~~de~~devote orandi imponatur. Relate ad Clerum hoc ipsum observari volo, quod in Circularibus sub dto 25ae Januarii 1854 N° 200 et 10a Februarii 1855. N° 350 uberius continetur.

S. Quadragesimae Jejunium

+Passionis

Datum 5-Ecclesiis die 14a Januarii 1856.

N° 255/1856. Recenter duae mihi quaestiones propositae sunt: an ii, qui piae Sodalitati „Aureae Coronae nuncupatae, nomen dederunt, iam effective debeant quovis mense unum Sacrum celebrare? - porro: an ii, qui ad intentionem offerentium pro P.P. Religiosis in Bosnia certo numero Sacra absolvendi obligationem assumserant jam effective debeant assumtas Missas ad piam offerentium intentionem celebrare, vel vero specialem intentionis designationem exspectandam habeant?

Dubia solvuntur circa Sacra Aureae Coronae, et pro Franciscanis Bosn. celebranda

Ad omnem dubietatem, si quae hic et ibi adhuc in praevio merito locum haberet, praeripiendam respondeo:

a, qui nomen dedit piae Sodalitati Aureae Coronae, is non exspectata ulteriori inviatione, in Conscientia tenetur et obstrictus est quovis mense unum Sacrum ad piam intentionem praeviae sodalitatis celebrare. adeoque qui hoc in praesens usque omisit, is tot Sacra debet supplere, quot menses effluxerant abinde quo se inscripserat.

b, qui obligationem certo numero Sacra pro Franciscanis Bosnensibus absolvendi in se assumsit, is non exspectata ulteriori circa piae intentionis designationem inviatione, in Conscientia obstrictus est statim ut fieri potest Sacra illa ad piam offerentium intentionem celebrare.

Datum 5-Ecclesiis die 30° Januarii 1856.

N° 330/1855. Sanctissimus Dominus noster PIUS PP IX salvificam fidem quam sola Religio Catholica tenet, in arcticis Europae, et Americae Regionibus dilataturus, ac propagaturus

Missionarii quaeruntur pro conversione popul. in arcticis reg

sub Directione Presbyteri M. Stephani Djurkovszky Missionarios in Regiones longinquas illas mittere in Domino constituit. Cum ad amplectendum isthoc SS. Missionum opus, quivis Presbyter saecularis, et Regularis peramanter provocetur; idcirco, non moror objectum hoc ad cunctorum perferre notitiam, eosque, qui e saeculari, vel Regulari Clero pro tam illustri opere animum haberent inviare, ut pro capienda uberiori notitia semet apud me insinuent.

Datum 5-Ecclesiis die 7ª Febr. 1856.

A 341 / 1856. Parochia 5-Eccl. ad B.M.V. Pur. vacat.

Beneficio parochiali 5-Ecclesiensi ad. B.M.V. Purificatam per spontaneam resignationem A.R.D. Caroli Feszti ö.n. C.R. Consiliarii Scholastici, qui illud hactenus Canonice tenuit, vacante reddito, dum vacantiam hanc notam reddo, una singulos pro beneficio hoc concurrere volentes provoco: ut recursus suos ad publicae fidei chartam 30 Iorum scriptas, quo ocyus ad me promoveant.

Datum 5-Ecclesiis die 8ª Febr. 1856.

A 355 / 1856. Collecta pro pace et concordia chr. Principum.

Dum universa fere Europa super felicissimo eventu interpositarum per Augustissimum Imperatorem et Regem nostrum Apostolicum pacis constabiliendae conditionum, laetabunda exultat: nos Sacerdotes, et Ministri Dei Altissimi, qui praeceptis salutaribus moniti, ac divina institutione formati, in publicis et privatis precibus nostris pro Pace et Concordia Christianorum Principum Deum ferventer orare solemus, ultra commune hoc gaudium enixius etiam mentes nostras et corda elevare, ac Deum, a quo sancta desideria, recta consilia et justa sunt opera, ferventius orare debemus, ut quod Illo auspice tam feliciter inchoatum est hoc Eo adjuvante etiam prospere finiatur.

Quapropter Dilectum Clerum meum saecularem, et regulärem peramanter provocandum duxi, et paterne etiam provoco: ut: 1º quidem statim, dum per adjuncta, et ritum licuerit Missam pro Pace semel celebrent; et 2º Collectam ejusdem: Deus a quo sancta desideria &c. in Missis assumant.

Datum 5-Ecclesiis die 11ª Februarii 1856.

A 465 / 1856. Collectio pro balneis saucio Patriae militi deserviturus.

Altissimo Loco facultas concessa est, instituendi Collectionem Lotterialem pro balneis saucio Patriae militi deserviturus; ope cujus Collectionis Lotterialis praeter charitativum opus benefactores spem quoque habere possunt temporalis lucri consequendi, si eorum serialis numerus extraheretur. - Quapropter omnes peramanter provocantur, ut pro passe unum serialem numerum (Los:) erga tres florenos C.M. venalem emant, sicque facto demonstrent, quod aestimare sciant servitia Militarium, qui pro fidelitate Sacratissimae suae Majestati debita, et salute Reipublicae vitam et sanguinem etiam fundere pergunt.

Si qui igitur redimere possint et cupiunt serialem numerum (Los:); iidem benes officium V.R. Diaconale Stipendia sua deponant, unde illa horsum promovebuntur; successive vero Serialis Numerus taliter redemtus admanuabitur.

Datum 5-Ecclesiis die 28ª Februarii 1856.

A 478 / 1856. Theses theologicae, et instructio quoad mixta matrimonia

Dum theses theologicas, per Clerum dioecesanum, decursu anni hujus diligenter elaborandas, ac nitide describendas communico sequentes:

E Theologia Dogmatica.

Demonstretur falsitas asserti illius: quivis cujuscunque sit Religionis si de cetero ut dicitur honestus est Deo placere potest.

E Theologia Morali.

Deducantur specialia restitutionis officia circa læsa alterius bona corporis, animæ et famæ, item circa contractus. Quid il, li faciendum qui ob actionem in se immoralem pretium aliquod recipit? —— una ex incidenti Thesis 2ª quæ pro anno proxime elapso assignata fuerat, quædam in sensu circularium sub dto 2ª Julii 1840. et dto 27ª Novembris 1841. item 1ª Februarii 1845 Nº. 331 dimissarum, in memoriam revocare, et pro congrua ac uniformi observantia prænotare debeo:

1º Matrimonia mixta dum sponsus catholicus est, sequaciter iuxta Art. 26ᵐ 1791: proles omnes utriusque sexus in catholica Religione educandæ veniunt; vel si sponsus quidem non sit catholicus, per Reversales attamen sponte ac libere coram fidedignis testibus in scripto exaratas catholicam utriusque sexus prolium educationem, certam reddidit: per Parochum more solito — iuxta præscriptum Rituali — benedicenda sunt.

2º Ut præindicatæ reversales de catholica utriusque sexus prolium educatione in tutum locata, plenum vigorem, et coram iure etiam probandi vim habeant, eædem in posterum in charta publicæ fidei 15 Xᵉ exarandæ, duo hæc essentialia puncta exprimere debent: a) quod sponsus acatholicus comparti suæ liberum Religionis exercitium permittere, neque eamdem in exercitio Religionis suæ quoquomodo impedire velit. b) quod proles utriusque sexus in sanctitate Religionis Catholicæ educandæ sint. Exaratæ in hoc sensu Reversales per sponsum et duos testes disinteressatos v. g. Notarium et juratum loci subscribendæ sunt, possuntque vel in Archivo parochiali custodiri, vel vero horum custodiæ causa promoveri.

3º Si sponsus acatholicus præindicatas Reversales sponte et libere dare non vult, sponsa vero catholica eo non obstante illi nubere parata est: in casu hoc utraque pars cum omni modestia et circumspectione tractanda, et sponsa catholica signanter ad gravem injuriam, quam s. Matri Ecclesiæ suæ, sibi ipsi, ac nascituris prolibus suis infert, reflectenda erit; præparandique sunt ambo ad assistentiam passivam, quæ per illos accepta ita servatur: post trinas nempe more solito factas promulgationes, in quibus nulla Religionis, cui partes addictæ sunt, mentio facienda est, præstituta die Parochus horis matutinis in ædibus parochialibus vel vero in Sacristia, nullis s. vestibus adeoque non stola, non rocheto, habitu tamen Ecclesiastico indutus, et ad modestam gravitatem compositus, citra faciendum libri Rituals, vel precum s. vel Ritus s. usum, coram testibus declarationem mutui in Matrimonium consensus a desponsis excipiet; quam declarationem, ut nulli exceptioni obnoxia sit, vir his verbis exprimere potest: „Én N. N. magamhoz veszem N. N. tiszteséges személyt, el nem hagyom őtet holtomig és holtáig, semmi némü viszontagságában. Isten engem úgy segéljen." Sponsa catholica vero sic enunciabit: „Én N. N. ezen N. N. jámbor férfiúhoz hozzá megyek házas társul, el nem hagyom őtet holtomig.

és hottáig semmi némü viszontagságban. Isten engem egy segélyen, Boldogságos Asszony, s Istennek minden Szentei." Postquam haec peracta sunt, Parochus matrimonium hoc libro Copulatorum, et insuper Consignatione Mixtorum Matrimoniorum inserat, Conjuges vero moneat: quod Matrimonio rato et valido conjuncti sunt, cujus indissolubilitas, aliique legitimi effectus, non secus, ac in aliis Matrimoniis, extra omne dubium positi sint.

4° In casu hoc passivae assistentiae, sponsa catholica, absolutionis sacramentalis, prout etiam benedictionis neonuptialis incapax est; super quo etiam tempestive gravibus, semper tamen modestis verbis reflectenda erit.

5° Si desponsi ab Assistentia hac passiva acceptanda prorsus alieni forent, et ad illam declinandam, non obstantibus Parochi monitis et hortamentis, Matrimonium suum in Oratorio acatholicorum celebrari mallent: in hoc tristi proposito impediri non possunt, concedendaeque sunt sponsae catholicae litterae Testimoniales (: non dimissionales:) hujus tenoris: Adolirt bizonyitom, hogy N. és N.-a helybeli Szenteggyházban harmadszor (: ezen és ezen Vasárnap v Ünnepnapon:) kihirdettetvén, ezáltal kitünt, hogy köztük semmi féle házassági akadály sem forog. - Datum loci et temporis cum sigillo Ecclesiae.

6° Sub puncto 4° dicta etiam hic obtinent; sponsa tamen talis catholica ea propter neque post celebratum Matrimonium suum relinquenda est, quin potius ad exemplum Christi Salvatoris qui relictis 99 ovibus, post centesimam peridtantem ibat, ut eam quoque ad ovile suum reducat distincta quadam Pastoris sollicitudine semper foveenda erit, et si subsequis pastoralibus monitis flexa, facti poenitudine tangatur, spoponderitque se omnimode commissuram, ut errorem admissum reparet, tunc in Nomine Domini absolvi quoque poterit, ne fors error alicujus posterior gravior fiat priore.

Datum 5-Ecclesiis die 28ª Februarii 1856.

N-488
1856

Instructio pro Judiciis Ecclesiasticis in negotio Matrimonii

Cum plura exemplaria Instructionis pro Judiciis Ecclesiasticis ab Eminentissimo Cardinali Archi-Episcopo Viennensi concinnatae et calculo etiam Theologorum Romanorum probatae mihi submissa habeantur, ex iis pro singulo districtu isthic unum exemplar ea cum inviatione adrecto, ut illam tamquam etiam Animarum Curatoribus perquam utilem, et multa dubia solventem, per turnum legere et relegere non intermittant.

Datum 5-Ecclesiis die 1ma Martii 1856.

N° 489
1856

Rationes Instituti pens. Ludirectorum.

In advoluto communicantur impressa philyrae Rationes Fisci Instituti pensionalis Ludirectorum exhibentes atque pro anno 1855 concinnatae, e quibus philyris, singulo hujus Instituti membro una consignanda, veniet; non absimiliter mittuntur Tabellae membra Instituti huius in singulo Districtu, ratasque per membra decursu anni currentis numerandas exhibentes; quae Tabellae usui DD. V.A. Diaconorum inservient, perque hos una cum specificatis

ratis membrorum ad Gubernium hoc dioecesanum remittendae sunt.

Non possum praetermittere, quin cunctos provocem, ut Institutum hoc adeo salutiferum docentibus et Ludirectoribus impersissime commendent, et sultem ad praeclarum Docentis Szajkensis exemplum, qui utut ordinarium membrum non sit tamen hoc etiam anno rationario, donavit Instituto huic 10 fl. C. M. cunctos Docentes reflectant atque sequendum illud potenter animent.

Datum 5-Ecclesiis die 1ma Martii 1856

N° 490 1856. Reintimantur Circulares sub N° 76 A. 1854

Utut medio Litterarum Circularium dto 8vo Januarii sub N° 76/1854 modum et normam expediendarum officiosarum Litterarum clare praescripserim, plures tamen sunt, qui seu formalitatem hanc non observantes, seu privato suo sigillo officiosas suas Litteras munientes, expensas non exiguas causare solent.

Quapropter republicare debeo praeindicatas Circulares, et una addo: quod in posterum similes defectuosae expeditiones acceptandae non sint, et ad suam competentiam remittendae veniant.

Datum 5-Ecclesiis die 1ma Martii 1856.

N° 571 1856 Clerus provocatur ad numerandam subscriptam quotam in merito aperiendae Praeparandiae.

Dum die 4ta Oct. anni 1854 sub N° 1580 cunctis pro solatioso notitiae statu pertuleram, Excelsum Cae. Regium Cult. et Publ. Institutionis Ministerium benigne annuisse, ut in Urbe 5-Ecclesiensi Institutum Praeparandiae postliminio restabiliatur; cunctos una perdilectos Dioecesanos meos provocaveram: ut ad exemplum s. senatus mei qui generosa cum liberalitate pia subsidia non tantum subscripsit, sed effective etiam iam numeravit, pro modulo virium concurrere, ac symbolas suas pro conflando fundo, ex quo sumtus pro solvendis auxiliaribus docentibus, ceterisque necessariis procurandis, ac Instituto ipso sarto tecto conservando constanter promi queant, prono hilarique animo subscribere ac numerare velint. Quale resultatum isthaec mea provocatio habuerit, advoluta hisce phylyra continens nomina benefactorum ac ratas seu scripto, seu vivae vocis oraculo promissas perspicuum reddet. /.

Ex incidenti eo: quia Augustissimus Imperator ac Rex noster Apostolicus Franciscus Josephus mediante altissima Resolutione sua sub dto 14to Dec. 1855 emanata, clementissime enunciare dignabatur: praeprovocatum Praeparandiae Institutum pro Urbe hac 5-Ecclesiensi ita benignissime adplacidari ut primarius docens e fundo studiorum titulo annui honorarii percipiat 700 f C. M, praeterea 4 stipendia, singulum a 40 fl. C. M. ad indeterminatum tempus, quoad nempe penuriae Ludirectorum fuerit, annue resolvantur, — quidquid vero seu pro salarisandis reliquis Docentibus, seu pro auditoriis debite instruendis desideratum fuerit, id totum nostrae sollicitudini relinquendum veniat: idcirco tam hoc quid ferre humeri valeant, iam penitius nosse convenit, quam et ipse fundus iam iam consolidandus est, ex quo necessariae expensae hauriantur. Qua de causa omnes simul provoco ut subscriptam, et necdum

numeralam quotam ocyus persolvant, in omnem casum vero, si alé„ quis ratam suam deponere ad semel non posset, a die hodierna sal„ lem subscriptae quottae censum 6ß adcurate numeret.

Quod scire adhuc in merito Præparandiae nostrae interest, huc redit: tenore præprovocatae Altissimae Resolutionis Præpa„randiae cursum ad duas annos scholasticos restringi; (: adeoque„ Præparandia in Civitate hac verosimiliter cum initio anni scho„lastici 185⅞ aperietur:) et linguam institutionis esse hunga„ricam et germanicam.

Datum 5-Ecclesiis die 13ª Martii 1856.

A° 704
1856.

Status Obli„gatoriales sub serie 263 et 277 sunt extractae

Excelsum Coes. R. Lotte Gubernium Soproniense mediantibus Litteris sub dto 20ª Martii a.c. A° 3,910 et 4,248 horsum promotis, annunciavit, ex antiquis Status Obligatorialibus, in specie ex sic dictis „Universitas Gefällen Obligatio„nen" die 1ª Aug. 1855 extractam esse seriem 263, ex Obli„gatorialibus vero hunc titulum gerentibus „Universitas Virtu„rellin-fränkisch- Pfandbriefen- Gold- und Silber-Anlehens- Obligation," die 2ª Aprilis 1855 extractam esse seriem 277, — disponitque idem præveneratum Excelsum Coes. R. Lotte Gubernium, ut omnes corporationes, Ecclesiae, Parochiae, Fundi, omnia Instituta, et Claustra quae in reali possessione Obli„gatorialium idmodi sub praeindicatis seriebus exaratarum actu sunt, hoc ipsum quantocyus Ordinariatui notum reddant, quo subinde Ordinariatus ulteriorem relationem praestare valeat.

In nexu itaque Altiorum horum Ordinum, praesentibus o„mnes Ecclesiarum, Parochiarum, Corporationum, Institutorum, ac Claustrorum Rectores et Superiores provoco: ut quivis suae curae concreditas, praeprovocatas Status Obligatoriales inspi„ciat, et si series 263 item 277 in iisdem observaverit, desuper sine ulteriore mora ad Ordinariatum hunc relationem faci„at, quo ab hinc desiderata relatio tempestive substerni possit.

Datum 5-Ecclesiis die 8ª Aprilis 1856.

A° 729
1856.

Collecta pro igne damni„ficatis

Idem praeveneratum Excelsum Coes. R. Lotte Gubernium describendo commiserabilem statum incolarum Oppidi Nagy-Mártony (: Martinsdorf:) in Comitatu Soproniensi, qui per incendium ad inopiam redacti sunt, pro alleviamine eorumdem pia charitativaque subsidia colligenda, ac eatenus specialiter Clerum provocandum esse constituit.

Quapropter omnes et singulos Sacerdotes obtestor, ut igne damnificatis Nagy-Martonyensibus pro posse subveniendo, subsidium aliquot largiri velint. Quidquid collectum fue„rit, id medio Officii V. A. Diaconalis, ad Ordinariatum hunc pro ulteriori promotione mitti poterit.

Datum 5-Ecclesiis die 12ª Aprilis 1856.

Georgius Pirk m.p.
Eppus L. Ecclesiensis.

CONSIGNATIO

Piorum Oblatorum pro Instituto Praeparandiae usque finem Augusti 1856 computata.

Provocatum ad pag. 105 et N° 571 1856

Nomen Benefactoris	Promisit annue fl. C.M.	Promisit semel pro semp	Solvit effective fl. C.M.
Illustrissimus D. Episcopus	400.		8,500.
Reverendissimus D. Josephus Kelemen "	"	400.	400.
" " Josephus Farkas "	"	700.	700.
" " Sigismundus Daróczy	pro complemento fundationis suae.	500.	500.
" " Michael Vörös "		200.	200.
" " Josephus Král "	"	500	500.
" " Josephus Jonas "	"	200.	200.
" " Paulus Gottliebovics	50.	"	500.
" " Michael Virág "	"	200.	200.
" " Jacobus Kliščényi	8	"	8.
" " Gasparus Schneider.	"	20.	20.
D. Josephus Germann. " "	"	20.	20.
" Franciscus Slaby. " "	5.	"	"
" Carolus Fesll. " "	5.	"	"
" Emericus Kajdy. " "	"	5.	5.
" Joannes Gauzer " "	"	5.	5.
" Carolus Konner. " "	"	1.	1.
" Antonius Schuster. " "	"	20.	20.
" Aloysius Frecska. " "	"	10.	"
" Josephus Baán. " "	"	40.	"
" Joannes Pollák. " "	"	40	"
" Aloysius Girk. " "	"	100	100.
" Franciscus Troll. " "	"	40.	40.
" Hoblis Clerus Junior. " "	4	"	4.
Summa.	472	3,001	11,923.
Districtus Cis. 5-Eccl.			
D. Gustavus Pucher. " "	"	10.	10.
" Antonius Dobszay. " "	"	10.	10.
P. Gerardus Zöb. " "	"	20	20.
D. Antonius Horvath. " "	"	10.	10.
" Joannes Huber. " "	"	10.	10.
" Antonius Szauter. " "	"	30.	30.
" Josephus Báler. " "	"	5.	5.
" Josephus Kallenberger. " "	"	5.	5.
" Ludovicus Strechay. " "	"	5.	"
" Lucas Ožarevič. " "	"	5.	"
Summa.	"	110.	100.
Districtus Nemethiensis.			
D. Andreas Zsuljevics " "	5.	"	"
" Michael Halász " "	"	100.	4.
" Paulus Babócsay " "	"	10.	"
Summa.	5.	110.	4.
Districtus Sz. Lörinczensis.			
D. Georgius Simon. " "	"	20.	20.
" Joannes Szépe. " "	"	20.	20.
" Michael Gyudy. " "	"	20.	20.
" Joannes Sándor " "	"	20.	20.
" Joannes Faddy. " "	"	20.	20.
" Stephanus Rózsa. " "	"	20	20.
" Stephanus Zsinkó. " "	"	20.	20.
" Josephus Molnár. " "	"	2.	2.
Summa	"	142.	142.

Nomen Benefactoris.			Promisit annue fl. C. M.	Promisit semel pro semper fl. C. M.	Solvit effective fl. C. M.
Districtus Baranyavárensis.					
D. Mathias Moreau.	"	"	5.	"	5.
" Franciscus Kiss.	"	"	5.	"	5.
" Andreas Khon.	"	"	5.	"	5.
" Josephus Varga.	"	"	5.	"	5.
" Ludovicus Otrokóczy	"	"	2.	"	2.
P. Martinus Mutzhardt.	"	"	2.	"	2.
D. Carolus Ranolder.	"	"	8.	"	8.
" Eduardus Rakovszky.	"	"	3.	"	3.
		Summa.	35.	"	35.
Districtus Dardensis.					
D. Leopoldus Sághy.	"	"	10.	"	10.
" Georgius Kovácsics.	"	"	6.	"	6.
" Matthæus Vuicsics.	"	se pro libitu daturum suppletorie enunciavit.			
" Josephus Spann.	"	"	5.	"	5.
" Stephanus Petrovics.	"	"	"	100.	100.
" Stephanus Róka.	"	"	2.	"	2.
" Valentinus Schulcz.	"	"	1.	"	1.
" Alexander Arvay.	"	"	1.	"	1.
" Antonius Mike.	"	"	"	20.	20.
Joannes Trischler docens.	"	"	"	2.	2.
		Summa.	25.	122.	147
Districtus Mohácsensis.					
Rssmus. Gábriel Gráger.	"	"	"	100.	100.
D. Antonius Angyal.	"	"	"	20.	20.
" Franciscus Pleininger.	"	"	"	40.	40.
" Joannes Stranczinger.	"	"	"	5.	5.
" Joannes Szokoly.	"	"	"	40.	40.
" Emericus Fratricsevics.	"	"	"	10.	10.
" Emericus Loncsár.	"	"	"	10.	10.
" Josephus Khál.	"	"	"	10.	10.
" Georgius Barbély.	"	"	2.	5.	5.
" Ferdinandus Ruzsinszky.	"	"	"	5.	5.
" Franciscus Gruszling.	"	"	"	2.	2.
		Summa.	2.	247	247.
Districtus Kémendensis.					
Rssmus Georgius Finta.	"	"	"	10.	10.
D. Ferdinandus Olszesz.	"	"	"	100.	5.
" Petrus Hartmann.	"	"	"	4.	4.
" Ignatius Straznik.	"	"	"	3.	3.
" Laurentius Plozner.	"	"	5.	"	5.
" Augustinus Mendlik.	"	"	"	1.	1.
Docentes Districtuales.	"	"	"	8.	8.
" Parochiae Lakensis.	"	"	"	12.	12.
		Summa.	5.	138.	48.
Districtus Bólyensis.					
Rssmus Georgius Vlasics.			15.	"	15.
D. Joannes Hegedüs	"	"	5.	"	5.
" Josephus Tihász	"	"	"	5.	5.
" Joannes Glacz.	"	"	5.	"	5.
" Alexius Kubinyi.	"	"	5.	"	10. 5.
" Carolus Verner.	"	"	3.	"	3.
" Joannes Rézbányai.	"	"	"	2.	2.
" Christophorus Pecz.	"	"	"	3.	3.
" Joannes Pininger.	"	"	"	2.	2.
" Joannes Makler.	"	"	"	1.	1.
		Summa.	33.	13.	146.

docentes.

Nomen Benefactoris.	Promisit annue fl. C. M.	Promisit si mel pro spe fl. C. M.	Solvit ef. fective fl. C. M.
Districtus Pécsváradensis.			
D. Franciscus Horváth. „ „	8.	„	8.
„ Ladislaus Hegyesy. „ „	8.	„	8.
„ Josephus Várju. „ „	8.	„	8.
„ Michael Ress. „ „	8.	„	8.
„ Adalbertus Császár. „ „	8.	„	8.
„ Michael Vásárinnyei. „ „	5.	„	5.
„ Georgius Bedekovics. „ „	1.	„	1.
„ Jacobus Kóbor. „ „	2.	„	2.
„ Josephus Guzsaly. „ „	2.	„	2.
„ Antonius Czingl. „ „	2.	„	2.
„ Franciscus Liebhauser. „	2.	„	2.
Summa.	54	„	54.
Districtus Transmontanus.			
D. Michael Csór. „ „	„	20.	20.
„ Franciscus Hujmann. „	„	5.	5.
„ Antonius Markovics. „	„	5.	5.
„ Emericus Katona. „	„	5.	5.
„ Josephus Krautszak. „	„	3.	3.
Summa.	„	38.	38.
Districtus Gödrensis.			
D. Emericus Berkecz. „ „	„	10	„
„ Antonius Szalay. „ „	„	100.	„
„ Joannes Klump. „ „	„	50.	50.
„ Franciscus Szautter. „ „	„	50.	„
„ Martinus Kerekes. „ „	„	50.	50.
„ Ferdinandus Schwerer. „	„	20.	„
„ Carolus Höbe. „ „	„	10.	„
Summa.	„	290.	100.
Districtus Szigetvárensis.			
D. Ignatius Hölbing. „ „	5.	„	5.
„ Joannes Spitzner. „ „	„	10.	10.
„ Franciscus Szekeres. „ „	„	5.	5.
„ Godefridus Czapf. „ „	„	10.	10.
„ Vendelinus Zsiga. „ „	„	20.	20.
„ Josephus Ress. „ „	2.	„	„
„ Josephus Brüszle. „ „	„	10.	10.
„ Antonius Rang. „ „	6.	„	6.
Summa.	13.	55.	66.
Districtus Nádasdensis.			
D. Joannes Jankó. „ „	„	10.	10.
„ Sebastianus Kleiszner. „ „	„	100.	6.
„ Aloysius Schmidt. „ „	„	10.	10.
„ Joannes Szila. „ „	„	5.	5.
„ Joannes Szepelt. „ „	„	5.	5.
„ Adalbertus Nagy. „ „	„	2.	2.
„ Joannes Horasz. „ „	„	3.	3.
Summa.	„	135.	41.
Districtus Dombovárensis.			
D. Ladislaus Horváth. „ „	„	10.	10.
„ Franciscus Bakonyi. „ „	„	5.	5.
„ Josephus Schmidt. „ „	„	5.	5.
„ Stephanus Páky. „ „	„	10.	10.
„ Martinus Harrnath. „ „	„	5.	5.
„ Joannes Czwikkelsdorfer „	„	5.	5.

Nomen Benefactoris.	Promisit annue fl. C. M.	Promisit semel pro spr. fl. C. M.	Solvit effective fl. C. M.
D. Ladislaus Samú. " "	"	5.	5
Summa.	"	45.	45.
Districtus Értényensis.			
D. Franciscus Kárászy. "	"	10.	10.
" Michael Németh. " "	"	10.	10.
" Stephanus Bregovics. "	"	10.	10.
" Joannes Nagy. " "	"	10.	10.
" Emericus Kalóczy. " "	"	5.	5.
" Antonius Veczkó. " "	"	2.	2.
" Stephanus Komáromy. "	"	2.	2.
" Aloysius Nagy. " "	"	2.	2.
" Franciscus Cserta. " "	"	2.	2.
" Stephanus Mártin. " "	"	5.	5.
" Andreas Szemerédy. " "	"	1.	1.
Summa.	"	59.	59.
Districtus Simontornyensis.			
D. Joannes Hesz. " "	"	25.	25.
" Aloysius Hegedüs. " "	"	10.	10.
" Ignatius Szigvart. " "	"	10.	10.
" Aloysius Garay. " "	2.	"	2.
" Josephus Megyeli. " "	"	2.	2.
P. Ladislaus Balkó. " "	"	2.	2.
Summa.	2.	49.	51.
Districtus Földvárensis.			
Rssmus. Antonius Egyed. "	"	100.	100.
D. Carolus Nagy. " "	3 f. 24 x.	"	"
" Josephus Stallenberger. "	"	100.	6.
" Josephus Grosz. " "	7.	"	"
" Antonius Bocsor. " "	4.	"	"
Summa.	14 f. 24	200.	106.
Districtus Szegzárdensis.			
Rssmus. Ignatius Thomaer. "	"	10.	10.
Rssmus. Josephus Pécsy. "	"	10.	10.
D. Stephanus Gyalus. "	"	5.	5.
" Andreas Preindl. " "	"	2.	2.
" Joannes Simonka. " "	"	2.	2.
" Josephus Hesz. " "	"	10	10.
" Joannes Németh. " "	"	20.	20.
" Josephus Berecz. " "	"	5.	5.
" Franciscus Fekete. " "	"	20.	20.
" Martinus Lucza. " "	"	5.	5.
Summa.	"	89.	89.
Districtus Völgységhensis.			
Rssmus. Joannes Németh.	"	50.	50.
D. Michael Mandl. " "	"	10.	10.
" Antonius Kóbor. " "	"	20.	20.
" Laurentius Hermann. "	"	10.	10.
" Georgius Kovács. " "	"	10.	10.
" Franciscus Nagy. " "	"	20.	20.
" Carolus Gyenis. " "	"	5.	5.
" Antonius Türk. " "	"	5.	5.
" Carolus Hunyady. " "	"	5.	5.
Summa.	"	135.	135.

N 765 1856. In conformitate officiosi horsum perlati Altioris Rescripti, dto 10ae currentium, emanati, cunctis Dioecesis huius Sacerdotibus peramanter comendandum habeo: ut inde a 1a Maii a.c. in S. Missae Sacrificio Collectam „Pro salute vivorum" inter orationes diversas sub N: 34° occurrentem „Praetende Domine &c. dicendam eiusque sumant, quoad fide digne constiterit, Augustissimam Imperatricem nostram Elisabetham omnes partus circumstantias feliciter superasse.

Collecta assumitur pro felici partu Augustissimae Imperatricis.

Quo fidelibus etiam exoptata praebeatur occasio, pro felici partu S. tefatae Suae Majestatis, preces ad Deum fundendi; una, nomine quoque Suae Illustratis Episcopalis, cunctis animarum Curatoribus injungo: ut diebus Dominicis et Festis finito Sacro, coram exposito in Ciborio Sanctissimo, tria Pater et Ave cum oratione pro salute vivorum, labio in Parochia usitato dicenda devote persolvant; eo ceteroquin subinde edocto, ut fidelis populus cum initio statim de scopo harum precum congruo modo edoceatur.

Könyörögjünk.

„Nyujtsd kezedet Ur Isten a te hiveidnek mennyei segedelmére:) hogy teged egész szivökből keressenek, és azt a mit érte buzgón esedezenek, elnyerni és mellök legyenek." A mi Urunk Jézus K. által. Amen.

Luxbat ünö batun.

„Reiche v Gnn dinu Hand zür simlischen Untar" stützung dinnr Glübigen: dinnit sie dich nüch gen zu Herzen püzen, und das, nun mrö sie inbrünstig zü dir flehen, mög zü erlangen wünig bekümbert werden." Dürch Jesum Chr. ünsern Gnn. Amen.

Pomolimo se.

„Pruži Gospodine Bože pravovernim tvojim desnicu nebesco pomoči: da te sa svim serdiem traže, pa ono, za što se vrucoželjno budu molili, i zadobiti du budu dostojni. Po istomu Isukerstu Gospodinu našemu." Amen.

N 816 1856. Datum 5 Ecclesiis die 22a Aprilis 1856. Exaudivit Dominus Rex Coeli et Terrae ardentes tot populorum Europae comprecationes, Pacemque almam Europae reddidit. Mensis praeterii die 30a namque Lutetiae Parisiorum Pacis tractatus per Regnantium Plenipotentiarios prosperrime conclusus, ac pro exuberanti totius Europae solatio solenniter subscriptus erat. Quem perenni memoria recolendum eventum se unice Omnipotenti Deo in acceptis referre, testaturus Augustissimus Imperator et Rex noster Apostolicus, benignis Manualibus Suis dto 15a curr. clementer praecipere dignatus est: ut in cunctis Monarchiae Ecclesiis Solennes Deo Gratiae, qui pium precibus praestitit auditum, agantur. Benignam hanc mentem Caesareo Regiam, cunctis ad notitiam perferendo, una animarum Curatoribus speciatim committo, ut proxima a recepturis praesentibus Dominica, populo fideli ex ambone praemonito, in confluxu Jurisdictionum, in loco ne fors existentium, praevie ad Solemnia haec invitandarum, omni cum possibili decore et apparatu, cantato Hymno Ambrosiano Deo laudes dicant, et incruenti Eucharistici Sacrificii oblatione, debitas Altissimo pro immenso hoc beneficio grates rependant.

Solennitas gratiarum actoria pro pace asserit.

In religioso distincto cum honore persevero. 5 Eccl. die 26 Apr. 1856.

Josephus Farkas Vic. Gls.

N 1135 / 1856. Collecta pro restauranda Ecclesia cracoviensi

Quo pervetusta Ecclesia S. Catharinae Cracoviae, quae ductu advolutarum impressarum notitiarum, a Casimiro Magno Polonorum Rege 1342 stylo Gothico splendidissime exstructa, abinde diversas pro rerum humanarum conditione subivit vicissitudines, cultui divino ex integro restitui valeat, Prior Conventus Religiosorum S. Augustini, ab Excelso Caes. R. Gubernio nostro facultatem pia subsidia colligendi impetravit. In nexu itaque facultatis huius, et piarum precum, quas Prior Conventus Cracoviensis Religiosi Ordinis S. Augustini specialiter proposuerat, praesentibus animarum Curatores aliosque e fidelibus pios benefactores provoco: ut pro Dei gloria et Ecclesia illa, aliquid offerre ac sacrare velint. Quidquid collectum fuerit, hoc Dominus V.A. Diaconus ad officium meum ulterioris promotionis fine submittet.

Datum 5-Ecclesiis die 30a Junii 1856.

N 1139 / 1856. Praenumeratio pro opere homiletico Rssi D. Joannis Fekete.

Reverendissimus D. Joannes Fekete Cathedralis Ecclesiae Sabariensis Canonicus, luci publicae donare intendit opus homileticum sub titulo: „Vasár és ünnepnapi Sz. evangeliumok népszerü magyarázata" quod 3 flnos C.M. constabit. Si cui opus hoc possidere in votis est, in Cancellaria mea Praenumerationes suscipiuntur.

Datum 5-Ecclesiis die 29a Junii 1856.

N 1140 / 1856. Praenumeratio pro Hagiologia Hungarica.

Dominus Augustinus Balogh Presbyter Dioecesis Nitriensis et Parochus Kockocensis Hagiologium Regni Hungariae edere intendens, eatenus praenumerationis philyram publicat praesentibus advolutam. Quam philyram cum eo submitto, ut DD. V.A. Diaconi eam, sive fuerint praenumerantes, sive non, suo tempore ad Officium meum remittant.

Datum 5-Ecclesiis die 30a Junii 1856.

N 1141 / 1856. Praenumeratio pro opere, cui titulus: Cantica sacra

Franciscus et Andreas Zsasskovszky, prior Regens, alter organista Chori Metr. Ecclesiae Agriensis, Cantica sacra, sive selectum Cantionum, Concentuum et Precum Liturgicarum, cultui divino totius anni, juxta Ritum et usum S. Romanae Ecclesiae, inservientium pro Clero Seculari et Regulari etc. redegerunt, et tam latine, quam hungarice ediderunt, pretium exemplaris in 1 fl 20 x C.M. defigentes. Pro fato opere praenumerari potest in Cancellaria mea.

Datum 5-Ecclesiis die 30a Junii 1856.

N 1142 / 1856. Patrocinia Ecclesiarum, item S. Indulgentiae.

Animarum Curatores certi cujusdam Districtus, mihi preces proposuerunt, ut facultatem a Sede Apostolica obtineam, quatenus in Parochiis, ubi Patrocinia Ecclesiarum in ferialem diem incidunt, haec proxime insequenti die dominico celebrari valeant.

Sumto in considerationem eo, quod Patrocinia Ecclesiarum, ruri cumprimis, longe majori fidelis populi frequentia, et ampliori etiam cum spirituali emolumento diebus Domini, quam feriali die celebrentur, aestivo vel maxime tempore, quo populus laboribus ruralibus nimium occupatus est: non sum quidem in genere alienus ab hoc petito, et in locis, ubi hoc in specie etiam fideles exoptant, eorum votis libenter deferre paratus sum; quia tamen mihi una innotuit, in Dioecesi hac plurimas esse adhuc Ecclesias, quae sacro Indulgentiarum thesauro penitus carent, aut in quibus S. Indulgentiae ad quinquennium vel septennium concessae pridem exspirarunt:

Idcirco ad augendam fidelium pietatem et religionem, ac ad SS. Indulgentiarum usum S. Matris Ecclesiae menti et spiritui quam maxime consentaneum inducendum, nimirum:

a, ut Patrocinia Ecclesiarum e feriali die in proxime insequentem diem dominicum transferantur, ita tamen si hoc fideles etiam exoptant. Et

b, ut templa quae S. Indulgentiarum thesauro carent, aut in quibus hae S. Indulgentiae jam exspirarunt plenariis Indulgentiis sacris donentur:

praesentium serie animarum Curatores provoco, ut secundum has rubricas

Nomen Loci.	Ecclesiae paroch. titulus, seu Sanctus cujus honoribus dedicata est.	Ecclesiae filial. titulus seu Sanctus cujus honoribus dedicata est.	Habet ne SS. Indulgentias perpetuas.	Desideratne fidelis populus ut Patrocinium e feriali die in diem Domini transferatur?	Est ne fiscus Ecclesiae in statu solvendi expensas expeditionales, Brevis apli SS. Indulgentiarum si tale cuilibet Ecclesiae specialiter expediret?

adaequatam et completam relationem suam quo prius h. Officio V. A. Diaconali exhibeant, unde aedem relationes in cumulo ad me transmittendae venient. Suapte vero intelligitur, in Locis, ubi Patrocinia ex ordine in diem festum cadunt, penultimam rubricam explere opus non esse.

Datum 5-Ecclesiis die 30ª Junii 1856

N° 1158/1856. P. Marianus Jaics Ex-Minister et Custos Provinciae Capistrano-Bulgaricae, qui editis pluribus praeclaris operibus S. Dei Ecclesiam et Religiosam Provinciam suam exornavit, novissime S. Canticorum, in adnexa philyra deductorum collectione inclaruit. Cum Collectio haec cumprimis germanici idiomatis gnaris exoptata sit; non moror eos, quibus animus est possidendi hanc Collectionem, provocare, ut in Cancellaria mea eatenus mentem suam notam reddant.

Collectio S. Canticorum P. Mariani Jaics commendatur.

Datum 5-Ecclesiis die 30ª Junii 1856.

N° 1163/1856. Ad promovendum Deiparae Virginis Mariae cultum P. Gregorius Pelzmann Ordinis S. Francisci Provinciae Marianae Presbyter, librum concinnavit, cui titulus „Marianischer-Blumenkranz" si quis librum hunc possidere cupit, eatenus intentionem suam in Cancellaria mea manifestet, ubi liber hic procurabitur.

Comendatur liber „Marianischer-Blumenkranz.

Datum 5-Ecclesiis die 1ª Julii 1856.

N° 1166/1856. Ad normam postremi Schematismi Dioecesani novum edere, et cuivis Sacerdotum exemplar unum gratuito dare in intentis habens, cumprimis Pastores Animarum praesentibus provoco: ut ductu punctorum eatenus sub dto 5ª Junii 1854 N° 1000 comunicatorum, necessaria historica data quantocyus conscribant, et medio Officii V. A. Diaconalis horsum promoveant. Clarioris deductionis causa conscriptio secundum has rubricas peragi potest:

Suppeditentur data historica pro Schematismo Dioecesano.

1. Descriptio Parochiae et numerus animarum alterius etiam confessionis, distantia unius cujus filialis a Matre.	2. Parochi, Cooperatoris et alterius in Parochia nefors existentis Sacerdotis nomen, — ejus nativitatis et ordinationis annus.	3. Numerus Matrimoniorum tam pure catholicorum, quam et mixtorum — item communicantium.	4. Numerus Scholarium tam in Matre quam in filialibus.
5. Politico e respectu ad quale Officium Distr. Judicii spectat Parochia?	6. Quae est ultima Posta ad Parochiam?	7. An, et in specie quem errorem in ultima editione Schematismi irrepsisse observaverit?	

Datum 5-Ecclesiis die 2ª Julii 1856.

N 1170 1856

Clerum Curatum specialiter attinentia Rescripta.

In adnexo communico duplicem ordinis Apographum Altioris Cæs. R. Ministerialis Rescripti quo a) respectivis Jurisdictionibus injungitur, ut Matriculas et cetera ad curam animarum et Parochiam spectantia acta et Protocolla in casu mortis Parochi sine ulla mora resignent et hæc nullatenus sequestrata teneant. Item b) ut Curatis debitus honor manuteneatur, dum dispositiones Civilis Jurisdictionis eis communicantur, vel ad Judicium evocantur, aut Extractus Matriculares ab iis expetuntur.

ad $\frac{797}{cum}$ 1856.

Abschrift eines Justiz-Ministerial-Erlasses dto 18. Mai 1856 Z 8316. An die Oberlandesgerichte zu Linz, Prag, Brünn, Lemberg, Gratz, Innsbruck, Zara, Triest, Hermannstadt, und die Landestafel zu Agram. Das P. P. Ministerium für Cultus und Unterricht hat dem Justiz-Ministerium die Besorgnisse unserer Bischöfe mitgetheilt, zu Folge welcher bei den Verlassenschaftsabhandlungen der Geistlichen bedeutende Verzögerungen vorfallen, und durch unzeitliche Versiegelungen und Sperrungen Stösse zum Nachtheile der Pfarrgeistlichkeit und Gemeinden unter Laye gelegt werden sollen. Das P. P. Oberlandesgericht wird diesen Bemerkungen den untergeordneten Gerichten die möglichste Berücksichtigung der Verlassenschaftsabhandlungen des geistlichen Personale mit Umsicht zu bringen, und diesen Auftrag bei Meidung der Gesetzwidrigkeiten sorgfältig zu überwachen. Zugleich hat das etc die Gerichte seines Sprengels anzuweisen, dass sie die Vorschriften des §§ 5 und 568 des Gesetzes vom 9ten August 1854 R. G. N. 208 über das gerichtliche Verfahren in Rechtssachen ausser Streitsachen sich genau gegenwärtig zu halten, wegen die Eingriffe welche die Verletzung betreffen also gleich und unnachsichtlich schon bei der Verhandlungen zu ahnden, und dem abgeordneten Geistlichen Commissär einzuhändigen, dieselben ausserdem in Evidenz zu nehmen, und statt die Evidenz der übrigen Verlassenschaftsgegenstände in selben bei vorzunehmen haben, dass hiedurch die Benützung des Pfarrgebäudes durch die Nachfolgen in der Verlassenschaft so wenig als möglich gestört werde, wobei zugleich dafür zu sorgen ist, dass den für die Pfarre unentbehrliche Räume mit möglichster Beschleunigung wieder zur freien Benützung zurückgestellt werden.

b) ad $\frac{914}{cum}$ 1856. Abschrift eines Justiz-Ministerial Erlasses an die P. P. Oberlandesgerichts-Präsidien zu Linz, Prag, Brünn, Graz, Lemberg, Innsbruck, Grosswardein, Temesvar, Hermannstadt und der Landestafel Präsidium in Agram dto Wien am 6 Juni 1856.

Aus Anlass vorgekommener Beschwerden, dass von Seite der Gerichte bei Zustellungen, Vorladungen, und Einholung von Auszügen aus den Trau- und Taufbüchern die dem geistlichen Stande gebührende Rücksicht mitunter nicht gehörig beachtet wird das P. P. Präsidium beauftragt, die sämmtlichen Gerichte seines Sprengels anzuweisen, Zustellungen an Geistliche, wenn dieselben durch die Gemeinde Vorsteher besorgt werden, stets vorsichtig zu pflegen zu lassen, und bei den Vorladungen der Geistlichkeit Bedacht zu nehmen, dass solche unerlässlich, wenn Unleserlichkeit rücksichtlich der Verschiedenheit der Schrift nicht gewöhnlich werde, an einem

Prima – vitae Primatoris vitae sui curandae. Fratres beneficiarios suos, suosque beneficiatos, imo S. in suo Germoso, ut suae Litteris [illegible] d. g. primum Praesidem sui Monasterii Pauli. Zuglinsis est [illegible] interrogasse, an Gaudium suis studuisse, vers. pro in Sorte [illegible] Sacerdotes vero Missarios Curiosos, vitae [illegible] Sanctiquinque pro [illegible] in Sanctissimo [illegible] Sanctissimo [illegible] Sanctissimo [illegible]

jam constabilitae etiam associationis, cujus exclusive scopus est „pro conversione Angliae" pias ad Deum preces fundendi. Quam consociationem Ssmus P.P. PIUS IX conspicuis gratiarum thesauris locupletavit; in specie quidem, die 9a Martii 1851 plenariam concessit Indulgentiam una vice in Mense lucrandam sub conditione S. Confessionis et Comunionis, quacunq die Mensis absolvendae, et recitandi quotidie ter Angelicam Salutationem pro conversione Anglorum, addendo singulis „Ave Maria Auxilium Christianorum, Ora pro nobis" Mense Majo 1850 etiam 300 dierum Indulgentiam concessit omnibus, qui quascunq preces e.g. „Ave Maria" pro conversione Angliae devote recitaverint. Haec gratia in favorem eorum extensa fuit, qui generaliter pro omnibus iis, qui a S. Ecclesia separati sunt preces fuderint. Demum 100 dierum Indulgentiam concessit pro omni opere bono, in favorem hujus associationis facto.

In nexu itaq precum praeclari hujus viri, et pro conversione suae gentis adeo zelantis Sacerdotis, non tantum Dilectum Clerum meum verum fideles quoq peramanter provoco: ut studio etiam lucrandarum S. Indulgentiarum ad promovendam rem catholicam in Anglia, exiguas symbolas suas promto hilariq animo conferant, vel si hoc adjuncta non admitterent, pias saltem preces pro conversione Anglorum devote absolvant, et speciatim quidem conditionatas pro lucrandis sacris Indulgentiis preces peragant. Symbolae quamcunq exiguae, libenter acceptantur et ut numus viduae evangelicae in gazophilacium missus Deo acceptus fuerat, ita minutum quodvis bono ex corde procedens meritum in Coelo habebit.

Datum 5 Ecclesiis die 3a Julii 1856.

№ 1185 / 1856. Annunciatur Concursus pro complenda Praeparandia Soproniensi.

Pro complenda Praeparandia Soproniensi Concursus aperitur, omnesque concursuri sequentia documenta ad chartam publ. fidei exarata sibi acquirenda habent:

a) literas baptismales, item testimonium super vaccinatione.

b) Testimoniales super audita Didactica, Methodica et Paedagogia.

c) Testimoniales super applicatione in schola per DD. V. A. Diaconum et Parochum exaratas.

d) Testimoniales super cognitione lingvarum Germanicae et Croaticae.

e) Testimonium Politicae Jurisdictionis super Conversatione politica et morali, decursu cumprimis annorum 1848 et 1849. Denique

f) deductio gradualis progressus in scientifica cultura quam recurrens sibi in Patria, vel extra eam, speciatim Viennae, vel frequentando Instituta Paedagogica acquisierat.

Omnia haec documenta medio specialis Recursus „An die hochlöbliche K. K. Statthalterei-Abtheilung in Oedenburg" inscribendi, summum usq 25a Julii a. c. Sopronium promovenda sunt.

Datum 5 Ecclesiis die 30a Junii 1856.

№ 1203 / 1856. Comendatur opus Homileticum Jos. Majer.

Homiliae Josephi Majer dum viveret Canonici Alba-Regalensis, novis curis Agriae Typis vulgatae sunt. Qui antiquam Homiliarum harum editionem prae manibus habet, is praestantiam operis hujus absdubio cognitam tenet; neque proinde opus est novam editionem multis commendare. Adnexae philyrae indicant ubi, et quo pretio hoc opus acquiri possit.

Datum 5 Ecclesiis die 7a Julii 1856.

№ 1250 / 1856. Comendantur Imagines Auctore Math. Novák procusae.

Ex advoluta praesentibus invitatoria philyra perspicere licet, cujus tenoris Imagines Auctor earumdem Mathias Novák venui exponat. Cum idem M. Novák ex incidenti harum Imaginum Altssma Caes. R. distinctione honorari meruerit, concludere licet, easdem Imagines Ipsius Augustissimi Imperatoris et Regis nostri Aplci complacentiam emeruisse. Quare a comendatione harum Imaginum seu tabularum lithographicarum abstinendo, id solum notum reddo, quod Cancellaria mea libenter assumet negotium intermediationis si cui in votis est Exemplaria haec possidendi.

Datum 5 Ecclesiis die 17a Julii 1856.

№ 1268 / 1856. Terminus asservandi Examinis Docentium et Subdocentium indicitur.

Nondum approbatis et facultate docendi necdum provisis, Docentibus et Subdocentibus rursus aperitur campus per subeundum die 24a Sept. a. c. examen, necessariam qualificationem sibi acquirendi. Quapropter Animarum Curatores non intermittant tempestive

eos Docentes et Subdocentes suos super termino hac subeundi Examinis edocere, qui perprius jam pro Examine hoc designati et praemoniti fuerant.

Datum 5-Ecclesiis die 19ª Julii 1856.

N° 1421
1856. Cum una e principalibus causis, ob quam ruri cumprimis plures, qui secus ad frequentandas Scholas obligati sunt, Scholastícae, et omni meliori institutioni et educationi subducuntur; in privata pecorum pascuatione potissimum quaerenda sit: in Comitatu Baranyensi Officiis districtualibus in mandatis datum est, ut nihil intentatum relinquant, quo fons plurimorum aliorum etiam malorum -privata nempe pecorum pascuatio- e medio sufferatur. Ut desideratus effectus eo certius obtineri valeat, plurimum ads dubio conferent pastoralia monita, adhortationes, et graviores etiam pro re nata correptiones: quapropter Curatoribus Animarum hasce in commissis do, ut unitis cum districtuali officio viribus collaborent, quo praeindicata pecorum privata pascuatio, et cum hac plurimi abusus, damnificationes, Dei, hominumque offensiones, pleno cum effectu rescindantur et cassentur.

Privata pecorum pascuatio interdicenda est.

Datum 5-Ecclesiis die 26ª Julii 1856.

N° 1540
1856. Quamquam alias jam, in specie medio Literarum Circularium sub dto 5ª Nov. 1851 Nº 1667, ad Dioecesim dimissarum in nexu positiva C. R. Ministerialis dto 15ª Oct. 1851 Nº 5135/M.I. emanatae dispositionis Animarum Curatis injunctum fuerit, ut Scrissmae Suae Majestatis Imperatoris ac Regis nostri Apostolici, Nativitatis (: die 18ª Aug. :) et Nominis (: die 4ª Oct. :) Festum cum possibili solennitate Ecclstica servent, Deumque pro conservatione preziosissimae Ejusdem Suae Majestatis Scrissmae, vitae una cum populo fideli devote, ac ferventer orent; censeo tamen ex incidenti instantis Festi Nativitatis Suae Majestatis Scrissmae praeprovocatas Ordines ciuis Parochorum cum eo in memoriam revocare: ut (: dempta Civitate 5-Ecclesiensi, ubi solennis devotio in sola Ecclesia Cathedrali asservari solet :) in quavis Parochiali Ecclesia Sacrum Cant. pro incolumitate Suae Majestatis Scrissmae et gloriosissime regnantis Domus Austriacae omnigena coelestis, et terrestris benedictionis ubertate Omnipotenti Deo offerant. Finito Sacro autem praemissis 3 Pater, et Ave, ac Cantico „Szt. vagy Uram" sic cum Ciborio benedictionem impertiantur. Ubi in loco praesentes adsunt C. R. Jurisdictiones, hae praevie semper condecenter pro devotione hac invitandae; Primores loci vero, et universum fidelem specialiter ad devotionem hanc e S. suggestu evocandi erunt. Quod ipsum nunc, et futuris etiam temporibus inserviat.

Festum Nativitatis, et Nominis Suae Majestatis Scrissmae devote celebrandum.

Datum 5-Ecclesiis die 14ª Augusti 1856.

N° 1809
1856. Placuit divinae Providentiae cujus nutibus vitae nostrae momenta decurrunt, Stephanum Burgics Abbatem S. Benedicti de 5-Ecclesiis, S. Sedis Consistorialis assessorem et Parochum Valpóviensem, Calendis Octobris a. c. aetatis suae 63. ex mortali hac vita ad immortalem evocare. Cujus animam convictis trium Missarum Suffragiis impense comendo.

Mors Steph. Burgics Abbatis Parochi Valpóiensis.

Datum 5-Ecclesiis die 2ª Octobris 1856.

N° 1815
1856. Nullus dubito, cuivis officio V. A. Diaconali iam modo redditas esse Tabellas, ab Excelso C. R. Lotti Gubernio Soproniensi mediantibus Literis dto 2ª Julii a. c. sub Nº 4616 expeditas, ductu quarum Tabellarum V. A. Diacони de statu Scholarum Districtus sui, fide dignam relationem praestandam, atque tabellas paratas de anno in annum summum usque medium Novembris in duplici exemplo Ordinariatui submittendas habent.

Normativum circa statum Scholarum Parochialium.

Accuratia summa, tam in complendis rubricis praeviarum Tabellarum, quam in tempore, quo eaedem Ordinariatui submittendae sunt, eo majori opus est; cum ad partes Ordinariatus spectet, ex Tabellis illis extractum facere, hunegue circa finem anni solaris Excelso C. R. Gubernio substernere: proinde si Tabellae illae vel non sunt fidedignae per V. A. Diaconas praeparatae, vel tempestive non mittuntur horsum; suapte sequitur, referentes V. A. Diaconos tam coram Ordinariatu, quam coram Excelso Gubernio pro re nata responsabiles esse.

Censui haec Officiis V. A. Diaconalibus tempestive pro directivo notitiae statu significare, quo sic excusationes praeventurus. Ipsa quoque quod mearum est partium, explere valeam. Datum 5-Ecclesiis die 2ª Oct. 1856

№ 1834 / 1856. Præparandia 5-Ecclesiensis 1° Oct. a. c. aperitur.

Festino ad cunctorum gratissimam perferre notitiam, Præparandiam in Urbe 5-Ecclesiensi, pro cuius stabili fundo, liberalia adeo subsidia, per dilectum Dioecesis meae Clerum conflata sunt, mediante altiori Rescripto dto 27ae Sept. a. c. sub № 20471. emanato, cunctis eam adire volentibus inde a Calendis Octobris a. c. patere, inscriptionemque candidatorum usque 15um Currentium admissam esse. Essentialia Subscriptionis requisita sunt:

a, Ut Candidatus producat Testimonium super bono cum successu terminata tertia vel secunda Classe Scholæ Realis, vel vero super absolutis Classibus Gymnasii minoris.

NB. Per exceptionem suscipi admittuntur, tamen modo tales etiam Candidati, qui tantum Normales vel Capitales Scholas frequentarunt, et e præscriptis objectis bonum Calculum referentes, hucadusque adplicationis suæ penes Scholas bona specimina dederunt, spesque adest fundata eos Præparandiæ cursum cum profectu terminaturos.

b, ut Candidatus sit 16. annorum completorum. Ut

c, producat Testimonium bonæ moralitatis; porro

d, Testimonium de firma corporis constitutione; denique

e, super praeliminariis in Musica; in quibus tamen ultimis dispensationi etiam penes Ordinariatum obtinendæ locus esse potest.

Qui nondum complendo ætatis annum 16um ad Præparandiam suscipi vult, is via Ordinariatus pro ætatis venia Sopronium recurrere debet. Denique

aditus ad Præparandiam ad interim patet cuivis præviis requisitis instructo, circa Religionis, quam profitetur, discrimen.

Datum 5-Ecclesiis die 8a Octobris 1856.

№ 1836 / 1856. Pro Ecclesia Pestini ædificanda subsidia colliguntur.

Per Excelsum C. R. Ministerium Cultus et Publicæ Institutionis sub dto 8ae Sept. № 1253 c.u.m provocatus, ut charitativa subsidia pro erigenda Pestini Ecclesia ad S. Leopoldum a Clero quoque Dioecesis meæ colligam et promoveam; hisce Animarum Curatoribus pro dicto pio scopo aliquid conferre volentibus et valentibus, in comissis do, ut pias symbolas suas via Officii V. A. Diaconalis horsum promoveant.

Datum 5-Ecclesiis die 8a Octobris 1856.

№ 1837 / 1856. Liber Evangeliorum pro usu Scholarum

Excelsum C. R. Lottle Gubernium Soproniense mediantibus Litteris sub dto 11ae Aug. a. c. № 16819 exaratis, librum Evangeliorum sub titulo „Szent Evangeliumok, Leczkék és Epistolák, a kat. egyházi évnek minden Vasár- és Ünnepnapjaira, Üdvezitönk szenvedése-történetével és egy függelékkel" qui liber per Rssmos Ordinariatus approbatus est, pro usu Scholarum præscripserat. Quod ipsum cunctis pro directivo notitiae statu hisce significo.

Datum 5-Ecclesiis die 8a Octobris 1856.

№ 1905 / 1856. Extractus Protocolli Congr. Gen. Piarum Fundat.

Ut incrementum Status piarum fundationum et Institutorum Dioecesis hujus, inde ab a. 1850. quo Deputatio Fundationalis administrationi intendere coepit, clare impatescat: hisce pro grato notitiæ statu serviat fidedignus extractus Protocolli Congregationis Generalis die 20a Maii a. c. in merito piarum fundationum asservatae:

1° A. 1850	Status p. fund. efficit	635,765 fl. C. M.
2° „ 1851	„ „ „ „	771,860 „ „ „
3° „ 1852	„ „ „ „	751,372 „ „ „
4° „ 1853	„ „ „ „	766,939 „ „ „
5° „ 1854	„ „ „ „	793,621 „ „ „
6° „ 1855	„ „ „ „	819,846 „ „ „
Et sic: ab Anno 1850 incrementum efficit:		184,081. „ „ „

Datum 5-Ecclesiis die 16a Octob. 1856.

Georgius Pirk mp.
Eppus 2. Ecclesiensis.

GEORGIUS GIRK

DEI MISERATIONE ET APOSTOLICAE SEDIS GRATIA

EPISCOPUS QUINQUE-ECCLESIENSIS

Dilectis in Christo Fratribus et Filiis Dioecesis nostrae Salutem in Domino sempiternam!

N 1885/1856. Cum ad faciliorem, com̃odioremq Dioecesis nostrae administrationem omni omnino nos studio intentos esse oporteat, hunc in finem eo potissimum conatus nostri dirigerentur, ut omnia, quaequae in hunc finem conferre arbitramur non saltem probemus, sed exequi etiam adnitamur; e formato autem ad nos hoblis Districtus Nádasdensis supplici Recursu, Districtum hunc tam late, per duos nempe Cottus et 3 politicos Districtus diffundi, tantoq intervallo Parochiales Ecclesias ab invicem distare acceperimus: ut nec V. A. Diacono ipsas frequenter adire, neq Parochis in Congregationem nisi admodum incommode hyberno cumprimis tempore convenire liceat; Nos itaq difficultati hujusmodi remedium adferre, ac Parochorum com̃oditati consulere volentes, auditis praevie in merito hoc, tam Districtualibus Fratribus quam in S. Sede Consiliariis nostris, eundem praefatum Districtum Nádasdensem aliosq ex Ordine infra secuturos ita coordinandos esse decrevimus, ac effective coordinamus; ut cessante Districtu Nádasdensi, novus exurgat: Coordinatio quorumdam Districtuum.

Districtus Bonyhádensis.

cum sequentibus 7 Parochiis: Aparensi, Bonyhádensi, Czikóensi, Grábóczensi, Kakasdensi, N. Mányokensi, et Szálkaensi. Cessante nomine Districtus Transmontani, a modo nominabitur:

Districtus Mágocsensis

constans e sequentibus 10 Parochiis: Bikalensi, Jánosensi, Karászensi, Köblényensi, Mágocsensi, Mocsoládensi, Szalatnakensi, Szászvárensi, Székensi et Vaszarensi.

Districtus Gödrensis.

sequentes 8 complectetur Parochias: Abaligethensem, Felsö-Mindszentensem, Gödrensem, Hetvehelyensem, M. Hertelendensem, Saásdensem, Sz. Györgyensem, et Vásárosdombóensem.

Districtus Pécsváradensis

sequentes 8 Parochias habebit: Berkesdensem, Hirdensem, Hosszu-Hetényensem, L.-Hetényensem, Nádasdensem, Pécsváradensem, P. Sz. Lászlóensem et Sz.-Erzsébethensem.

Districtus M. Kéméndensis

sequentes 7 Parochias cum Curatia Feked complectetur: Bozsokensem, Feked Curatiam, Himesházensem, M. Kéméndensem, P. Lakensem, Ráczmecskensem, Szebényensem et Véméndensem. Cessante nomine Districtus Völgységensis, amodo nominabitur

Districtus Högyeszensis

qui e sequentibus 10 constabit Parochiis: Dios-Berényensi, Högyeszensi, Kisdoroghensi, Lengyelensi, Mucsiensi, Szakadáthensi, Tevelensi, Varasdensi, Závodensi et Zombaensi.

Districtus Quinque-Ecclesiensis

e sequentibus 7 constabit Parochiis: Quinque-Ecclesiensi Cathedrali, Quinque-Ecclesiensi B. M. V. Purificatis, Quinque-Ecclesiensi S. Augustini, Quinque-Ecclesiensi S. Francisci, Bogádensi, N. Vröghensi et Szabolcsensi.

Districtus Sz. Lőrinczensis

sequentes 9 Parochias in se continebit: Bakonyaensem, Bicsérdensem, Bükösdensem,* Kővágó-Szőllősensem, Sz. Dienesensem, Sz. Ivánensem, Sz. Királyensem et Sz. Lőrinczensem.* Kisasszonyfaensem

Districtus Szigethanus

has 8 Parochias in se continebit: Bogdásensem, Dráva-Sz. Mártonyensem, Ibafaensem, ~~Kisasszonyfaensem~~, Lakocsaensem, Mosgoensem, Sumonyensem, Sümegh-Sz-Lászlóensem, et Szigethvázensem.

Denique Districtus Szegzárdensis.

sequentes 7 Parochias in se habebit: Ágárdensem, Bataensem, Bátaszékensem, Mözsensem, Szegzárdensem, Tolnaensem et Várdombensem.

Ne vero rectus ordo tam in officiosis correspondentiis, quam in relationibus periodicis adcuratissime observandus per mutationem hanc patiatur; disponimus una: ut quaequae relationes periodicae currente anno adhuc restant, has et cuncta alia officiosa negotia respectivi Curati, qui per coordinationem hanc ad alium Districtum recident, priori suo V. A. Diacono admanuent, et per illum adhuc currente hoc anno ulterius promoveri faciant; novo V. A. Diacono vero, cui vigore hujus coordinationis suberunt, tantum inde a Calendis Januarii 1857° officiosas et periodicas relationes exhibeant. — Datum 5 Ecclesiis die 16° Oct. 1856.

N 1898 / 1856 Sacrae Indulgentiae Societati S. Pueritiae JESU concessae

Sanctissimus Dominus Noster pro ea pastorali charitate, qua opus S. Infantiae ab exordiis gloriosi Pontificatus sui fovere et augere dignatur, vigore Rescripti Apostolici dto 6ae Aprilis 1856 sequentes eidem Indulgentias et gratias contulit:

1. Ut Indulgentiae plenariae per Rescriptum diei 12ae Januarii a. 1851 concessae ad arbitrium Epporum transferri possint, sicque eas socii majori facilitate lucrari valeant, non tantum certis illis mensibus et diebus quibus hucusq adfixae sunt, sed etiam aliis diebus aut mensibus, ad quos S. Infantiae festorum quorumcunq pro locorum aut temporum circumstantiis translatio expediri videbitur;

2. Ut zelatores et zelatrices, collectores et collectrices, directores et directrices operis S. Infantiae in anniversario sui baptismatis die lucrari valeant, tam ipsi quam eorum parentes fratres et sorores, Indulgentiam plenariam, etiam in suffragium animarum in Purgatorio degentium adplicabilem, si rite confessi ac S. Communione refecti Ecclesiam Parochialem visitaverint, ibiq pias ad Deum preces fuderint iuxta mentem Suae Sanctitatis.

3. Ut socii et pii operis quocunq nomine veniant, promotores aut promotrices, quoties verbo aut opere, Sodalitatem augere, fovere, defendere, et per ipsam SS. pueri JESU amorem et salutem animarum promovere student, 40 dierum Indulgentiam, unusquisq lucrentur.

4. Ut sacerdotes unius consilii membra, aut operis directores facultate polleant ad quinquennium de consensu Ordinariorum numismata, coronas, statuas SS. pueri JESU, sicuti et SS. V. Mariae benedicendi iisq Indulgentias consvetas etiam S. Brigittae nuncupatas adplicandi.

5. Tandem ut pro solenni benedictione in operis festis et generalibus Congregationibus juxta formam inferius positam adhiberi solita, omnes socii praesentes 7 annorum Indulgentiam lucrentur.

Formula autem benedictionis puerorum et puellarum in festis S. Infantiae, per Sanctissimum adprobata, haec est:

℣. Adjutorium nostrum in Nomine Domini.
℟. Qui fecit coelum et terram.
℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. Quaesumus Omnipotens Deus pueris istis, pro quibus tuam deprecamur clementiam, be+dicere dignare, et per virtutem S. Spiritus corda eorum corrobora, vitam sanctifica, castimoniam promove, sensus eorum bonis operibus unice intentos

custodi, prospera tribue, pacem concede, salutem confer charitatem largire, et ab omnibus diabolicis atq humanis insidiis tua protectione et virtute semper defende, ut, te miserante Paradisi requiem tandem assequantur. Per Dominum nostrum JESUM Chr. Filium tuum. Amen.

Oremus. Domine JESU Christe, qui parvulos tibi oblatos et ad te venientes complectebaris (hic ponat manus super capita puerorum:) manusq super illos imponens, eis benedicebas, dicens: Sinite parvulos venire ad me, et nolite prohibere eos: talium est enim Regnum Coelorum, et Angeli eorum semper vident faciem patris mei; respice, quaesumus ad puerorum et puellarum praesentium devotionem, et benedictio tua copiosa super illos descendat, ut in tua gratia et charitate proficiant, te sapiant, te diligant, te timeant, mandata tua custodiant, et ad exoptatum finem perveniant, per te Salvator Mundi qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus in secula seculorum. R: Amen.

Benedictio Dei Omnipotentis Patris et Filii et Spiritus S. descendat super vos, custodiat atq dirigat vos et maneat semper vobiscum. R: Amen. Deinde aspergantur aqua benedicta. Quod ipsum pro directivo notitiae statu significo.

Datum S-Ecclesiis die 16a Octobris 1856.

N 1899
1856 Moleste accidit nimis tam mihi, quam etiam Prosynodali Examinatorio, experiri, quod decursu hujus anni, praestituto tempore, nullus Capellanorum se pro subeundo Examine Prosynodali insinuaverit, nec Examen hoc, quod tamen ad essentiales qualificationes pro obtinendo Parochiali beneficio, jure utroq Ecclesiastico et Civili spectat, effective subiverit. Quare ascitam, hinc hujus finem impositurus ac molestias tales pro futuro praeveniturus audito in S. Sede Consiliariis meis

enunciandum duxi:

Examinis Prosynodalis a. 1857 asservandi terminus defigitur

cuntos Capellanos qui examine concursuali nondum probati sunt, obligari ad subeundum Examen Prosynodale, et quidem intra spatium unius a suscepto S. Presbyteratu sexennii.

Dum determinationem hanc ad cunctorum perfero notitiam, una terminum asservandi Examinis Prosynodalis in dies 30 Septembris et 1 Octobris 1857 defigo, disponendo: ut Examini hui se subjicere volentes et vi praelati enunciati subire debentes, una quindena citius scripto nos se insinuent.

Datum S-Ecclesiis die 16 Octobris 1856.

N 1906.
1856 Excelsum C. R. Lotte Gubernium Sopronense mediante Rescripto sub dto 23 Septembris a. c. N 20,010 consignationem eorum fundorum, piarum fundationum, Ecclesiarum et Institutorum, comunicavit, quorum litterae obligatoriales in Status publici charta, sub serie 277 et 263 consistentes, anno proxime elapso extractae sunt. Est vero haec consignatio sequens

Status obligatoriales sub seriebus 277 et 263 extrahere

Verzeichniß

der zum Ödenburger Verwaltungsgebiete gehörenden Fonde, Stiftungen, Kirchen u. Anstalten, deren Staatsanlehens u. ungarische Hofkammer-Obligationen am 2 April u. 1 August in den Serien 277 u 263 verlost wurden

Laufende Zahl.	Obligazions N°	Kapital f.	Kapital e.	Per Cento.	Fond oder Anstalt auf welche die Obligation lautet.	Dioecese
					Series 277	
1.	84	5.	„	1½	Pater Mayer Pfarrer zu Jenö	
2.	269.	15.	„	„	Pfarrkirche zu Bölcske	
3.	270.	25.	20.	„	do do do	
4.	1855.	277	30.	„	Domkirche zu Fünfkirchen.	
5.	6.	6690	.	2¼	do do do	
6.	7548.	1.	7½	1¾	Schulmeister zu Závod.	Fünfkirchner.

Laufende Zahl.	Obligazions N.°	Kapital f.	Kapital c.	per Cento.	Fond oder Anstalt auf welche die Obligation lautet.	Dioecese.
					Series 263	
7.	3521.	11136.	42.	2½.	Domkapitel zu Fünfkirchen.	Fünfkirchner.
8.	3606.	1578.	.	„	Franciskaner Convent zu d.	
9.	3529.	200	.	2.	Pfarrkirche zu Szék.	
10.	3534.	80.	.	„	Filialkirche „ Mánfa.	
11.	3664.	30.	.	2½.	d. „ Töttös.	
12.	3703.	100.	„	„	d. „ d.	
13.	3666.	233	20.	„	Kirche „ Pécsvárad.	
14.	3667.	479.	29.	„	d. „ Hird von Vasas.	
15.	3959.	48.	30.	„	d. „ Feked	
16.	3960	62.	48.	„	d. „ Szebény.	
17.	3961.	418.	21.	„	d. „ Szilágy.	
18.	3596.	9300.	.	„	Deficienthaus „ Fünfkirchen.	

Quam Consignationem eo fine com̃unico, ut si quis Litteras Obligatoriales Cathegoriæ hujus penes Cæs. R. Financiarum officium nondum resignasset hoc sine mora faciat, obtenturus novas Obligatoriales plus foenoris fusuras.

Datum 5-Ecclesiis die 17ª Octobris 1856.

N° 1907 / 1856. Prohibetur ne pubes schol. ad productiones theatr. adhibeatur.

E Tenore infra secuturae altioris C. R. Gubernialis Dispositionis clare intelligent Animarum Curatores, qualiter prohibitum sit pubem cumprimis scholasticam, ad productiones theatrales applicare et adhibere. Quam dispositionem ex eo per extensum com̃unicandum duxi, ut in emersuris casibus, præ manibus habeant originalem prohibitivam ordinationem:

Die neuerdings bezüglich öffentlicher Kinder-Theatervorstellungen gemachten Erfahrungen haben die vorlängst anerkannte Gefährlichkeit für eine gedeihliche religiös-sittliche Erziehung der Jugend bei Verwendung derselben zu derartigen öffentlichen Schauvorstellungen bis zur Evidenz herausgestellt.

Das k. k. Ministerium für Cultus u. Unterricht fand sich deshalb veranlaßt, mit dem Erlaße vom 26t. Sept. l. J. Z. 1451/1118 die Verwendung schulpflichtiger Kinder zu diesen u. ähnlichen Vorstellungen, insofern sie den Character der öffentlichkeit u. eigentlicher Kinder-Schauvorstellungen an sich tragen, zu verbieten.

Datum 5-Ecclesiis die 17ª Octobris 1856.

N° 1908 / 1856. Salutaria monita ad sistendos incendii casus.

Frequentiores cum tristibus adeo sequelis conjuncti casus incendiorum, eo determinarunt Inclytam C. R. Cottus hujus Jurisdictionem, ut dimissis ad politicos Districtus Litteris Circularibus, præscriptos jam alias etiam Altiores Ordines, in memoriam revocet.

Cum vero plurimum abs dubio a solida institutione fidelibus et pubi scholasticae per Pastores animarum impertienda dependeat: idcirco Cunctos non provocare non possum, ut a) quidem fidelem præscriptorum Altiorum Ordinum observantiam parochianis suis commendent, sicq. collaborent, quo salutaris intentio politicae Jurisdictionis desideratum nanciscatur effectum. quod vero praecipue rei meritum efficit est b) pubem scholasticam omni data occasione moneant, et per docentes admoneri faciant, ut cum objectis facile ignem excitantibus, qualia in specie sunt lignella vulgo-gyufa-Zündhölzchen- lusum non instituant, et ab his manus removeant.

Datum 5-Ecclesiis die 18ª Octobris 1856.

Georgius Pirk m.p.
Eppus Q. Ecclesiensis.

N. 2290/1856. Honorabili Officio Parochiali ..... Salutem!

Instructio in merito novae legis Matrimonialis.

Novae juris normae, circa matrimonia Catholicorum Imperii Austriaci, quae in nexu Concordati, hujusque Art. X^i constabilitae, virtute vero Altissimarum Patentalium dto VIII^a Oct. a. c. publicatae, inde a Calendis Januarii 1857 vim legis per totam Monarchiam Austriacam obligantis habebunt, cuivis Sacerdoti, cumprimis tamen Animarum Curatoribus apprime constare debent, ut pro munere suo, in Matrimonio, quod dicente S. Paulo ad Ephes 5. 32, magnum est Sacramentum, inoffenso pede procedant: quapropter Normativi instar, — quoad ipsum Legis matrimonialis volumen communicari poterit, — Animarum Curatoribus sequentia inserviant.

Scire interest ante omnia quaenam constituant juxta novam hanc Juris Normam, Impedimenta dirimentia et impedientia?

Impedimenta dirimentia et impedientia quae hactenus ex Jure Ecclesiastico fuerunt, eadem porro quoque in pleno suo vigore manserunt, quaeve cuivis nota sunt.

Accesserunt nihilominus his quaedam prohibitiones civiles; seu impedimenta impedientia politica sequentia:

1° Ut citra consensum parentum vel tutorum, aut curatorum, item respectivae Jurisdictionis civilis ad Matrimonium non admittantur: Minorennes seu tales qui aetatis annum 24^tum nondum compleverunt; prouti etiam tales Majorennes, qui esto 24^tum aetatis annum jam compleverint, tamen adhuc sub potestate Parentum, vel Tutorum aut Curatorum constituti sunt, et nullam Juris obligationem assumere possunt. (§ 5. 32.)

2° Ut citra specialem in scripto obtentam facultatem ad Matrimonium non admittantur Militares (: § 10. :)

3° Ut pariter citra facultatem suorum Superiorum non copulentur Status civilis et Financiarum Officiales. (: § 11. :)

4° Ut sine facultate ad Matrimonium non admittantur ad mortem, vel ad gravem incarcerationem condemnati; porro Adulter cum Complice, si adulterium eorum notorietate juris, id est e pronunciata Sententia constet. Verum Casus hic Adulterii distinguendus est ab Adulterio, impedimentum dirimens (: Criminis :) constituente. (: § 12 et 13. :)

5° Ut extranei Matrimonium inire non permittantur nisi a competente sua Jurisdictione scriptam facultatem producant. Denique

6° Impeditur Matrimonium, quod Minorennis cum aliquo inire vult, cujus pravi mores et periculosa principia vulgo constant, quive contagioso morbo aut defectu corporis, scopum Matrimonii impediente laborat, et si sufficientia vitae media non adsint. (: § 9. :)

Ex omnibus praerecensitis his, deducuntur sequentia Corollaria:

A) In impedimentis dirimentibus dispensandi facultas competit soli Ecclesiae, seu ordinarie Romano Pontifici. Hic notandum: quod ego ex speciali facultate Summi Pontificis die 10^a Martii 1853 obtentâ, ad beneplacitum S. Congregationis de Propaganda Fide, ex Causis Canonicis, in sequentibus Casibus dispensare possim: 1° in tertio et quarto simplici et mixto gradu Cognationis; — 2° in tertio et quarto Affinitatis; — 3° in secundo simplici et mixto gradu Cognationis, dummodo non attingat primum gradum, sed tantum in contracto cum haereticis conversis Matrimonio. 4° In impedimento publicae honestatis, justis ex Sponsalibus proveniente; — 5° in impedimento Criminis neutro tamen Conjuge machinante. 6° Denique in impedimento Spiritualis Cognationis praeterquam inter levantem et levatum.

B) In impedimentis impedientibus Ecclesiasticis, dispensandi facultas competit Episcopo.

C) In Prohibitionibus civilibus seu in impedimentis impedientibus politicis, dispensandi facultas competit Caes. Reg. Jurisdictioni civili. Adeoque Curatores Animarum in omnibus prae recensitis Casibus, Prohibitiones Civiles constituentibus, ad promulgationem Desponsorum tunc tantum procedant, ubi constiterit omnia impedimenta

ex parte Jurisdictionis Civilis sublata esse; Parochus tamen ad Civilem Jurisdictionem recursuris Litteras Baptismales extradando, negotium sua cooperatione adjuvare non difficultent.

Caes. Reg. Civ. Jurisdictio, sequentem insuper Casum sibi reservavit: — Si nempe aliquis ab Episcopo, ex causis consideratione dignis et sufficienter probatis erga Recursum, qui tymbrum 30 xrum appositum esse debet dispensationem in 2da et 3a promulgatione obtinuit, tunc talis obtentam ab Episcopo Dispensationem penes Caes. Reg. Cottus Praesidium exhibere, et ab hoc quoque erga distinctum Recursum pariter tymbro 30 xrorum providendum, in 2a et 3a promulgatione dispensationem sibi impetrare tenetur.

Scitu necessaria praeter haec sunt sequentia:

1° Sub paterna potestate constitutorum sponsalia solvenda sunt, quoties parentes juste contradicunt.

2° Per Matrimonium, quod una desponsatorum pars cum tertia quadam persona contrahit, sponsalia ita dissolvuntur, ut soluto etiam Matrimonio per mortem Conjugis, non amplius reviviscant. Parti tamen innocenti integrum est postulare, compensandum damnum quod ex resultu enatum esse probare potest.

3° Sponsalia tunc quoque cessant, si omnibus perpensis circumstantiis merito supponitur Matrimonium a respectivis sponsis contrahendum infaustum fore. Pars tamen cujus culpa ejusmodi circumstantiae emergunt, alteri damnum exinde enatum pro viribus resarcire tenetur.

4° Cum consensus vi et metu extortus ad valorem Matrimonii non sufficiat: ne hoc ex titulo Matrimonia impugnari possint, statuitur: a, ut Parochus ab iis, qui futurum Matrimonium insinuant, quaerat: an Sponsorum Matrimonium contrahendi voluntas sit seria et libera, et non Parentum vel aliorum coactione, vi et metu extorta. b, Si insinuantium responsum omnem vis et metus suspicionem non tollat, Parochus Sponsos seorsim ad se evocabit, et tum hac, tum insinuationis occasione percontabitur: an quivis Sponsorum in Matrimonium futurum serio, sincere et libere consentiat; affirmativum responsum in scriptum redigi et a sponsis subscribi procuret. c, Si quis Sponsorum, aut Matrimonium insinuantium minimum vis aut metus subversantis indicium praebeat, Parochus copulationem differet meritumque S. Sedi referet. d, Si Sponsi libere contracturi intelligantur, Parochus occasione copulationis Sponsos verba, quibus consensum exprimunt tam alta proferri curabit voce, ut ab adstantibus testibus clare intelligatur.

5° Dum Sponsorum futurum Matrimonium denunciatur, eorum nomen baptismale, cognomen, locus nativitatis aetas, conditio ac domicilium exponi debet.

Si Sponsus vel Sponsa non tantum verum, sed etiam quasi domicilium habet, trina promulgatio tam a Parocho veri, quam a Parocho quasi domicilii instituenda est. Si quis Sponsorum praeter verum domicilium plura habet quasi domicilia, tunc sufficit si Matrimonium a Parocho veri domicilii, ac ab uno Parochorum in quorum Parochia quasi domicilium habet, rite denuncietur.

Si Sponsus vel Sponsa in nulla Parochiarum, ubi juxta praemissa promulgatio instituenda esset, per sex saltem septimanas habitet, promulgatio ab actualis habitationis Parocho, et insuper a Parocho ejus loci, ubi persona, de qua agitur ultimo per sex saltem septimanas habitavit, instituenda est.

Sponsi, qui verum domicilium non habent, habent tamen quasi domicilium, si in hoc per annum nondum commorantur, promulgandi sunt in loco quasi domicilii, et insuper vel a Parocho loci, in quo Sponsis jus indigenatus (Heimathsrecht) competit, vel si tali jure nullibi gaudent, a Parocho loci in quo nati sunt.

Sponsi qui nec verum, nec quasi domicilium habent, promulgandi sunt a Parocho actualis eorum commorationis, et insuper vel in Parochia ubi jus indigenatus habent, vel si hoc destituuntur, in Parochia loci eorum natalis.

6° Iterandae sunt promulgationes, si intra sex post eas peractas menses Matrimonium non contrahatur.

7° Si Parochus Sponsos ad Parochum talis loci, ubi nullus Sponsorum domicilium habet, copulandos deleget, idem in libro Copulatorum suae Parochiae adnotare tenetur. Parochus delegatus actum Copulationis in librum Copulatorum suae Parochiae inferet, adnotabitque a quonam Parocho delegatus fuerit; insuper certiorem reddet Parochum delegantem, — et quidem intra octo dies — de peracta Copulatione ut idem Matrimonium pariter in librum Copulatorum suae Parochiae inferat.

8° Dispensatio ab omnibus tribus promulgationibus per Ordinariatum nonnisi raro, in urgentissimis quippe casibus concedetur; et prout supra dictum est, in 2° et 3ª promulgatione dispensatio erga specialem Recursum, etiam a respectivi Collus Caes. Reg. Praesidio impetranda veniet.

Dum dispensatio gravissimis ex motivis ab omnibus tribus promulgationibus petitur ex ordine ad Excelsum C. K. Lollis Sectionis Gubernium urgentissimis in casibus ad Collus Caes. R. Praesidium, in casu praesentissimi mortis periculi ad Judicium polit. districtuale, aut ad hujus vices gerentem Senatum localem, vel Judicium locale recurrendum est. In hoc casu praesentissimi mortis periculi ex parte Ecclesiae, quivis Parochus aut Parochiae Administrator ab omnibus tribus promulgationibus dispensabit, vi facultatis, quam vigore praesentium delego.

9° Sponsi, qui ab omnibus tribus promulgationibus dispensantur, coram Parocho proprio et si fieri potest, in praesentia unius Officialis civilis jurejurando confirmare tenentur, sibi nullum impedimentum Matrimonii eorum obstans notum esse.

10° Si Matrimonium invalide initum in foro externo convalidetur, Parochus actum convalidationis in librum Copulatorum inferre debet, si eadem Matrimonium in alia Parochia invalide contractum fuit actus convalidationis Parocho respectivo notus reddendus est, ut hic quoque in eo libri Copulatorum loco, ubi Matrimonium invalide contractum inscriptum fuit, convalidationis actum adjungat.

11° Si Matrimonium per competens judicium nullum fuisse declaretur, aut per vota solennia dissolvatur, talis Casus in protocollo Copulatorum adnotandus erit. Si Matrimonium in loco, ubi nec sponsus nec sponsa domicilium habebant, via delegationis contractum fuit, Casus, qualis praefertur, in protocollo Copulatorum tam illius parochiae, ubi Matrimonium contractum est, quam illius, cujus parochus delegationem ad assistendum dedit, notari debet.

12° Imperii Austriaci Civis, qui extra Imperii limites Matrimonium contrahit, in iis, quae ad essentiam Matrimonii non attinent, legibus provinciae, in qua contrahit, se accomodare potest; in iis vero, quae, essentiam Matrimonii constituunt, leges Imperii Austriaci observare tenetur. — Idem, si extra Imperium per annum integrum non commoretur, procurare obligatur, ut futurum ejus Matrimonium ibi locorum, ubi intra Monarchiam ultimo domicilium habuit, tribus vicibus promulgetur.

13° Imperii Austriaci civis, qui extra Monarchiam copulatus est, dum in Monarchiam domiciliandi causa revertitur, Matrimonium suum in Copulatorum protocollum ejus parochiae, in qua domicilium figit, inferendum procurare tenetur.

14° Mulier, quae a viro per sententiam judicis, aut mortem solvitur, si foetu gravida sit, ante partum, — si dubitetur, an uterum gerat, ante sex menses a soluto vinculo computandos, ad Matrimonium non admittitur. Dum ex peculiaribus adjunctis concluditur, aut testimonio rei peritorum evincitur, mulierem foetu vix gravidam esse, mulier facultatem citius nuptias ineundi poterit impetrare, et quidem: in Casu soluti per judicis sententiam vinculi a Consilii Sessione, et in locis, ubi tale Dicasterium non est, a Collus Praesidio.

in Casu soluti per mortem vinculi semper a Consilii Sectione, et qui„
dem urgentissimis solum e causis.

Mulier quae legem istam transgrediendo nupsit, excidit jure dotis et successionis, in contractu matrimonii pactae, aut testa„mento legatae, relate ad priorem suum virum; insuper talis„ mulier cum secundo suo viro poena adjunctis admensurata afficitur. Proli in ejusmodi Matrimonio natae, quae etiam a priore viro descendere potuit, Curator, qui jura illius defen„dat constituendus est.

15° Quia conjux, qui a comparte quoad thorum et mensam separari vult, ante omnia parochum suum adire tenetur. Pa„rochus utramque partem ad se vocabit et cuncta, quae lex Dei et Matrimonii dignitas supeditat, motiva graviter simul et u„manter adhibendo eo contendet ut vitae consortium intactum„ servetur. Si primo tentamine animi non reconcilientur, secun„dum et tertium — octiduo saltem quavis vice interposito — tenta„men instituendum est. Tertium tamen experimentum omitti po„test tunc, cum animarum exacerbatio omnem successus spem ad„imit, aut in patulo est actorem vitae consortium continuare non posse, quin aeternam aut temporalem salutem magno exponat periculo.

16° Ut parochus occasione 5ae praecedenti attacta in adhor„tationibus suis secure procedere possit, eum Causas, ex quibus se„paratio admittitur, scire oportet. Sunt vero:

a) Causa separationis a thoro et mensa perpetuae: Adulteri„um. Sed altera pars adulterium approbavit, permisit, vel sua culpa adduxit, item, si eadem altera pars adulterii se ream fecit, tandem si parti reae culpam expresse, vel eidem matri„monialiter convivendo tacite condonavit, jure separationem petendi excidit.

b) Causae separationis a thoro et mensa ad tempus peten„dae: Defectio a fide christiana — sollicitatio ad defectionem a fide catholica, — sollicitatio ad vitia et crimina; — injuriae re„ales graves, quibus vita alterius partis et sanitas in periculum adducitur; insidiae vitae comparti structae; acerbio„res animi afflictiones per longius tempus continuatae; in„firmitas contagiosa diuturna; malitiosa desertio, usque„ dum desertionis reus animum ad officia conjugalia adim„plenda paratum sufficienter probaverit; tandem tales officio„rum violationes, quae juribus bona temporalia attinentibus„ vel honori civili alterius conjugis grave adferunt detrimen„tum, vel manifestum parant periculum.

Si quoad puncta quaecpiam, aut applicationem casus specialis ad ea dubium suboriatur; Curator Animarum ab„hinc inviationem sibi expetendam habebit. Datum S-Ecclesiis die 14ta Decembris 1856.

Georgius Pirk mp.
Epus L. Ecclesiensis.

№ 2248/1856. In memoriam cunctis animarum curatoribus revocando ea, quae in Literis circularibus sub ddto 25ae Augusti 1854 № 1412, — item in Missilibus sub dto 10ae Sept. 1855. № 1540, quoad tempestive ac nitide conscribendas, sic dictas Népmozgalmi tabellas, inculcata et pro stricta observantia praescripta sunt: hisce rursus quaevis Parochia pro anno 185 6/7 obtinet praeindicatas tabellas in duplici exemplo, seu in sex philyris, e quibus I. II. III et Vam tabellam complectentes bifariandae sunt. Si animarum curatores de mense ad mensem casus baptismi, copulationis et mortis adcurate inscripserint, tunc tabellas has in uno exemplari, tempestive, seu primis mensis Novembris a. 1857i diebus V.A. Diacono pro vidimatione ac subscriptione resignare facile poterunt, ac conscientiam in hoc quoque puncto recte impleti muneris habebunt. Secundo exemplari in Archivo parochiali reservato, V.A. Diaconus perceptas ex toto Districtu tabellas in cumulo ad Inclytam C. R. Comitatus Jurisdictionem promovendas habebit.

Népmozgalmi Tabellae communicantur

Datum 5-Ecclesiis die 3a Decembris 1856.

№ 2249/1856. Repetiti casus seductionis ad inhonesta et turpia per subdocentes cum juventute attentatae, qui absdubio via Officii V.A. Diaconalis jam etiam insinuati sunt, justam Excelsi C.R. Gubernii non minus ac meam excitarunt attentionem. Quapropter de remedio tollendi istius malorum maximi anxie sollicitus; hisce animarum Curatoribus et per hos cunctis Scholarum docentibus impensissime comendo, ut in assumtione Subdocentium omnem omnino circumspectionem observent, et de crimine quopiam notatos imorigeros aut suspectos nullatenus ad scholam admittant; actualium vero Subdocentium vitae moribus et conversationi sedulo invigilent, ne per eos, qui pudicitiae invigilare debent, haec e corde teneræ juventutis eliminetur.

Subdocentium vitae moribus sedulo invigilandum.

Datum 5-Ecclesiis die 3a Decembris 1856.

№ 2254/1856. Pragensibus typis lucem conspexit liber, cui titulus Erläuterung des Gesetzes über die Ehen der Katholiken im Kaiserthume Österreich, qui liber valde utilis esse censetur cumprimis Clero curato, qui utpote legis novellaris ad totam Monarchiam protensae, ac cum 1a Januarii universaliter obligantis, spiritum penitius nosse debet, ut exinceps in re matrimoniorum inoffenso pede procedat. — Librum hunc possidere cupiens nomen suum adnexae philyrae isthuc quamprimum remittendae inscribant.

Comendatur opus de nova lege matr.

Datum 5-Ecclesiis die 28o Novembris 1856.

№ 2330/1856. In nexu Circularium, quas sub dto 14a currentium et № 2,290 dimisi, intuitu prohibitionum Civilium, seu impedimentorum impedientium politicorum uberiorem aliquam, hancque sequentem dare constitui clarificationem: et quidem:

Uberior clarificatio Circularium sub № 2,290 dimisarum.

Quoad punctum 1um quaeri potest: a) Cujus ergo consensu in specie opus est, ut minorennis vel huic aequiparandus majorennis licite matrimonium contrahere queat? Resp. Videndum est: utrum minorennis sub Patris, vel sub Tutoris aut Curatoris potestate constituatur. Si patriae potestati subditus est, tunc sufficit consensus solius Patris in scripto exaratus et coram duobus testibus subscriptus. Quodsi vero minorennis sub Tutoris

vel Curatoris potestate constitutus sit, tunc praeter declarationem Tutoris vel Curatoris requiritur etiam scriptus Judicii illius cui minorennis subjacet consensus.

Primum ergo ante omnia, dum semet sponsi pro matrimonio sistunt, sit inquirere in eorum aetatem; et si eos 24 annum nondum complevisse ex productis extractibus libri baptisatorum, vel si ambo parochiani sunt, ex inspecta matricel baptisatorum fide digne constat, tunc videndum est, num Desponsorum legitimus genitor in vivis sit vel non? Si in vivis est, mox evocetur, et consensus ejus in matrimonium filii vel filiae suae in praesentia duorum testium datus, ad chartam 15 Xtymbro provisam describatur, et per praesentes testes scriptum hoc coram, misetur, ac in archivo parochiali depositum fideliter custodiatur. Si pater scripturae ignarus est, adhibeatur tertius testis, qui nomine patris subscribat, reliquis duobus testibus veritatem rei et signum crucis per patrem in scripto factum esse subscriptione sua perhibentibus. Superatis his iam nihil obstabit, quominus promulgationes etc. instituantur. – Si vero pater in vivis non est, vel si minorennis ex illegitimo thoro natus sit; minorennis talis pro impetrando consensu mox ad C. R. dispensatuale Judicium invriandus erit; et in hoc casu, Parochus tali minorenni auxiliares manus praebere potest, vel saltem bonum consilium ei dare non difficultet, ut nempe scribat brevem recursum ad C. R. Judicium, cui subest, recursuive adnectat a) literas baptismales, et b) scriptam declarationem Tutoris vel Curatoris sui. Obtento autem a C. R. Judice in scripto praeindicato consensu, hocque in archivo parochiali reposito nihil rursus obstabit, et talis minorennis, praemissis praemittendis, ad matrimonium admitti poterit.

In utroque vero casu, seu dum vel Pater, vel Judex scriptum consensum dedit, Parochus in rubrica observationum (Matricularum Copulatorum) inscribere debet „Consensus Patris vel Judicii in scripto datus sub A^o^ in archivo parochiali repositus est" Quaeri potest

b) Quinam sint illi majorennes, qui esto legitimam aetatem habeant, tamen minorennibus aequiparantur, et citra consensum scriptum patris vel tutoris aut Curati copulari nequeunt? Resp. Tales majorennes sunt, qui ob corporis vel animi defectus se ipsos sustentare, aut rebus suis providere nequeunt, vel qui durante minorennitate sua, aere alieno se obruerunt, aut hujusmodi delictorum se reos effecerunt, ob quae diutius patriae potestati vel curatelae subjecti sunt. Quaeri potest:

c) Quid agendum, si minorennis talis, aut ei aequiparandi majorennis pater in loco praesens non sit, adeoque ab eo scriptus consensus in domo parochiali postulari non possit? Resp. Invietur talis matrimonium inire volens minorennis ut sibi a Patre suo, alibi degente, acquirat scriptum consensum, necessariis qualitatibus instructum. Quaeri potest:

d) Quid agendum, si pater filio vel filiae minorenni denegat petitum consensum? Resp. Minorennis talis placide admonendus ad observantiam legis divinae „honora patrem" etc. Quamvis autem pro tali minorenni in jure adhuc remedium adsit, censeo tamen, ut Parochi in regula saltem non tantum non commendent juris viam, imo potius hanc viam ingredi volentes a proposito dehortentur, nisi prorsus nullae rationabiles causae denegationis ex parte parentum subversarentur. Denique

e) Quaeri potest, quid agendum, si pater filii aut filiae suae matrimonium urgeat, quamvis hi aut hae neque aetatem statuto dioecesano definitam habeant? Resp. in casu

Honorabili Officio Parochiali salutem!

N.o 2330/1856. In nctu Circularium, quas sub dto 14.ae Currentium et N.o 2290 dimisi, intuitu prohibitionum Civilium, seu impedimentorum impedientium politiconum uberiorem aliquam, hancque sequentem dare constitui clarificationem: et quidem

Uberior clarificatio Circularium sub N.o 2290 dimissarum.

Quoad punctum I quaeri potest a/ Cuius ergo consensu in specie opus est, ut minorennis vel huic acquiparandus maiorennis licite matrimonium contrahere queat? Resp: Videndum est; utrum Minorennis sub Patris, vel sub Tutoris aut Curatoris potestate constituatur. Si patriae potestati subditus est, tunc sufficit consensus solius Patris in scripto exaratus et coram duobus testibus subscriptus. Quodsi vero Minorennis sub Tutoris vel Curatoris potestate constitutus sit, tunc praeter declarationem Tutoris vel Curatoris requiritur etiam scriptus Judicii illius, cui Minorennis subjacet, consensus.

Primum ergo ante omnia, dum semet sponsi pro matrimonio sistunt, sit inquirere in eorum aetatem; et si eos 24 annum nondum compleviisse ex productis extractibus libri baptisatorum, vel si ambo parochiani sunt, et inspecta matricula baptisatorum fide digne constat, tunc videndum est, num Desponsorum legitimus genitor in vivis sit vel non? Si in vivis est, mox evocetur, et consensus eius in matrimonium filii vel filiae suae in praesentia duorum testium datus, ad chartam 15 Xr. tymbro provisam describatur, & per praesentes testes scriptum hoc coramissetur, ac in Archivo parochiali depositum fideliter custodiatur. Si pater scripturae ignarus est, adhibeatur tertius testis, qui nomine Patris subscribat, reliquis duobus testibus veritatem rei et signum crucis per patrem in scripto factum esse subscriptione sua perhibentibus. Superatis his iam nihil obstabit, quominus promulgationes etc. instituantur. – Si vero Pater in vivis non est, vel si Minorennis ex illegitimo thoro natus sit; Minorennis talis pro impetrando consensu mox ad Caes. Reg. districtuale Judicium inviandus erit; et in hoc casu, Parochus tali minorenni auxiliares manus praebere potest, vel saltem bonum consilium ei dare non difficulter; ut nempe scribat brevem recursum ad Caes. Reg. Judicium, cui subest, recursuive adnectat a/ literas baptismales, & b/ scriptam declarationem Tutoris vel Curatoris sui. Obtento autem a Caes. Reg. Judice in scripto praecindicato consensu, hocque in Archivo parochiali reposito, nihil rursus obstabit, et talis Minorennis, praemissis praemittendis, ad matrimonium admitti poterit.

In utroque vero casu, seu dum vel Pater, vel Judex scriptum consensum dedit, Parochus in rubrica observationum (Matriculae Copulatorum) inscribere debet „Consensus Patris vel Judicii in scripto datus sub N.o in Archivo parochiali repositus est.„ Quaeri potest

b/ Quinam sint illi Maiorennes, qui esto legitimam aetatem habeant, tamen Minorennibus acquiparantur, et citra consensum scriptum Patris vel Tutoris aut Curati copulari nequeunt? Resp: Tales Majorennes sunt, qui ob corporis vel animi defectus se ipsos sustentare, aut rebus suis providere nequeunt, vel qui durante minorennitate sua, aere alieno se ob-

„ruerunt,

rucrunt, aut huiusmodi delictorum se reos effecerunt, ob quae diutius pate
potestati vel curatelae subjecti sunt. Quaeri potest:

c/ Quid agendum, si Minorennis talis, aut ei aequiparandi Majorem Pater in loco praesens non sit, adeoque ab eo scriptus consensus in dome rochiali postulari non possit? Resp. Invietur talis matrimonium inire lens Minorennis ut sibi a Patre suo, alibi degente, acquirat scriptum c sensum, necessariis qualitatibus instructum. Quaeri potest:

d/ Quid agendum, si Pater filio vel filiae Minorenni denegetitum consensum. Resp. Minorennis talis placide admonendus est ad servantiam legis divinae „honora Patrem" etc. Quamvis autem pro te Minorenni in iure adhuc remedium adsit, censeo tamen, ut Parochi in gula saltem non tantum non commendent juris viam, imo potius han viam ingredi volentes a proposito dehortentur; nisi prorsus nullae ratio biles causae denegationis e parte Parentum subversarentur. Denique

e/ Quaeri potest, quid agendum, si Pater filii aut filiae suae mmonium urgeat, quamvis hi aut hae neque aetatem statuto dioecesano def tam habeant? Resp: in casu hoc, si sufficientes adsunt rationes, & corpo animique vires, communi iudicio, satis evolutae esse apparent, horsum est currendum pro venia aetatis, quam tamen ultra medium annum rarissi dabo.

Quapte intelligitur: quod si aetate minorennis proles, quemadm dum etiam minorennis orphanus ante completum 24 aetatis annum, ille e patria iste e tutoria potestate per competens Judicium emancipetur, (quo saepe fit,) talis minorennis vel orphanus in ordine ad matrimonium adm ti possit.

Ceteris praeindicatarum Circularium continentiis sat clare deduc haec solum adhuc praenotare volo: sub comminatione gravis poenae (3-6 clusionis) quam etiam Parochus incurrere potest, vetitum est Parocho actu Copulationis suscipere, si nupturientes non attulerint:

a/ literas baptismales. b/ testimonium de rite peracta promu gatione. c/ testimonium de consensu legitimi Patris, vel Judicii, in quantu hic ductu praedictorum necessarius est. d/ testimonium consensus politi Jurisdictionis, si hoc pro ipsis praescriptum est (puta: Militares - Patentiale Invalidi - viduae horum omnium, in quantum eaedem pensionem haben Officiales civiles status inferiorum graduum etc. e/ testimonium de co sensu Locumtenentiae, si matrimonium per Procuratorem sit contrahen dum.

Cum expresse desideretur, ut etiam Religio tam Parentum qu testium in matricula Copulatorum adnotetur: idcirco quivis Parochus in respectivae rubricae capite calamo post conditio, addat, ac Religio naliter demum

Majorem in modum provoco & excito diligentiam Animarum Curatorum, ut tam duplicis Ordinis instructionem a me praevie accepit quam & totius legis matrimonialis Deductionem subin a me accipien saepe saepius pervolvant, expendant, & memoriae imprimant, ut in cu dis inoffenso pede procedant. Agant cum fidelibus in hoc merito om cum modestia, mansvetudine et patientia; in iis autem quae cum ci li unisdictione tractanda erunt, procedant singulari cum urbanita

fficiositate, et sincera cointelligentia, studentes omnem collisionem & offen-
m devitare, ne hostes religionis et Ecclesiae Catholicae qui concordiam Sa-
rdotii & Imperii livido aspiciunt oculo, in mutuo dissensu, et simultatibus
ipudiare, atque clerum, statumque ecclesiasticum insolentiae accusare vale-
nt. Pro certo teneant, nihil ad prosperitatem & incrementum Societatis hu-
anae plus conducere, quam mutuam utriusque potestatis, sacrae & civi-
s concordiam; si nimirum neutra potestatum in limites alterius insiliat, sed
m eas Deus conjuxerit, se sincere animis iungant, se invicem foveant, in-
icem defendant, invicem onera sua portant.'

Datum Quinque = Ecclesiis die 22a Decembris 1856.

331
1856. Illmus Athanasius Zuber Eppus Augustopolitanus & Vica-
us Apostolicus in Patra (India Centrali) precibus me convenit,
cleri mei alias semper testatum liberalitatis affectum erga hanc
oque Missionis dominicae portionem excitare & provocare velim, cum
a haec Missio sacra exclusive ad opus misericordiae Catholicorum
opae relegata sit, & Eppus ipse cum miseria colluctari debeat.
us precibus non deferre non valens, hisce eos, quibus datum est miseris
ccurrendo, opera misericordiae exercere, impense provoco, ut memores sint
aefatae quoque Missionis sacrae, ac pro posse suo succurrant, persvasum
bere queuntes, quodvis etiam minutissimum subsidium grato acceptandum
e animo.

Subsid. colligitur pro Athanasio Zuber Eppo Augustopolitan.

Datum Quinque - Ecclesiis die 22a Decembris 1856.

332
1856 Emericus Mészáros VA Diaconus & Parochus Vadkertensis in
chi-Dioecesi Strigoniensi ductu advoluti programmatis opus 30 phi-
arum edere constituit sub titulo „Népnevelési Közlemények" pro quo
numerantes colligit. Cum auctor operis huius pluribus ad sphae-
n educationis, ac quae notabilem eius partem constituit, institutio-
elementaris pertinentibus Elucubrationibus & libellis inclaru-
non moror opus eius commendare ac disponere, ut philyrae sive fuerint
scribentes sive non horsum remittantur.

Commend. fasciculi Népnevelés Közlemények

Datum Quinque = Ecclesiis die 22a Decembris 1856.

33
1856. Reflecto Curatores Animarum, ut relationes de conver-
et Apostatis, item de mixtis matrimoniis cum fine Curren-
faciendas adcurate & legibiliter descriptas ad Officium VA.
conale tempestive promoveant, quo eaedem mature horsum
ti, & abhinc desiderata altiori Loco facienda Relatio circa
m Januarii 1857. citra adhaesionem adornari possint.

Relatio de mixtis matr. & convers. ac Apostas.

Datum Quinque = Ecclesiis die 22a Decembris 1856

Georgius Pirk mp.
Eppus Q. Ecclesiensis.

casu hoc, si sufficientes adsunt rationes, et corporis animique vires, comuni judicio, satis evolutae esse apparent, horsum est recurrendum pro venia aetatis, quam tamen ultra medium annum rarissime dabo.

Suapte intelligitur: quod si aetate minorennis proles, quemadmodum etiam minorennis orphanus ante completum 24 aetatis annum, ille e patria, iste e tutoria potestate per competens Judicium emancipetur, (: quod saepe fit :) talis minorennis vel orphanus in ordine ad matrimonium admitti possit.

Ceteris praeindicatarum Circularium continentiis sat clare deductis, haec solum adhuc praenotare volo: sub comminatione gravis poenae (: 3-6 mensium reclusionis :) quam etiam Parochus incurrere potest, vetitum est Parocho actum copulationis suscipere, si nupturientes non attulerint:

a) literas baptismales, b) testimonium de rite peracta promulgatione, c) testimonium de consensu legitimi patris, vel judicii, in quantum hic ductu praedictorum necessarius est. d) testimonium consensus politicae Jurisdictionis, si hoc pro ipsis praescriptum est (: puta: militares - patentales - invalidi - viduae horum omnium, in quantum eaedem pensionem habent - officiales civilis status inferiorum graduum etc:) e) testimonium de consensu Locumtenentiae, si matrimonium per procuratorem sit contrahendum.

Cum expresse desideretur, ut etiam Religio tam parentum, quam testium in matricula Copulatorum adnotetur: idcirco quivis Parochus in respectivae rubricae capite calamo post conditio, addat: ac Religio. Finaliter demum.

Majorem in modum provoco et excito diligentiam animarum Curatorum, ut tam duplicis ordinis instructionem a me praevie acceptam, quam et totius legis matrimonialis deductionem subin a me accipiendam, saepe saepius pervolvant, expendant, et memoriae imprimant, ut in cunctis inoffenso pede procedant. Agant cum fidelibus in hoc merito omni cum modestia, mansvetudine et patientia, in iis autem quae cum civili jurisdictione tractanda erunt procedant singulari cum urbanitate, officiositate, et sincera cointelligentia, studentes omnem collisionem et offensam devitare, ne hostes religionis et Ecclesiae Catholicae qui concordiam sacerdotii et Imperii livido aspiciunt oculo, in mutuo dissensu, et simultatibus tripudiare, atque clerum, statumque ecclesiasticum insolentiae accusare valeant. Pro certo teneant, nihil ad prosperitatem et incrementum societatis humanae plus conducere, quam mutuam utriusque potestatis sacrae et civilis concordiam; si nimirum neutra potestatum in limites alterius insiliat, sed cum eas Deus conjunxerit, se sincere animis iungant, se invicem foveant, invicem defendant, invicem onera sua portent.

Datum 5-Ecclesiis die 22a Decembris 1856.

N° 2333/1856. Reflecto Curatores Animarum, ut relationes de convertitis ac apostatis, item de mixtis matrimoniis cum fine currentium faciendas adcurate et legibiliter descriptas ad Officium V. A. Diaconale tempestive promoveant, quo eaedem mature horsum mitti et abhinc desiderata altiori Loco facienda Relatio circa 15am Januarii 1857i citra adhaesionem adornari possint.

Relatio de Mixtis matr. et Convert. ac Apostatis

Datum 5-Ecclesiis die 22a Decembris 1856.

INCIPIT ANNUS 1857

N-11
1857

Comendatur mappa Dioec. 5-Eccles. a Lud. Deák

Centurio Ludovicus Deák sicut aliarum Hungariae Dioecesium, ita etiam Dioecesis 5-Ecclesiensis mappam adparavit lapidi incidendam; pro quo opere desiderat 800 fl. C. M.

Cum Dioecesis haec 5-Ecclesiensis ab inde, quo doctus Praepositus Koller mappam delineari et lapidi incidi curaverat, magnam in Districtibus et Parochiis subierit mutationem; desiderandumve sit, ut more aliarum Dioecesium nostra quoque novitus delineanda procudatur: paratus forem cum praecindicato Centurione finaliter tractare, si tamen justo numero praenumerantes se insinuarent.

Quapropter hisce clerum meum dioecesanum provoco, ut qui mappam dioecesanam justo pretio procurare vellet, ~~desiderium suum~~, medio officii V. A. Diaconalis intentionem suam mihi notam reddat.

Datum 5-Ecclesiis die 1ª Januarii 1857.

N-33
1857.

Mors Stephani Gyalus V. A. D. et Par Kakasd.

Stephanus Gyalus V. A. Diaconus et Parochus Kakasdensis, annos vivens 66 calendis Januarii a. c. ad beatam transivit aeternitatem, cujus mortem ad cunctorum perfero notitiam, paterne comendando: ut pro refrigerio animae pie defuncti tres Missas Omnipotenti Deo quantocyus offerre velint.

Datum 5-Ecclesiis die 3ª Januarii 1857.

Georgius Fix R-mp.
Epus Q. Ecclesiensis.

Honorabili Officio Parochiali Salutem!

N 132/1857 In nomine Jesu, cujus venerandam hodie celebramus festivitatem, attentos vos reddo Fratres et Filii in Christo Dilectissimi! ad tempus acceptabile, ad dies salutis nobis apropingvantes, dum mortem amarissimam quam acerbos inter dolores dulcissimus Salvator noster, nostri causa subierat, grata memoria recoli jubet S. Mater Ecclesia.

Instructio intuitu servandi, ac relaxandi Jejunii quadrzeli animar. et fovendae harmon. cum Auctoritate civ.

Dignum sane est, et salutare, ut monenti Gentium Apostolo obsequamur, exhibeamusque nosmet ipsos sicut Dei ministros, in jejuniis, et Divinum Mediatoris Dei et hominum, quadraginta diebus jejunantis exemplum ardenter imitemur. Nam si commendant - ait S. Bernardus - praesens jejunium Moyses et Elias, quamvis magni, tamen conservi nostri, quantum commendat illud Dominus et ipse totidem diebus jejunans? Quid ni commune sit jejunium omnibus Christianis? quid ni caput suum membra sequantur? - Non est magnum, si jejunet cum Christo, qui sessurus est ad mensam Patris cum ipso. - Ille pro salute tua jejunavit, tu pro peccatis tuis jejunare formidas? - Numquid non valde indignum est ut nobis sit onerosum, quod Ecclesia nobiscum portat universa, quod de salute nostra solicita Mater nobis commendat et jubet, ut refrenantes - monente S. Chrysosthomo - carnis lascivias, obedientem eam faciamus, atque ad mandata Dei implenda sequacem.

Quapropter hortamur Vos Fratres et Filii in Christo Dilectissimi! tota devotione quadragesimale jejunium suscipite tempus hoc propitiationis et poenitentiae fidelibus curae vestrae creditis annunciate, excitate eos ad sanctam jejunii quadragesimalis ipsius Domini exemplo consecrati, ab Apostolis traditi et a S. Canonibus praescripti, observantiam; sed una reflectite eos cum S. Bernardo, ut jejunium non exclusive ad solam certorum ciborum abstinentiam, verum ad quorumvis etiam externorum sensuum refrenationem extendant. Si enim peccaverunt et cetera membra cur non jejunent et ipsa? Jejunet igitur oculus a curiosis aspectibus, et omni petulantia, ut bene humiliatus coërceatur in poenitentia, qui male liber vagabatur in culpa. Jejunet auris nequiter pruriens, a fabulis et rumoribus, et quaecunque otiosa sunt et ad salutem minime pertinentia. Jejunet lingva in detractione et murmuratione, ab inutilibus et variis atque scurrilibus verbis; interdum quoque ob gravitatem silentii, ab ipsis, quae videri poterant necessaria. Jejunet manus ab otiosis signis, et ab operibus omnibus, quaecunque non sunt imperata. Sed et multo magis anima ipsa jejunet a vitiis et a propria voluntate sua. Etenim sine jejunio hoc cetera a Domino reprobantur, sicut scriptum est: quia in diebus jejuniorum vestrorum voluntates vestrae inveniuntur.

Dum hanc vobis Fratres et Filii in Christo Dilectissimi salutaris jejunandi obligationis annunciationem fidelibus vestris faciendam injungo: non commemorare non possum, quantopere moleste acciderit mihi officiose desuper certiorari, quod aliqui Curatores animarum e sacro suggestu generalem dispensandi facultatem, qualem nos in Circularibus nostris nuspiam tribuimus nec unquam tribueremus, fidelibus suis annunciaverint. Certe talis sensus ex Missilibus ddto 25ae Jan. 1854 № 200; - ddto 10ae Febr. 1855 № 350; - et ddto 14ae Jan. 1856 № 104 erui nequaquam potest. Unde quamquam decursu instantis S. Quadragesimae quoque imbecillitati virium humanarum ac cumprimis e ratione exaggerati victualium abstinentialium pretii, inopiae egentioris hominum Classis libenter ac utro pro posse salvis S. Canonibus ac Constitutionibus Ecclesiae subvenire, scopoque hoc cunctis Dioecesis nostrae Curatis facultatem tribuere velimus, ut futuro s. quadragesimali tempore cum fidelibus suis - personis tamen tam saecularis quam regularis Cleri exceptis, quae e causis rationabilibus et omni

mode

fundatis pro dispensatione immediate ad nos recurrere tenentur – e causis canonicis dispensare valeant; cupimus tamen, imo injungimus expresse, ut beneficiorum legis indultum ac rigoris relaxationem pro se, aut etiam domesticis suis consequi volens, eatenus in regula ad aedes parochiales compareat, et tale, in persona comparituro, si causa sufficiens subversetur, dispensationem tribuere privatim potius quam publice possitis usque Dominicam Passionis inclusive, ita ut feriis IV. VI et Sabbatum abstinendo transigere, reliquis diebus dispensatis vero una refectione plena et modica collatione contenti Sacro Missae Sacrificio interesse, vel adminus domi quinque Pater et Ave devote persolvere teneantur. Si vero causa infirmitatis adsit, tunc sine restrictione dierum et temporis, prout scilicet ratio et conditio aegroti, judicio medici definenda exegerit, aut ubi rure medicus vel peritus Chyrurgus consuli non potest, dispensare potestis, prout ipsi in Domino judicaveritis, memores illorum S. Chrysostomi verborum: „Si ob corporis imbecillitatem non potes jejunare, nullus propter hoc te arguet; Dominum enim habemus mansuetum ac benignum, et nihil supra vires nostras exigentem. Sunt his, quos corporis infirmitas detinet, sunt profecto viae, quibus januae fiduciae ad Deum aperiri possunt."

Cum vero jejunia in Ecclesia instituta, monente Eugenio Papa, sine rationabili necessitate solvenda non sint, conscientiam uniuscujusque gravissime oneramus, ut non temere, sed sobrie et prudenter in hocce jejunio, uti supra dictum est, nunquam generaliter in Ecclesia, sed privatim, cum recursuro, audiendo et examinando allatas causas dispenseris, Dominum habituri judicem, si facilitate vestra invalescentem in dies quadragesimalis jejunii contemptum promoveritis, non multum enim momenti in ea Lege esse censetur, in qua facile nimis et fere pro lubitu uniuscujusque dispensatur. Certe dicere vix necesse est, eorum rationem sufficientem non esse, qui Corpori suo nihil detrahere volentes, et vel levem molestiam pro anima sua perferre detrectantes, dispensationem sollicitant, quos quidem nulla cujuscunque dispensatio a peccato excusabit. Unde per Curatores Animarum etiam Medicos obsecramus, ut testimonium petituris, illud e legitima dumtaxat et necessaria valetudinis conservandae causa impertiantur. Quoad caetera nihil censui etiam nunc immutanda, sed eam quae aliis annis praescripta fuit per Dioecesim normam, conscientiose observari desidero, sperans, Vos indulgentia hac ita usuros, quemadmodum ratio pietatis, teneritudo conscientiarum, et disciplinae ecclesiasticae modus exposcit.

Quod Vos ipsos Sacerdotes in specie attinet, impense commendo: ut durante S. Jejunio per Vos quoque ad Christi fidelium exemplum conscientiose observando, semel adminus apud V. A. Diaconum, vel in alia aliqua Parochia convenialis, ubi singuli, audito praevio sermone compunctorio super textu 1ae ad Cor. II do. „Probet autem seipsum homo, et sic de pane illo edat, et de Calice bibat" per aliquem dicendo, peccata sua sincera confessione expient, et Pane coelestico manu V. A. Diaconi publice reficiantur, quo sic fideles non solum verbis, sed et exemplis evangelisentur, ac Vos, et fideles vestros sacro purificante jejunio sinceris mentibus ad sacra ventura Deus faciat pervenire.

His quaedam addenda judicavi, quibus Vos partim in cursu sanctae vocationis vestrae confirmem, partim ad gravis muneris vestri partes pro subversantibus adjunctis, quo plenius, exactius et efficacius adimplendas excitem, et exstimulem.

Scitis dilectissimi in Christo Fratres et filii, quanto majores sunt Ecclesiae et Augustissimi Imperatoris ac Regis nostri Apostolici, ac aliorum quorumdam piorum Principum, ad provehendam Religionem, firmandumque et dilatandum Regnum Dei, conatus, tanto majora et audaciora esse incredulorum et perversorum hominum contra hoc molimina et impia consilia; ut adeo concors sit omnium bonorum, recte sentientium, sagacissimorumque virorum sensus, et sententia: ad avertendam utriusque Civilis quippe, et Ecclesiasticae Societatis perniciem

opus esse, ut Religio nostra divina in cordibus populorum profundas, firmasque agat radices, ejusque salutaris doctrina in dies vigeat magis, floreat, et vim suam in cunctas hominum actiones exerat. Jam vero hoc efficere ac praestare, pro credita cuivis portione gregis nobis incumbit, hoc a nobis exigit Deus, postulat Ecclesia aeque ac Civitas.

Excutite igitur dilectissimi omnem somnolentiam, confortamini, et viriliter agite, ne hostes Crucis Christi cum perversis suis principiis praevaleant ac cladem inferant Religioni, ni longe atrociorem quam unquam antea. Cogitate, tunc praecipue unumquemque militum strenuum ac fortem esse oportere, dum pugna maxime fervet, et anceps est in utramque partem exitus. Cogitate aequissimum aliquando judicem actiones nostras severe discussarum, et nobis Sacerdotibus multo gravius, ac de pluribus imminere judicium, quam ulli omnino hominum generi: nam „Cui multum datum est, multum quaeretur ab eo." Luc. 12. v. 48. Quaeretur certe a nobis, non modo an Christiani, et Catholici, sed etiam an Sacerdotis nomini, et officio responderimus? quo zelo erga Religionem, et Ecclesiam arserimus? quot errantes ad viam veritatis, et tramitem virtutis reduxerimus? quot homines verbo, et exemplo salvaverimus? quot salvare potuissemus, si diligentiam adhibuissemus? Quid ad haec respondebimus, si conscientia nos arguerit?

Memores proin sanctae vocationis vestrae, qua ad praedicandam, et promovendam Religionem Divinam vocati estis, studete in dies crescere in perfectione, in scientia sanctorum proficere, ampliori denique zelo, et charitate inardescere! Nolite existimare satis esse, contentarique, si fideles vestri in superficie religiositatis haereant, actionesque suas, magis ex usu et consuetudine ad praescriptum Ecclesiae, moresque christianos exterme accomodent; superficiem quippe hanc omnis vehementior turbo, et tentatio deterget, et delebit: verum agite omni cum conatu, ut coelestis doctrina, amorque virtutum Christianarum in profundum cordis descendant, et cuncta pectoris penetralia pervadant. Tanto minus aspicite indifferenti ac frigido animo eos, qui sive quoad fidem, sive quoad mores in vias pravas abierunt, ac quotidie in periculo versantur amittendae aeternae salutis. Numquid si hi in conspectu vestro in puteum vel flumen lapsi de temporali vita periclitarentur, non accurreretis mox pro humanitate et charitate vestra aut manum eis porrecturi, aut aliud quodvis medium ad eos salvandos procuraturi? Eo promptius, et alacrius succurrendum vobis est iis, qui in continuo, et quotidiano discrimine versantur amittendae salutis aeternae, cum praesertim eorum sanguinem requisiturus sit Dominus de manibus vestris. Non sufficit expectare donec hi, ini lethali forsitan morbo constituti in se redeant, et sauciatae animae suae pharmacum in Religione quaerant, quae quidem conversiones semper dubiae sunt; zelosus pastor currit post peccatores, si eos non assequatur, non reperit in Concionibus, in Tribunali Confessionis, perquirit domi, occurrit eis ubi potest, pulsat per se, per alios, nec eousque quiescit, donec corda eorum emolliantur, occoecatique aut tenebrosis eorum oculis lumen claritatis oboriatur, sicque ad ovile Christi redeant. Raro saltem accidit, adeo obduratos invenire, ut nullis moveantur argumentis, nullis flectantur motivis; experientia potius docet, parvo saepe

constare fatigio, ut per privata colloquia, monita, ac consilia, sive vera cum dilectione, puraque intentione, modo, ac locis accomodis, statuique personarum convenienter fiant – plerumque animi ad Religionem reduci valeant, et maximi peccatores, ac incredeli convertantur ad Dominum Deum suum.

Tam ad peccatores convertendos, quam ad tepidos ad fervorem pietatis accendendas, multum idonea, salutariaque media esse Missiones sacras, nemo in dubium vocaverit; plurimum enim valent ad salutarem timorem peccatoribus incutiendum, ad poenitentiam, et horrorem peccati instillandum, incuriosque salutis ex somno excitandos: magno idcirco solatio fuit experiri, zelo quorumdam ex vobis, jam in duabus Parochiis adminiculo fratrum Missiones hujusmodi ad solatium fidelium, et cum optimo fructu asservatas esse. Optandum est, ut haec exempla plures ex vobis imitentur, illi praeprimis, in quorum Parochiis vitia, et pravae consuetudines magis invaluerunt, aut ubi tepor et laxitas animos fidelium magis obsedit. Sunt inter vos haud pauci boni Concionatores, una Charitate erga proximum ferventes, qui requisiti, et praevie informati operam suam in hunc finem libenter praestabunt; mihi profecto solatium haud exiguum cau, sabunt, et ipsi etiam lucrum praestantissimum inde reportabunt; crescent enim in Spiritu, et dexteritate concionandi, et thesaurisabunt sibi thesaurum in Coelis!

Denique vos hac occasione rursus reflectendos censui ut ad munus vestrum feliciter non minus quam salubriter implendum, non modo inter vosmet ipsos mutuam semper pacem, et concordiam foveatis, sed etiam erga auctoritatem Civilem debito semper respectu, et observantia feramini. Hujus jam eo major necessitas est, quoin sequelam novae legis matrimonialis, et coordinationis Scholarum elementarium – pluries, et frequentius vos ad conventum cum illa venire oportebit, et quo certius est, animorum dissensionem, et dissonantiam rei bonae plurimum obesse, Altissimamque in Clero locatam fiduciam labefactare debere, adversariis autem nostris ansam suppeditaturam, nos in majus odium trahendi. Quapropter evitate omnem causam, et occasionem discordiae et collisionis, et si quae tamen occurreret, eam pacifice componere studete, semperque prae oculis habete illud S. Pauli Apostoli I^a ad Cor. 13 v. 4. „Charitas patiens est, benigna est, Charitas non aemulatur, non agit perperam, non inflatur, non est ambitiosa, non quaerit quae sua sunt, non irritatur, non cogitat malum ... omnia suffert, omnia credit, omnia sperat, omnia sustinet" Omni ergo diligentia, ac studio contendite Fratres ac Filii dilectissimi, ut his ex aequo respondeatis, sicque aliquando cum Christo sempiterna gloria fruamini. Cui sit laus, et gloria in saecula saeculorum Amen.

Datum Quinque-Ecclesiis Festo SS. Nominis Jesu, Anno Domini 1857.

Georgius Fix R. m.p.
Epus Q. Ecclesiensis.

N. 110/1857. In Litteris meis circularibus sub dto 14ae Decembr. N. 2290/1856 dimissis, Animarum Curatoribus spem feci Jus matrimoniale novissimum, quam primum illud typis vulgatum fuerit, comunicandum venire. Cui promisso conformiter, praesentibus pro singula Parochia unum novissimi Juris exemplar advolvo id praenotando, quod opusculum hoc partem integrantem illius in Dioecesi hac a plurimis procurati libri constituat, cuius titulus est: „Presbyter Dioecesis Sabariensis in Synodali Examine;" proinde hoc quoque ex obtutu cuivis acceptum esse possit.

Liber „Jus matrimoniale novissimum cum reflex. comunicatur.

Qui novissimum hocce Jus matrimoniale attente perlegerit; vix aliam essentialem observabit differentiam huius inter et duplicis ordinis Circularium mearum sub Nris 2290 et 2330/1856 continentias, quam quod in opusculi hujus pag. 12. ratione consensus parentalis id exigatur, ut pater consensum suum coram parocho et duobus testibus in aede parochiali declaret, quae declaratio in protocollum Copulatorum inserenda, et per patrem subscribenda est, Si pater artis scribendae ignarus esset, tunc advocandus est adhuc tertius testis qui nomen patris subscribat, ac duo alii testes, nomen suum subscribentes testari debent: tertium N. nomen patris huius loco scripsisse. Si vero pater consensus declarandi causa parochum accedere non valet, requiritur: ut is consensum suum ita scribat prout Circulares meae indicant.

Relate ad hanc differentiam cum lex matrimonialis de eo, an pater consensum suum coram testibus in scripto vel oraliter declarare debeat, expresse nihil disponat, et cum partim inscitia, partim imperitia scribendi multorum popularium nostrorum, matriculam ipsam nitidam et mundam esse debentem persaepe contaminaret; actu quoque hujus mentis sum, ut modus in circularibus meis sub No 2330/1856 praescriptus adminus eousque retineatur, quoad hac de re etiam certius aliquid constiterit, idque ex eo quoque quia indubium est: modum per me in praeviis Circularibus praescriptum, esse et expeditiorem, et pro omni evenibili casu Juris, Animarum Curatori securiorem et tutiorem. Caetera tenor scribendi hujusmodi consensus talis esse potest: Én alolirott enny, éves fiamnak, vagy leányomnak atyai engedelmemet és beléegezésemet adom, hogy N. házasságra léphessen vagy N. hez férjhez mehessen, adván egyszersmint atyai áldásomat. Kelt. etc.

Quae insuper reflectenda quoad hunc libellum habeo, huc redeunt; pag 11 sub puncto VI statuitur: „ut quodvis sponsorum mixtae Religionis matrimonium Ordinariatui insinuetur." etc Ista obligatio stricte refertur tantum ad casus dum conditionibus per Ecclesiam praescriptis, et in literis meis circularibus sub dto 28 Febr. 1856 No 478. contentis haud satisfit. — Porro pag 37a sub Nota 2 habetur, ut juvenis legi militandi obnoxius, producat testimonium quo perhibeatur se militiae imparem esse inventum, vel ab obligatione militandi exemtum esse. — Cum hoc in merito nulla hucadusque positiva lex adsit, sufficiet si Curatores Animarum tenori literarum Circularium sub dto 19ae Januar

Januarii 1854 N. 150 conformiter utrumque desponsorum ad tristes effectus facile subsecuturos coram testibus serio reflexos habuerint, et si nihilominus proposito suo insteterint, tunc tantum observatis de caetero cunctis, a Jure etiam novissimo praescriptis, ad copulationem processerint.

Coeterum libellum hunc, tractatum de Matrimonio sat̃is exhaurientem, et in obversum novissimarum legum matrimonialium nihil continentem, ac utilissimum diligenti lectioni commendo.

Datum S-Ecclesiis die 16 Januarii 1857.

N 111
1857
Status obligatoriales antiqui cum novis cõmutantur

Omnes illos Animarum Curatores qui in nexu literarum Circularium sub dto 8ae Aprilis 1856 Nro 704 ad Dioecesim dimissarum, Status publici antiquas Obligatoriales in specie „Ungvniffa Gvf„ fruñan Obligatiun item „Ungvarniffa Mutvrul-Linfarunyos-Kurtkbodimfurifs-Gyelvñ. Filbon-Aulafons-Obligatiun sub seriebus 263 et 277 (: quae series distingvendae sunt ab ipso Nro Obligatorialium) extractas, penes Caes. Reg. Financiarum Directoratus S-Ecclesiensis Officium resignarunt, et super Resignatione Recognitionem (: fungfunyosfafnin) acceperunt, praesentibus provoco: ut modo dictam Recognitionem (: fungfunyosfafnin) in eodem praeindicato Officio exhibeant, ac inde promissas novas Status Publici Obligatoriales 5/100 interusurium fusuras tollant. Compendii causa Cancellaria mea libenter intermediabitur et Obligatoriales levandas submittet, dummodo Recognitio horsum per fidas manus promoveatur. Qui ipsemet negotium tractare praeoptant, pro omni casu sigillum Ecclesiae secum ferant.

Datum S-Ecclesiis die 16a Januarii 1857.

N 175
1857
Mors Steph. Mendl Par. Bikal.

Placuit divinae Providentiae iterum unum vineae suae operarium, et confratrem nostrum ad reddendas villicationis rationes, ad se evocare. Stephanus Mendl nempe parochus Bikalensis, annorum 57 die 20 Januarii a.c. pie in Domino obiit: cujus animam pretioso Christi sangvine redemtam, ut Pater Coelestis Regni sui participem reddat, omnes Sacerdotes tria propitiatoria Missae Sacrificia quamprimum offerre non intermittant.

Datum S-Ecclesiis die 20a Januarii 1857.

N 176
1857
Schola arborum fructiferarum cõmendatur.

Caes. R. Cõttus Baranya Jurisdictio his admodum dilectus ad subalterna Judicia districtualia Decretum misit circa plantationem arborum fructiferarum, seu ut vulgo dicitur circa „Scholam arborum“ quae in oris nostris necdum ita sedule cultivatur, prout ratio emolumenti et boni cõmunis exinde redundantis postulat. Certe nemo unus negaverit culturam hanc praeter delectationem et fructuum persaepe etiam ad conservandam sanitatem necessariorum copiam, et victualium supplementum; insuper etiam ramum proventus percipiendi prõbere; adeoque hoc quoque e respectu omnimode promovendam esse.

Ex incidenti hoc nonmodo cuivis Animarum Curatori in memoriam revoco illud punctum, quod in literis Circularibus sub dto 15te Febr. 1855 N 391 ad culturam hanc relationem habet, verum una omnes provoco, ut velut vero sensu Patres fidelium suorum, culturae hujus amorem

amorem nunquam non propagare omni studio, sumto cum primis ex emolumentis argumento, adlaborent. Quod vero cardo rei est: scholam arborum, in quavis Parochia imo quavis filiali vi etiam altiorum Lottlis Gubernii ordinum dto 15 Sept. 1856 N° 18940. adesse debentem, frequentius adeant, pubem scholarem ad culturam hanc animent, sicque junctim cum civili jurisdictione collaborent, ut temporali quoque e respectu generatio culta et sedula ac laboriosa succrescat.

Datum 5-Ecclesiis die 21ª Januarii 1857.

N° 177/1857. Non dubito cunctis officiis V.A. Diaconalibus, et per haec parochialibus quoque, reddita jam esse ea altiora Gubernialia Rescripta, ope quorum disponitur, ut cum jam pro Dioecesi etiam 5-Ecclesiensi Superior Scholarum Inspector „Dioecesan-Schulen-Ober-Aufseher" altissimo Loco nominatus sit Reverendissimus D. Josephus Jónás Canonicus etc. a modo in posterum cuncta negotia scholastica, rem scholasticam internam attinentia (: die innere Volksschulenangelegenheit:) imediate Ordinariatus via promovenda veniant.

Cursus negotiorum scholasticorum.

In nexu itaque horum altiorum Rescriptorum, omnes DD. V.A. Diaconi huc intellecto etiam Districtu Valpoviensi eo inviantur, ut exinceps quasvis correspondentias quoad interna scholarum negotia, uti: Recursus, Relationes, Propositiones, Applicationes, Remunerationes, vel Animadversiones Docentium etc. via Ordinariatus ad Exels. C.R. Lottle Gubernium, in quantum res ad sphaeram Excelsi huius Gubernii spectaret, promoveant; ab hinc vicissim seu viâ Ordinariatus altiores Resolutiones percepturi.

Quoad externa oeconomicalia adjuncta Scholarum, quae aedem scholarem, proventus Scholae, frequentationis, remunerationis et pensionis meritum, succolamen viduarum et orphanorum Docentis attinent. DD. V.A. Diaconi semet imediate ad C. Reg. Politicam Jurisdictionem, quotiescunque cooperatio hujus quoad rei meritum utilis vel profutura videtur, convertere debebunt.

Datum 5-Ecclesiis die 21ª Januarii 1857.

N° 309/1857 Pergratum mihi erat intelligere quod dilectus Clerus meus resolutionem Thesium theologicarum decursu anni 1856 et diligenter et in genere saltem eminenter resolverit, nec ullus inventus fuerit qui secundae Classis calculo notari meruisset, quamquam aliquorum resolutiones adhucdum expectentur, qui proinde nisi eas submiserint officiose provocandi erunt.

Theses decursu anni 1857 elaborandae.

Cum labia Sacerdotis dicente Malachia Propheta Cap 2. v. 7 debeant custodire scientiam et lex requiratur ex ore ejus: non comendare non possum diligens Studium sacratiorum scientiarum ac modo cumprimis lectionem novellaris legis matrimonialis, quam quivis Animarum Curator apprime scire et scrupulose observare debet, nisi semet compromissionibus involvere, vel plane poenalitatibus § 35 indigitatis intricare et exponere velit. Quade causa dispono: ut infra secuturas Theses omnes obligati diligenter ac sedulo

sedulo pervolventes resolvant.

Thesis 1ª

Oswaldus annorum 20 consentiente Patre coram duobus testibus sponsalia contrahit cum Mævia annorum 18 filia Theobaldi, quod inaudientes parentes Mæviae contradicunt, postulantque, ut Oswaldus aut seniorem suam filiam Claram annorum 19 in uxorem ducat, aut sponsalia cum Mævia rescindantur. Parochus interim justam haud judicans contradictionis causam, ad proclamationes procedit, Mæviam autem inviat ad Judicem civilem contra injuste denegatum consensum parentis, illatumque sibi per hoc gravamen. Ast Mævia ob reverentiam erga parentes id facere recusante tandem Oswaldus patre et Mævia consentiente desponsat sibi Claram.

Quæritur:

1º An Sponsalia Oswaldi cum Mævia fuerint valida? 2º An contradictio parentum Mæviae fuerit justa? 3º An parochus recte egerit contradictione hac superhabita ad proclamationes procedendi? 4º An judex civilis sit competens in causa juste vel injuste denegati consensus parentum? 5º An inter Oswaldum et Claram intercedat aliquod impedimentum et quale? Denique 6º quid parocho agendum ad impedimentum hoc tollendum?

Thesis 2ª

Adumbretur modus procedendi a pastore animarum observandus in jungendis Matrimoniis secundum recentissimas leges matrimoniales. Seu quid agendum pastori animarum:

a) si ambae partes matrimonium inire volentes sint minorennes? quid

b) si alterutra pars minorennis non sit parochiana propria, vel plane extranea, seu ex alia Monarchia Provincia oriunda? quid.

c) si pars talis extranea non valet producere literas baptismales? - quid.

d) si utraque pars sit vidua et minorennis, quid speciatim quoad sponsam talem viduam etiam si secus majorennis esset? quid.

e) si sponsus est Bavarus? et quid si sponsa est Bavara? quid.

f) si sponsus alias Hungarus extra Monarchiam matrimonium inire volens eatenus parochum loci originis pro inviatione danda requirat? quid.

g) si sponsa catholica viro protestantico nubere et in oratorio protestantico copulari praeeligat? quid

h) Si sponsorum aliquis in obversum voluntatis sui genitoris matrimonium inire contendat, et quid si patre quidem consentiente mater ex sonticis causis resistat:

i) quis debet dare consensum in matrimonium et quis declarationem, et ubi latet vis rei inter consensum et declarationem.

k) Quibus speciatim non est necessarius, sive consensus sive declaratio scopo ineundi matrimonii?

In responso ad singulum punctum fiat provocatio ad legis §um vel ad circulares sub dto et Nº

Quoad mixta Matrimonia.

l, In qua Religione possunt aut debent educari proles e mixtis matrimoniis progenitae? - Quid

m, Si pars acatholica convertatur, aut ambo coniuges convertantur? unus aut ambo deficiant? - Quid

n, observandum quoad Baptismum et educationem prolium iudaicarum?

Citetur ad singulum punctum lex et Intimatum.

Datum Quinque-Ecclesiis die 18ª Februarii 1857.

N° 310/1857 Excelsum Caes. R. Lottle Gubernium Sopronien-se, mediante Rescripto sub dto 3ae Febr. a. c. N 1863 disponit: ut V. A. Diaconi ductu Normativi alias iam Sopronio obtenti, Rationes de piis Fundationibus pro scholis factis, usque 1am Aprilis a. c. ad Ordinariatum promoveant, quae abhinc Sopronium mittentur. Porro idem praeveneratum Caes. R. L. Gubernium mediante Rescripto sub dto 27ae Januarii a. c. N° 2,311. annunciat terminum asservandi Examinis Docentium et Subdocentium necdum approbatorum in diem 10mam Maii a. c. pro Civitate V-Ecclesiensi defixum esse. Quod ipsum pro directione servit iis, qui ad Examen hoc subeundum specialiter inviati ac relegati sunt, et cum scriptis suis testimonialibus pridie, seu die 9ª Maii a. c. coram Rssmo Jacobo Klivényi Canonico-Parocho qua V. A. Diacono 5-Ecclesiis comparere debent.

Rationes de fundationibus pro scholis - item 10ª Maii Examen nondum approbatorum Docentium

Datum 5-Ecclesiis 18ª Februarii 1857.

N° 311/1857. Quamquam a tempore, quo lex nova Matrimonialis in effectum abivit, pauciores Recursus pro Dispensatione in una vel duabus Denunciationibus horsum fuerint promoti; confidamque, Curatores Animarum tam in sensu Circularium mearum, sub dto 23ae Julii 1853 N° 1108 emanatarum, quam quia Dispensationis etiam apud Inclytam Caes. Reg. Cottus Jurisdictionem in sensu §. 38i Legis Matrim. et Circularium die 14ª Decembris 1856. sub N° 2,290 puncto A et 8° petendae, absoluta necessitas adest, - inposterum nonnisi urgentissima ex causa, et si trina promulgatio nullatenus peragi possit, pro dispensatione in una vel in duabus e tribus denunciationibus recursuros: memoriae tamen commendare, ac cunctos pro dispensatione aliqua in Bannis exinceps recursuros ad sequentia observanda reflectere volo:

Recursus pro Dispensatione in Bannis quomodo adornandi.

1° Recursus pro Dispensatione in una vel in duabus promulgationibus, cum affixo stigmate 30 Xrum semper ad unam integram philyram scribendus, involucro inponi debet ideo: quia Recursus talis per Ordinariatum congrua indorsatione - dispensationem concessam esse vel non exprimente - rursus suae competentiae in origine remittetur, ut eundem vel Parochus, si ipse fatigium scripturae ad Inclytam Caes. Reg. Jurisdictionem Cottensem assumere velit, vel si partes ipsae sibi eatenus providere

voluerint, in novo Recursu, ad praeveneratam Jurisdictionem aeque pro dispensatione tali adornando, instar originalis adclusi documenti producere, et fidedigne docere possint, sibi revera iam per Ordinariatum concessam esse rogatam dispensationem.

2° In Recursu hoc semper exponenda est a) aetas desponsorum (: quo die, mense, anno nati sunt ? :) b) status eorum (: num coelibes sint vel vidui ? :) item c) num minorennes patrem adhuc in vivis habeant, vel vero orphani sint ? – Quoad aetatem autem hoc est observandum: si desponsi parochiani proprii sunt, adeoque recurrens Parochus Matriculam ipsam inspicere potest, in casu hoc extractus matricularis produci non debet, et fides ex officio referenti Parocho deferetur; si vero Pars aliqua Desponsorum Extranea sit, tunc semper producendus est Extractus matricularis Baptisatorum. Quoad Statum coelibem vel vidualem, item minorennes idem observandum est, hoc solum cum discrimine, quod cum lex nova matrim. § 76 et Circul. meae dto. 14ª Decembris 1856 N. 2290 puncto 14° peculiaria quoad viduas disponant, semper fidedigne exponendum sit, quando sit vidua in statum hunc viduitatis deducta, ? suapte intellecto eo, quod si vidua talis parochiana propria non sit, et Recurrens Parochus statum eius vidualem alias fidedigne docere non possit – Mortuales inomisse producendae veniant; pro minorenni demum semper produci debet consensus Patris, si hic in vivis est, vel consensus politicus, si Minorennis est Orphanus. Denique

3° Argumenta pro dispensatione pugnantia, sunt clare, stylo simplici et plano, genuine exponenda.

Recursus talis plene instructus et adaequatus, sicut una ex parte negotium multum adiuvat, et facilitat, ita exaranti non modo coram Ordinariatu, verum etiam coram Inclita Caes. R. Cottus Jurisdictione, ubi ductu praeindicatorum Recursus hic reponendus est, honorem conciliabit.

Si ipse Curator Animarum fatigium scripturisticum pro dispensatione ad Jurisdictionem Cottensem assumere vult, rem ipsam hac circiter modalitate (: lingva usitata in officiosis tamen germanica praefertur :) proponere potest:

N^tus / 1857

Ab Offo parochiali N. in Distr. polit. N.

Ad Inclytam
Caes. Reg. Cottus N. Jurisdictionem

Locus

(: Stigma 30 Xr. :)

tot frusta

Vigore advoluti sub /. indorsati Recursus et huic adnexorum originalium documentorum, Rssus Ordinariatus, N. parochianis meis (: in una vel in duabus Promulgationibus :) Dispensationem gratiose concedendam esse judicavit, concessitque.

Quia tamen ad effectum Copulationis eorumdem Desponso-rum in sensu Legis matrim. § 38 necessarium est ut ex parte Inclytae Caes. R. Cottus Jurisdictionis quoque accedat Dispen-sationis gratia (: in una vel in duabus denunciationibus:)

Idcirco nomine fidelium meorum N. hisce reverenter o-ro, dignetur Inclyta Caes. Reg. Cottus Jurisdictio ex causis in praeprovocato atque adnexo Recursu ad Rssmum Ordina-riatum, uberius expositis - et breviter in his consistenti-bus rogatam dispensationem aeque concedere, expeditio-nemque dispensationis cum readclusione omnium Docu-mentorum, de lege in Archivo parochiali conservando-rum, ad Officium Parochiale N. (: ultima posta N. :) grati-ose dirigere.

Datum N. die - - Mense - Anno.

humillimus servus
N. N.
Parochus N.

Suapte vero rursus intelligitur etiam hunc Recursum ad integram philyram scriptum cum omnibus adnexis - Documentis distincto involucro (: quod foris eamdem in-scriptionem habebit, quae supra indigitatur et in fron-te Recursus ad Cottum directi, stat :) inponendum esse.

Quia autem experientia docet, rem per dies quando-que ibidem haerere: praestat igitur, ut non Expressus Cursor exhibeat Recursum, verum Recurrentes Parochi beneficio Publici Veredarii utantur, qui Litteras tales Officiosas (: si in sensu Circularium sub dto 8ae Januarii 1854 N 76: et sub 1ae Martii 1856. N° 490 inscriptio facta est, et officiosum non vero privatum Sigillum appressum habeatur :) et gratis promovet, et citius etiam suae destinationi reddit.

Datum 5 Ecclesiis die 19a Februarii 1857.

N 450/1857 Praesentibus comunico Decretum Excelsi Caes. R. Lottlis Gubernii Soproniensis dto 10ae Februarii acc. sub N° 2208 emanatum, quo Conferentiae Docentium in singulis Districtibus sub Praesidio et moderatione V. A. Diaconi, quovis Anno semel ad-minus asservari intimantur. Quod Decretum cun-ctis gratissimum et acceptatissimum fore eo magis convincor quod non unus fuerit Districtus, qui repeti-tim plane preces proposuerat, ut ad augendam rem scholasticam, praelibatae Conferentiae quantocyus aperiantur.

Conferentiae Ludirectora-les asservan-dae intiman-tur.

Cum Decretum hoc modum servandi Conferenti-as clare describat, pauca haec solum subjungere volo.

a) dies et locus servandi Conferentias praevie sem-per Officio meo indicari debet, quo abhinc et Superi-or Scholarum Dioecesis Inspector, et pro re nata alii quoque in sensu puncti 6i desuper certiorari pos-sint.

b) Initium et finis Conferentiarum cum accomodis precibus vel sanctis canticis debet semper peragi.

c) Quamquam objecta consultationum possint esse

accomodae etium dissertationes de re scholastica: comẽndo tamen praecipue, ut initio tantum practica principiorum novi systematis in pronunciatione, lectione etc. adplicatio, practicum item in scribendo et legendo exercitium, practica demum operationum arithmeticarum executio, constituat agendorum obiectum; ut seniores docentes aliquam de novo systemate cognitionem et in eo applicando inviationem sibi acquirere et comparare possint. Demum

d, Cum de singulis Conferentiis ducendum sit protocollum quod per extensum inscribendum Libro Conferentiarum districtu, alium, eum in finem parando cui etiam omnes nefors scripto exhibitae et per auctorem subscribendae Propositiones sunt adne, ctendae: ductu puncti 8i V.A. Diaconus singulis annis de servatis Conferentiis protocollarem Relationem in forma tabellari, cuius pa, /. radigma sub /. habetur, Gubernio meo sumũm usque finem Sept. praestandam habebit.

Datum 5-Ecclesiis die 15a Martii 1857.

/. Protocollum Conferentiarum

in Districtu V.A. Diaconali .....decursu Anni 1856/7 celebratarum.

Districtus V.A. Diaconalis.	Conferentiarum			A.mi praesentium.		Obiecta Consultationum et Decisiones	Observationes
	Dies, mensis annus.	Locus	Categoria Generalis v. particularis.	Sacerdotum.	Docentium		

A 466 1857 Typographia 5-Ecl. certos libros venui exponit.

Typographia Lycei Eppalis 5-Ecclesiensis sequentes libros paucos ante annos procusos, et in crudo depositos venui exponit:

a, Egyházi Beszédek, Nagy-kéri Scitovszky János pécsi püspöktöl.

b, Lelki Vezér, az üdvösség útjain, Zsiray Zsigmond, Szombathely megyei-peczöli plébánostól.

c, Auduxit tibi unum ex Sermonibus Illustrissimi Cardinalis Scitovszky qua Eppo 5-Ecclesiensi pronunciati se ipsos conspicuo modo comẽndent, et

Liber Lelki Vezér non comẽndari satis pro salutari usu et lectione non possit,

Liber precatorius divecesanus vero in quavis Parochia germanica inomisse adesse debeat.

Nullus dubito, Animarum Curatores, libros hos sibi libenter procuratos; quo scopo Constitutiones in Cancellaria mea fieri possunt, pretiumque proximius notum redditur.

Datum 5-Ecclesiis die 15a Martii 1857.

A 467 1857 Opusculum cui titulus: Sacrum Psalterium auctore Joanne Kopsz Secretario Eppali Sabariensi lucem conspexit quod I.fl C.M. acquiri potest. Qui illud habere cupit is velit tantum nomen suum advolutae praenumerationis listae inserere.

Datum 5-Ecclesiis die 16a Martii 1857.

A 479 1857 Comẽndari merentur etiam Conciones Sacrae sub titulo: „Prodike nedeljne, svetkovne, i prigodne" auctore Matthaeo Babić. Qui eas possidere cupiunt pariter tantum nomen suum adnexae praenumerationali listae inserendum habent. – 5-Ecclesiis die 20a Martii 1857.

№ 598. In complementum Circularium sub dto 19ae Dec. 1855
1857. № 2140 in merito Conventiculorum vulgo Lonyóházy Zimmerstuben dimissarum, subnecto recentissime emanatum Guberniale Rescriptum tenoris sequentis: Ex Neubruny am 27ten Febr. l. J. Z. 4410. Das k. k. General Gouvernement hat sich veranlasst gefunden, mit Erlass vom 20ten Febr. l. J. Z. 869 pr. g. die Verfügung zu treffen, dass dieses Verbot nicht auf abendliche Familien Versammlungen und überhaupt nur dort zu beschränken wäre, wo erfahrungsmässig ein Aufstoss hiezu gegründeten Anlass gibt, worüber unten Ihnen die Untersuchung, so wie der k. k. 19ten Gendarmerie Regiments-Commando zur Verantwortung in Kenntniss gesetzt worden.

Circa Conventicula Lonyóházy Zimmerstuben novi ordines.

Die Hochfürstlich Abtheilung hat die Verfügung von dem Hochwürdigsten bischöflichen Ordinariate im Verfolge der hierüber gütigen Note vom 5ten December 1855. Z. 22.978 die Einverständliche Mittheilung zu machen.

Datum 5-Ecclesiis die 6a Aprilis 1857.

№ 599.
1857. Ad effectum Circularium mearum sub dto 2ae Julii 1856 № 4166 dimissarum, hisce cuivis Altaris-Ministro unum Schematismi Dioecesani exemplar submitto.

Datum ut supra.

№ 602.
1857. Anno Domini 1857 die 26a Martii pie in Domino obiit Laurentius Hermann parochus Závodensis aetatis suae 64i Presbyterii vero 40 anno; Cui Deus requiem tribuat sempiternam. Meminerint omnes pro refrigerio animae eius statuta tria Missae Sacrificia quantocyus Omnipotenti Deo offerre.

Mors Laurentii Hermann, parochi Závodz

Datum 5-Ecclesiis die 6a Aprilis 1857.

№ 603.
1857. In parte adversa habetur consignatio eorum Status militaris Individuorum, quae ex Decreto Ministeriali dto 18ae Febr. a. c. 2062 coin. 576 telligenter cum Reverendissimo Vicariatu Castrensi emanato, in spiritualibus curae Cleri saecularis, in cuius parochiae ambitu degunt subiacent.

Spiritualis cura militarium

Datum 5-Ecclesiis die 6a Aprilis 1857.

Verzeichniß

jener Truppenkörper, Branchen, Anstalten u. Militär-Personen, welche der zivil-gerichtlichen Jurisdiction unterstehen.

144.

Post.	Benennung der Truppenkörper, Branchen, Anstalten und Militär-Personen.	Anmerkung
1.	Die pensionirten Generäle, wenn sie gleich Regiments-Inhaber sind	vide infra
2.	Alle pensionirten, quiescirenden oder mit Beibehaltung des Offiziers-Charakters quittirten Stabs- und Oberoffiziere, Militär-Beamten und Pensionisten.	
3.	Das General Offiziers-Töchter-Bildungs-Institut.	
4.	Das Skatmärer- und Wiener k. Prinz Eugen Erzherzog Wilhelm Knaben-Erziehungs-Institut.	
5.	Die Patental- und die Ehrenzeichen-Inhaber.	
6.	Die Invaliden und alle sonstigen mit Inhabung der Militär-Chargen zur Ausübung eines Gewerbes oder einer Beschäftigung in den Kasernen oder andern Militär-Gebäuden sich aufhaltenden Civil-Personen.	
7.	Die Witwen und Waisen oder Militär-Pensionen.	
8.	Die Invaliden, Witwen und Pensionisten, die in diesen Rangirungen noch nicht bestimmten Militär-Personen.	
9.	Die k. k. Militär-Gränz- und sämmtliche Gränz-Regimenter, wenn selbe sich nicht innerhalb der Gränze befinden.	

Anmerkung. Wenn jedoch die obbezeichneten Militär-Personen zu einer activen oder zeitlichen Dienstleistung bei solchen Truppenkörpern, Branchen, Anstalten oder Militär-Behörden kommandirt, oder in solche Militär-Beamten zur Pflege und Behandlung aufgenommen werden, welche der militärgerichtlichen Jurisdiction zugewiesen sind, so haben dieselben für diese Zeit gleichfalls der militärgerichtlichen Jurisdiction zu unterstehen. Die letztern sind jedoch auch alle mit Activ-Charakter angestellten Beamten, Aerzte, u. sonstige Militär-Pensionisten, welche auch diejenigen Personen der Civil-Branche unterzuordnen haben, welche sich für die Dauer des Krieges bei den Armeen aufhalten. Wien am 20ten Jänner 1857. Jos. Graf Leonhardt m.p. wirkl. Feld-Zeugm.

№ 698. 1857. Militia appositam in Ecclesia habet galeam.

Ex eo incidenti, quod aliqui in querimonias effu, si sint propterea, quia gentis armatae militia — (Gensdarmeria) apposita galea (sisak, Pickelhaube) etiam sacras Dei subintret Ecclesias, Sacratissima sua Majestas, Imperator et Rex noster Apostolicus, mediante Altissima Resolutione sua dto 26ae Martii ordinare clementissime dignabatur, ut Clerus et fidelis populus desuper edoceatur: qualiter omnis militia, quae plene armata cultui divino intervenit, juxta regulamentum militare tantum sub Elevatione debeat caput suum detegere, alias vero galeam appositam tenere; quod ipsum alioquin etiam de gentis armatae militia notari debeat, si ex officio et armata in Ecclesia praesens sit. Quod ipsum pro directivo notitiae statu, ac ex eo etiam Cunctis notum redditur: ut opportune fideles, quibus mos militari, um apposita galea in Ecclesia sub divino cultu consistendi in oculos incidens est.

Datum 5-Ecclesiis die 23a Aprilis 1857.

№ 699. 1857. Mors Joannis Delarovič

Deus qui sortes hominum inscrutabili disponit iudicio a. c. die 9a Aprilis ex valle hac miseriarum evocavit Joannem Delarovič Presbyterum Dioecesis huius, qui per 30. fere annos rerum humanarum instabili, talem in fronte suo gerens infirmae mentis excessus frustra curavit. Oremus Fratres et Filii pro eo, ut Deus et Dominus noster per infinita merita Salvatoris, animam huius Sacerdotis et Confratris nostri ad aeterna recipiat tabernacula

Datum 5-Ecclesiis die 23a Aprilis 1857.

№ 915. 1857. Negotium conscriptionis Populares per Clerum curandum succolandum.

In continenti per extensum communicatur Excelsi C.R. Localis Sectionis Sopronienssis dto 4ae currentium sub №: 8030 emanatum Rescriptum, quo hobli Clero Cura, to impense commendandum iniungitur, ut proceden, ti C.R. Iurisdictioni in negotio Conscriptionis popu, laris omnimode adjurato ac promto subsidio esse conten, dat, specialim Extractus Matriculares juxta certas rubricas, per eos, quibus negotium popularis Consonptionis concredi, tum est, exhibendas promtissime praestando. Cuius quidem Altioris Rescripti tenor sequens est: Dem k. k. Apostolische Majestät haben mit dem Allerhöchsten Patente vom 23. März l. J. eine Vorschrift für die Vornahme der Volkszählungen allergnädigst zu genehmigen, und zugleich zu befehlen geruht, daß die nächste Volkszählung nach dieser Vorschrift im ganzen Umfange, somit auch der Gränzbezirke des Reiches vom 31. October 1857 vorzunehmen ist.

Es ist insbesondere vorgeschrieben, insbesondere jene, welche mit der Führung der Karte, Tafel und Handbücher betraut ist, sorgfältig in der Lage stehen, die mit der Vornahme der Volkszählung betrauten gewissenhaft Personen in ihren Aufgaben genau kennen zu lernen, so befiehlt mir sich das löbl. Ordinariat zu verfügen, um die Cantonisten, die Vorschriftmäßigkeit die Ausführung

zu unterfassen, bei allen sich darbietenden Anlässen, insbesondere in Folge Vorkommen der speziellen Aufforderungen die politische Behörden in den Volkszählungs-Geschäftes jede thätliche Beihilfe und Unterstützung zu Theil werden zu lassen.

Da uns sich nun zugleich der Allerh. Vorschrift über die Vornahme der Volkszählung unmittelbar und vollkommen darlässliche Aufzüge aus den Geburts- u. Trau-Matriken sind, so sollen die untersuchende Behörden sorgfältigst aufgefordert werden, diese unentbehrlichen Aufzüge nur aus den diesfalls vorgefundenen der Matriken, sicherer aus der Acta der politischen Behörden zu erwarten, Klagen hingegen, sowohl an die Vollziehenden Organe, als auch an die sich sicheren Waldern Parteien Statt finden zu lassen, sich diesen zur Entrichtung des von Sr. k. k. Majestät vorgezeichneten Zweckes, unerlässlichen Geschäfte mit Bereitwilligkeit zu widmen. Ofen, Dubny am 4ten Mai 1857. Ambrózy m. p.

Dum itaque Altioris hujus Rescripti observantiam cunctis impensissime comendo, futurum fore spero, ut dilectus Clerus meus hac quoque in promtae obsequiositatis parte, nulli secundus inveniatur.

Datum 5-Ecclesiis die 20a Maii 1857.

N 916
1857.

Praeclusi terminus pro subeundo Examine approbat.

Ex incidenti eo, quod duo solummodo supersint adhuc termini quibus iis Docentibus, qui nullo Examine approbatorio suam qualificationem certam reddiderunt, copia subeundi talis approbatorii Examinis praebetur, hisce DD. V.A. Diaconis qua Scholarum Inspectoribus et Parochis seu Scholarum Directoribus in commissis dare constitui: ut suas Docentes animare non desistant, quo iidem, in quantum approbatorium Examen nondum subivissent, tale pro sui ipsi, us bono ac ad evitandum amittendae stationis suae periculum etiam deponere omnino satagant: certius enim nihil eo est, non approbatos Docentes ad concursum admitti haud posse, ipsosque eousque tantum in docendi munere tolerandos esse, quoad approbatus alter ipsis succedere poterit. Quapropter etiam atque etiam admonendi sunt, ut discant diligenter, et digne semet praeparent, ac recurrentes pro facultate seu mense Augusto a.c. seu mense Aprili anni futuri, Quinque Ecclesiis approbatorium Examen subeundi tempore quo hoc Examen deponere ipsis concederetur, se sistant. Sunt vero tales nondum approbati docentes: Augustinus Kielsikolosensis, - Joannes Rittlinger kisfaludensis, Georgius Kottler, tekasiensis, - Michael Dudás P. tápéensis, - Joannes Molnár P. fürgedensis, - Joannes Keller szulimányensis, - et Antonius Valoz Sz. györgyensis; quibus - praeterea et alioquin Subdocentibus nondum approbatis: Georgio Schmidt székelyensi, - Joanni Baltik bárányensi, - Joanni Nikl keszüensi, - Josepho Szabó battaensi, Francisco Tavali siklosensi; - Georgio Lerch szántóensi - Antonio

Antonio Fuchs báttaszékensi, – Mathiae Fergler tevelensi, – et Stephano Kircz aeque tevelensi.... praeindicata cumprimis energice inculcanda sunt, ne praeclusi teminos hos praeterlabi sinentes, per consequens inhabiles futuri rejici debeant, suique infortunii causam in alium, qui eos tempestive attentos non reddidit rejiciant.

Datum Quinque Ecclesiis die 22ª Maji 1857.

N. 917.
1857. Pro grato notitiae statu comunico Altissimam SSmae Suae Majestatis Resolutionem, ope cuius competentia lectica-lis et stolaris specialiter etiam Ludirectorum inde a 1ª Julii a. c. in moneta conventionali numeranda ordinatur; cuius quidem Altissimae Resolutionis tenor est sequens:

Competentia Ludirectorum in Mon. Conv. defigitur.

Seine k. k. Apostolische Majestät geruhten mit Allerhöchster Entschließung vom 2t April d. J. Allergnädigst anzuordnen: daß die kaiserliche Entschließung vom 21t April 1852 über Entrichtung der im baaren Gelde bestehenden lectical und stolagebühren in C. Münze auch auf die katholischen Cantoren (: Messner und Organisten :) von einem durch das Ministerium des Cultus und Unterrichts zu bestimmenden Zeitpunkte in nachstehender Weise Anordnung zu finden habe:

1.) Wo Lekticalgebühren in baaren Gelde gar nicht bestehen, soll von der Valuta, in der solche zu entrichten sind, wie sich von selbst versteht, keine Rede sein.

2.) Wo die Lektikal so wie die Stolagebühren nach einem gehörig bestimmten Ausmaße bereits in der Valuta der Conventions-Münze entrichtet werden soll lediglich diese Übung fortan eine gesetzliche Basis erhalten, und dadurch gegen mögliche Anfechtungen gestützt sein.

3.) Wo die Cantoren statt der Einzelgebühren in Folge des Übereinkommens mit den Gemeinden jährliche Pauschalien beziehen, ist zu untersuchen, ob diese Pauschalien einerseits mit den Dienstleistungen, wofür dieselben fest gesetzt sind, in einem gehörigen Verhältnisse stehen, und anderseits in Folge der Umsetzung der Gebühren auf Conv. Münze noch immer angemessen erscheinen, und ob die Pauschalien, wenn letzteres nicht der Fall ist gegen Wiedereinführung der Einzelgebühren aufzulassen, oder aber zu erhöhen seien. Hierüber haben die politischen Behörden im Vernehmen mit den Organen der Kirche zu entscheiden.

4.) Wo die Einzelgebühren noch in Wiener Währung entrichtet werden, für die Schullehrer aber als solche und als Cantoren schon zureichende Dotation ausgemittelt und sicher gestellt sind, und wo zugleich Rücksichten auf die bereits bestehenden Leistungen und Leistungsfähigkeit der Schulgemeinden es gebieten, ist den Schullehrercantoren aus der Erhöhung der fraglichen Gebühren auf Conventions Münze erwachsenden Vortheil von den Behörden abzuwägen, und den Lehrern an ihren sonstigen fixen Dotationen zu Gunsten der diese bestreitenden Gemeinden so viel in Abzug zu bringen,

bringen, als nothwendigen Grund und das früheren Verhältniß sonach zu stellen, wofern es in Betreff der Fällen nicht vorgezogen werden wollte, bei der einmal sitemäßig fixirten Dotation zu verbleiben, und an den* besonders bestätigten Schulconcursen und Vorschriften festzuhalten und endlich zu messen sein wird.

5) Unregelmäßigkeiten und Willkührlichkeiten, den jeden Art, - insbesondere den ungerechten Gebühren, mit sind abzustellen, und die diesfälligen Befugnisse der Schullehrer Cantoren, mit Vorsehung dass in den kirchlichen Visitationsprotocollen entsprechenden Anzeigen zu regeln; und insbesondere jenen besondere Entschädigungen einzuräumen.

6) Die Anstellung der Gebürgen auf Conv. Münze soll zwar nicht nur den Schullehrer-Cantoren sondern auch sie und der katholischen Cantoren, welche nicht zugleich den Schuldienst besorgen, zu Gute kommen, die Lehrer jedoch überall wo die beiden Dienste vereinigt werden können, diese Vereinigung durch befördern, hingegen bei denjenigen Cantors, welche aus Zufälligkeiten in den Orts oder Schulverhältnissen liegenden Gründen fortan getrennt bleiben müssen, die Verhältnisse eingehend zu untersuchen, insbesondere zu erforschen in wieferne aber an der vorfindlichen Dotation noch die Schule Theil zu nehmen habe, sofort jene Vorschläge zu machen, welche geeignet erscheinen, auch selbe den Theil als Cantors-Dienst einzuräumen, den die Gemeinden noch, als auch erforderlich ist zu belassen.

Das k. k. Ministerium des Cultus und Unterrichtes findet als den Zeitpunkt mit welchem die Wirksamkeit dieser allerhöchsten Anordnung zu beginnen hat den 1ten Juli d. J. festzusetzen, und es anmerkt, daß insbesondere der Antrag der eingehendsten Rücksichtigung der Schulconcursen unterbreitet, mit allen Umfang dazu benützt werden, um jede in der Sammlung und Einsendung der Lehrbücher der Schullehrer Cantoren einzuleitenden Verzögerung abzustellen, und die allerhöchste Anordnung erlassen Orten zur gehörigen Ausführung zu bringen. Bei der Einreichung zurückfolgenden Schulconcursen ist der allerhöchste Absicht Seiner Majestät entsprechend, noch die von uns den Gründen festzuhalten, daß jeden Schullehrer das nur den Verhältnissen seines Dienstortes zum Lehrer, [illegible] sondern sinken können sollen und jede Gemeinde für den Schulgehalt, so viel als es ihre Mittel und sonstige Verhältnisse zu Einfluß auf ihre andern, wichtigen Obliegenheiten gestatten kann soll.

In vorkommenden zweifelhaften Fällen wenden die nothwendigen weiteren Weisungen einzuholen sein. Erlassung den 22ten April 1857. Ambrozy m.

Eo magis conspicua est Sanctae Suae Majestatis sollicitudo, qua per Altissimam hanc Resolutionem Magisterium Ludi compleri dignatur: eo magis gratissimi animi sensa sua persoler-

iam

solertiam in docendo, et omnis muneris incumbentis implemento com-
monstrent ii, qui proxime hoc favore Regio donati sunt, est necesse.
Quod ipsum Curatores animarum omni data opera inculcare
non intermittant.

Datum Quinque-Ecclesiis die 22ª Maii 1857.

№ 918/1857. Pro directivo notitiae statu eorum, qui ad Institutum
Praeparandiae 5-Ecclesiensis anno affuturo scholastico su-
scipi cupiunt, hisce publicatur: a) opus esse ut suscipiendus
sit adminus annorum 16. b) ut praecognitiones aliquas
possideat, in specie, ut pro ratione labii sui praeter Do-
ctrinam Religionis, Historiam Bibliorum antiqui et novi Foederis
sciat, (: magyarul Rodertol. nemetül Schustertól :) Porro: ut in hun-
garica et Germanica versatus, in specie sciat: magyar és né-
met nyelvtan (: magyarul Zimermann v. Iházlól, német szinte
Zimermanntól :) Ex Arithmetica, Fejszamolás módszertana, Rechnen.
Demum ut prima saltem elementa Musicae teneat. c) Cui
ab aetate 16 annorum desunt tres menses, is pro venia aetatis
recurrere debet ad Exc. C. R. Lottlis Gubernii Soproniensis Sectio-
nem; qui vero opus habet venia aetatis in 6-12 mensibus, is Re-
cursum suum ad Exc. C. R. Ministerium Cultus et Publicae Instituti-
onis dirigere debet. Omnes vero Recursum suum rite adornatum
ulterioris promotionis causa usque 20am Julii a. c. medio concer-
nentis D. Parochi sui ad Ordinariatum mittant. Denique d) no-
titiae redditur die 28ª Septembris a. c. instituendum esse Examen
eorum, qui ad Praeparandiam suscipi cupiunt. Dⁱ Curatores anima-
rum non intermittant Candidatis isthaec pro sui directione tempe-
stive indicare.

Conditiones susceptionis ad Praeparandiam pro a. schol. 185 7/8.

Datum Quinque-Ecclesiis die 22ª Maii 1857.

№ 921/1857. Anno Domini 1857 die 23ª Maii apoplexia tactus occubu-
it Stephanus Petrović Parochus Darázsensis, aetatis suae
63 anno. Cuius mortem tam ex eo cunctis Dioecesanis meis
notitiae reddo, ut fraterni foederis memores, pro refrigerio
animae eius tria propitiatoria Missae Sacrificia Omnipotenti
Deo ocyus quo fieri potest, piissime offerant; — quam ex eo quo-
que, ut cum per mortem hanc vacans redditum beneficium
parochiale ad provisionem fundi Religionis spectans, et tenore
Altiorum Ordinum in specie dto 10ª Januarii 1853, item Exc. C. R.
Ministerii dto 4ª Martii 1853 № 1925/1625 (: Archiv. Dioec. 912/1853) per Ex. C. R.
Lottlis Gub. Sopron. Sectionem conferendum sit, — qui pro con-
sequendo hoc beneficio concurrere vult, is recursum suum ad
tymbrum 30 Xr scriptum intra spatium 6 hebdomadarum a die
hac computando numerandarum ad Officium meum trans-
ponat. Datum Quinque-Ecclesiis die 23ª Maii 1857.

Mors Step. Petrović Parochi Darázs.

№ 919/1857. Juris Ecclesiastici, auctore Rssmo Domino Abbate Cano-
nico Joanne Krajcsik, editi Tomus II prelum reliquit,
ac in Cancellaria Dioecesana erga 2 fl. 45 Xros redimi
potest. Non dubito eos, qui I operis huius Tomum possident,
complementum hujus laudati operis eo magis desiderare,
quod in hoc II Tomo Concordatum quoque et recentissimi Al-
tiores Ordines scitu necessarii contineantur.

Krajcsik Jur. Canon. Tom. II commendatur.

Datum Quinque-Ecclesiis die 23ª Maii 1857.

№ 984/1857. Josephus Ferenczfy parochus Dráva Sz. Már-
tonyensis, fide tam officiosae quam privatae relationis
eorum, quos inter versabatur, ex vehementiori sanguinis
congestione, per intervalla, inconnexae mentis manife-
sta praebens indicia, notae 10am inter et 11am Maii a. c.

Mors Jos. Ferenczfy par. Dr. Sz. Mártonyensis annunciatur.

morte haud naturali exstinctus est. Cum spectatis omnibus adjunctis humanitus inferendum sit, causam mortis excitantem sub imputationis legem cadere haud posse; nostrum est pro defuncto Deum orare, ut non intret cum eo in judicium, verum secundum magnam misericordiam suam liberet eum a morte aeterna.

Qui Dráva-Sz. Mártonyense vacans parochiale beneficium consequi vult, is intentionem suam scripto nobis reddat. – Datum Quinque-Ecclesiis die 29ª Maii 1857.

N 988
1857.
Mors Jos. Szabó par. Kajdacs. ensis annunciatur.

Anno Domini 1857 die 3ª Junii Tolnae pie in Domino obiit Josephus Szabó emeritus parochus Kajdacsensis anno aetatis suae 68. – Qui casus mortis pariter fine applicandorum usitatorum Sacrorum Suffragiorum curabitur. – Datum Quinque-Ecclesiis die 12ª Junii 1857.

N 1000
1857.
Dispositio quoad nép. morgalmi tabellas.

Sub hodierno redditi sunt mihi Altiores Ordines, quorum tenor de verbo infrà (sub) j. continetur, ut hbtis Clerus Curatus in posterum semper huc intellecto tamen currenti iam etiam anno, sic dictas „nép-morgalmi tabellas" ad annum solarem restringat, seu rite praeparet pro termino a 1ª Januarii usque ultimum Decembris, praeparatas autem tempestive V.A. Diacono tradat, quo hic eas usque finem Februarii semper concernenti Caes. R. Cottus Jurisdictioni praesentare possit. Cum vero hac ratione, tabellis his iam etiam pro hoc anno a 1ª Januarii inchoando praeparari debentibus hiatus emergat quoad menses Novembrem et Decembrem Anni 1856 idcirco ultra disponitur, ut hbtis Clerus Curatus tabellas speciales pro indicatis his duobus mensibus Novembri et Decembri praeparet ac quantocyus (: medio Officii V.H. Diaconalis :) inclytae Caes. R. Cottus Jurisdictioni exhibeat.

Dum itaque Altiorem hanc dispositionem cunctis ad notitiam perfero, praestolor una punctualem eiusdem observantiam. – Quinque-Ecclesiis die 13ª Junii 1857.

/. Z. 10865. Das k. k. Landes-Ministerium hat laut Erlasses des k. General-Gouvernement vom 30st. M. Z. 456 stat. ins Einvernehmen mit dem k. k. Ministerium des Innern die Verfügung getroffen, daß die Verfassung über die Schulen-Errichtung künftighin nicht nach der Volkszählung, sondern nach der Population, somit nach dem Solar Josefs von Brix das Jahr 1857 zu Grunde gelegt werden.

Mit Rücksicht auf diese Bestimmung hat nun sich in Folge h. Erlasses des k. k. General-Gouvernements vom 14 May 1857 Z. 3542 dieses Ministerium veranlasst gesehen, die gnädigsten Normalien über die Errichtung von Schulen-Bezirken für das Jahr 1857 von dem hochwürd. bischöfl. Ordinariate in die hohe Landesregierung-Cabinets-Kanzley einzusenden, welche dann das betreffende Competitals-Lesen bis Ende Jahres des Jahres 1858 einzuleiten wären.

Indem nun die Verfassung dieser Normalien nach dem Solar-Josefs zu geschehen hat, und selbe bis jetzt nach der Volkszählung verfasst wurden, so würden die bei den Monaten November u. December für das Jahr 1856 entfallen. Um in den bezüglichen Normalien keine Lücke entstehen zu lassen, hat sich nun sich zu gleich das Erfassen zu stellen, den betreffenden

betreffende Verfügung zu treffen, diese Kreisbehörde ermächtiget, die beiden Monate inclusive ab, gehandelt werden, und hiernächst bis 15ten Juni l. J. an die betreffende Comitats Behörde einzusenden. Ofen am 22. Maii 1857.

A° 1004
1857. Tempore ab eo, quo sub dto 9a Januarii a. 1854 A° 70 (: vide Protocoll. Lithogr. p. 23:) normativum annue re- solvendarum Thesium Clero Curato praescripseram, vi- gili oculo comitabar isthoc scientificae culturae Cleri mei vehiculum, et prout pro non levi solatio diligentiam et exacti- tudinem observare licuit, ita supersunt adhuc quaedam, quibus desideratum effectum, et complementum prae- attacti normalis certius adhuc obtineri posse confido. Normativum in deductione thesium theolog.

Sunt autem illa sequentia:

1o Cuncti ad resolutionem dictarum thesium obligati, ad quamvis districtualem Congregationem cum unius thesis resolutione chartae mandata compareant, aut si quis eo- rum legitime impeditus comparere non posset, resolutam thesim suam inomisse semper eo promoveri faciat.

2o In quavis districtuali Congregatione eandem thesim fratres in communi resolvant, resultato ejus cum motivis per No- tarium Protocollo inferendo.

3o Finita Congregatione Praeses Resolutionem thesis cuius vis ad hanc obligati sibi resignari ordinabit, Notarius autem in Protocollo nominetenus designabit:

a) quinam fratrum sint immunes a praevia resolutione?
b) quinam resignaverint suam scriptam resolutionem?
c) quinam sint apud quos illa adhuc exhaeret?

4o Cum fieri possit ut in aliquo Districtu per aetatem su- am nullus, aut pauci solum sint ad specialem thesis resolu- tionem obligati, hoc impedimento non sit, quominus superi- us puncto 2o indigitata resolutio in communi praesuscipiatur.

Quemadmodum autem fidenter spero his meis ordinibus ac- curata observantia satisfactum iri: ita majorem in modum pro- voco vigilantiam DD. V.V. Diaconorum, ut remissiores nefors ad con- scientiosum officii sui hac in parte implementum exstimulare contendant.

Pro congrua notitia et directione praeterea notandum ist, hic censui: quod pro anno currente adhuc utriusque thesis resolutio per obligatos scriptotenus facienda ex autumnali congregatione ad Officium Dioecesanum promovenda sit; com- munis attamen (: et quidem hac unica vice pariter utriusq thesis:) resolutio per fratres in congregatione facienda jam hoc anno locum habere debeat.

Denique ut omnibus constet, quasnam sententias in usu et praxi tute tenere et sequi possint; resolutiones pro- positarum thesium deinceps abhinc quoque medio curren- talium notificabuntur.

Datum Quinque-Ecclesiis die 14a Junii 1857.

A° 1009
1857. Quod per scripta periodica vulgo notum erit, id ipsum Eminentissimus S.R.E. Cardinalis Joan- nes Bap. Scitovszky Archi-Eppus Strigoniensis et Princeps Primas Regni etc. directis ad me speciali- bus Card. Sci- tovszky ducet proces- sionem ad cellas Mar.

etiam Litteris palam enunciaverat: nempe firmum sibi esse proposi-
tum, largiente Domino ad Cellas-Marianas hoc anno peregrinan-
di, ac festum Natae Virginis solenniter ibi celebrandi. Qui una
Clerum, populumque de super edoceri ac provocari desideravit
ut quo plures se huic processioni, quae die 3ª mensis Septembris
a.c. Posonio movebit, associent. Quo ordines intuitu Processionis hu-
ius dimissi cunctis magis pateant, iuvabit hos per extensum hic
subnectere, qui sunt sequentes:

1º Die 3ª mensis Septembris, nisi gravi de causa terminum
hunc mutari oporteret, movebit Processio Posonio; caeteri fideles,
qui aliunde movebunt, iungent se huic in illa statione, qua
ipsis eundum erit. In proxima tamen loco sacro ad summum
½ hora distante statione omnes, unde unde venientes se unient,
et ductu solenni Cellas-Marianas, me in Consortio Episcopo-
rum, Canonicorum, aliorumque ex Hungaria Presbyterorum,
officiante, cum Statua B. M. V. crucibus, vexillis, cereis, facibus,
ingredientur.

2º Fideles secundum idioma, quod loquuntur, in tres secti-
ones dispertientur, quo sic pia cantica et preces sibi iam notas sub
directoribus suis maiori cum harmonia persolvere possint; una
vero quaelibet Sectio habebit quoque per horas et spatia itineris
pro continuo in medio sui aliquot Presbyteros velut offici-
antes et pietati intendentes, aliis Presbyteris pro subitu hic
et ibi pedisantibus, aut curru procedentibus.

3º Sacerdotes, qui ad concionem dicent praevie designa-
bo; nam primo quidem mox Posonii pro singula Sectione
Missa „pro peregrinantibus" et cohortatio distinctim et suc-
cessive v.g. hora 4. 5. 6. haberi debebit, ut hora certa v.g. 8
matutina e Collegiata Ecclesia in simul tota hominum
massa in sectiones tamen divisa exire possit. Dein in ipso
loco sacro die adventus ad vesperam – die ipso festo mane
– et sequente festum die, triplici lingua continuative pro sin-
gula Sectione sermo et Missa dicetur. Et ideo adminus cum
initio Augusti gratum mihi esset scire iam in antecessum,
quinam ex Dioecesibus Sacerdotes piam hanc peregrinatio-
nem mecum suscipere intendant. Sacerdotes rocheto, stola
et birreto, qui vero Pontificalibus utuntur pluviali etiam
et mitra provisi sint. Haec omnia curribus per me consti-
tuendis vehentur.

4º Quoad Sacerdotes, qui excipiendis fidelium confessionibus
occupabuntur, congrua iam egi, ut neque quoad Jurisdictio-
nem, neque quoad ordinem et tempus exaudit ionis dubi-
um aliquod subverseatur. Exaudiemus poenitentes in via
mane et vesperi, ac in ipso loco sacro.

5º Curae mihi erit, ut indigentiis piorum peregrinato-
rum, tam temporalibus v.g. circa nocturnam quietem, et
prandialem refectionem ac necessariis aegrotantes, quantum
possibile est, quam spiritualibus debite consulatur. Scopo
hoc praevie expediam homines meos, qui loca in itinere
pro stationibus constituta visitabunt, et collato cum paro-
chis, diversitoribus ac locorum primoribus consilio designa-
bunt, ubi refectio prandialis sumenda, ubi nox, an non
per plures vicinas possessiones, agenda veniat; quo sic illi
saltem, qui maiori comoditati assueti sunt, eam nanciscantur
adplicationem, quae in tali peregrinatione desiderari potest.
Idem examussi mei inspicient ipsum sacrum locum et de
hospitiis pro posse providebunt. Ut primum de his relatio-
nem

relationem accepero, Programma, seu ordinem piae peregrinationis conficiam, et Illustritati vestrae communicabo.

Haec modo adnotasse sufficiat, ut formandis neforsque stionibus obvietur.

Deus cuius antiqua miracula nostris etiam saeculis coruscare sentimus, per intercessionem Immaculatae Virginis Mariae ostendat potentiam suam, et convertat corda patrum in filios et incredulos ad prudentiam iustorum parare sibi plebem perfectam. Strigonii Dominica Pentecostes (die 31a Maii 1857. Joannes Cardinalis Archiepus m. p.)

Cum Eminentissimus Cardinalis iam ad initium mensis Augusti scire cupiat nomina Sacerdotum, qui S. hanc peregrinationem secum suscipere intendunt: id circo intentionem suam omnes tempestive mihi notam reddant; communicaturus subinde ipsum Programma seu ordinem peregrinationis.

Datum Quinque-Ecclesiis die 15a Junii 1857.

A° 1274

1857 Anno Domini 1857 die 20a Julii Sacramentis mori, bundorum provisus pie obiit: Joannes Stranczinger parochus Ecclesiae ad S. Joannem Nep. in Baudr, anno aetatis suae 57- cuius decessum cum eo cunctis ad notitiam perfero, ut tria Missae Sacrificia pro refrigerio animae pie defuncti quantocyus celebrent; tum ex eo quoque, ut cum beneficium hoc parochiale ad provisionem fundi religionis spectans per Exc. Caes. R. Lotte Gubernium Sopronense conferendum sit- concurrentes suum eatenus supplicem libellum 30xr tymbro provisum tempestive ad me promoveant. In cuius rei id una praenotare debeo: sufficere, ut Recursus tymbro provisus meo nomini inscribatur, et in contextu Episcopus oretur, quo habita meritorum ratione, Recurrentis in candidatione memor esse dignetur.

Mors J. Stranczinger et Vacantia Par. Baud.

Datum Quinque-Ecclesiis die 20a Julii 1857.

A° 1275

1857. Ad uberiorem officii divini, ab Ecclesia praescripti intelligentiam, augendamque illam recitantium pietatem ac devotionem, novissime typum reliquit „Paraphrasis Psalmorum Populari opera et studio Reverendissimi Thomae Kremniczka Insignis Collegiatae Ecclesiae Posoniensis ad S. Martinum Canonici adornata, quae omni commendatione digna meretur pretio 1 fl. 30 xr C. M. comparari. Praenumerantium nomina V. A. Diacon suo tempore mihi indicent.

Paraphrasis Psalmorum populari sermone Kremniczka commendatur

Datum Quinque-Ecclesiis die 27 Julii 1857.

GEORGIUS GIRK

DEI MISERATIONE ET APOSTOLICÆ SEDIS GRATIA EPISCOPUS

QUINQUE-ECCLESIENSIS

SS. THEOLOGIÆ DOCTOR COLLEGIATUS.

N 1171
1857.

Dilectis in Christo Fratribus et Filiis Almae Dioecesis nostrae Quinque-Ecclesiensis Clero saeculari et regulari curam animarum gerenti Salutem in Domino!

Quantopere interesit, ut Animarum Curatores, earum quibus praesunt Ecclesiarum, assidua teneantur sollicitudine, quaeris earum negotia, fundos, reditus, tamquam pia fidelium liberalitate Altari factas oblationes, bona Deo consecrata fideliter et quam conscientiosissime administrent, omniaque, quae vel umbram iustae subsumptionis excitare possent, studiosissime deviteut, quiuis vestrum me etiam tacente facile intelligere potest. Non absimiliter multum interest, ut sacri ritus ab Ecclesia praecipue quoad Missae Sacrificium, aliasque sacras functiones praescripti diligenter et accurate observentur: quis enim nescit sacros hos ritus tam ad decorem cultus divini fovendum, quam ad pietatem erga Deum in populo augendam institutos esse, atque in arctissima cum ipsis essentialibus Religionis connexione existere! eos igitur fideliter, et sancte observandos venire, nullum potest esse dubium! Idcirco quaedam muneris pastoralis Capita cum primis quoad sacrum peculium sive Ecclesiarum, sive piarum Causarum et Institutorum, nec non quoad fundum instructum parochialem, ac denique quoad observanda quaedam circa SS. Missae Sacrificium non tam rememorare, quam obligationes S. Curionum, relate ad haec novitus et strictius inculcare, ac instar inviolabiliter observandae regulae praescribere constitui: Et quidem

I
Quoad fiscum Ecclesiarum

Ut Ecclesiarum oeconomia, manipulatio aeris, et Rationum reuisio, ea sedulitate curetur, quae providum ac solertem villicum decet, neve hac in parte ulla detur offensio: duo imprimis absolute necessaria sunt externa requisita: nempe a) Ordinarium manuale, seu Diarium perceptionum et erogationum; et b) Cassa Ecclesiae duplici, eaque difformi clavi instructa, quarum una prae manibus Parochi, altera prae manibus Syndici asserveturs in parte superiori insuper fissura provisa, per quam citra reserationis cistae necessitatem minutim percipiendum v. g. ex nollula aes immitti valeat; cista de caetero nonnisi utroque praesente aperiatur, quin sibi invicem claves submittere possint.

Praeter aes paratum, in cista hac conservari debet

debet liber rationum fusarum, liber piarum fundationum, cunctae fundationales et obligatoriales, tam Ecclesiam quam Parochiam, tam Sacerdotium, quam servos Ecclesiae concernentes. Asservatio cistae Ecclesiae in loco sicco, et contra incendii periculum praemunito, adeoque in regula ad Parochum spectat, idipsum BB. Resolutionibus Regiis quoque praecipientibus. (: Int. dto 12ae Febr. 1781 N. 958 :)

Praemissis his, specialia quaedam rememorare iuvat: 1o caveat omnis animarum curator contra positivum Statutum visitationis Canonicae, ac etiam tenorem Litterarum Circularium sub dto 16ae Januarii 1855 N. 118 dimissarum, ultra summam in his specificatam, 10 fl C.M in necessitates Ecclesiae, citra specialiter impetrandum Ordinariatus consensum, erogare, vel pecuniam Ecclesiae apud se, vel syndicum elocare: praevaricator huius dispositionis in priori casu repetundarum postulabitur, in altero casu poenae arbitrariae subiicietur. 2o Caveat pariter omnis animarum Curator contra positivam etiam mentem Caesareo-Regiam (: Int. dto 7ae Oct. 1779 N. 5068, - item dto 4ae Febr 1789 Nis 391/3639 :) Ecclesiae pecuniam arbitrarie cuicumque elocare; verum dum pecunia foenori elocanda adest, haec auditis Syndico, et Communitatis Primoribus ei solum elocetur, penes fideiussionem alicuius tertii, qui plenam praebet securitatem, et ceu promtus solutor notus est. Litterae Obligatoriales praecipua cura concinnentur; nunquam Parochi vel Syndici manu scribantur, verum chyrographo debitoris, vel si hic scripturae gnarus non esset, manu tertii alicuius; - adhibeatur etiam conveniens tymbrum, et hoc quidem pro fideiussoris subscriptione quoque; quoniam lex hoc expresse desiderat, et secus ob tymbri defectum mulcta solvenda foret. Quamquam superflua cautela neque tunc noceat, si debitore per extensum Obligatoriales scribente, duo insuper testes Obligatoriales subscribant; expresse tamen cupio, ut haec cautela tunc semper observetur, si nomine debitoris alter Obligatoriales scribere et subscribere debeat, debitore solum crucis signum faciente. 3o Ubi Ecclesia fundos immobiles, uti agros, prata, vineas, hortos etc. possidet, horum seu exarendationem, seu procreationis venditionem pariter caveat Parochus, contra BB. Resolutiones etiam Regias (: Int. dto 21ae Maii 1799 N. 11646 :) arbitrarie suscipere; verum semper praevie publicato licitationis termino, medio subhastationis; vel adminus coram disinteressatis testibus, si venditio citra licitationem plus emolumenti fisco Ecclesiae adpromitteret. Necessariam hanc cautelam poscit honor rationantis Parochi, qui ab omni suspicionis macula illaesus et intaminatus esse debet.

Qualiter Rationes de fisco Ecclesiae sint reddendae, hoc impressum et comuniter usitatum formulare indicat: quo in merito hoc solum praenotandum est, ut in rubrica Status activi praeter debitoris nomen, etiam annus, mensis, dies et procentuatio elocati Capitalis exponatur; - in rubrica Status passivi vero semper provocetur documentum cum sua signatura, et obtentae ab Ordinariatu facultatis officiosum Datum et Nrus

Ad plenam supereo convictionem obtinendam, num praeviis dispositionibus punctuali observantia satisfiat; - quamquam V. A. Diaconi vi muneris sui toti-

 es

toties quoties necessarium esse iudicaverint, Cassas Ecclesiarum ab improviso etiam visitare possint: dispono tamen et districtua„ libus V.A. Diaconis districtim iniungo: ut singulo anno men„se Novembri Cassas Ecclesiarum in concursu Patroni, vel eius Repraesentantis per totum Districtum ex Officio investigent, ac specialiter attendant, num adsit a) Ordinatum Manu„ale, seu Diarium, numve in eo perceptiones et erogatio„nes debite praenotatae ac inscriptae habeantur, b) num praevio modo instructa cista habeatur, et in ea recondi'ae sint Obligatoriales etc. c) inspiciat Litteras Obligatoriales, num praededucto modo exaratae sint; — d) conferet de positione ad positionem summas perceptionum et erogationum cum suis documentis, et tunc demum, nullo etiam quoad cal„culum errore invento triplex rationum exemplar sua subscriptione firmet, et per praesentem Patronum vel e„ius Repraesentantem nec non Syndicum quoque sub„scribi curet.

Si V.A. Diaconus occasione Visitationis Cassae et revi„sionis Rationum defectum qualemcunque observaverit, et efficacem medelam omnibus et singulis navis adfer„re non poterit: vi iuramenti sui, quod elicuit, et Canonicae obedientiae iniungo hisce, ut defectum Officio meo indila„te referat; secus acturus, vel sub pallio fraternae charitatis genuinam rei faciem dissimulaturus, gravissimo responsi„onis, imo et refusionis pro re nata oneri obnoxiabitur.

Quia autem dignus est operarius mercede sua: id„circo praevigentem isthic usum porro approbo, ut V.A. Diaconus a singulo fisco duos flnos C.M. tollat; non tamen hoc intelligendum est etiam de fisco Ecclesiae filialis, nam utut hos quoque revidere et visitare de„beat, non est tamen opus, ut specialiter ad filiales et„currat, cum iusta praevia idem fiscus in regula in aede parochiali custodiendus sit. Adeoque V.A. Diaconus re„dius tantum a singula Parochialis Ecclesiae Cassa suos du„os florenos percipit, quae tamen Cassa partem huiusmo„di V.A. Diaconalis competentiae a fiscis Ecclesiarum fi„lialium sub una pariter revisis exigere potest.

Quod fiscum et rationes Ecclesiarum attinet, quibus immediate praeest V.A. Diaconus, eatenus porro etiam stabit dispositio Litterarum Circular: dto 3ae 5 Dec. 1849 N: 2070 dimissarum ut fiscum et rationes illas revideat Notarius Districtualis, qui pro hoc fatigio etiam suos tollat duos florenos C.M.

II

Quoad pias Fundationes

Quanto maior est fiducia, quae per pias causas harumque curam Clero concreditam in Animarum Curatoribus locatur, eo maiori opus est vigilantia, ut locatae huic confidentiae quam conscientiosissime re„spondentes, incolumi pede procedant: quapropter ut ipsae piae Fundationes menti Fundatorum conformi„ter debite administrentur, ac in iugi evidentiae statu haberi queant, disponenda statui sequentia: 1mo re„mo Curatorum Animarum Fundationem aliquam, seu pro sacris perpetuis, seu in alium quemcumq„pium finem acceptet, sine scitu, consensu, et approba„tione Ordinarii; cum nisi illud legatum, aut obla„tum perpetuae fundationis rationem subire possit,

possit, quod Episcopus ut tale acceptat, coordinat et enunciat, et cum nullus Parochorum successorem suum stricte obligare possit, verum omnis obligatio in conscientia parochum adstringens a Praesule Dioecesano in sensu SS. Canonum dimanare debeat. Ad hunc proinde praevie omnes Fundationes referendae venient. 2° Omnis coordinata pia Fundatio per extensum mox inscribatur in librum Fundationum cui simul Rationes annuae per Administratorem Fundationis inserantur. 3° Tabellae omnium piarum Fundationum pro Sacris Anniversariis factarum, cum indicatione Nominis pii Fundatoris, et temporis quo Sacra celebranda veniunt in Sacristia appendatur. 4° Servetur pro celebratione Missae statutum tempus, nec ulli liceat eas, venturis temporibus correspondentes praeoccupare: item omne Sacrum Anniversarium praevie semper fideli populo e sacro suggestu annuncietur. Demum 5° Omni anno eo tempore quo de fisco Ecclesiarum Rationes reddendae sunt, adeoque mense Novembri, dentur etiam Rationes (: et quidem iam pro currenti etiam anno :) de quibusvis piis Fundationibus in ambitu Parochiae existentibus. Fine hoc cessante hucadusque observata praxi (: demto Districtu Valpovensi :) qua in complexu Rationum fisci Ecclesiarum continebantur in globo etiam Rationes de Fundationibus, pro his formulare sub ƒ. praescribo. ƒ.

Eadem prorsus ratione, uti superius de fisco Ecclesiarum dictum est, ad partes muneris V. A. Diaconalis spectabit, occasione revisionis fisci Ecclesiarum investigare, num a) adsit liber piarum Fundationum, numve in eum omnes piae Fundationes inscriptae sint, b) an in Sacristia habeatur Tabella Sacrorum Anniv. c) an sortes piarum Fundationum praescripta previa formalitate sint omnimodis cum securitate elocatae, ac Obligatoriales omnes debite exaratae? d) an in fisco adsit census eorum Capitalium, qui census in conservationem Ecclesiae, Capellae v Crucis impendendus conservari debet, vel si reparatione opus non est, Capitali ipsi in augmentum adjungi possit. Demum e) nulla reflexione occurrente duo exemplaria rationum praededucto modo parandas (: quorum unum una cum Ecclesiae rationum exemplari remittetur :) subscribendo approbet, confirmet, ac in globo cum rationibus Ecclesiarum Officio meo submittat. Quapte intelligitur ad partes Notarii Districtualis spectare, ut vicissim sacras Fundationes in ambitu Ecclesiae, cui V. A. Diaconus praeest, inspiciat, visitet, ac Rationes subscribat, onere responsionis et pro re nata refusionis sicut illum ita hunc quoque mansuro. Demum

III

Quoad fundum instructum Parochiae

E pluribus in casu mortis, aut mutationis Parochorum conscribi et ad Officium Dioecesanum transponi solitis Inventariis magnum in iis adornandis difformitatem et defectum adverti, ita quidem: ut paucorum debitus, scopoque suo congruus usus fieri possit: ad uniformitatem proinde inducendam et ad Inventaria scopo, finique suo magis accomodanda, sequentia in iis adornandis exacte observari cupio:

1° Quotiescunque mors curiuspiam curati, vel translatio ac

una Parochia ad aliam contigit, ad primas Officii V.A. Diaconalis partes spectare debet, procurare ut mox duplex Inventarium, unum quidem rerum ad Ecclesiam alterum ad Parochiam spectantium, et vigore Statutorum in Parochia relinquendarum, iuxta adnexum formulare subadornetur, et quidem singulum in triplice exemplari, quorum unum Officio Dioecesano transmittendum, alius ad ad Archivum V.A. Diaconale, tertium demum ad Archivum Parochiale erit reponendum.

2° Inventaria haec per V.A. Diaconum instituta rerum descriptarum perlustratione, et adinventa consignationis exactitudine postquam per omnes resignantem scilicet et recipientem subscripta et obsigillata fuerint, coramisentur et V.A. Diaconali sigillo roborentur. In casu mortis Parochi, resignantis vices subire potest vel Executor Testamenti, si sit ecclesiasticus, vel commissarius ecclesiasticus.

3° Eodem tempore perceptiones et erogationes Ecclesiae quoque renumerentur, et status cassae tam activus quam passivus eidem Inventario inseratur, siqua tenuta adsint, haec inspiciantur et an per remissionem curam deteriora non sint investigetur; num denique combinatione cum ultimis Rationibus institutis non aliquis Cassae defectus deprehendatur, diligenter adnotetur. Denique

4° Pro directivo notitiae statu cunctis ad aliud beneficium parochiale transituris serviat: quod antequam legitime resignationem rerum Ecclesiae, Parochiae et Fundi instructi, Decretum Investiturae Canonicae nemini sit expediendum.

IV.

Denique quoad observanda quaedam circa SS. Missae Sacrificium.

Quantum ad id studii, quantum cogitationis, et curae adhiberi debeat, ut rite Deo operemur, non opus est hic longo sermone pertexere; ipsa infinita Sacrificii Missae praestantia nos satis monet, quanto maior illius sanctitas, amplitudo, et dignitas est, tanto maiorem etiam a nobis exposcere attentionem, et diligentiam. Quapropter licet quidem id praecipue nobis cordi esse debeat, ne coelestem hostiam indigne immolemus, et iudicium nobis manducemus et bibamus non diiudicantes corpus Domini I.ad Cor. 11°; tamen integrum nobis haud est negligere, aut pro levibus reputare etiam alia, quae Ecclesia ad perficiendum tantum Sacrificium velut et pro religiose custodienda summa Sacramenti Altaris dignitate instituit. Quamobrem

a) curae sit Altaris Ministro, ut generatim decor domus Dei et praecipue omnia, quae ad Sacro-Sanctae Eucharistiae cultum, et honorem spectant, nitide conserventur, locus seu tabernaculum ubi custoditur, diligentissime, et fidis clavibus obseretur, clavesque ipsae in Sacristiae forulo sub sera serventur. Lampas ante illam ubicumque

ubicumq proventus Ecclesiae admittunt perpetuo ardeat, secus autem saltem diebus Dominicis et festis, in feriatis vero sub divinis. **b)** Particulae SS. Sacramenti, in Ostensorio et Ciborio reservatae, saepius renoventur, neq renovatio ultra 30 dies differatur, in locis vero humidioribus praecipue de aestate saepius fiat. **c)** Cura nihil efficacius et opportunius ad excitandam et fovendam in fidelibus pietatem esse posset, quam devota Sacrificii celebratio, cavete eam cum indecora quadam festinatione, aut sine praevia praeparatione et gratiarum actione in Sacristia perficienda-peragere; ideoq praeparationem ad Missam pro opportunitate Sacerdotis faciendam, una cum gratiarum actione post Missam in Sacristia appensam habeatis. **d)** Sacerdos celebraturus debet lavare manus in Sacristia, anteq accipiat paramenta, quod ut condecenter, et certius fiat DD. Parochi ubi adhuc deest lavatorium procurent. **e)** Corporalia, pallae, purificatoria, ex gossypio non permittuntur, idcirco extra usum ponantur, aut in mantergia convertantur, et deinceps nonnisi ex lino vel canabe confecta adhibeantur. **f)** Color paramentorum Missae celebrandae sit rubricis conformis, adeoq caerulei coloris pro violaceo, flavi pro albo nequaquam adhibeantur; - eorum usum proin interim tantum tolero, usq ad detritionem, sed in posterum nova huiusmodi coloris non emantur. - Haec sunt quae vobis dilecti Fratres et Filii hac vice intimanda duxi; ut in his quoq satis perfecti, et ad omne opus bonum instructi. Datum Quinq Ecclesiis die 12a Julii 1857.

/.

RATIONES PIARUM FUNDATIONUM
intra ambitum Parochiae N.... existentium pro Anno 1857.

Num. Curr.	Tempus factae fundationis.	Estne per Epp coordinatas sub quo N° et dto.	Nomen et Cognomen Fundatoris.	Summa Cap. in C. M. fl.	Summa Cap. in C. M. kr.	Nomen et Cognomen Debitoris, et tempus levati Capitalis.	Procento.	Estne Capitale intabulatum?	In quem finem est facta fundatio?	Quis administrat fundationem?	Num Census sit solutus, et obligationi satisfactum?	Observationes.
1.	1857 die 1a Julii	est sub dto 1an Julii N° - -	Joannes Pécsy.	100.	"	Petrus Andrássy, levavit die 1a Julii 1857.	5/100	Est v. non.	Pro Sacro Cizmato die 1a Julii pro fundatore celebrando.	Parochus v. Cassa fundat. Dioecesana.	est v. non.	"
2.	Ito	Ito	Joannes Pecsy. legavit vineam, v agrum, v pratum etc.	"	"	"	"	"	Pro Sacris anniversariis 19 Julii celebrandis pro ipso fundatore.	Parochus.	Obligationi satisfactum est.	"
3.	Ito.	Ito.	Ito.	Ito.	"	Ito.	Ito.	Ito.	Pro conservatione Ecclesiae vel crucis, v statuae. etc.	Ito.	est.	Census conservatur in fisco Ecclesiae, efficitq cum prior. anno 2 censu..... Status igitur fundationis consistit in 100 fl. in Obligatorialibus et.... fl. in censu accumulato.

Datum in Parochia N. die 3a Nov. 1857.
N. N. Parochus. m. p.

Vidi, et cum libro Fundationum contuli; omnia in ordine esse, - vel hunc defectum - observavi.
N. N. residens. V. A. Diac.

159.

11. Inventarium I^um

Omnium Rerum Mobilium et Im̃obilium ad Ecclesiam N... pertinentium, Anno ..... die ..... (:in casu mortis, aut mutationis Parochi vel Administratoris N.:) conscriptarum, ac N.... Parocho vel Administratori resignatarum.

Num. curr.		frusta	fl.	x.
	1. In solida supellectili:			
	Calices			
	2. In supellectili Ornatus:			
	Casulae. coloris			
	3. In supellectili linea:			
	Albae			
	4. In supellectili varia:			
	NB. Huc referuntur quae ad nullam praecedentem classem spectant.			
	5. In fundis extravillanis:			
	6. " " intravillanis:			
	7. In effectibus oeconomicis.			
	a) Tritico, - b) mixto. - c) avena etc.			
	8. In aere parato			
	9. In debitis activis.			
	10. In statu passivo.			
	11. Satus aedificiorum Ecclesiae et aliorum ad hanc spectantium.			

Quod Inventarium rite adornatum esse, propriae manus subscriptione, et usualis sigilli appressione testamur - Loco - anno - mense - die ut supra.

N. N. Parochus qua resignans m. p.
N. N. Parochus qua recipiens m. p.
Coram me N. N. V. A. Diacono.

Inventarium II^um

Omnium Rerum Mobilium et Im̃obilium ad Parochiam N. spectantium, anno, - mense - die (:in casu mortis aut mutationis Parochi vel Administratoris N.:) conscriptarum, ac N. Parocho resignatarum.

Num. Curr.		frusta	fl.	x.
	1. In supellectili domestica			
	a) a prioribus Parochis relicta			
	b) ab ultimo aucta			
	2. In fundis Intravillanis			
	3. In fundo Instructo.			
	a) aeris parati			
	b) pecorum			
	c) frugum, tritici etc. vini etc.			
	4. In Libris			
	a) a prioribus Parochis relictis.			
	b) a postremo Parocho accedentibus			
	Relate ad Matriculas et Protocolla exponendum erit: a quo ad quem annum producantur.			
	Status aedificiorum parochialium qualis?			

Quod Inventarium rite adornatum esse, propriae manus subscriptione, et usualis sigilli appressione testamur. Loco - Anno - die - mense - ut supra.

N. Parochus, qua resignans m. p.
N. Parochus, qua recipiens. m. p.
Coram me N. N. V. A. Diacono.

№ 1274
1857.
Quinam opus habeant consensu (:Ehekonsens:) v. Testimonio de non necessario consensu ad matr.

Excelsum C. R. Lottle Gubernium Soproniense sub dto 30^ae Maii a. c. №: 11854 reintimat altiores ministeriales Ordines, qui abhinc iam sub dto 7^ae Januarii 1852 №: 72 circa copulationem talium Sponsorum, qui ex haereditariis Austriacarum Ditionum Provinciis oriundi, suam ibidem competentiam (:Zuständigkeit:) retinent, per Dioecesim publicati fuerant, quibusve Altioribus Ordinibus disponitur, ut Sponsi tales nonnisi post productum scriptum consensum

consensum (Ehekonsens) vel vero posse exhibitum scriptum Testimonium, quod consensu ad matrimonium ineundum opus iam non habeant: in Hungaria ad matrimonium admittantur. Evidentiae causa iuvat provocatos Ministeriales Ordines hic per extensum adnotare: „Das k.k. Ministerium des Innern hat laut Erlasses vom 20ten Sept. 1851 Z. 18930/38 aus Anlass mehrfacher diesfälliger Anfragen im Einvernehmen mit dem Königl. Ministerium, und desselben sämmtlichen Gubernien und Unterämtern bestimmt: dass zum Behufe der Vornahme der Verehelichungen in Ungarn, Slavonien, Kroatien und Rasonien, in den serbischen Wojwodschaft, und dem Banate, den Israeliten, welche der Gemeinde eines der nichtunierten Ritus angehören, und seine bischöfliche Zustimmigkeit beibringen, nur dann von den politischen Behörden seines Heimathsgemeinde nichts mehr, wenn der bischöfliche Ehekonsens wegen der vorgeschriebenen gesetzlichen Erfordernisse, wenn dass, wenn diesen Behörden nichts bekannt ist, dass gegen die Verehelichung nichts einzuwenden sei, wenn aber Falls sonst kein gesetzliches Hindernis eintritt, die Trauung in der gewöhnlichen Gemeinde ohne Anstand vorgenommen sei, und es nicht nothwendig ist, die Beibringung eines Heimathscheines von dem bischöflichen Consistorium, das erwähnte zur Bedingung der Verehelichung zu machen."

Dum itaq Bohemus, aut Moravus etc. fine ineundi matrimonii semet insinuaverit, in sensu praeviorum Ministerialium Ordinum, inquirant Curatores Animarum, an Sponsus talis a legamine loci originis suae legitime absolutus et hic in Hungaria in complexum alicuius communitatis sua forma assumtus sit vel non? Si assumtus, et sequaciter e Conscriptione loci originis suae deletus est: in casu hoc aliis non obstantibus, et praemissis praemittendis copulari utiq potest. Si vero assumtus in aliqua Communitate non est; et sequaciter suam adhuc Competentiam in loco originis retinet: in casu hoc Sponsus talis scopo ineundi in Hungaria Matrimonii debet producere vel consensum (Ehekonsens) vel legale Testimonium Jurisdictionis loci originis, quo perhibeatur, non esse opus consensu (Ehekonsens) ut idem ad matrimonium admittatur. Producto alterutro horum documentorum procederdum est ad promulgationes, quae etiam in Parochia loci originis Sponsi, in sensu novae legis matrimonialis §§. 30 etc. item Circularium dto 14ten Dec. a. pr. sub N° 22900 est eo instituendae sunt, quia Sponsus talis in loco originis suae competentiam suam retinendo, ibidem stricte verum, hic in Hungaria vero tantum qua, si domicilium habet. Sequitur ex his, Curatum loci originis Sponsi talis ex officio requirendum esse, ut praescriptas promulgationes instituat, et desuper Testimonium mittat. Sicut demum aliis iam commendavi, ita modo quoq idipsum repeto, ut cuncta scripta ante omnia horsum promoveant, ac agendi normam abhinc petant.

Datum Quinque-Ecclesiis die 20ten Julii 1857.

N° 1491
1857. Placuit divinae Majestati, anni curr. die 28ten Augusti, ex mortali hac vita ad immortalem evocare Josephum Grosz parochum Paksensem aetatis anno 41 presbyterii vero 16. Memi, nerint cuncti Sacerdotes, pro refrigerio animae defuncti hujus Sacerdotis statuta tria Missae Sacrificia quantocyus offerre.

Mors Jos. Grosz parochi Paks annunciatur

Datum Quinque-Ecclesiis die 1ten Septembris 1857.

N° 1509
1857 Quanta foederi matrimoniali insit dignitas ac Sanctimonia, divus Paulus Ap. evidenter docuit, dum Sacramentum hoc magnum esse in Christo et Ecclesia ad Ephes 5° dixit. Unde S. Mater Ecclesia eximiae foederis huius praecellentiae pie semper memor, plane Sacrum peculiare pro Sponsis praescripsit et ordinavit, claro indicio, nuptiarum benedictiones, horis maxime vespertinis inserendas piae menti et intentioni Matris Ecclesiae haud esse consentaneas. Ad exigentiam intentionis huius S. M. Ecclesiae nunquam non adurseram, ut nuptialis benedictio, etiamsi non immediate cum Sacro celebrando conjungatur, adminus horis matutinis, quibus mens et animus coelestibus Sacramentis recipiendis aptior est, peragatur; et si quando in lege dispensandum esse indicaveram, profecto nunquam non animo reluctante et propter subversantes dumtaxat graviores rationes et ad praevertendas offensiones ad hoc me determinabam. Quia tamen observo, in Civitate hac cum primis, illuminatis Seculi Filiis semper adesse rationes, qui, bus

Copulatio pomeridiana interdicitur

dispensationem in lege extorquere norunt; idcirco Honorabili Clero Curato sequentem dare constitui inviationem: Quibusvis Sponsis, seu hi ex statu nobiliori, seu ex honoratiori vel comuni sint, mox dum matrimonium suum insinuaturi comparent, praeter alia salutaria monita, serio declarandum est, ut tempestive prospiciant et curent, quo nuptialis benedictio suo tempore, horis nempe matutinis institui valeat; adeoq vel tales assistentes, vulgo testes, requirant, quos muneris sui ratio a comparendo in Ecclesia horis matutinis haud cohibet, vel eos praevie informent, ut ii sibi tempestive legalem absentiam procurare valeant. Cum hae passim rationes adferantur, et pervigilia dierum Domini et Festivorum ac abstinentialium eligantur pro copulatione, ut adeo, si in pervigilio Copulatio fieri non posset, dies Domini et Festi vel abstinentialis infringi deberet: oportet, ut effugiis his, et quibusvis idmodi plausibilibus titulis obvietur, adeoq Desponsis in antecessum notitiae reddatur, haec et similia argumenta ex eo in genere acceptari non posse, quia a modo habituri sunt sufficiens temporis spatium, procurandi, ut Assistentes mane comparere, et si copulatio recte in pervigilio Festi alicuius vel subsequentis jejunii aut abstinentiae fieri deberet, haec horis matutinis et non pomeridianis desideretur. Caetera in prudentia et dexteritate, ac in observando recto Ordine honorabilis Cleri Civici confisus, in spe certi successus persevero:

Quinque-Ecclesiis die 5ª Septembris 1857.

N 1681 / 1857 — Festivitas Nominis et Nativitatis Suarum Majestat.

Ad complementum Nri Litterarum Circularium sub dto 14ae Augusti a. pr. N° 1540 dimissarum intuitu asservandarum, Festivitatum diei Nativitatis et Onomasticae Sacratissimarum Suarum Majestatum sequentia pro directivo notitiae statu cunctis significare volo:

a) In sensu positivorum Altissimorum Ordinum, sola et unica festivitas Nativitatis Suae Maiestatis regnantis Monarchae est publica et officiosa; — festivitas onomastica vero suae Majestatis est solum ecclesiastica.

b) Sacratissima Sua Majestas dto 15. Novembris 1854 disponere dignabatur: ut usus in die nativitatis et onomasticae Imperatricis nulla festivitas servatur, exinceps quoque manuteneatur.

In sensu horum stante per extensum tenore praeindicatarum Circularium tam in die Nativitatis (: 18ª Augusti :) quam in Onomastica (: 4 Octobr :) Suae Majestatis Sacratissimae, praescripta in Circularibus Festivitas semper asservanda est, et pro ea in loco nefors existentes Caes. Reg. Jurisdictiones condecenter semper etiam evocandae, ac fideles ad pias ad Deum fundendas preces provocandi sunt.

Datum Quinque-Ecclesiis die 28ª Septemb. 1857.

N 241 / 1858 — Status fisci fundationalis generalis dioecesani inde a septennio est sequens:

Anno 1850°	— 635,765	fl.	M.	Conv.
" 1851°	— 711,860	"	"	"
" 1852°	— 751,372	"	"	"
" 1853°	— 766,939	"	"	"
" 1854°	— 793,621	"	"	"
" 1855°	— 819,846	"	"	"
" 1856°	— 875,846	"	"	"

Incrementum proinde efficit:

240,081 fl. Conv. Mon.

GEORGIUS

DEI MISERATIONE ET APOSTOLICAE SEDIS GRATIA

EPISCOPUS QUINQUE-ECCLESIENSIS

Venerabili Clero Almae Dioecesis nostrae Saeculari et Regulari, Dilectis in Christo Fratribus et Filiis Salutem in Domino Sempiternam!

№ 2000
1857.

Pterisque vestrum haud erit ignotum, currente hoc anno 1857° peregrinationes ad fontem Magyar-Egregyensem magnopere invaluisse, populumque praeprimis e vicinioribus, sed etiam e magis dissitis locis magno numero illuc confluxisse, ut usu salubris illius aquae, ex scaturigine profluentis, et devotione erga Beatam Virginem Dei Genitricem, cuius effigies in forma imaginis Gyüdensis ibidem in lista ex arbore dependet, ab omnis generis morbis, corporisque calamitatibus liberetur. Accessit huc illud etiam, quod brevi fama tulerit, stupendas quasdam sanationes ad fontem contigisse, quin et apparitiones aliquas Eiusdem Beatissimae Virginis quibusdam factas fuisse.

Instructio quoad Fontis Magyar Egregyensis frequentationem

In hoc statu rei, prout opus erat, non intermisi in negotium hocce penitius investigare, meque certius informari curare praecipue de sequentibus: a) an confluxus iste hominum, abusui cuidam cum detrimento spirituali, moralitatisque coniuncto, ansam non praebeat? b) an ex parte aliquorum fraus quaedam, et inhonesti lucri studium non subversetur? c) quid de aquae istius vi sanativa sit tenendum? denique d) quibuscum divulgatae illae extraordinariae sanationes, et quo modo evenerint, velut et apparitiones illae quibus et qualiter factae sint?

Ex institutis igitur investigationibus impatuit relate ad a) et b) populum illuc confluentem, nullam dare ansam iustae querelae, devotioni quippe et precibus vacare, pias cantilenas canere, ac ieiunare, aquam vero fontis solerter bibere, aut etiam affecta corporis membra ea abluere; diebus Dominicis et Festis Sacro Missae Sacrificio, et Concioni, in vicina Ecclesia Kárász-ensi devote interesse. Nec ex tali obtutu quemquam subsumi, aut insimulari posse, quod ex zelo hoc fidelium inhonestum lucrum captet; nam libera oblata, et collectae, quae nonnunquam ad pium finem instituuntur, fidis manibus concreduntur et per parochum una V. A. Diaconum Kárászensem fideliter adnotantur, et custodiuntur.

Porro c) quoad fontis huius naturalem salubritatem, et vim medicam: aqua illius chemice, quoad partes constitutivas qualitative investigata, excepta parte minima

ferri, nihil peculiare continere ostendit, vel praebuit, quod specialem effectum medicum producere posset, nihilque prae alia limpida et recenti, ex scaturigine profluente aqua in se complectitur.

Quod iam plures extraordinarias sanationes attinet, earum memorabiliores, et magis notabiles, sequentes omnino evenerunt:

1°) Eva Eckhardt vidua annorum 48 koppányi-ensis, post difficilem partum lumine oculorum priva-ta, ita, ut hominem ab animali distinguere nequi-verit, et in hoc statu 14 annis perseverans, postquam ad fontem 10 dies orando, et oculos aqua lavando extraxisset, – visum plene recepit.

2°) Rosalia Kovács, uxor Pauli Kovács ex Mánfa, cum quadam nocte pulsata iterato aforis fenestra e lecto surgens et ad fenestram accedens quaesiisset quis esset, nullumque responsum accepisset, licet ut re-fe-rebat territa non fuerit, attamen ab eo tempore mu-ta evasit, linguamque movere nullo modo potuit. Ad fontem deducta persolutis ibidem mentaliter duobus Rosariis, iam observavit, se cum tantilla adstrictione linguam movere posse, finito etiam tertio Rosario, ini-tio titubando, balbutiendo, dein plene loquelam recepit.

3°) Barbara Schatzenbacher annorum 26 ex Hant, anno praeterlapso anno dum in statu graviditatis esset in vicinia incendio, vehementer territa, mente turbata est, nullique labori idonea evasit. Per Parentes repetitis vicibus ad fontem deducta, postquam ex aqua copio-se bibisset, et genibus rependo cum Parentibus preces fu-disset, sibi in tantum restituta est, ut consuetis laboribus idonea facta sit.

Resanationes imperfectiores, et allevriationes minoris considarationis malorum, non opus est commemora-re, cum iam ex his satis intelligere possitis, quid sen-tiendum sit, de narratis, et per nonnullos creditis miraculosis sanationibus. Procul dubio non est ab-breviata, nec exhausta manus Domini; sanitas ingens Dei donum est, nec quisquam legem Deo praescribere audebit ubi, quando, et cui sua bene-ficia largiri velit? Magna quoque vis est humilis, et compunctae orationis, est namque ex sententia S. Au-gustini „clavis coeli," et ipse Salvator nos exhortatur Ioannis 16: v 24: „Petite et accipietis." Ast non eodem modo semper Deus aegris sanitatem reddit, aliquan-do id praestat sola sua voluntate et omnipotentia, sine ullis sive medicis, sive medicamentis, adeoque modo supernaturali: alias autem, et communi-ter sanat aegrotos mediantibus medicamentis, pel ordinariam providentiam legibus, et viribus creatae naturae inditis, – qui modi ab invicem multum diffe-runt. Quod iam Deus in sanandis praemissis pri-mum modum non elegerit, ex ipsa narratione satis

satis patet; ast quod plures via ordinariae providentiae sa-
nitati restituti sint, vel id sufficienter demonstrat, quod in
nullo exposito eventu resanatio subito, et in momento ac-
ciderit, sed in cunctis successive tantum, et gradatim suc-
cesserit, qui modus, et ordo prorsus legibus naturae con-
gruit.

Quod demum visiones, et apparitiones concernit,
etsi plures vulgatae sint, nullis tamen idoneis nituntur
testimoniis: omnes, nulla excepta procedunt a feminis,
quarum una iam antea ut visionaria innotuit; te-
stes sunt singulares, de praetensive factis diversis, et ab
invicem differentibus, nullo conteste suffragante, in sta-
tu morboso, intra noctis vigilias sibi apparentibus, per-
hibentes; ut adeo cunctae, pro producto nimis vividae,
et excitatae imaginationis haberi merito possint.

Ab hac quidem animadversione excipi posset uxor
Stephani Deák (nata Rosalia Bali) Magyar-Egregyensis,
quae utpote perhibente eius fassione, apparitionem pri-
mo sibi factam fuisse refert de media luce, ad meridiem,
finita salutatione Angelica; alia autem vice in aurora
dum plene vigil esset. Ast licet haec mulier a pietate, ali-
isque bonis qualitatibus per examissos DDos Inquisitores
laudetur; tamen pluribus exceptionibus pariter subiacet.
Suspectam reddit eius fassionem, specialis affectio, qua
qua M. Egregyensis habere censetur, ut huic fonti celebri
tas quaedam procuretur, aut etiam ob spem alicuius
lucri; quam suspicionem confirmat id, quod iuxta fa-
tentem sanctitas huius fontis in secunda apparitione
his verbis ei manifestata fuerit: „Jöjj vedlénk a Sz. kut-
ra, mert szent hely volt, és marad mind örök-
kén Amen." Nec praeteriri potest, quod alia mulier
Egregyensis saepe fati fontis custos Juliana Kiss uxor
Josephi Fülöp quoad hanc apparitionem secundaria
testis, quae rem indubie immediate ex ore primae fate-
tis accepit, tam quoad alia adiuncta ab hac differat,
quam et in specie quoad revelatam fontis praeroga-
tivam edicat: iniunctum ei nempe Stephani Deák
uxori fuisse, ne negligant hunc fontem, hoc enim
magno infortunio foret tam Egregyensibus, quam
patienti humanitati. Sumto demum in considera-
tionem eo, quod cantilenae, quam occasione secundae
apparitionis suavissime decantari se audivisse asserit
uxor Deákiana stropha 12a in his formalibus: Menyország
piaczán, szép virágos kis kert, – Be vagyon kerítve ezüst
aranyal, – Melyben Isten lakik az ő fegyesével – mani-
festé absona et hiulca contineat. – Denique considerato
etiam eo, quod dum dicta mulier se eotum hanc cantile-
nam ita vivide memoriae sibi impressisse asseverat, ut
eam modo quoque de verbo referre sciat, – rem prorsus
incredibilem narret: ex his igitur rationibus citra dif-
ficultatem erui potest eam fidem nullam mereri.

Combinatis proin omnibus tam sufficienter appa-
ret, ex nec visus puncto negotium hocce considerandum

sit, et cum dubitari haud possit, quod futuro vere, et aestate concursus hi ad fontem rursus sint renovandi, et continuandi, vestrum erit, ubi id futurum praevideri potest, Parochianis vestris statum rei exponere, eosque omni cum moderatione, et charitate reflectere, eos calamitatibus suis medelam haud inventuros, si fontem hunc in ea opinione, et persuasione accesserint, quasi aquis eius specialis aliqua vis sive supernaturalis coelitus data, sive etiam naturalis medica inesset; cum neutrum horum certo alicui fundamento innitatur. Quod si tamen fuerint, qui praeconceptae suae opinioni, et proposito pertinaciter inhaererent, eos quidem insectari, et durius tractare non opportebit; nam hac agendi ratione scopus quidem non obtineretur, sed exacerbatio tantum causaretur; alioquin si expectationi eventus non responderit, hominesque spe sua frustrati fuerint, persvasio haec, et enthusiasmus successive suapte cessabunt.

De reliquo, cum Processiones ad saepe fatum fontem ducendae; authoritate ecclesiastica probatae haud sint, iis, qui, si quocunque modo coalescerent, delatio vexillorum Ecclesiae, et pulsus campanarum concedenda non erunt.

Atque haec sunt Dilecti in Christo Fratres et Filii, quae vobis in hoc merito pro vestri directione, et servanda cyno sura communicare operae pretium duxi.

Datum Quinque-Ecclesiis festo S. Emerici 1857.

A. 1800 / 1857. Resultatum Examinis Prosynodalis et terminus fut.

Examen Prosynodale diebus 30ª Sept. et 1ª Oct. a.c. asservatum, cuius periculum octo concurrentes subierant, tale habuit resultatum: ut sex solummodo approbationis calculum ad sexennium tulerint, duo vero ad repetendum anno futuro Examen relegarentur. Dum resultatum hoc ad excitandum diligens sacrationum Litterarum studium notum reddo, una subiungere volo: quod scientiarum fautoris Reverendissimi D. Josephi Král. Abbatis Canonici et Archi-Diaconi pia liberalitate existat fundatio in capitali mille florenorum C.M. consistens, cuius censum currenti iam anno, Ferdinandus Ruzsinszky Tolnensis-et Emericus Rubint Badensis Capellani, qui praecaeteris in examine hoc optime subsiterant, perceperunt. Cum proxima destinatio piae fundationis huius sit praemium concurrenti optimo adiudicandum: idcirco haec etiam pia fundatio serviat ad addendum concurrentibus piae aemulationis studium, ac ad excitandum litterarum amorem et diligentiam proficiendi in scientiis Theologicis.

Terminus futuri Examinis concursualis in diem 5ª et 6ª Octobris 1858 defigitur, cuius periculum subire volentes et debentes, quindena citius, comparituros se in scripto annuncient.

Datum Quinque-Ecclesiis die 22ª Oct. 1857.

Georgius Fux R. mp.
Epus R. Eccleciensis.

GEORGIUS GIRK
DEI MISERATIONE ET APOSTOLICÆ SEDIS GRATIA
EPISCOPUS QUINQUE-ECCLESIENSIS

Dilectis in Christo Fratribus et Filiis Dioecesis nostrae Salutem in Domino Sempiternam!

N 2020
1857.

Normativum circa sepulturam Suicidae

Rituale Romanum in Ordine de Exequiis, monet Parochos, ut, memores ss. Canonum, talibus Sepulturam ecclesiasticam non concedant, admittantque, qui eâ ipso iure sunt excludendi: recenset autem tales inter, quibus non licet dare ecclesiasticam sepulturam, etiam Suicidas, de verbo ita disponendo: „negatur igitur ecclesiastica sepultura seipsos occidentibus ob desperationem, vel iracundiam (: non tamen si ex insania id accidat:) nisi ante mortem dederint signa poenitentiae.

Quidnam Excelsum Sacratissimae Suae Majestatis Gubernium, ad salvandum hocce Ritualis praescriptum, atque ad Parochorum conscientiam tutandam, nec non in moestissimo tali casu ad Curatos a molesta nimis, quae vix quando evitari poterat, poteritque secus collisione liberandos, provide una ac salubriter constituerit et decretaverit? - in continenti de verbo communicare constitui: Wien den 30ten October 1857. Z. 1420 Minister für Cultus und Unterricht. - In allen Fällen einer gehörig konstatirten Selbstentleibung hat die betreffende politische Bezirksbehörde durch eine eigens hiefür aufzustellende Kommission eine genaue Untersuchung der Umstände, welche der That vorhergegangen sind oder sie begleiteten, und auf die Frage der Zurechnungsfähigkeit des Selbstentleibten einen Bezug haben, vornehmen zu lassen.

Die Bezirksbehörden haben bei der Wahl dieser Untersuchungs-Kommissäre ihr Augenmerk auf solche Männer zu richten, welche das volle Vertrauen in Beziehung auf ihre Befähigung und ihren Charakter verdienen.

Es ist sehr zu wünschen, daß zu dieser Untersuchung jeweilen der Pfarrer des Ortes, in dessen Sprengel der Selbstentleibungsfall

Selbstentleibungsfall vorgekommen, beigezogen werde, damit derselbe in die Lage komme, sowohl unmittelbar von dem Sachverhalte sich zu überzeugen, als auch die allenfalls zu Gebote stehenden Auskünfte der Kommission unmittelbar an die Hand zu geben.

Den Bezirksbehörden ist gleichzeitig die Beobachtung der durch Verordnung vom 8ten April 1857 No. 13 des Reichsgesetzblattes gegebenen Vorschrift über Vornahme einer Liechensektion bei Selbstentleibungen neuerdings einzuschärfen.

Das Resultat dieser Erhebung sowie der ärztliche Sektionsbefund ist sodann dem betreffenden Seelsorger mitzutheilen.

Ist dieser mit den Ansichten der Bezirksbehörde über die Zurechnungs- oder Unzurechnungsfähigkeit des Selbstentleibten einverstanden, so kann ohne weiters zur Beerdigung nach Maßgabe der Anordnung des Pfarramtes geschritten werden.

Tritt aber der Fall einer abweichenden Ansicht in der Richtung ein, daß ein von der politischen Behörde als unzurechnungsfähig erklärter Selbstentleibter von der Pfarrstelle als zurechnungsfähig behandelt, und von dem Begräbnisse auf dem christlichen Friedhofe ausgeschlossen werden will, so hat die erstere den Gegenstand an die Kreisbehörde (Komitatsbehörde, Delegation), und wo diese nicht bestehen, an die Landesstelle zu leiten, deren Aufgabe es sein wird, sich mit dem Ordinariate ins Einvernehmen zu setzen, und im gegenseitigen Einverständnisse die Sache auszutragen.

Die dadurch veranlaßte Verzögerung darf jedoch den über Beerdigung der Leichname bestehenden sanitätspolizeilichen Vorschriften keinen Abbruch bringen. Es wird deßwegen ferner angeordnet, daß, wenn voraussichtlich in einem solchen gegebenen Falle die Aufbewahrung des Leichnams bis zur Austragung der Sache, ohne den sanitätspolizeilichen Vorschriften zuwider zu handeln, nicht möglich ist, eine provisorische Beerdigung außerhalb des Friedhofes vorgenommen werde. Wird sodann die Unzurechnungsfähigkeit des Betreffenden anerkannt, so hat sofort die

definitive Bandigung auf den Friedhof stattzu finden. Inzwischen sind die Pfarrkirchen zuzusperren, die polnischen gottesdienstlichen Verrichtungen, so wie für die Bandigung einen Kundschaftsmann, sieben Volksmännern polnischer Zunge selbst wenden, welche über das bürgerliche Verschriften wie den Gebots christlichen Liebe Rechnung tragen.

Cum tenore Altiorum horum Ordinum, quivis Autochiriae casus, semper per specialem Comissionem e viris tam ratione capacitatis, quam characteris plena fiducia pollentibus constantem sit investigandus, et per hanc Comissionem una quaestio etiam decidenda veniat, num Suicida moralis imputationis capax sit vel non?, - et cum a Comissione hac non excludatur etiam parochus, in cuius Parochiae ambitu autochiriae casus evenit, qui Parochus necessarias clarificationes et Data sibi nota quoad personam suicidae opportune suppeditare, ac adiuncta autochiriam praecedentia aut eam comitantia optime enucleare et dilucidare potest: exspectare omnino pleno iure licet, Parochum in regula semper iudicio Comissionis, quod ipsi una cum sectionis medicae resultato communicabitur, acquieturum et ei semet accomodaturum; idque eo magis, quod miti Ecclesiae spiritui magis conveniat in dubio leniori interpretationi suffragari. Quodsi tamen quandoque Parochus e rationibus gravibus et sufficienter probatis,† conscientiae sibi diceret talem suicidam secundum Deliberatum Comissionis, in Coemeterio ac ritu praescripto sepelire: in casu tali Parochus 7 mox causis dissensus sui Comissioni modeste indicatis, totum rei meritum Ordinariatui perscribet ac praevio Normativo conformiter exspectabit, quoad fotis inter Ordinariatum et Civilem Jurisdictionem mutuis correspondentiis quaestio de imputationis capacitate, vel incapacitate, decisa et congrua inviatio sibi data fuerit.

† uti v.g. si suicida notorie impotens et irreligiosus fuit ac prosequatam diuxit vitam,

De caetero, dum in emersuro infausto huius modi casu, ad exmittendam eatenus Commissionem per Caes. Reg. Districtuale Judicium invitati fuerint, ei prompte intersint, et requisita necessaria data, in quantum nota fuerint, submi nistrent.

Datum Quinque-Ecclesiis die 12a Novembris 1857.

Georgius Fink mp.
Epus Q. Ecclesiensis.

N 2130
1857.

Explosio turris igniferi pulveris, subsidiumque pro Urbe et Civibus Moguntinis.

Nihil homini, quem Deus ad imaginem et similitudinem suam creavit, magis secundum naturam, nihil adeo congenitum est, ac infelicium miseratio, ne tangi, et cum proximus gemit, igne charitatis uri.

Sistit se nunc oculis nostris tristissima vastitatis, et luctus illius imago, cui fortuita die 18ª currenti. um turris igniferi pulveris explosio, Urbem Moguntinam (: Mainz :) civesque civitates cum ingenti iactura involverat.

Milleni cives lugubrem hanc gemunt catastrophen, quorum alii amissos aut mutilatos Parentes, coniuges, proles, alii lapsu praecipiti in ruinis iacentem habitationem lamentantur. Horum ploratus, fames et nuditas nostrorum adiutoriorum, ac depraedicatam charitatem implorant.

Sed quia vana est dilectio, quae cunctatur, et non properat, plurimum in promto et alacri succursu positum est, et hilarem datorem diligit Deus: eapropter Augustissimus Imperator et Rex noster Apostolicus, de salute et conservatione civium moguntinorum solicitissimus pro subsidio eorum numerata viginti milium symbolâ, altissimas sequentes Manuales dto 23ª currentium, Excellentissimo Negotiorum Internorum Ministro dare gratiose dignabatur: Das grosse Unglück, welches die Stadt und Bundesfestung Mainz durch die am 18 d. M. stattgefundene Explosion eines Pulvermagazins getroffen hat, namentlich Mainz, die so oft bewährte milde Gesinnung Sr Majestät, zu Linderung dieser Unglücksfälle in Anspruch zu nehmen, um den durch diesen beklagenswerthen Vorfall Betroffenen eine angemessene und schnelle Unterstützung zu verschaffen.

In diesem Absicht sind Se Majestät, dass in allen Annoncirung der Landesbehörden Subscription, nen und Sammlungen für die in Mainz Verunglückten eröffnet und die erforderlichen Aufmunterungen hiezu ungesäumt getroffen werden.

Zugleich sind die Erzbischöfe u. Bischöfe Mainus Kaiser, dann die Vorsteher der übrigen Religionsbekenntnisse in Mainus Namen einzuladen, den ihnen Kirchen. sprengeln und Seelsorgs-Gemeinden einzuleiten und wirksam zu belehren. Die Sorge des Klerus sorgfältig zu verfügen, dass die einzusendenden Gelder gesammelt und spezielle in Mainus Klinikam der Äußern zur Verständigung der Orts ihrer Sammlungen gelangt werden. Wien den 23 November 1857.

In nexu Altissimae huius provocationis, atque Caes. R. munificentia exempli, omnem perdilectum Clerum meum ad porrigendam infelicibus atque omni compassione dignis Moguntinis civibus auxiliarem manum, et ad conferendum, quantum cuiusvis conditionis et facultatis ratio admiserit, charitativum subsidium hisce peranxie excito, ac respectivis Vic. Diaconis in commissis do, ut collectam ad officium dioecesanum indicationem unius cuiusvis oblati absque dilatione ulteriores promotionis sine transponant. Datum Quinque-Ecclesiis die 27 Novemb. 1857.

N 2170
1857. Honorabili Officio Parochiali Salutem!

Normativum in electione et constitutione Docentium et Ludimagistrorum.

Articulus VIII Sanctitatem Suam PIUM IX. Summum Pontificem inter et Majestatem Suam Caesareo Regi„ am Apostolicam FRANCISCUM JOSEPHUM I. initi Con„ cordati de verbo sic sonat:

„Omnes Scholarum elementarium pro Catholicis destina„ tarum Magistri inspectioni ecclesiasticae subditi erunt.- --In Ludimagistrum assumendi fides et conversatio in„ temerata sit oportet. Loco movebitur, qui a recto tramite de„ flexerit."

Quantopere Excelso Sacratissimae Suae Majestatis Gubernio cordi fuerit, praeviam Summarum Ecclesiae, et Civitatis Auctoritatum intentionem ac mentem reali„ sare, et in effectum deducere, satis impatescit ex tenore Altiorum Ministerialium Ordinum dto 21.ma Octobris a.c. emanatorum, quos - relate ad Scholas Triviales, seu Parochiales - per extensum hic subnectere ideo volo, ut non modo V.St. Diaconi et Scholarum Inspectores, ve„ rum etiam Curati quivis eos in casibus emersuris consulere valeant.

B) Trivial Schulen
(= niedere Elementarschulen:)

§13.

Die Anstellung der Lehrer an den Trivialschulen steht, wofern nicht bei der Errichtung der Schule von der selben in gesetzlicher Weise eine abweichende Bestimmung getroffen worden, den Diocesanbehörden zu; welche dabei die betreffenden Präsentirungs- und Vorschlagsrechte zu beachten hat.

§14.

Wird eine Lehrerstelle an einer Trivialschule erle„ digt, so hat der Schulbezirksaufseher hievon die Anzei„ ge an die Diocesanbehörde unverzüglich zu erstat„ ten, welche in den ganzen Umfang des Concurs mit ei„ nem, jede Person nicht übersteigenden Landesbedürf„ nisse und mit den Beispiele vorschreibt, dass die Be„ werber ihre an den Schulpatron, bezüglich Präsen„ tanten, den Vorschlagsberechtigten, und wo ein solcher nicht vorhanden ist an die Diocesanbehörde ge„ richteten, mit den Nachweisungen über Alter, Be„ fähigung, Sittlichkeit und Verwendung belegten Ge„ suche bei demjenigen Schulbezirksaufseher, in dessen Bezirke die Stelle erledigt ist, einzubringen haben.

Der Schulbezirksaufseher sendet sogleich nach Ablauf des Concursfrist die einlangenden Gesuche mit seinem gutächtlichen Antrage an den Präsentirenden oder Vorschlagsberechtigten, gleich viel, ob dieser eine Einzel„ person, eine Corporation, oder eine Behörde ist, und „ weist dabei nöthigenfalls, welche unter den Bewer„ bern nach Maßgabe der vorschriftmäßigen Erforder„ nisse zur Anstellung als Lehrer nicht geeignet sind.

Der Präsentirende, so wie der Vorschlagsberechtigte

ist verpflichtet, binnen vier Wochen die Wahl zu treffen, und solche dem Schulbezirksaufseher schriftlich bekannt zu geben, welcher sodann den Besetzungsact der Diöcesanbehörde mit seinem Gutachten vorleget.

§ 15.

Wo weder ein Präsentations- noch ein Vorschlagsrecht besteht, hat der Schulbezirksaufseher den Wunsch des Ortsseelsorgers, und wo es bisher in gesetzlicher Übung war, des Gemeindevorstandes, in Bezug auf die Besetzung der erledigten Stelle unter Namhaftmachung aller Bewerber einzuholen und die dießfällige Erklärung seinem Vorschlage an die Diöcesanbehörde beizulegen.

§ 16.

In Ansehung jener Trivialschuldienste, worüber das Patronatsrecht den Cameralgütern zusteht, wird das Präsentationsrecht von der Finanz-Landesdirection, und bei jenen Schuldiensten, welche unter dem Patronate von Fondsgütern stehen, von der Landesstelle ausgeübt, in soferne diese die bezüglichen Fonde verwaltet.

§ 17.

Die Präsentation darf nicht an Bedingungen (: wie etwa, daß der Präsentirte die Angehörigen seines Vorgängers versorge u. dgl. m. :) geknüpft, und es darf kein Bewerber präsentirt werden, welcher die für den erledigten Schuldienst vorgeschriebene Befähigung nicht nachgewiesen hat.

§ 18.

Wenn die Präsentation in der Frist von vier Wochen nicht erfolgt, so soll der Schulbezirksaufseher an dem gehörigen Orte die geeignete Erinnerung ungesäumt anbringen, und nach fruchtlosem Verlaufe von vierzehn Tagen, wenn die Verzögerung nicht zureichend gerechtfertiget wird, das Recht haben, in diesem Falle einen Lehrer von Amtswegen der Diöcesanbehörde in Vorschlag zu bringen, welche sofort den erledigten Dienst besetzt.

§ 19.

Die Diöcesanbehörde fertiget die Anstellungsdecrete aus, veranlaßt die Zustellung derselben durch die Schulbezirksaufseher, und macht gleichzeitig von jeder erfolgten Anstellung eines Lehrers die Mittheilung an die Landesstelle.

§ 20.

Die Ernennung der Unterlehrer an Trivialschulen steht, wo nicht ein besonderer Vorgang dafür vorgezeichnet ist, dem Schulbezirksaufseher zu, welcher das Anstellungsdecret ausfertiget, und hievon sowohl der Diöcesanbehörde die Anzeige erstattet, als auch der politischen Bezirksbehörde (: dem Stuhlrichter, = Bezirksamte :) die Mittheilung macht. Ihm ist es überlassen, zur Besetzung einer erledigten Unterlehrerstelle entweder einen Concurs auszuschreiben oder dieselbe ohne solchen vorzunehmen. Nur hat er in jedem Falle den Nachweis der vorschriftsmäßigen Lehrbefähigung und des sittlichen Wohlverhaltens der Bewerber zu fordern und darauf zu achten, daß Unterlehrer nur für solche Trivialschulen bestellt werden dürfen, an denen sie bestiftet, oder wegen der großen Schülerzahl nach den dießfalls bestehenden Vorschriften nothwendig sind. Die Anstellung der Personalgehilfen, d. i. solcher Unterlehrer welche an einzelnen Schulen wegen zeitweilig eintretender

einstandan Umstände, als wegen Krankheit, sonst Altars von geistigen Schulbücher den Lehrern, zeitweilig verschwendig abwenden, sort in gleichen Weise zu gestatten.

Von Ortschaftsgrenzen, welche den Lehrern, ist zuvor zu, bestatt, dem Schulbezirksvorstehern einen Untersuchungen in Vorschlag zu bringen, eigenmächtig dürfen sie über keinen Untersuchungen entscheiden.

§. 21.

Ebenso kann der Antrag der Untersuchungen nicht durch den Schulbezirksvorstehern, und in der Regel nicht auf den Abgang eines Schulvorstands vorgenommen werden, es müssen dann wichtige Ursachen vorhanden sein, etwa Sonderung der Untersuchungsstelle auf einem Schulhause von mehreren getrennte Untersuchungsstellen, oder die Nothwendigkeit der Verbauung derselben auf einen anderen Platz, oder Vereinigung, die Lasten schwerlich Entschädigung zu Folge haben müssten.

Untersuchungen, welche aus einem Schulbezirke in einen anderen übersetzt zu werden wünschen, haben sich dasselbe bei jenem Schulbezirksvorstehern zu melden, in dessen Bezirk sie domiziliert zu werden wünschen, und haben die erfolgte Zusage die Anzeige ihrem bisherigen Schulbezirksvorstehern zu machen. Jene Untersuchungen welche auf den ihnen zugewiesenen Platz nicht zu bleiben gedenken, haben dies dem Schulbezirksvorstehern anzuzeigen und dessen Weisung wegen der Abgangs, welchen in den Regel nicht von sechs Wochen zu gestatten sind, einzuholen.

D. Allgemeine Bestimmungen.

§. 23.

Kein Individuum darf bei dem Lehrstoffe an den öffentlichen Volksschulen angestellt werden, welches die für die anbefohlene Stelle gesetzlich vorgeschriebene Lehrbefähigung nicht besitzt, oder in sittlich-religiösen und bürgerlichen Beziehung nicht unbescholten ist.

Der beizubringende Lehrbefähigungszeugniss muss entweder von der früheren bestandenen öffentlichen und zur Aushaltung solchen Zeugnisse autorisierten, oder von den unmittelbaren, von dem Ministerium für Cultus und Unterricht genehmigten Prüfungscommissionen ausgestellt, oder durch die Folge des Ministerial-Erlasses vom 5 Jänner 1855. Z. 17,357, oder auf Grund einer bestandenen Fachlichkeit ausdrücklich abgelegte Prüfung erworben sein.

Jedes Lehrbefähigungszeugniss muss von dem Ortsstatthalter eigenhändig geschrieben sein, widrigenfalls es gar nicht angenommen werden darf.

§. 24.

Wo mit dem Schulamte der Mesner- und Cantordienst verbunden ist, muss die Eignung dazu, und namentlich zu dem Cantordienste, entweder durch glaubwürdige Zeugnisse oder durch eine in Gegenwart von Sachverständigen abgelegte Prüfung besonders nachgewiesen werden.

§. 25.

Bei allen Vorschlägen für erledigte Dienstposten soll hauptsächlich auf Fähigkeit, Brauchbarkeit, sittliches Verhalten, religiöse Gesinnung und praktische Tüchtigkeit gesehen werden. Das höhere Dienstalter kann nur bei gleichen Fähigkeiten, gleicher Geschicklichkeit und Vertrauenswürdigkeit eine vorzügliche Rücksicht genießen.

§ 26.

Individuum, welche in Ruf- und Abstrigenden Linie, oder als Passivstanken dem nur in der Victoria linie verbunden oder in gleicher Weise verschrieben sind, dürfen nun den nämlichen Schulen zu Verhältnisse der Nebenordnung, oder nicht in dem der Entenordnung angestellt werden. Für Löhne der Friedhofschule, dessen können mit besonderer Verwilligung der Diocesanbehörde als Untenlassen zu Zeit ihrer Vikar angestellt werden.

§ 27.

Auslänner bedürfen zur Anstellung an öffentlichen Schulen der Allerhöchsten Verwilligung.

§ 28.

Zur Verordnung der Militär-Individuen zu Volksschulen, ist die Verwilligung des Armee-Ober-Commando erforderlich, und Verordnungen der Militärgemeinde dürfen ohne Genehmigung des Armee-Ober-Commando und des Unterrichtsministeriums zu Volksschulen nicht selbst den Militärgemeinde nicht angestellt werden.

§ 29.

Die auf dieser Verordnung angestellten Lehrer können nur von der Landesstelle, auf geschlossene Lehrstelle mit der Diocesanbehörde, das Dienstes entlassen werden. Der Landesstelle steht auf das Recht zu, über gleiche Verordnung Individuen, welche gegen die Bestimmungen dieser Verordnung als Lehrer zu Volksschulen angestellt worden sind, dem Schulhause zu entfernen.

§ 30.

Was in dieser Verordnung von Directoren, Lehrern und Unterlehrern gesagt ist, bezieht sich auch die Vorsteherinnen, Lehrerinnen und Unterlehrerinnen, und den öffentlichen Kindergärten.

Cum solertem tenerae pubis Institutionem Catecheticam vobis Dilecti Filii Fratresque alias, ac specialiter medio Circulari, um sub dto 25ta Aug. 1854 Nro 1411 – item medio Pastoralium sub dto 2da Jan. 1855 Nro 1 ubertim inculcaverim: restat, ut Docentes, seu Ludimagistros etiam voce paterna dilectionis conveniam, eosque paterne reflectam, ut omnes muneris sui partes conscienziose semper expleare, pubem schol. sibi veluti parentum vices gerentibus commissam paterne diligere, earum mores cum mansvetudine, patientia religiosa, formare, errantes in spiritu Christi cum prudentia simul et energia salutari ad agnitionem erroris et eius emendandi studium adducere, deviantes ac delinquentes idoneis paedagogicis mediis corrigere satagant. Diarium autem scholasticum exacte ducere tanto magis obligationis suae Magistri reputent, quo plus accuratia haec ad relationes officiosas facilius et melius praestandas confert. Cum porro a continua et nunquam interrupta frequentatione, a debito in institutione nexu, consequentia totus fere in moribus et litteris profectus dependeat, dies et horas praelectionum conscienziose, sine omni diminutione in omni solertia et activitate expleant, memores eius quod proemium ingens ac mercedem repositam habeant in Coelis; ubi illi „qui ad iustitiam erudierint multos, fulgebunt, quasi stellae in perpetuas aeternitates." Mo

Committo Curatis, ut cum Ordinos hos perceperint, tenorem, ac paternam meam monitionem Ludimagistris communicent ac notam reddant.

Datum Quinque-Ecclesiis die 5ta Decembris 1857.

Georgius Ep. R-mp
Epus Q. Ecclesiensis.

L.J.Chr. INCIPIT 1858

GEORGIUS GIRK
DEI MISERATIONE ET APOSTOLICÆ SEDIS GRATIA
EPISCOPUS QUINQUE-ECCLESIENSIS.

N 102 1858

Dilectis in Christo Filiis et Fratribus Dioecesis nostræ Quinque-Ecclesiensis, Salutem in Christo JESU Sempiternam!

Cum singulis Episcopatus nostri annis, s. quadragesimalis jejunii ob„ servantiam vobis, dilecti Filii, Fratresq.! ut per vos fidelibus quoq curæ nostræ creditis peramanter inculcaverimus, hoc quoq anno, appro„ pinquante s. quadragesimalis jejunii tempore vocem nostram levamus cum S. Paulo, II ad Cor. 6. omnibus inclamantes: „Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies Salutis. Nemini dantes ullam offensionem, ut non vituperetur ministerium nostrum, sed in omnibus exhibeamus nosmet ipsos sicut Dei mi„nistros in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in laboribus, in vigiliis; in jejuniis, in castitate, in scientia, in longanimitate, in suavitate, in spiritu sancto, in charitate non ficta in verbo veritatis, in virtute Dei, per arma justitiae a dextris et a sinistris."

Devotio quadrage„simalis, et„na jubilaris

Si enim ad Dei imaginem, et similitudinem creati, mentem ad coe„lestia dirigere, cor et animum ad Deum elevare, ac admissa peccata deflere quotidie debemus, ut gratiam coram oculis Domini inveniamus: an non multo ferventius, longe majori cum contritione ac cordis com„punctione agere oportebit tempore S. Quadragesimae, sub tempore hoc salutaris luctus et clamoris, sub tempore hoc orationis et meditatio„nis, quo Sancta Mater Ecclesia conversioni suorum filiorum vel ma„xime intenta est? - Certe dissimulare non possumus, quam vehementer exoptemus, imo intimis ad Deum Patrem coelestem suspiremus pre„cibus, ut magis in dies magisq sanctificet corda omnium „ pastorali nostrae curae creditorum, cunctis salubritatem disciplinae quadragesimalis perspicientes, salutari hoc subsidio quo prompti„us utantur ad Deum sibi propitium reddendum, et avertendam iram Ejus ab omni populo christiano! - Agamus itaq poeniten„tiam dilecti Filii Fratresq! hoc sacrae Quadragesimae tempore, carnem atque spiritum piis precibus, meditationibus ac sponte susceptis exercitiis mortificantes; abstinentes ab omni peccato, proq pristinis delictis, non nostris solum, sed et populi Deum deprecan„tes, et plus solito orationi ac meditationi praesertim Passionis JESU Christi vacantes, Jejunium quoque ab Ecclesia praescriptum exacte observemus, unica per diem refectione, quae conservandis cum sanitate viribus sufficiat, contenti; cui quidem e mente Ecclesiae ad„di potest serotina, quam vocant collatio, quae non ad satiandum, verum ad reficiendum instituatur. Excitet omnes ad hoc a) a„marissima Passio Domini Nostri JESU Christi, ad quam pie recolen„dam sacrum Quadragenarium ab Ecclesia proxime ordinatum et institutum est; excitet ad hoc cunctos b) approp„ingevans Sacra„tissimae Resurrectionis Domini Festivitas, ad quam nos e speciali„ mandato Ecclesiae per dignam Sacramentorum Poenitentiae et Eucharistiae susceptionem praeparare debemus; - excitet demum et acriores stimulos addant omnibus ad hoc c) plenariae Indul„gentiae in forma Jubilaei a Sanctissimo Patre nostro PIO IX - Summo Pontifice, Christi fidelibus rursus concessae, quas in Consisto„rio die 25ta Septembris 1857. celebrato Orbi christiano annuncia„vit, quasve e potestate per Eundem Summum Dominum nostrum Nobis concessa, tempore hoc s. Quadragesimae lucrandas in Do„mino significamus, defigimus et publicamus. Qua de re pro congrua, uberioriq notitia ac directione insuper haec ha„bete.

Notum est cunctis, Summum Dominum PIUM IX Pontificem praeterita aestate per ditiones circa suo Principatui subjectas, longi„us iter suscepisse. His satis describi potest, quantis ubiq hac occasione, tam per ditiones pontificias, quam in aliis Civitatibus, quas extra

has quoque inviserat, applausibus, sinceraeque adhaesionis, devotissimique cultus, ac obsequii significationibus, ab omnium ordinum ac aetatum hominibus exceptus, cumulatusque fuerit. Nec minora a summis Clarissimisque Principibus, eorumque legatis religiosi sensus ac obsequii testimonia accepit: quibus tot, et tantis pietatis, ac amoris exemplis palam, luculenterque demonstratum est, fidem, ac Religionem in populorum animis feliciter adhuc vigere, absurdumque commentum esse, quod terrimi Religionis nostrae, ac pacis publicae hostes in populis disseminare non verentur, quasi populus ditioni pontificiae S. Sedi Apostolicae haud addictus ac devotus esset, ipsumque tempus Religionis Catholicae abiisset: quam tamen nefariam eorum spem aut potius desiderium, Deus, sub cujus tutela, et protectione Ecclesia Catholica constituitur - omnino irritum reddet!

Beatissimus quidem Pater noster exhibita sibi cuncta devotissimi obsequii, et venerationis documenta, pro vere Apostolico suo spiritu, non tam sibi, quam in persona humilitatis suae S. Sedi Apostolicae, et Christi in terris Vicario, adtributa esse profitetur; laetus tamen de tam eximio fructu uberis sui, magno zelo nos exstimulat: ut Deo Omnipotenti laudes, et gratos animi sensus exponamus, quod singulari suo beneficio, Sanctissima Ejus fides ac Religio in populorum animis feliciter vigeat, non vero defecerit; deinde vero non intermittamus, omni oratione, et obsecratione cum gratiarum actione a divite Ejus misericordia humiliter enixeque efflagitare, ut divina sua gratia, in omnibus universi Orbis populis, Sanctissimae suae fidei, et Religionis spiritum, amorem que magis in dies foveat; excitet, augeat, ac eos omnes coelesti sua ope adjuvet, roboret, atque confirmet, qui in pastoralis Suae solicitudinis partem vocati, maxima vigilantia, studio ac labore, in sempiternam hominum salutem procurandam incumbere debent; et ne desinamus unquam ab ipso Clementissimo Domino summis, assiduisque precibus exposcere, ut omnipotenti sua virtute, omnes miseros errantes ad veritatis, justitiae, ac salutis semitas reducat.

Et ut quo facilius misericors Deus haec concedat, ad universae Ecclesiae preces confugiendum censuit Summus Pontifex, ac idcirco provocavit omnes Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, Episcopos, et alios locorum Ordinarios, ut eorum prudentia, et arbitrio publicas in propriis Dioecesibus preces indicendas curent, quibus a Deo imploretur, ut Ecclesia sua sancta, eiusque salutaris doctrina, ubicumque terrarum, cunctis amotis difficultatibus, majora in dies incrementa suscipiat, et prospere vigeat, ac dominetur, omnesque populi occurrant in unitatem fidei, et agnitionis Domini Nostri Jesu Christi. Ut autem fideles ardentiori studio, atque uberiori fructu hisce precationibus insistent, coelestium munerum thesauros, quorum dispensationem Pater misericordiarum Ei concredidit, proferre, et erogare constituit, ac idcirco plenariam Indulgentiam, intra temporis spatium ab Ordinariis defigendum, usque currentis anni 1858 finem, lucrandam benigne concessit, et largitus est in forma Jubilaei, eodem plane modo, eisdemque facultatibus, quibus Jubilaeum Encyclicis Suis Litteris die 20ma Novembris anni 1851 datis, et incipientibus Ex a, lis Nostris Litteris universo Catholico Orbi concessit.

Est vero tenor Indulgentiarum praelaudatis Litteris Encyclicis concessarum sequens „Itaque de omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri et Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, ex illa ligandi, ac solvendi potestate, quam Nobis Dominus, licet indignis, commisit, per has Litteras omnibus, et singulis vestrarum Dioecesium utriusque sexus fidelibus, qui intra unius mensis spatium ab unoquoque Vestrum praefigendum, atque a die, quem quisque Vestrum constituerit, computandum peccata sua humiliter, et cum sincera illorum detestatione confessi, et sacramentali absolutione expiati sanctissimum Eucharistiae sacramentum reverenter susceperint, ac tres Ecclesias a Vobis designandas aut tribus vicibus illarum unam visitaverint, ibique aliquo temporis spatio pias ad Deum pro exaltatione, et prosperitate sanctae Matris Ecclesiae ac Sedis Apost. atq pro haeresum exstirpatione, ac pro pace, et concordia christ. Principum, ac totius populi christiani pace et unitate preces effuderint, atq insuper intra dictum temporis intervallum semel jejunaverint, ac aliquam in pauperes eleemosynam, piamq largitionem in religiosissimum Propagationis Fidei opus (quod opiscopali vestro zelo summopere commendamus:) pro sua quisq devotione

one

devotione erogaverint, plenissimam omnium peccatorum indulgentiam in forma Jubilaei concedimus, et largimur, quae per modum suffragii animabus in purgatorio existentibus applicari etiam poterit. Atq ut hanc Indulgentiam lucrari possint etiam Moniales, seu aliae personae in claustris perpetuo degentes, nec non quicunq in carcere existant, vel corporis infirmitate, seu alio quocunq impedimento prohibeantur, quominus ali qua ex commemoratis operibus peragere valeant, Confessariis per eos, ut infra, eligendis potestatem facimus, ut eadem in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possint, cum facultate etiam dispensandi super Communione cum pueris, qui nondum ad primam Communionem fuerint admissi. Item vestris vestrarum dioecesium fidelibus tum laicis, tum ecclesiasticis saecularibus et regularibus, et cujusvis Instituti etiam specialiter nominandi licentiam, et facultatem concedimus, ut sibi ob hanc causam eligere possint quemcunq Presbyterum Confessarium saecularem, seu regularem ex aliis, quos vobis magis idoneos ad hunc effectum designare existimaveritis (qua facultate uti poterunt etiam Moniales licet ab Ordinarii jurisdictione exemptae, aliaeq mulieres intra claustra commorantes, dummodo Confessarius approbatus sit pro Monialibus) qui eos ab excommunicationis suspensionis, et interdicti, aliisq ecclesiasticis sententiis, et censuris a jure vel ab homine quavis de causa latis, praeter infra exceptas, nec non ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis quantumvis gravibus, et enormibus etiam locorum Ordinariis, aut Sedi Apostolicae speciali licet forma reservatis, et quorum absolutio alias per generale hujusmodi Indultum non intelligeretur concessa, in foro conscientiae et hac vice tantum absolvere valeant. Insuper, ut omnibus faciliorem sternamus viam, quo ad salutis iter possint redire, iisdem Confessariis commemorato unius mensis spatio facultatem quoq impertimur, ut eos omnes, qui sectis se misere adscripserunt, ac vere poenitentes ad reconciliationis Sacramentum accedant, absolvere, illosq ab obligatione denunciandi complices dispensare queant ad effectum consequendi eandem Plenariam Indulgentiam, consuetis adhibitis conditionibus, et exceptis casibus in quibus ad evitanda majora, et graviora damna denunciatio omnino necessaria videatur. Praeterea concedimus ut iidem Confessarii possint vota quaecunq etiam jurata, et Apostolicae Sedi reservata (castitatis, religionis, et obligationis quae a tertio accepta fuerit, seu in quibus agatur de praejudicio tertii semper exceptis, nec non poenalibus, quae praeservativa a peccatis nuncupantur, nisi commutatio futura judicetur ejusmodi, ut non minus a peccato committendo refraenet, quam prior votum made) in alia pia opera dispensando commutare, injuncta in omnibus casibus poenitentia salutari, et aliis, quae de jure sunt injungenda. Facultatem quoq concedimus dispensandi super irregularitate, ex violatione censurarum contracta, quatenus ad forum externum non sit deducta, nec facile deducenda; praeterhanc vero Confessarii praedicti nullam per praesentes Litteras facultatem habebunt dispensandi super alia quavis irregularitate sive ex delicto, sive ex defectu, vel publica vel occulta, aut super alia incapacitate, vel inhabilitate quomodocunq contracta. Non intendimus autem per praesentes Litteras ullo modo derogare Constitutioni cum apposito declarationibus editae a fel. rec. Benedicto XIV Praedecessore Nostro, quae incipit „Sacramentum Poenitentiae" quoad inhabilitatem absolvendi complicem, et quoad obligationem denunciationis, nec intendimus facultatem concedere ad eos absolvendos, qui a Nobis, et Apostolica Sede, vel ab aliquo Praelato, seu judice Ecclesiastico nominatim excommunicati, suspensi, et interdicti, seu alias in sententias, et censuras incidisse declarati fuerint, praeterquam si intra praedictum mensem obligationi suae satisfecerint. Quod si intra praefinitum spatium judicio Confessarii satisfacere non potuerint, ipsos absolvi posse concedimus ad effectum dumtaxat assequendi Indulgentias hujus Jubilaei, injuncta obligatione satisfaciendi statim ac poterint.

Has igitur Indulgentias plenarias taliter lucrandas dum vobis hisce annunciamus, una omnem vestram solertiam studiumque provocamus, ut fideles vobis concreditos, ad haec dona, et solatia spiritualia digne suscipienda debite, et zelose excitetis ac praepa-

 retis.

Vestrum proin erit fidelibus exponere, quanta vis sit, et fructus harum Indulgentiarum ad remissionem non solum Canonicae, sed temporalis etiam poenae pro peccatis divinae justitiae debitae; quantum subsidium praestent quoq animabus in purgatorio detentis, ut a poenis temporalibus liberentur, quanto deniq incitamento sint, ut renovato spiritu in semita sanctitatis, et justitiae ambulemus. Quare docete eos, quaenam praestare ipsos oporteat, quibus pietatis, et charitatis officiis sese exercere, quantopere peccata quaevis detestari, firmumq emendationis propositum habere debeant, ut uberrimum, verumq fructum sacratissimarum Indulgentiarum consequantur.

Quantum iam proxime ad tempus et modum lucrandarum S. harum Indulgentiarum attinet: Cum Ssmus in Christo Pater Noster PIUS IX PP. arbitrio Locorum Episcoporum paterne commiserit, hoc scopo certa stabilire; idcirco eatenus sequentia ordinamus, et constituimus:

1º tempus lucrandarum SS. Indulgentiarum erit a Dominica tertia Quadragesimae, usque feriam secundam Paschatis inclusive, seu a 7º Martii usq 5am Aprilis a.c.

2º Prima Dominica Quadragesimae, quivis Curator Animarum fideles suos de hac Indulgentiae plenariae gratia ejusq conditionibus edoceat, et cunctos ad ejus participationem ferventer excitet, ac invitet, cum eo: sacras Indulgentias non tantum in singula parochiali Ecclesia, verum in Filialibus et Conventualibus Ecclesiis quoq, in quibus ordinarius, et publicus Cultus Divinus asservatur, lucrari posse.

3º Sub toto hoc tempore, intra quod coelestium donorum hic fons reseratus erit, quotidie post sacrum Missae sacrificium, ad expositam superius intentionem, devote orentur 5 Pater Noster, et Ave M., subjungendo in fine Gloria Patri &c.; et Dominicis quidem ac Festis diebus cum expositione Sanctissimi in Ciborio, huiusq decenti incensatione.

4º Deniq extraordinariis facultatibus, a Sede Apostolica Confessariis pro hoc tempore concessis, summa cum attentione, cautela, et discretivo maturoq judicio utantur.

Agite itaq Fratres, Filiiq dilectissimi! Agite omni studio, et contentione, ne fideles curae vestrae crediti vacui fontem gratiarum praetereant, quin imo per vos assidue invitati, animam reficiant sitientem, pietatisq, ac misericordiae operibus eluceant, jejunii quoq Quadragesimalis disciplinam conscientiose servent, nec nisi in casu verae, urgentisq necessitatis, dispensari ab ea petant, licet dum id justae, gravesq rationes svaserint, facultate superioribus annis vobis concessa hoc quoq tempore uti possitis. Agite demum, ut populus christianus expiatis peccatis, quotidie crescat in virtutibus, tamq luculenta bonorum operum, ac morum vere christianorum praebeat exempla, ut ea pateant in conspectu omnium gentium, glorificetur iis Deus, exaltetur Ecclesia, erubescant ejus hostes, et errantes ad viam veritatis, justitiae, et salutis reducantur.

Datum Quinque-Ecclesiis in Festo SS. Nominis Jesu 1858.

Georgius Pirk-mp.
Eppus Q. Ecclesiensis.

N-140 1858. Quod in Religio, aliisque publicis Ephemeridibus haud pridem de coalitione Societatis Imacul. Conceptionis Beatissimae Virginis Mariae ad succolandos in Oriente Catholicos divulgatum fuerat, hoc ipsum ab Altiori et Altissimo Loco recenter quam impensissime commendatur. Sub protectione nempe Eminentissimi S.R.E. Cardinalis, Archi Episcopi Viennensis coalescit Societas ab Imaculata Dei para Virgine nuncupata, quae pro saluberrimo scopo habet subveniendi in Oriente degentibus Catholicis in genere omnibus, speciatim tamen iis, qui sub Imperio Turcico cum miseriis et variis vitae calamitatibus colluctandum habent. Societas haec Altissimam complacentiam emeruit adeo, ut Augustissimus Imperator, et Rex noster Apostolicus eam ad universam Monarchiam extenderit. Membrum societatis huius omnis sexus utriusque esse poterit, qui se obligat a) quotidie unum Pater et Ave, item Salutationem angelicam cum addita Antiphona orandi: Immaculata Virgo Maria ora pro Catholicis in Oriente, item b) omni mense 5 Kros, seu per annum 1 fl. pio fini Societatis suppeditaverit.

Societas Immacul. Conc. B. V. Mariae pro sublevamine Cathol. in Oriente commendatur.

Certe quisquis heroicorum sub durissimo undique circum fusae ferocis barbariei jugo gementium Catholicorum in Christo Fratrum nostrorum miserabilem sortem, vitae calamitates, ac pro Christi nomine tribulationes, angustias, spoliationes, persaepe et vincula et carceres attentius expenderit piaque primorum Ecclesiae saeculorum quibus fideles precum et subsidiorum, invicem juvantes remotiorum etiam Ecclesiarum necessitatibus promta largitate prospiciebant, exempla meditatus fuerit, facile consociationi huic piae nomen addet, et in eos quidpiam Eleemosynae largietur, qui per Orientem dispersi pro Christi nomine contumelias patiuntur.

Quapropter dum in adnexo provocationem aggregationis in Societatem hanc communico, hancque pietati cujusvis commendo, Parochorum cumprimis in eo zelum volo excitare, ut fidelibus suis salubritatem piae Societatis hujus exponant, ac membra colligant; quorum oblata, et dilecti Cleri mei subsidia, annue colligenda cum piarum Missionum symbolis ad officium meum promovenda erunt, unde illa Centrali Commissioni Viennae residenti subministrabuntur.

Mementote Filii et Fratres dilectissimi! verbi Domini JESU, quia Ipse dixit: Beatius est magis dare, quam accipere, profecto etsi potiorum redituum nostrorum partem, Fratribus, Concivibus et proximis nostris sublevandis addixerimus; tamen longe adhuc felicior manebit conditio nostra, qui tranquillam sub Augustissimi Imperatoris ac Apostolici Regis nostri protectione vitam agentes in omni prosperitate persistimus. Personent in auribus et cordibus nostris Apostolicae illae veritates „Quid proderit fratres mei, si fidem quis dicat se habere, opera autem non habeat? numquid poterit fides salvare eum? Si autem frater et soror nudi sint, et indigeant victu quotidiano, dicat autem aliquis ex vobis illis: ite in pace, calefacimini, et saturamini: non dederit autem eis, quae necessaria sunt corpori, quid proderit? Qui habuerit substantiam hujus mundi, et viderit fratrem suum necessitatem habere et clauserit viscera sua ab eo, quomodo charitas Dei manet in eo? Filioli mei non diligamus verbo, neque lingva, sed opere et veritate."

Haec recogitate corde filii et fratres dilectissimi! his divinis Praeceptis digna agite, et opem et auxilium vestrum invocantium necessitati addicite. In reliquo Pax et Charitas cum fide ac gratia Domini nostri JESU Christi sit vobiscum. Amen.

Datum Quinque-Ecclesiis die 12a Januarii 1858.

N 141 1858. Placuit divinae voluntati Sebastianum Kleiszner V.A. Diaconum Districtus Pécsvár, et Parochum Nádasdensem aetatis annum 56 agentem die 13a Januarii e mortali vita hac evocare ad immortalem, ut laborum suorum pro salute fidelium amplianda exantlatorum mercedem

Mors Sebastiani Kleiszner V.A. Diaconi et Car. Verner par. Vókány

recipiat. Dum mortem zelosi sacerdotis huius annuncio, cunctos sa„
cerdotes provoco, una, ut quantocyus celebrent pro refrigerio anima
pie denati sacerdotis Sebastiani statuta tria Missae Sacrificia,
quo-si de terrenis pulveribus defuncto maculae quaecpiam adhae„
rerent, eadem remissionis gratia deleantur.

Datum Quinque-Ecclesiis die 13a Januarii 1858.

N° 158
1858 Anno Domini 1858 die 17a Januarii pie in Domino mortu„
us est: Carolus Verner primus parochus Vökányensis, qui an„
nos natus 37 - Parochiam hanc ab Anno 1851 quo erecta est, ze„
lose gubernavit. Deus tribuat ei Requiem sempiternam. Nos ve„
ro Filii Fratresque absolvamus pro refrigerio animae eius quo
prius statuta tria Missae Sacrificia.

Datum Quinque-Ecclesiis die 18a Januarii 1858.

N^us 168.
1858.
Confraterni„tates in Dia„cesi.
Scire mea interest, in quibusnam Parochiis, et quales Societa„
tes seu Confraternitates existant? - Quapropter singulos Curato„
res hisce provoco, ut ab his perceptis spatio unius quindenae mi„
hi referant:

a, an in ambitu Parochiae vigeat aliqua pia Consociatio, Confraternitas?

b, Qualis sit ista pia Societas? num de imac. Corde B.V. Mariae, aut SSmi Rosarii, vel alia?

c, Qualia habet Societas hac statuta? quae per extensum descripta sunt mihi mittenda. Demum

d, Quot membra numeret Consociatio, numve membra obligationem suam expleant? - Curati omnes, etiam in quorum Parochia nulla exi„
tit pia Confraternitas, relationem vrie officii V.A. Diaconalis submittant.

Datum Quinque-Ecclesiis die 18a Januarii 1858.

N^us 145
1858.
Conditio assumtionis in Praepa„randiam.
Intimato Excelsae Lottis Caes. R. Soproniensis Sectionis dto 31 Dec. a.p.
N° 27851. in memoriam revocari iubetur, ut legalem aetatem non
habentes Candidati Praeparandi, pro venia aetatis obtinenda
tempestive recurrant, cum in posterum ad Praeparandiam
nullus subdocens talis sit suscipiendus, qui defectum aetatis habens
in hac veniam una docere nequit.

Ut respectivi notitiam huius rei habeant, hisce vigilantiam Cle„
ri Curati in eo excito, quo tenorem praevenerati Intimati Docentibus su„
is annunciare non intermittant.

Datum Quinque Ecclesiis die 14a Januarii 1858.

N° 233
1858.
Mors Steph. Bognár par. N. Kéerensis.
Deus, cuius nutibus vitae nostrae momenta decurrunt, rursus u„
num zelosum sedulumque vineae suae operarium ex hac vita
ad aeternitatem transtulit Stephanum quippe Bognár pa„
rochum Német-Kéerensem, 10 annos in hac lachrimarum
valle transigentem, atque 41 annis Altari fideliter deservientem,
ad se die 23a currentium evocando. Cuius mortem duplici e fine
hisce Clero Dioec. annuncio, a, ut quivis Sacerdos memineriť quanto„
opus statuta tria Missae Sacrificia pro refrigerio animae p.d. Sacer„
dotis Stephani Omnipotenti Deo offerre: b, ut collatione vacantis red„
diti beneficii huius ad Excelsam C.R. Regnicolaris financiarum Di„
rectionis Sectionem spectante, Concurrentes suos pro beneficio hoc pa„
chiali adipiscendo Recursus tymbro 30 Krm provisos directe ad me dirigant.

Datum Quinq-Ecclesiis die 26a Januarii 1858.

N° 270
1858.
Tabellae re„lationum faciendar.
Ad rectum Ordinem, qui est anima rerum, atque ad expe„
ditum Dioecesani Regiminis Systema pertinet, ne officiosae
et periodicae Relationes sive praematurae, sive serius, quam
boni Ordinis ratio deposcat, sed praefixo congruoque tempo„
re per Curatos suos V.A. Diacono per hunc vero Dioecesano Guberniо,
numquam partialiter, verum collective-ac insimul-exacte prae„
stentur. Profecto ferre non ingravate possumus, quod nonnulli,
quorum nomina hac vice adhuc reticere volumus, suâ in submit„
tendis Relationibus ac Informationibus officiosis tarditate, ositan„
tiâ, ac procrastinatione, promtum negotiorum cursum adhuc dum
morentur, sicque repetitis eatenus monitis porro contraveniant;

adeo, ut non solum eosdem ad debitam pro Relationibus faciendis ter-minorum scrupulosam observantiam repetitim paterne commonendos, verum etiam: Quid et Quando ac Quomodo? substerni debeat, praesenti Decreto in Tabella, quam quisque prae oculis habendo inniteri possit, imo debeat, ut se excusare non valeat, definiendum esse exi-stimaverimus. Itaque sequens est haec

Tabella

Relationum faciendarum

Obiectum:	Tempus	Ordinationis emanatae Datum et Numerus.
Relatio de Conver-sis et Apostatis.	Cum fine anni milit. seu juncto mense Oct. pro toto retro anno	In sensu Alt. minst. Ord. dto 22. Aprilis 1857. N° 6325. et Lotl. Sopron. dto 4. Maii 1857. N° 2142. 2123. Diae dto 6. Junii 1857. N° 965.
Consignatio mixt. matrimoniorum	Eodem tempore ut supra.	In sensu Alt. Ordinum sub dto 4 Dec. 1856. N° 25631.
Rationes Ecclesiar. piarumq fundat.	Eodem tempore ut supra.	In nexu Circul. dto 12. Julii 1857 N° 1171.
Protocollum Congreg vernal. cum resolut. I^ae Thesis.	Mense Junio.	In sensu Circul. de 9. Januar. 1854 N° 79 item dto 14. Jun. 1857. N° 1004.
Protocollum Congr. authumn. cum resol. II^ae Thesis.	Mense Octobri.	dto
Tabellae vulgo Népmozgalmi-táblák-Volkbe-wegungs-Tabellen-Consignat. librorum inter egenziores Scholares distrib. (Armentbücher)	mense Januario	In sensu Circul. dto 13. Junii 1857 N° 700. In sensu Circul. sub 9. Julii 1858 N° 125.
Relatio V.A. Diaco-nalis super visitati-one V.A. Diaconali Di-stricti sui.	Mense Octobri	In sensu Pastoralium sub dto 24. Februarii 1857 N° 491
Pia oblata pro S. missionibus.	dto.	Datum et N^us harum missilium.
Data statistica pro Schematismo im-primendo.	Mense Augusto.	In nexu Circul. dto 2. Julii 1856 N° 1166.
Informatio de Scho-lis Parochialibus.	Cum fine singuli semestris.	In sensu Circul. dto 27 Jan. 1855 N° 240.
Tabellae vulgo Volks-felsorolás Jegyzőkönyv-Tabellen cum omnibus adnexis suis.	Initio mensis No-vembris.	In sensu Alt. Ord. dto 2 Julii 1856. N° 4616. – Circul. vero dto 2. Octobr. 1856 N° 1815. – item 10 Nov. 1857. N° 2004.

Porro ad rectum ordinem debitamque actorum manipulatio-nem, ac ad omnem evitandam confusionem id etiam pertinet, ne diversi generis objecta, in una eademque Relatione, aut Pro-positione, sive Recursu accumulentur, permisceanturve, verum ut ea, quae disparata sunt, et diversa merita respiciunt, sepa-ratim consignata referantur, proponanturque: ut adeo hanc quoque reflexionem paterne inculcandam, ac in nexu Circul. sub dto 8^a Januarii 1854. N° 76 – item 1^a Martii 1856 N° 4600

ulterius disponendum habeam: ut in quibusvis Relationibus, Informationibus, aut Recursibus, seu in sequelam praevie tabellae, seu in nexu aliorum officiosorum Ordinum faciendis, praeter Datum diei, mensis et anni emanatae Ordinationis semper etiam Numerum officiosum citare et provocare; - denique Relationibus etiam Numerum paragraphialem in margine supra adnotare teneantur; hoc etenim tam ad conservandum rectum ordinem, quam ad anteacta facilius exquirenda, et vel maxime ad registrationem actorum absque multo et improbo labore perficiendam plurimum confert, sum, mequo necessarium est. Praesentibus in T.C Corona districtuali per extensum perlegendis.

Datum Quinque-Ecclesiis die 28.a Januarii 1858.

N. 274 1858. Anstellungs-Decret pro Subdocentibus } In Missilibus sub dto 5.a Dec. 1857 N.o 2170 §20 continetur, quod constitutio qualificationem habentium Subdocentium ad sphaeram Scholarum Inspectoris districtualis spectet, qui singulum nominationis et constitutionis peractae casum Ordinariarii et districtuali Judicio etiam indicandum ac notitiae reddendum habet.

Effectus hujusmodi constitutionis et nominationis - praeter alioshic etiam est, quod talis Subdocens alias militiae obnoxius, absque bio a militia immunis sit declarandus, si nominationis Decretum (Anstellungs-Decret.) exhibuerit coram commissione Statutionis. Quapropter cunctos Scholarum Districtus Inspectores reflecto ad observantiam et effectuationem praeindicati Alt. Ordinium Paragraphi eo magis, quod eatenus ab Inclita Ces. R. Cottus Jurisdictione Ordines praemanibus adsint, ut subdocentes statuendi coram commissione producant suum Decretum, vulgo Anstellungs-Decret. Uniformitatis causa iuvabit Formam edendi huiusmodi Decreti hic subnectere,

A.us

Von dem Lugoscher Distrikts-Inspectorate N.

An den N. N. Unterlehrer in N.

Da Ihr bisheriges sittliches und politisches Wohlverhalten, wie auch Ihre gründlichen Kenntnisse, mässigen Lehrbefähigung: ersehen Sie hiermit im Sinne des §. 20. hohen Minist. Verordnung vom 27.ten Oct. 1857 (Landesregierungsblatt de 1857. 37. Stück Zahl 210.) das Anstellungsdecret als öffentlichen Unterlehrer, wobei nun die gewissenhafteste Aufmerksamkeit erwartet, dass Sie sich mit allem Fleisse und Eifer dem Lehramte widmen, den gesetzlichen und inhaltlichen Vorschriften unterdienstbaren Gehorsam leisten und den Schülern, und die auch den ganzen Gemeinde stets durch ein musterhaftes Betragen zum guten Beispiele dienen werden. - Datum. . .

N. N.

Lugoscher Distrikts-Inspector

Datum Quinque-Ecclesiis die 3.a Februarii 1858

N. 300 1858. Theses anno currente ad punctualem exigentiam dto 14 Junii 1857 N.o 1004 emanatarum Circularium elaborandae assignantur sequentes:

I.a Thesis

Osvaldus ad Parochiam in populosa Civitate promotus, convenit cum Edmundo, suo quondam familiari, et studiorum socio, nunc in eadem Civitate degente; observat tamen mox eum a Religione aversum et omnem fidem Christianam abjecisse, quod ipse etiam minime negavit. Causam dein huius cum admiratione quaerenti Osvaldo, reposuit: rem esse prorsus naturalem, ruente quippe

fundamento superstructum diam ruere necessum est; religionem christia-
nam superstructam esse religioni mosaicæ, hanc autem falsam, Moysen
que falsa narrare per recentiorum eruditorum naturæ scrutatorum doc-
ctiones clare evidentum est: varia enim fossilia, quæ in diversis terræ stra-
tis reperiuntur, petrefacta ossa animalium, arborum etc. ostendunt mun-
dum hunc longe antiquiorem esse, quam Cosmogonia Mosaica eum
sistit; sed et omnes gentes hominum ab uno Adamo et Eva descendere
satis reflexit diversitas coloris, quem retinent, etiamsi ad aliud clima
transferantur, diversitas linguarum etc. inter homines. Taliter ergo
subversum est fundamentum Religionis christianæ, uti peccatum ori-
ginale omnibus proprium, et necessitas redemtionis. De cætero agnosce-
re se ajebat unum ens infinitum, absolutum, necessarium, cuius o-
mnes aliæ res suæ soldem membra vel partes; ens autem illud u-
nicum esse, hoc universum.

Quæritur: quid Osvaldus ad confutandas Edmundi objectiones
et difficultates respondendum habeat? et quidem 1° an nova Geolo-
gorum detectiones subruant historiam Creationis a Moyse traditam,
vel hæc cum illarum observationibus in quantum probatæ essent,
recte componi possit et quomodo? 2° An ex diversitate colorum, lingua-
rum etc. inter homines, cum fundamento asseri et concludi possit,
non omnes ab uno pari seu Adamo et Eva descendere? et cur? —
3° Quid ad subruendum Pantheismum materialem, seu Materi-
alismum Edmundi adducendum et respondendum sit.

II Thesis

Possuntne et quomodo peccata secus in se mortalia fieri venialia?
et vicissim: e venialibus mortalia? Estne distinctio inter peccata quo-
ad speciem et numerum? unde eadem derivanda? quare ante
oculos habenda? Exempla ubique adferantur, unive motivum et
argumenta proponantur, quibus horror peccati mortalis incuti
endus est.

Datum Quinque-Ecclesiis die 4ta Februarii 1858.

A° 300

1858. Quamquam singulis retro annis, cum exhibito fisci pensio-
nalis Instituti Ludirectorum Extractu, Docentes Dioecesis mor.
paterne pro suo ipsorum bono reflectendo disposuerim, ut
major usque alacritate succurrant, symbolas conferant, ac
membra fiant Instituti, quod viduabus ac pupillis eorum adjuv-
vandis destinatum, in Dioecesi hac salubriter erectum, coordina-
tum, et ope cleri maximopere adauctum est: fundus tamen istius
Instituti ut adnexus Rationum Extractus docet, eam nondum
promeruit stabilitatem, ut ulteriori commendatione et succollatione
non indigeat. Imo, quia fundus hic pei multiplicatas pensionum
assignationes, aliasve mox adferendas causas sensim coarctatur re-
pelere omnino debeo, atque Scholarum cumprimis Inspectores pro-
vocare ut quavis occasione, vel maxime allatum in Conferentiis
ludirectoralibus Institutum hoc suis commendent Docentibus, agant,
que, quo fundus hic augmentum in tempore capiat opportunum.

Causæ, enervationem fundi hujus sensim accelerantes sunt:
a) Legis novellaris dispositio: vigore cujus Capitalia erga 6% fœnori
elocata per Intabulationem ad 5% devalvantur, sicque una sexta
pars annui census perit. b) Tributum annuum continuo auctum
quod non a personis, pensione provisis, sed e fundo pensionali in
concreto desumitur. c) Solito major inter docentes mortalitas, quæ
numerum pensione providendorum auget, ac demum d) dispropor-
tio inter annuas membrorum symbolas, et ipsas pensionum quotitas.
Sic in exemplo: pro pensione IIIæ Classis obtinendâ, solvitur annue 1 fl.
et pensio efficit 20 flnos: — pro I Classe autem solvuntur annue 5 flni
et pensio efficit 50 flnos: proinde ille pro uno flno accipit pensionem
20 flum, alter autem pro uno flno accipit tantum pensionem 10 flum.

Succursus pro Instituto pens. Ludirectorum commendatur.

47.

S. Sedes causas has in justam sumens deliberationem: ad salvandum et conservandum in his adjunctis pen. Institutum hoc, sequentia in Domino decidenda judicavit:

1° ut singula membra in III° Classe a Calendis Januarii a. c. inchoando, titulo annuae symbolae loco unius floreni solvant florenos duos.

2° ut membra in II° Classe a Calendis Januarii a. c. inchoando, titulo pensionis annuae loco 35 flrum, percipiant triginta florenos.

3° ut tributum annuum, aliaeve expense inde a termino praevio, non ex fundo pensionali in concreto, verum a respectivis personis pensione provisis in justa proportione desumaturi demum

4° ut aeque a Calendis Jan. a. c. inchoando, eae solum proles obtingentiam annuam percipiant, quae vere sunt orphanae, seu Patre et Matre destitutae.

Quivis perspiciet, remedia haec radicalia nequaquam esse, sed solum praeservativa contra majora mala. Unicum radicale remedium abs dubio foret illud, ut omnes Scholarum parochialium Docentes qui nondum sunt Instituti hujus membra, semet ut talia inscribant, taliterque sorti tam suae, quam sociorum in munere operosâ cum charitate christiana subvenientes consulant. Profecto piae symbolae quas Instituto huic inferunt, fructum ferent in tempore.

Perceptis praesentibus, atque Rationum Extractu singulo Docenti admanuato, non intermittant DD. Curati, Docentes suos majorem in modum excitare ac hortari, ut se inscribi curent. Speciatim Scholarum Inspectores in Conferentiis ludirectoralibus loquantur ad cor Docentium, et eos Instituto huic maximo salutari aggregare studeant

Ut vero S. Sedi innotescat, num Scholarum Inspectores, ii cumprimis, e quorum districtualibus Ludimagistris pauca aut plane nulla sunt membra hujus Instituti, praeviam commendationem energice adhibuerint? id finaliter disponitur, ut peracta commendatione a Docentibus, membra hujus Instituti fieri absolute nolentibus, hoc ipsum in scripto expetant, scriptumque hoc horsum promoveant.

Datum Quinque-Ecclesiis e Sessione Consit. die 4° Febr. 1858.

№ 288.

1858 Pro grato notitiae statu cunctos Schol. Docentes quoprius certiorari dispono, quod Exc. C. R. Gubernium eos a publicis laboribus imunes declaraverit, spemque habere possint omnis succolationis ex parte C. R. polit. Jurisdictionis, ut etiam ab ea contributionis praestatione excipiantur, quae sub nomine Községi-pótlék-Gemeindezuschlag venit. Cujus quidem Altioris Exc. C. R. Gubernialis Resolutionis tenor est sequens: Laut des Erlasses des k. k. General Gouvernements vom 6ten Jän. 1858 Z 9744 G/X hat sich das k. k. Ministerium des Innern unterm 28t Dec. 1857 Z 15999/393 bestimmt gefunden, die Schullehrer in Ungarn von der ihre Person betreffenden öffentlichen Arbeitspflicht so wie von deren Ablösung loszuzählen.

Was jedoch die Befreiung der Schullehrer von der Entrichtung der Gemeindezuschläge anbelangt, so glaubt das k. k. Ministerium von der Bewilligung einer solchen Befreiung absehen zu sollen, indem diese Frage zunächst nur von den Behörden angeregt ist, die Schullehrer in vielen Gemeinden thatsächlich davon durch die Gemeinden selbst frei gehalten werden, immerhin als Gemeindebeamte anzusehen sind, eine Begünstigung daher zu Exemplificationen führen könnte, u. falls sie hierdurch zu belastet wären, es ihnen unbenommen bleibt, von den Gemeinden die Loszählung von diesen Zuschlägen, oder die Aufbesserung ihrer Bezüge anzusprechen, wobei derselben die billige Einwirkung und Unterstützung der politischen Behörde gewiß zur Seite stehen wird. Ödenburg den 10ten Jänner 1858. Ambrozy m. p.

Serviat gratiosa haec exemtio Docentium, pro incitamento, ut frangi nescia patientia, ac zelo inconcusso, incumbentis muneris

partes semper explentes verbo et exemplo sint magistri non modo pubis scholasticæ, verum etiam ædificatione totius Communitatis.

Datum Quinque Ecclesiis die 5ª Februarii 1858.

№ 400.

1858. Sodalitas Coronæ aur. a resuscit.

Cum falsa apud multos opinio invaluerit, post obtentam B. M. Virginis Immaculati Conceptus dogmaticam adsertionem, solutam esse piam illam Societatem, quæ medio Missilium sub dto 10ª Martii 1854 № 502.

de aurea Corona

impensius commendabatur, sub dto 25 Junii ejusdem anni № 1116, in memoriam revocabatur, demum sub dto 30. Jan. 1856 № 255 rursus rememoratur. Rescriptis etiam Romanis sic poscentibus, expedire visum est, ut Missiles primi Ordines, seu illæ dto 10 Martii 1854 № 502. replicantur, ex quibus et instituendæ societatis scopus et naturum ejusdem perpetuandæ consilium facile dignoscitur, impatescitque, qualiter ipse Summus Pontifex piam hanc Societatem rite instituerit, s. indulgentiis ac privilegiis ditaverit, et suo etiam patrocinio in amoris tenerrimi testimonium honestaverit.

Itaque toto cordis affectu perdilectum Clerum meum fidelesque repetitim adhortor, et provoco, ut piæ Societati huic, cui ab aurea Corona nomen, ultro semel addicant, et inscribant, obligationesque quam conscientiosissime expleant, quæ quidem obligationes

A, respectu Sacerdotum

consistunt in eo, ut singulis mensibus præstituto die Sacrum Missæ Sacrificium in Deiparæ honorem celebrent, SSmæ Trinitati gratias ex animo agentes pro maximis, innumeris ac singularibus donis, quibus Ipsa SSma Virgo mirifice fuit cumulata, ac præsertim pro privilegio Immaculatæ Ejus Conceptus. Ipsam vero gratiæ et Misericordiæ Matrem enixis, fervidisque una precibus exorent pro Catholicæ Ecclesiæ indigentiis, et pro peccatorum conversione, juxta mentem Summi Pontificis. In nexu hujus notatur

a) quando aliquis Sacerdos nequit Sacrum defixa die celebrare, illud vel alia die absolvere, vel alteri Sacerdoti celebrandum committere poterit. b) Si ob exiguum Sacerdotum numerum integra Corona (: quarum quælibet ex triginta et uno Sacerdote constare debet :) colligi non posset aliter, quam ut unus alterve Sacerdos bis per mensem certis diebus celebrandi obligationem assumat: valeat sciat se rem facturum Matri integerrimæ jucundissimam.

Summus Pontifex PIUS IX exaratis die 23ª Oct. 1853 Apostolicis litteris cuique Sacerdoti piæ Societatis hujus membro concessit Plenariam Indulgentiam semel in mense lucrandam.

B, respectu laicorum

utriusque sexus, qui membra sunt Societatis hujus, obligationes consistunt in eo: ut preces typis vulgatas, quæ hisce adnectuntur, devota corde persolvant, obtenturi, si semel pie eas recitaverint, Indulgentiam 300 dierum, quoties vero Sacramentali absolutione expiati, et sacra Communione refecti easdem has preces per decursum mensis persolverint, Plenariam Indulgentiam consequuntur. Quæ s. Indulgentiæ per modum suffragii animabus in Purgatorio detentis applicari possunt.

Ad plene consolidandam in Diœcesi mea piam hanc Societatem, ipse constituri diem cuique Sacerdoti assignare, quo is obligatus sit Sacrum ad præviam Intentionem persolvere: adeoque tenore harum litterarum hoc præcipue desidero, ut ea quovis Districtu usque finem mensis Martii a. c. per honorabile officium V. H. Diaconale nomina eorum Sacerdotum mihi indicentur qui membrorum Societatis hujus

Coronæ Missarum Aureæ

fieri volunt. Relationibus obtentis Coronas mox ipse collegam, hasque per Diœcesim vulgabo, ut quivis diem suam celebrandi Missam semper in evidentia tenere possit.

Quoad laicos, horumque in Coronam (: quæ ut supra dictum est e 31 individuis constare debet :) collectionem, Dominos Curatis

fidenter concredo, qui mihi usque finem mensis Martii a.c. pariter medio Officii V.A. Diaconalis hoc solum indicabunt: num adsint, et quotnam numerentur Coronae in Parochia sua? seu spectato numero membrorum pro pia hac Societate in Parochia sua congregatorum, quoties inveniantur collective 31? Haud pridem relatum mihi fuit in quadam Parochia adesse membra Societ. aureae Coronae 496. Hic itaque numerus indicat, in illa Parochia vigere Coronas aureas sedecim.

Datum Quinque Ecclesiis die 18ª Februarii 1858.

N° 374

Quinam velint competere pro Cathedris penes Gymn. Quinque Eccl.

Medio litterarum harum, omnes eos juniores diœcesanos Sacerdotes, qui se pro Cathedra penes Lyceale-Gymnasium Quinque-Ecclesiense qualificatos esse in Domino existimant, approbatoriumve examen subin subire vellent, provoco, ut intentionem suam ac voluntatem adipiscendi aliquam Cathedram in scripto mihi notam reddant, una vero ad litteras et scientias mox ita incumbant, ut in casu emersurae vacantiae, examine praescripto probati, subinde applicari sine aliquo impedimento possint.

Praesentibus actu penes hoc Gymnasium fungentes diœcesanos Presbyteros, qui omnes scripto semet ratione subeundi approbatorii Examinis iam deobligarunt, non concernentibus.

Datum Quinque-Ecclesiis die 18ª Februarii 1858.

N° 389
1858.

Mortuales Subditorum Badens. M.P. a tymbro immunes.

Excelsum C.R. Ministerium Cultus et Publicae Institutionis medio Rescripti sub dto 3ª Jan. a.c. N° 22583 emanati indulsit, ut mortuales litterae Subditorum Magni Principatus Badensis, sine tymbro exarari ex officio possint, cum Gubernium istius M. Principatus reciproce adpromittat, Litteras Mortuales Subditorum Austriacorum, qui ibidem moriuntur, pariter sine tymbro exarandas venire.

Quodsi itaque M. Principatus Badensis subditum in Parochia aliqua mori contingat, ad partes Curati spectabit mox Litteras mortuales ex officio sine tymbro exarare ac ulterioris promotionis fine horsum mittere.

Datum Quinque-Ecclesesiis die 18ª Februarii 1858.

N° 399
1858.

Praenumer: Philyrae pro opere Les Martyrs comunict.

Franciscus Varga Capellanus in Tevel auctore celeberrimo Chateaubriand editum opus sub titulo „Les Martyrs" Revisoris opinione felici calamo lingvâ patriâ reddidit, cumq opus hoc amaenam una ac perquam utilem praebeat lectionem: nullus dubito Clerum Diœcesanum versionem operis hujus libenter suscepturum, et praenumeraturum; quapropter in adnexo comunico praenumerationum philyras, quae peracta in Districtu circulatione horsum erunt remittendae.

Datum Quinque-Ecclesiis die 18ª Februarii 1858.

N° 421
1858.

Status fisci pensionalis Inst. Ludim.

In nexu et pro complemento Circularium sub dto 4ª Febr. a.c. N° 300. quoad succolandum fiscum pensionalis Instituti Ludirectorum dimissarum: ad plene convincendos eos; quibus hoc Institutum cordi est, praesentem deductionem insuper communicare constitui, e qua clare impalescit, penes eam etiam provisionem, quam S. Sedes praeviarum Circularium medio fecit, fiscum hunc currente solumodo adhuc anno plenas pensiones numerare posse, futuro vero anno 1859 inomisse adhaerere debere; cum erogatione perceptionem superante, non sit fundus, ex quo defectus suppleri possit.

Quapropter DD. Scholarum Inspectores ac Curati nulli parcant conatui, ut salutare hoc Institutum per comendatam novorum membrorum accessionem ac energicam succolationem in statu suo conservari possit. Si qui Docentes Instituto huic se nefors ideo inscibere nollent, quia pro annorum redemtione requisitam majorem summam ad semel in parato aëre deponere nequeunt;

his declarare possunt SSedem pro alleviamine eorum concessuram, ut Litteras Obligatoriales dare possint, quarum solum annuum censum praeter ratas annuas numerare debeant; et si morerentur citius, quam Obligatorialibus solutam summam capitalem depurgassent, tunc viduae eorum pensionis quidem statim capax fiet, hanc tamen effective tunc solum percepturae est, dum personali sua quotita mediante restans Capitale sibi erit depuratum. V. g. novum I^ae Classis membrum dat fisco Obligatoriales 100 florum quam summam pro retro actorum annorum redemtione in paratio debuisset numerare, solvit ordinarie censum, sed vita durante Capitale depurare non potuit moriturque relicta vidua, haec mox capax quidem est pensionis annuae 50 fl c.m. - hanc tamen pensionem per duas annos non trahet, verum pensio haec duorum annorum convertitur in expungendum 100 fl c.m. debitum.

Datum Quinque-Ecclesiis die 25ta Februarii 1858.

A mesteri nyugdijintézet 1858 évi remélhető Bevételének és kiadásának dőleges rövid kimutatása

	I Bevétel	fl.	kr.	fl.	kr.		II Kiadás.	fl.	kr.	fl.	kr.
A.	Mandó adakozás: 2×6.	8.	„	8.	„	A.	Különfélekre a, Jelentés . .	11	„	„	„
B.	Tagdija a, első osztályú 75×5.	375	„	„	„		„ b, Adó . . .	12	„	„	„
	„ b, második „ 41×3.	123	„	„	„		„ c, Tizenkettedre	40	„	123	„
	„ c, harm. „ 40×2.	80	„	578	„	B.	Nyugdijra a, I osztályu 15×50	750.	„	„	„
C.	Kamata 9490 fl 5% . . .	569	24	„	„		„ b, II „ 14×30	420.	„	„	„
	„ b, 2900 fl 5% . . .	145	„	714	24		„ c, III „ 20×20	400.	„	„	„
							„ d, Gyermekek 25×5	125	„	1695	„
	Összes Bevétel			1300	24		Összes kiadás			1818	

kitelszik ebből: 1^ső Nóha a 3^sd osztályú tagok a sz. szék ujabb intézkedése szerént két fl tagdijt fizetvén a jövedelem 40 fillel szaporodott, s a második osztálybu nyugdijasoknak egyenként öt forinttal kevesebb fizettetvén, a költség 70 fillel csökkent: mind az által a kiadás még is 517 fillel és 36 krral meghaladja a bevételt, még azon szerencsés esetben is, ha a tagok évi tartozásukat pontosan fizetik, és se kihagyas, se kilepés, se halál által számban nem fogynak.

2^or Nóha a sz. szék említett határozata szerént a különfélék alatt előforduló s 123 fira rugó költséget a nyugdijasok viselik: még is 394 fl és 36 kr kell a tavali 658 fl. 37 kr. maradványból, mint tartalékból fizetni, s igy 1859^ik évre már csak 264 fl. 1 kr. marad, mely összegből 1859 évben a szükséges pótlás meg nem történhetik.

Ez elegendő ok arra, hogy a pécsmegyei tanitók e szép, és hasznos intézet a Ft. Al-Esperes s Plebanos urak lelkes felszólitása és serkentése következtében tetleges részvét által pártolni és gyarapitani törekedjenek. Pécsett Febr. 21. 1858. Klivényi m. k.

Vélemény. Minden kormány, - minden jótékony intézet, - és gazdászat melynek biztos alapja nincs, bizonyosan előbb utóbb megbukik, vagy legalább megváltozik; mert jó számitás szerént: senki sem adhatni többet mint bevesz. - Es azért: mihelyt ezen jótékony Nyugdijintézet a nyugdijakat rendesen nem fizetheti, kényszerítve leszen a kiadásokat a bevételekhez aránylag mérlegezni, - és ez a leg biztosabb financialis alap. Király m. k. Karonok bizottmányi elnök.

K 440

1858 Instructio pro Judiciis ecclesiasticis Imperii Austriaci quoad causas matrimoniales § 66 doctrinam cath. circa mixta matrimonia, his exprimit verbis: „Ecclesia improbat Matrimonia inter Catholicos et Christianos non Catholicos et ab ipsis ineundis suos dehortatur" - § 70 vero habet: „In impedimentis dirimentibus, proprio jure dispensare solius Apostolicae Sedis est, cui reservatum quoque - - - in disparitate Cultus inter Catholicos et Christianos non Catholicos dispensationem indulgere."

Normativum circa Matrim. mixta

In huius sequelam et debitam Observantiam, humillimum Recursum formavi ad SSmum D. N. PIUM Papam IX, oravique, ut mihi facultatem benignissime concedere dignetur in impedimento Religionis mixtae, iisdem desponsis, qui Catholicam utriusque sexus prolis educationem firmiter adsponderet, et ope legalium Reversalium securam redderet, prout et caeteris conditionibus ab Ecclesia praescriptis responderе parati sunt, - delegatae a S. Sede Apostolica potestate dispensandi, ne secus cum magno temporis dispendio in singulari quovis casu, hoc fine recurrere debeam.

Ad cuiusmodi humillimum Recursum meum Sanctitas Sua PIUS divina Providentia PP IX feria IV die 20^a Januarii a. c. mihi facultatem dispensandi super impedimento mixtae Religionis pro Centum casibus,

dum̃odo non obstet aliud canonicum impedimentum, sub expressis his conditionibus concedere dignabatur; si nimirum cautum omnino sit conditionibus ab Ecclesia præscriptis, præsertim vero de amovendo a Parte catholica perversionis periculo, de conversione Partis acatholicæ ab ipso pro viribus curanda, deque universa prole utriusque sexus in Catholicæ Religionis Sanctitate educanda, facta expressa Apostolicæ Delegationis mentione.

Intelligitis ex his, dilecti Filii Fratresque! quidnam a perceptis Præsentibus circa mixta matrimonia observandum, quidve posthac vobis fideliter una ac conscientiose agendum sit: nimirum quotiescunque casus mixti matrimonii ineundi evenit, ante omnia curandum esse 1° ut conjux Cathol. ab Acatholico perverti non possit, quin potius 2° ille teneri se sciat ad hunc pro viribus ab errore retrahendum, et 3° ut proles utriusque sexus ex mixto connubio procreanda in Cath. Religionis Sanctitate educetur. Dum hæ conditiones per scriptas Reversales, quarum formula tam pro parte Acatholica, quam pro Catholica infra habetur, rite expletæ ac in tuto locatæ sunt, tunc — si tamen aliud canonicum impedimentum non obstat — Pastor Animarum declaret Desponsis, spem quidem omnem adesse, ut matrimonium cum assistentia activa, seu in Ecclesia secundum formam a Rituali Rom. præscriptam celebrare valeant; in sensu tamen § 79 (: Instructionis pro Judiciis Ecclesiast. Imp. Aust. quoad causas matrim:) superesse adhuc, ut ab Ordinariatu super impedimento mixtæ Religionis dispensatio petatur; quam dispensationem mox ipse Parochus oper. Recursus, omnis tymbri im̃unis, cui adnectendæ erunt etiam Reversales abhinc petat, exponendo in eo rationes pro concedenda dispensatione pugnantes; et nonnisi tunc, si concessa dispensatio advenerit, procedat ad benedictionem nuptialem prout in Rituali, non tamen unquam ad Missam pro Sponso et Sponsa, et benedictionem ibi contentam. In rubrica observationum Matriculæ copulatorum prænotandum erit: „Dispensationem ab impedimento mixtæ Religionis concessam esse

Quodsi conditionibus prævio modo ab Ecclesia præscriptis cautum haud sit, in hoc casu agendum erit juxta præscriptum Circularium dto 28° Febr. 1856. N° 478 (: vide Protocoll, pag 103 puncto 3° et sequentibus:) dimissarum, et omnis casus mixti matrimonii taliter cum vel sine passiva assistentia initi horsum est referendus. In nexu præprovocatarum Circularium hoc solum adhuc reflecto: quod Testimonialium de peractis Promulgationibus in eo tristi casu, si sponsa Catholica spreta etiam passiva assistentia in Oratorio Protestantico copularetur, edendarum formula ita sonare debeat: „Alolirt bizonyitom, hogy N.N. a helybeli Szentegyházban háromszor, és pedig ekkor és ekkor kihirdettetvén, ez által kitünt, hogy köztük a vallási külömbségen kivül más akadály fenn nem forog. Kelt. s. a. t.

Formula Reversalium ab Acatholica Parte exarandar.

(: 15 X. tymbr:) „Alolirt ezennel ünnepélyesen igérem, és eskü gyanánt fogadom, hogy mind két nembeli gyermekeimet, melyek N-nel kötendő házasságombol származnak, a katolika vallásban neveltetni megengedem, valamint azt is, hogy N-nek jövendő nömnek vagy férjemnek sem̃iféle akadályt a katolika vallásbani gyakortásában nem teendek, sem katolika hitétöl ötet el nem csábitandom. Kelt &. a. t.

N.N. — N.N. testes N.N. sponsus.

Formula Reversalium a Parte Catholica exarendarum.

(: 15 X. tymbr:) Alolirt ezennel ünnepélyesen igérem, és eskü gyanánt fogadom, hogy N-nel kötendő házasságomban katolika sz. hitem szerent minden kötelességemet hiven teljesitendem, és iparkodni fogok házastársommal a katolika sz. vallást megkedveltetni, különösen pedig arra fogok felügyelni, hogy minden gyermekeim a katolika vallásban neveltessenek. Kelt s. a t.

N.N. — N.N. testes. N.N. sponsa.

Haud superfluum isthic censeo reflectere: quod medio Litterarum Circularium sub dto 1ae Februarii 1845 N° 331. præscriptæ Testimoniales, quas adjuncta temporum illorum exigebant, modo extra vigorem sint collocandæ; prouti etiam sine conscientiæ læsione Sacerdos dare non potest Parti Catholicæ Dimissoriales, ut in Oratorio protestantico copuletur, sic etiam incongruum est Parti Catholicæ ad aliam Confessionem transire volenti Testimoniales de factis ad aliam Confessionem transeundi insinuationibus exarare.

Datum Quinque-Ecclesiis die 1a Martii 1858.

№ 461 Cætera inter saluberrima monita, quæ Sedes Aplica per S.
1858 Congregationem Emmor S. Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum ad effectum quadriennalis humillimæ Relationis meæ, de Statu Almæ Diœcesis Quinque-Ecclesiensis, ad exigentiam Sixtinæ et Benedictinæ Constitutionis, exeunte a. 1857° præstitæ, ad me nuperrime direxerat, memoria digna etiam illa sunt, quæ vos dilecti Filii Fratresque, proxime concernunt, qui in percolendo agro dominico labore impigro pondus diei et æstus pro svavissimo Nomine JESU et salute fidelium perfertis: admonet Vos nempe S. Sedes Aplca, ut etiam atque etiam contendatis populum fidelem verbis salutaribus pascere, pueros, rudioresque homines christianam doctrinam edocere, frequentem Sacramentorum susceptionem et cultum assidue inculcare, aliasque gravissimi Ministerii vestri partes nullomodo negligere, sicque impensius usque cursum vestrum consumare, quo repositam coronam ab æterno Pastorum Principe recipiatis. Prosequitur deinde S. Congregatio et expresse enunciat, persvasum sibi habere, quod Parochi istius pervetustæ, præclaræque Diœcesis Missam pro populo offerant etiam per eos dies, quos Pontificis indulgentia ex albo festorum disjunxit, quemadmodum hoc S. Congregationes pluries declararunt.

Parochi tenentur pro populo celebrare etiam diebus festivis quæ abrogatæ st.

Quoad punctum hoc ultimum -fateor- non exigua me tenuit sollicitudo, cum usu a nonnulis celebratissimis Juris Canonici tractatoribus etiam asserto, plerumque invaluerit, Parochos per eos solum dies obligari ad Sacrificium Missæ pro populo divinæ Majestati offerendum, quando populus de præcepto Missam audire tenetur. Interim, uti videtis, res non sic se habet, imo constat ex variis decisionibus S. Sedis, per Aplcum indultum super iminutione festorum dierum, quibus sublatum est præceptum audiendi Missam, nihil derogatum fuisse obligationi Parochorum applicandi Missam pro populo. Et revera, inspecto per me etiam Brevi Aplco p. m. Clementis PP. XIV qui die 21ª Junii 1771 preces Episcopatus Partium nostrarum succolate etiam piissima Maria Theresia, benigne audiendo et exaudiendo, certos dies festos delevit, in hoc expresse saltem ne verbo quidem continetur, etiam Parochos ab obligatione per dies illos ex albo festorum exemtos, pro populo applicandi Missam dispensatos esse. Imo, verba hæc prævenerati Brevis Apli, „Sed quoniam dum populorum consientiæ consulimus, et eorum, qui in sudore vultus sui panem comedunt, indigentiæ providemus, Sanctorum venerationem et salutarem Christi fidelium pœnitentiam minuere non intendimus: ideo Sanctorum ac Solennitatum officia et Missas tam in iisdem abrogatis festis, quam in eorum vigiliis retineri, et sicut prius in quacunque Ecclesia celebrari mandamus." etc. etc haud obscure innuunt, Summum Pontificem exclusive solum populo fideli in sudore vultus sui ac labore manuum panem suum quærenti in plenitudine potestatis suæ, subvenire voluisse, subvenisseque etiam in sensu Petitoriarum, in quibus nulla eius mentio facta fuit, ut Clerus etiam relevetur ab obligatione applicandi Missam pro populo. E recta proinde etiam illatione, concessum se ultra Petitum extendere non potuit. — Cum itaque Româ locutâ, causa finita sit, nihil superest aliud, quam ut omnes et singuli Missam pro populo offerre obligati, pro ea, qua præstant erga S. Sedem Aplcam teneritudine, adhæsione, ac pietate, mox ab his perceptis Missam conscientiose celebrent ac offerant pro populo per eos etiam Ecclesiæ dies festos, quos Christi in terris Vicarius A. 1771 die 21ª Junii ex albo festorum delevit.

Quo vero omnibus constet, qui nam hi festi dies sint, sub quibus etiam Sacrum pro populo celebrare obligantur, dies has ex synodo Provinciali Tyrnaviensi a. 1611 sub Mathia II Hung. Rege et Francisco Forgach Card. A-Eppo, Strig. Tyrnaviæ celebrata (:ide Péterfi pag. 206:) exscriptæ, ac cum aliis etiam fidedignis documentis collatæ sunt sequentes; nempe: præter ferias IIIcas Paschatis et Pentecostes, necno vigilias de præcepto:

Mense Januario	: die 25ª	festum	Conversionis S. Pauli
„ Februario	: die 24ª	festum	S. Mathiæ Apostoli
„ Aprili	: die 23ª	„	S. Adalberti Ep. M.
„ „	die 24ª	„	S. Georgii Martyris.
„ Majo:	die 1ª	„	S.S. Philippi et Jac. Apost.
„ „	die 3ª	„	Inventionis S. Crucis.
„ Junio:	die 24ª	„	Nativitatis S. Joannis Bapt.
„ „	die 27ª	„	S. Ladislai Conf. Regis.
„ Julio:	die 2ª	„	Visitationis B. M. V.
„ „	die 22ª	„	S. Mariæ Magdalenæ.
„ „	die 25ª	„	S. Jacobi Apostoli.
„ Augusto:	die 6ª	„	Tranfigurationis Domini.

Mense Augusto:	die 10ª	festum	S. Laurentii M.
" "	die 24ª	"	S. Bartholomæi Ap.
" Septembri:	die 14ª	"	Exaltationis S. Crucis.
" "	die 21ª	"	S. Matthæi Apost.
" "	die 29ª	"	Dedicationis S. Michaelis Archang.
" Octobri:	die 28ª	"	SS. Simonis et Judæ Apost.
" Novembri:	die 5ª	"	S. Emerici Ducis.
" "	die 10ª	"	S. Martini Epis.
" "	die 19ª	"	S. Elisabethæ viduæ.
" "	die 25ª	"	S. Catharinæ V. M.
" "	die 30ª	"	S. [illegible] Andreæ Ap.
" Decembri:	die 21ª	"	S. Thomæ Ap.
" "	die 27ª	"	S. Joannis Ap.
" "	die 28ª	"	SS. Innocentium Martyr.

Quantum jam ad præterita attinet tempora, sub quibus Parochi bona fide prærecensitis diebus pro populo suo Missam non applicando celebrarunt: cum eatenus conscientia eo solum sensu tranquilla et plene tuta esse non possit, an non iustitiæ conveniat satisfactoria pro præteritis omissionibus opera præstandi? hisce teneritudini conscientiæ hac in re subventurus annuncio, me Ssmum D. N. Divina Providentia PIUM IX Pontificem humillimis precibus exoraturum, ut pro plenitudine potestatis suæ conscientiæ tranquillitati Altissimo Judicio suo providere, et quoad præteritas omissiones dispensare clementissime dignetur.

Datum Quinque-Ecclesiis die 12ª Martii 1858.

№ 462
1858.
Subsidium colligitur pro Fr. Bunjevac doc. petard.

Franciscus Bunjevácz docens Petárdensis per alterum jam incendium, quod nunc 1ª currentium totam ejus substantiam absumsit - fide relationis V. A. Diaconalis ac parochialis ad incitas redactus, omni compassione et miseratione dignissimus est. Implorat is nunc nostram Filii Fratresque dilectissimi! ac docentium collegarum opiferam charitatem, sine qua nec seipsum - minus uxorem et quator proles suas - sustentare posset. Aperiamus igitur viscera charitatis pro misero hoc docente, quem infortunium gravissime tetigit, ac singulus pro posse succurramus ei. Subsidia, quæ docenti huic operosa charitas destinavit, directe ad V. A. Diaconalem officium N. Márok v. Parochiam Berement, vel si ita visum fuerit, ad meum Officium ulterioris promotionis fine dirigi possunt. - Qui propius ad locum infortunati habitant, naturalibus etiam et vitæ mediis succursum præstare poterunt. Comendo autem, ut his perceptis tenorem harum mox docentibus etiam exponant.

Datum Quinque-Ecclesiis die 13ª Martii 1858.

№ 500.
1858.
Preces pro felici partu Augustissimæ Imperatricis

Cum ex Ephemeridibus publicis constet, Augustissimæ Imperatrici ac Reginæ nostræ Elisabethae appropingvare pariendi tempus: hisce perdilectum Clerum et omnem fidelem populum paterne provoco: ut pro felici piissimorum votorum complemento Deum, a Quo venit Datum optimum et omne donum perfectum orent assidue ac exorent ferventer. Sacerdotes speciatim ab his perceptis quotidiæ - si Rubricæ hoc admittant - Collectam in Missa „Deus refugium nostrum et virtus" etc (: inter Orationes div. №º 12:) assumant, cum intentione „pro felici partu" hocque eousque continuent, quoad Augustissima Imperatrix - ut ovantes et Deum precantes speramus - felici partu soluta, et C. Regia soboles nata fuerit.

Quo vero fidelis populus quoque piissimis Ecclesiæ precibus suas jungere, sicque Deus in Altissimis - gemina, Sacerdotum et populorum - prece exoretur: subnecto hic Orationem, quæ finito Sacro parochiali, Sacerdote in infimo altaris gradu genuflectente, præoranteque quotitie persolvenda est.

Imádság.

Örök mindenható Isten! ég és földnek Ura, ki a királyokat és népeket áldásiddal eltöltöd; hallgasd-meg kegyelmesen egyházadnak buzgó könyörgését és engedd: hogy Erzsébet szolgálod, a mi Császárnénk és Országanyánk, reménységének szerencsés teljesülésében örvendhessen; távoztass-el tőle minden veszélyt és oltalmazd őtet jóvoltodban mennyei hatalmaddal. Ezért kérünk téged a te fiad mi Urunk Üdvezitőnk Jézus Krisztus által Amén.

642/1858. Placuit Patri misericordiarum de huius saeculi laborioso certamine evocare ad se die 7ª Aprilis a.c. Paulum Lichtenstein, Arvagiensium senem, ac 55 annorum Presbyterum, qui ceu emeritus parochus Diavaksent Mariavenyensis in Parochia Bogdásdensi supremum vitae diem. Deus in quo speravit & credidit, tribuat ei requiem sempiternam! nostrum vero sit dilecti filii fratresque! pro defto hoc confratre nostro quantocyus 3 Missae Sacrificia Deo offerre. Datum Ecclesiis die 8ª April. 1858.

Mors Pauli Lichtenstein

686/1858. Quaerentur sequestria documenta: a) Baptismales Francisci Joachim L. B. Lanjus de Vellenburg, nati circa an: 1680. b) Copulationales eiusdem cum M. Comitissa Thurn Valsassina circa a. 1711. c) intra annos 1719-1757 Mortuales Comitissae sub b. d) Mortuales. Baronis sub c) circa annum 1739. e) Baptismales Francisci Josephi, Comitis Lanjus de Vellenburg de die 25 Decemb. 1715. f) Baptismales Hyeronimae Maliziae Caroli. sa Principissae de Avella circa An: 1713. g) Baptismales Caroli Ludovici Comitis Lanjus de Vellenburg die 25ª Nov. 1718. Si quaedam documentorum horum in matriculis parochialibus reperirentur, hisce respectivus parochus provocatur, ut quamprimum relationem eatenus praestet, uberiorem subinde ab hinc invitationem obtenturus.

Sequestrum matrimoniale Comitis Lanjus de Vellenburg

Datum Ecclesiis die 19ª Aprilis 1858.

689/1858. Quamquam Litterae Circulares ddto 20. Julii 1857. Nº 1274. summam praescribant cautelam adhibendam, ne videlicet Curati citra expressum concernentis Jurisdictionis consensum, vel testimonium, quod consensus talis necessarius non sit, non admittant ad matrimonium tales, qui in loco originis suae, vel domicilii stricte veri sensu competentiam Pfründbirgkait retinent; eo non obstante tamen evenit, ub praescriptum hoc non ubique fuerit observatum, cum, que talium copulatorum aliqui ad mendicitatem devenerint, agitur modo de eo, ut illa communitas modo interveneat miseram familiam, in qua communitate copulatio peracta fuit. Ne igitur Curati contra positivum Normativum agentes, gravissimo responsionis oneri exponantur, imo etiam iustam Communitatis ipsius, quae per intertentionem talismodi familiae praegravatur, subsumtionem incurrant: hisce repetitim inculco observantiam Normalium Circularium in matrimonialibus, et ut in casu, si vel minimum dubium subverseretur, non intermittant acta pro ingressione Ordinariatui submittere.

Circulares Nº 1274. a. c. novitus emanatae.

Datum Ecclesiis die 20ª Aprilis 1858.

703/1858. Placuit divinae Providentiae die 21ª April a.c. Michaelem Vasdényei, parochum Kerdensem, aetatis suae anno 67º e mortali hac vita evocare. Cuius decessum duplici e fine annuncio: a) ut omnes Sacerdotes meminerint oculus pro refrigerio animae p. d. Michaelis tria Sacra Sanctae Omnipotenti Deo offerre. & b) ut qui animo ducunt consequendi vacans parochiale Beneficium Kerdense, scriptum ea. nus recursorum in typho 30 tr. usque initium futuri mensis Junii ad me promoveant.

Mors Mich. Vasdinyei parochi Kerdensis

Datum Ecclesiis die 21ª April. 1858.

709/1858. Per Excels. Caes. R. Ministerium Cultus & publ. Inst. ddto 4ª Martii a.c. Nº 2503/117 dispositum est, ut Instructio pro Clero Curato in Correlatione eius ad Scholam. Instruction für kath. Pfarrgeistliche in ihrem Verhältnisse zur Volksschule, in tota sua extensione in usum deducatur & observetur. Cum Instructionis huius exemplum exeunte anno 1857 Nº 2203. ad singulum Ofium Vic. Diaconale missum sit, non dubito Instructionem illam abinde notulum in Districtu perfectisse, et contingentias eius cuivis notas esse. - Ad principales partes muneris parochi relate ad Scholam spectat Institutio religiosa, circa quam Instructio haec S. C. hoc habet, ut parochus singula hebdomada praescriptas horas catechisando fideliter transigat. Cum circa hoc uberius tractent circulares ddto 23ª Nov. 1855. Nº 2010. (pag. 89. Prot.) Circularium harum, non secus Pastoralium ddto 2ª Jan. 1855. punc: 5. pag. 58. Prot. item Missilium quoad Dominicales Scholas Ordines diligenter legendos commendo. Caetera, qui sibi Instructionem praecipuam optime aliter procurare volunt, eam apud omnem Bibliopolam invenient.

Instructio pro Curatis quoad Scholam

Datum Ecclesiis die 4ª Maii 1858.

771 1858. Vere paterna sollicitudo Ex. Caes. Reg. Gubernii extendit se ad miseros infirmos quoque, qui sibi de necessaria ope medica prospicere nequeuntes sine adiutorio contabescerent, disponitque, ut tales gratuito curarentur. Cum vero Clerus curatus hic quoque salutarem influxum exercere possit, in continenti subnecto altiores Ordines dato 30. Martii a.c. N° 3977. ab Ex. l. R. Lotdi Sectione Sopronienci editos, ut in casu emerturo, dum opinio expetita fuerit, certam procedendi cognoscuram habeant. Vedenberg ium 30. März 1858. Z. 3977. „ Unter die von unserm Communal-Ärzten anstatt der dienstlichen Instruction v. 12. März v. J. Z. 26.471. v. J. 1856. vorgezeichneten Verpflichtungen gehört nächst der unentgeldlichen Behandlung der mittellosen Augenkranken ihre Sanitätscommission in ihren Bezirken, wie überhaupt die Bezirksmedicinalgeschäfte in der vollen Leitung dieses Arztes. - Um einerseits allen Missverständnissen vorzubeugen, andererseits überwachten Communal-Ärzten in dieser Beziehung einen bestimmten Norm an die Hand zu geben, wurden nun als für unerlässlich die Besorgung der Bezirks-Sanitätsgeschäfte nicht zu betrachten, wo allenfalls die Einsicht der Bezirksvorsteher nöthig zu haben wäre, wohl aber die unentgeldliche Behandlung derjenigen Augenkranken als Communalarzt in Erkrankungsfällen zu besorgen haben.

Bei Bestimmung der Mittellosigkeit ist folgendes zu beobachten:
a) für Mittellos sind alle Jene zu halten, die weder bewegliches noch unbewegliches Vermögen, noch einen Nahrungszweig besitzen, mittelst dessen sie sich im Falle selbst eine nur die gewöhnliche Lebensunterhalt zu verschaffen im Stande wären. b) alle diejenigen, bei denen laut der für das flache Land des Königreiches Ungarn eingeführten neuesten Einkommensteuerbemessung die Verpflichtung der Einkommensteuer für die Klasse der Armen zu forgen, darnach erhoben ist, die arm für den Fall, als mittellos der Ausstand wenn sie, wenn sie nach bezüglich ihrer übrigen Verhältnisse in die Kategorie der Armen zu zählen sind; c) diejenigen, welche einen Nahrungszweig besitzen, aber nicht im Stande sind, durch ihren Verdienst zu ihrem Unterhalt zu sorgen, weil sie Taglöhner sind, die selbst für das Allernothwendigste zu sorgen nicht im Stande sind, selbst dann, wenn sie sonst Arbeitsfähigkeit in der Jugend vorhanden sind, die Unterstützung durch Krankheit, Alter, Gebrechen, Blindheit, Lähmung, Taubheit, Stummheit, Wahnsinn, Epilepsie, Krätze, Aussatz, Krebs, Lues, Syphilis, Scrofeln, Wassersucht, Gicht, Rheumatismus, Hämorrhoiden, Fieber, Lungenentzündung, Brustentzündung, Leberentzündung, Gelbsucht, Ruhr, Cholera, Typhus, Pocken, Masern, Scharlach, Frieselfieber, Nervenfieber, Faulfieber, Hautausschlag, Flechten, Geschwüre, Wunden, Quetschungen, Verrenkungen, Knochenbrüche, Verbrennungen, Verbrühungen, Erfrierungen, Hühneraugen, Warzen, Leichdornen, Schwielen, Hornhaut, Nagelgeschwüre, Fingergeschwüre, Panaritien, Frostbeulen, Hämorrhoidalknoten, Mutterbeschwerden, Mutterkrebs, Muttervorfall, Scheidenvorfall, Scheidenkrebs, Scheidenfistel, Mastdarmfistel, Mastdarmvorfall, Mastdarmkrebs, Hodenbruch, Leistenbruch, Nabelbruch, Bauchbruch, Schenkelbruch, Hodenentzündung, Hodenwassersucht, Hodenkrebs, Hodenfistel, Harnröhrenfistel, Harnröhrenkrebs, Harnröhrenverengerung, Harnröhrenentzündung, Harnröhrenvorfall, Harnröhrenwassersucht

Cleri castrensis. In ceu proinde horum Militarium hi ita prorsus tra-
"tandi sunt, sicut alii iurisdictioni Cleri militaris subordinati, et circu-
"lares dato 13 Martii 1854 N° 535. pag 30 Prot. eatenus dimissae in eorum
huncvenient modificandae. Datum Ecclesiis die 4ª Maii 1858.

1074/1858. In adnexo sufficienti numero communico Paro. "chiis novissime impressas, atque ad chronologicum Ordinem mensium exactas tabellas sic dictas „ Volkskalendrium pro Tabella, Nejmor-
"galnu tablak. Datum Ecclesiis die 4ª Maii 1858. } Nejmor galnu Tabellas pro 1858 de novo mittitur

1020/1858. Cura propriae Salutis animae etiam pro Sacerdote "te Dei Altissimi, qui alios in via salutis aeternae pro munere suo ma-
"nuducere debet, est prima & principalis obligatio, ne secus aliis verbum
"vitae praedicando, ipse reprobus efficiatur. Hinc Gentium Apostolus Di-
"vus Paulus totum complexum, omnem tendentiam, ac scopum acti-
"onum Sacerdotis Christi in peregrinatione ista, verbis ad I. Thim. II.
Cap. I. V. 15 scriptis exprimit; dicendo: „Sollicite cura te ipsum probabilem
exhibere Deo, operarium inconfusibilem, recte tractantem verbum ve-
"ritatis„ Sed vero quantumvis contendat Sacerdos Xti praecepto huic di-
"vi itaque oli conformiter vitae rationem instituere; per multifarios at-
"tamen pastoralis curae & sollicitudinis labores, per diversas incumben-
"tis muneris rationes a cura propriae Salutis animae adeo quando-
"que distenditur & avocatur, ut sui ipsius veluti oblitus, in alienum
solummodo curanda salute vertatur. Hinc piissimi quavis tempore,
ac zelosissimi sacerdotes, utilissimum imo necessarium fore perspe-
"xerant, ut Sacerdos Xti interdum Consuetis negotiis, et occupatio-
"nibus quotidianis sese subducendo in S. Solitudine soli Deo, sibique
ipsi vacet: „Inter remedia - sunt verba Synodi Monasteriensis — quae
aedificando interiori homini inserviunt, non habemus quod omni-
"bus magis commendandum foret, quam Exercitia, quae dicuntur spi-
"ritualia: Per haec enim Clerico per multa negotia fere quotidie distra-
"cto datur occasio se se colligendi intra se, et qui continuo aliorum a-
"nimae saluti inservivit, etiam suae ipsius animae salutis cu-
"ram habendi suppeditatur occasio, statuum suum internum
cognoscendi, & quae vel ignorantia peccaverit, vel forsan diabolica
fraude vel propria iniquitate commiserit, in amaritudine animae
suae defendi „ - S. Leo Serm 4. Quadr. dicit: „dum in carne & mundo
hoc versamur, necesse est de mundano hoc pulvere etiam religio-
"sa corda sordescere, ideoque magna divinae pietatis dignatione
provisum est, ut ad reparandam mentium puritatem aliquot
dierum nobis exercitatio redeatur.„ S. Mater Ecclesia vero exemplo
Salvatoris, discipulos suos ab Evglii praedicatione reversos in Soli-
"dinem ducentis & dicentis: Venite seorsum in desertum locum, &
requiescite pusillum„ Marc. 6. 31 - S. Exercitia non modo fidelibus, ve-
"rum Clero etiam statis temporibus subeunda inculat.

Quare nos sublimia adeo exempla sectantes, quae ad reparan-
"dam mentis puritatem, et pietatis fervorem excitandum in Pasto-
"ralibus Nostris dato 25 Jan. 1854 N° 200 editis singulo Vbdo Dioecesi
speciatim commendaverimus. S. Exercitia haec toti perdilecto Clero
Nostro tam Seculari, quam Regulari pie observanda commendamus,
paterna cum dilectione annunciantes: S. Exercitia haec in aedibus Se-
"minarii Ecclesiensis, Deo conatus nostros benedicente, c.a. diebus
23ª - 27ª Aug. a Ductore e Societate Jesu mittendo observanda venire.

Pro his itaque S. Exercitiis paternorum affectu, tenoraque cum fi-
"ducia Vos dilectos in Xto Fratres & Filios, qui Nobiscum in vinea Domi-
"ni percolenda laboratis, hisce invitamus, verbis S. Marci Evglistae 6. 31.
utentes: „Venite seorsum - - - & requiescite pusillum„

Pro directione vero cunctorum sequentia inserviant:

1° S. Exercitia haec die 23ª Aug. vespere inchoabuntur, et die 27ª eius-
"dem mensis mane finientur. Pro adiunctis & ordine per Ductorem
S. Exercitiorum venturum annunciando, movebit processio ex Ea
Cathedrali ad Seminarium, ac in via recitabitur Ps. 50: Miserere mei
Deus secundum magnam misericordiam tuam &c - qua propter omnis
Sacerdos Rocheti, Bereti ac Stola provisus compareat.

2. Invitatio haec mandati obligationem non involvit, sed convo-
„centiae cuiuovis relinquitur expendere, num sibi hoc remedio
spiritualis perfectionis & promovendae salutis suae uti, ac proinde com-
„parere velit? Iuxtqui comparere sponte voluerint, ii usque ultis-
„mam Julii a.c. intentionem suam in scripto ad Ordinariatum di-
„rigendo indicent; quapte intellecto eo; quod sponte comparituri Ordini
diurno publicando semel accommodare sint obligati. Iacterum.

3. Ad S. haec Exercitia ii solum admittentur, qui seu inevitabili
curae animarum necessitate, seu alio muneris & officii, quod remove-
„ri non possit, obstaculo impediti non sunt.

4. Cum necessarium sit, tempore S. Exercitiorum omnem men-
„tis distractionem fugere, ac strictum silentium & ordinem diurnum
sancte observare: idcirco comparituri Sacerdotes communi mensa
contenti, per triduum hoc e Seminario non egredientur. Unice Eccle-
„siarum capiendae nocturnae quietis causa domum recedere possunt.

5. Sub hoc Sacro triduo Sacerdotes a celebrando abstinebunt; in
conclusione S. Exercitiorum vero e manu Ejus S. Communionem ac-
„cipient. Quapte intelligitur demum

6. Liberum esse cuivis, Confessarium sibi eligendi, eo magis,
quod Ductores S. Exercitiorum, ob temporis compendium, omnium con-
„fessiones excipere nec possent.

Verba S. Bernardi: „a te debet incipere & in te debet finire
emendatio„ oculis mentis Nostrae continuo obversantur: quapter
Deum incessanter oramus, ut haec S. Exercitia cedant Generatis
in vineam Domini pro ampliore perfectione & consequenda animae
suae suorumque salute.

Datum Ecclesiis die 20. Junii 1858.

1021
1858. Datam per Circulares dato 12. Martii a.c. N. 461. dimissas, fidem soluturus, Almum Dnum Nostrum SSmum Dnum Pium Papam IX Summum Pontificem humillimis precibus exoravi, ut intuitu Obligationis parochorum subfestis abrogatis quoque pro fidelibus suis Missam applicandi & celebrandi, quam obligationem parochi praeteractis temporibus bona fide non exple-
„verant, conscientiae tranquillitati Altissimo suo iudicio provide-
„re ac quoad praeteritas omissiones dispensare clementissime di-
„gnetur. — Ad effectum itaque harum humillimarum precum Sanctitas Sua medio Emmorum S.R.E. Card. Conc: Trid: Interpre-
„tum, die 14. Maii a.c. de verbo sequentia rescribi curare benignissi-
„me dignata fuit: „Benigne indulgeri Ejus Oratori, ut pro suo ar-
„bitrio & conscientia parochos suae Dioecesis super omnibus enor-
„ciatis omissionibus gratis absolvere, eisdemque Missas pro populo
non applicatas, injuncta cuique unius Missae celebratione, de
qua coram eodem Ejus decore teneantur, gratis pariter condonare
possit ac valeat.

„Dispensatio quoad praet: omiss: pro populo celebm: festis abrogatis.

In nexu proin huius facultatis & potestatis mihi a Sua
Sanctitate concessae, omnes & singulos parochos actuales & emeritos,
easitem Dignitarios & Canonicos, qui parochiis eondam praee-
„rant, quoad praeteritas Omissiones seu quoad non celebratas pro
populo suo in festis abrogatis S. Missas, nomine et auctoritate
S. Sedis Apticae absolvo, absolutosque pro foro interno declaro; ea-
„dem pariter auctoritate unicuique iniungendo: ut mox ab his
perceptis unam missam Omnipotenti Deo pro populo suo cum
intentione cepiandi praeteritas Omissiones offerant, et subsequ
in scripto referant, se omnino huic Obligationi satisfecisse.

Dum haec scriberentur, pervenit Encyclica Suae Sanctitatis
PPis IX Summi Pontificis data 3ae Maii a.c. circa festa abrogata, et obligatio-
„nem in iis pro populo fideli Missam celebrandi, ope cuius Encycli-
„cae Sanctitas Sua, instar certae & constantis normae, legisque ab omni-
„bus parochis sedulo diligenterque observandae, enunciare, statue-
„re, ac decernere dignata est: Parochos aliosque omnes animarum

† Amantissimi Redemptoris Nostri"

curam actu gerentes SS. Missae Sacrificium pro populo sibi commis-
so celebrare, et applicare debere tum omnibus Dominicis, aliisque die-
bus, qui ex praecepto adhuc servantur; tum illis etiam, qui ex Aplicae Se-
dis indulgentia ex dierum de praecepto festorum numero sublati sunt.
Datum Quinque-Ecclesiis die 20e Junii 1858.

1027/1858. Excelsa Caes. Reg. Ministeria Justitiae & Internorum nego-
tiorum ddto 20ae Maii a. c. No 4220. eam Judiciis Caes. Reg. Urbari-
alibus inviationem dare dignabantur, ut a Parochis, qui in ne-
xu regulationis Urbarialis, et Segregationis, ac Commassationis tenutorum
ac Sylvarum contrahere volunt, Plenipotentias ab Ordinariatu exarandas,
prius semper exigant; cum in sensu vigentium legum nullus Parocho-
rum arbitrarie, ac propria auctoritate, sine praescitu ac positivo scripto
Ordinariatus annutu Contractum alium inire iure possit.

Observanda occasione Regulationis Urbar: Segregationis & commassationis.

Quam recte consentiat Altior haec Ordinatio cum positiva lege
Canonica, cuivis Decretum Can: Visitationis Parochiae suae inspicienti
perspicuum fiet: prohibitum enim est, et quidem sub incursione poena-
rum Canonicarum contra Diminutores Beneficiorum latarum, ne Paro-
chi, Docentes, aliique Ecclesiarum Servitores novam Conventionem inire, et a
modo reditus suos beneficiales in Decreto Can. Visitationis expresso percipi-
endi, absque scitu & scripto annutu Eppali obtento recedere praesumant.

In nexu praemissorum horum cunctos animarum Curatores mo-
do cumprimis attentos reddere debeo, cum Regulationes Urbariales, Segre-
gationes et Commassationes instituuntur, ne videlicet propria auctoritate, et
sine scitu ac positivo consensu Ordinariatus, alicui Tractatui meritorie se se
immittant; verum rem prius semper Officiose referant, ac inviationem,
et pro re nata authorisationem abhinc sibi expetant.

Haud incongruum erit una reflectere hic, ut ii cumprimis
Parochorum, qui Sessionem nullam possident, prout etiam ludimagistri,
maiori usque virium contentione agant, quo occasione Segregationis & Com-
massationis, optatam in tenutis beneficii sui, & Stationis dotationem obtine-
ant. Quo scopo rememoro ea gratiosa ministerialia Rescripta, quae ddto
16ae Aug. 1856. emanata, et abhinc sub No 2386. a. 1856. per dioecesim distribu-
ta, iniungunt omnibus Judiciis Caes. Reg. Urbarialibus, ut nihil haec
Judicia intentatum relinquant, quo praeindicata beneficiorum dotatio per
excindenda pro Parochis & Ludirectoribus tenuta succedat.
Datum Quinque-Ecclesiis die 21e Junii 1858.

1023/1858. Excels. Caes. Reg. Lottle Gubernium, advolutam Instructio-
nem pro Inspectoribus mortuorum, communicandam S. Curio-
nibus cum eo disposuit, ut nullus sepeliatur, antequam constet, inspe-
ctorem praescriptam suam obligationem explevisse, et desuper Testimoni-
um producatur. Datum 5. Ecclesiis die 20e Junii 1858.

Instructio pro inspectione mortuorum communicatur.

1022/1858. Constitutiones Juris Ecclesiastici circa Promulga-
tiones matrimoniales quando peragendas? cuivis anima-
rum Curatori plenissime notas esse probe teneo; - speciatim
suppono notum esse 8um 15um legis Matrim:, quo expresse disponitur denun-
ciationes matrim: exclusive solum sub dominicis & festivis diebus sub cul-
tu divino publ: esse faciendas. Eo non obstante tamen trangressiones
quorumdam, qui promulgationes feriatis etiam diebus instituere prae-
sumserunt, ad aures plane Excel: Caes. Reg. Gubernii pervenerunt, ac que-
rimoniis officiosis ansam praebuerunt.

Promulgationes matrimoniales quando peragendae?

Quo in futurum notae legis huius transgressio praepediatur,
omnem Sacerdotem in conscientia obstringo, ne seu feriatis diebus, seu in
festo aliquo abrogato, seu in professis, promulgationes matrimoniales insti-
tuere attentet, aut in promulgationibus faciendis interstitia observare
praetermittat, iustam animadversionem secus haud evitaturus.

Subnectere hic una debeo: e Consistoriali Sessione ddto 9ae Jan.
1799. Statutum emanasse, vi cuius prohibitum est: promulgationes ma-
trimoniales durante tempore vetito instituere. Quod Statutum ratio /.

Sacrati temporis porro etiam in regula observandum ex eo quoque commendat, quia Eaa Xti eiusmodi temporibus fideles a Solicitudine negotiorum matrimonialium avocatos ee adeo vult, ut eos etiam, qui vinculo matrimoniali sibi iam obstricti sunt, abstinere ab eiusdem usu et precibus vacare percupiat, & praeoptet. Ob subversantia gravia solum adiuncta, quae ocyorem copulationem postulant, retineri poterit praevigens ea consuetudo, ut ad effectum Copulationis post Dnicam in Albis, vel post festum Epph: instituendae promulgationes praeoccupentur ita, ut in priori casu solum duae, npe fer. II. Pasch; & Dnica in Albis; in altero casu vero etiam tres c. festo Epph: inclusive locum habere possint.

Datum 5. Ecclesiis die 20. Junii 1858.

1050/1858.

Inter caeteras curas, & solicitudines, quae me modo in regenda Dioecesi circumdant, referuntur Sacra Anniv: cum onere illa perpetuo celebrandi; licet reditus in eorum implementum per adiuncta temporum impares inveniantur. {Reductio Sacrorum fundatorum}

Spectant huc 1° talia Sacra fundata, quae per Eppalem acceptationem coordinata & nullo unquam tpore reducta, in cscientia curatos ligant ea persolvendi; 2° talia Sacra, quae Curati quidem sine scitu & approbatione Eppi aliquando cum inconveniente etiam dote acceptantes iniusto onere gravarunt suos Successores. – Utriusque Ordinis Sacrorum dos, uti ex cumulo actorum in nexu & ad exigentiam Ordinum dato 12ae Julii 1857 No 1171. substratorum clare impatescit, ac plures DD. Parochor: scripto et oraliter proposuerunt, manifeste insufficiens est, et nec celebranti praestat illum reditum, qui alias ad celebrandum Sacrum, manuali – ut dicimus – Stipendio congrueret; cum tamen etiam fisco Eaae pro cereis, et usu SS. paramentorum, aliisque tantillum ex censu sortis fundationalis suppeditandum foret.

Pro conscientiae itaque tam meae, quam aliorum tranquillitate, ac pro alleviando gravi onere eorum, qui Missas ppetuas in conscientia absolvere tenentur: preces Suae Xtati PIO IX PP. humillime proposui, ac facultatem reducendi Sacra fundata, ac moderanda Onera iisdem adnexa reverentissime oravi: unde mihi sub dto 22. Febr. a.c. sequentis tenoris Rescriptum est missum: „Xmus Dnus Noster, audita relatione Secretarii S. Congr. Conc. Trid: benigne indulsit Eppo Oratori, ut enunciata Missarum onera iuxta petita, computata Eleemosyna ad rationem manualis, inspecto Regionis more, deductisque expensis pro S. Utensilibus, aliisque de iure et necessario deducendis, per triennium proximum tantum pro suo arbitrio & conscientia gratis reducere, ac moderari possit ac valeat."

Attenta facultate hac, paratus sum succurrere cuivis, qui pro Sacro aliquo fundato, aut pluribus, antea nunquam adhuc reducto v. reductis, eam dotis fundationalis devalvationem, et insufficientiam demonstrare poterit, ut in conscientia convincar, medelam adferri in Dno posse imo debere.

Cum tamen ex tenore concessae facultatis clare eveniat: eleemosynam computandam esse ad rationem manualis – seu si sors fundationalis tam exigua foret, ut supputatis quibusvis expensis celebranti ex annuo censu neque ttum remaneat, quantum manuale Stipendium efficit, – sequitur: reductioni Sacrorum et moderationi onerum tunc tantum locum esse, si pro Missa Cant: Celebranti supputatis quibusvis expensis, neque unus fl. cm. et pro Missa lecta, detractis aliis expensis neque 30 xr cm. pure remaneant.

Quisquis igitur reductionem Missarum, et moderationem onerum petiturus, praeviam conditionem prae oculis habeat oportet. Quia tamen pro diversitate numerandi census, et pro variabilitate pecuniae foenebris item solvendae ctributionis, necesse est defigere quantitatem Capitalis fundationalis: ideirco pro norma & cynosura observandum erit:

a) Oe Sacrum fundat: lectum dt habere dotem fundationalem 20 flcm.
b) " " " Cantatum " " " " 40 flcm.
c) " " " Cantatum cum Libera " " 60 flcm.

hac enim norma assumta, et expensae pro S. utensilibus, aliisque de iure & necessario deducendis, et etiam stipendia Celebrantis assecurantur, et stabilitati fundationis proposse prospicitur.

Normam hanc salva Constitutione Benedicti XIV. de reductione Missarum perpetuarum observaturus, commendo porro: ut DD. Parochi, antequam recursum pro reductione Sacrorum formaverint, sedulo prius investigent, num cognati v. hæredes piorum fundatorum, aliive adsint, qui sortem fundationalem ad iustam mensuram elevare teneantur, aut si iure ad hoc obstricti non sint, num defectum sponte supplere velint: et si non adsint, nec libere augmentum sortis fundationalis facere velint, sed potius in reductionem Sacrorum et moderationem onerum consentiant, declaratione hac eorum in scripto expetita, tunc solum adoment recursum.

Pro directione in futurum una hic praenotare volo, me nullam in posterum fundationem accepturum, quae pro stabilitate sua praeindicatam dotem non habet; ac subnecto, quod sors fundationalis pro decente conservatione lapideae crucis v. Statuae, minimum 10–15 flnos cm. efficere debeat, ut acceptetur; pro Civitate vero Quinque-Ecclesiensi, ubi tenore Statuti Visitationis Can: solito plus dandum est Cantori, Aedituo, Eaae, & Ministrantibus, dos fundationalis debeat efficere a) pro Sacro Cant. de Req: cum libera 100 flcm. b) pro Sacro Cantato de Req: sine libera 80 flcm. – pro Sacro Lecto 40 flcm.

Datum Quinque-Ecclesiis die 21° Junii 1858.

1127/1858. Adamus Kiszelyi, Parochus Bonyhádensis, aetatis suae a. 73., pie in Dño obiit 4° Julii a.c. Meminerint Sacerdotes pro p. d. Confratris huius anima Statuta 3. Missarum Solennia Omnipotenti Deo ooyus offerre. (Mors Adami Kiszelyi, parochi Bonyhádensis)

Datum Q. Ecclesiis die 5° Julii 1858.

1139/1858. Ad repetitas quorumdam preces, ut necessarius pro minorennibus Orphanis ad ineundum matrimonium consensus, et citius et expeditius obtineri possit; item ut partes a frequentiori, sumtuosa, ac persaepe inutili, & inani cursitatione pro impetrando consensu matrimoniali salubriter praemuniantur: necessarium ee video eos cumprimis curatos, qui se aut gravatos, aut nnunquam etiam compromissos conqueruntur, ad tenorem legis reflectere, quae respectu consensus matrimonialis pro minoren: Orphanis ad ineundum matrimonium necessarii, edita & per publicas legum pagellas. (Reichs-Gesetz-Blatt) dto 9ae Aug. 1854. N° 208. publicata est. Est vero tenor huius legis sequens: (Requisita pro impetrando consensu pro min: Orphanis)

§. 190. „A Kiskorúnak házasságra léphetése végett a biróság által engedelem nem adandó mindaddig, mig a jövendő házastársnak mint vagyona, és jövedelmei, mint személyes tulajdonsága és viszonyai iránt kielégitő tudositást nem kapott, a Kiskorút magát meg nem idézte, és ennek a gyám és jövendő házastárs távollétében adott saját nyilatkozata által meg nem gyözödött arról, hogy a kiskorúnak szabad, jól megfontolt szándéka ezen házasságra lépni. Ha a gyámság alatti személy a biróság székhelyétől nagyon távol van, ez iránti kihallgatása végett a hozzá közelebb fekvő biróság kerestethetik meg.

Mindaddig, mig a házosulási egyezvények el nem igazitvák, és minden érdeklettek a biróság által a gyámság alattinak javára megállapitandóknak talált feltételek iránt meg nem egyeztek, engedem a házasságra nem adandó.

§. 191. Azon végzésnek, melly által a Kiskorúnak a házasság kötése megengedtetik, a jegyesek vezeték és melléknevein kivül, a gyám vagy gyámnő, és a gyámtárs nevét is magában kell foglalnia, és az ezek által adott, vagy megtagadott megegyezésről világos emlitést tennie. Ha a házassági engedély az első biróság által a gyám akarata ellen megadatik, vagy ha az első biróság által megtagadott házassági engedély a főtörvényszék által adatik meg, a végzésnek azon hozzáadást kell tartalmaznia, miszerint a házasság csak akkor lesz kötheto; ha ezen végzés jogereje birói elismervény által késségen kivül tétetett.

Cum Caes. Reg. Judicium pro observantia legis huius in dando consensu matr: responsabile omnino sit; necessario etiam desiderare, ac curare debet, ut praescriptae per legem conditionis rite expleantur, et petitum consensum non concedat antea, quam intuitu substantiae

Proventuum, ac qualitatum personalium eius, cui dandus est con-
„sensus plenam informationem nanciscatur, et contractus matrimoni-
„alis rite stipulatus, ac caetera omnia coordinata fuerint. Quod ad ob-ser-
„vantiam legis huius; personalis praesentia Interessatorum, ac formale
examen interessatarum partium requiratur, adeoque partes imparatae,
et sine documentis & necessariis datis venientes reinfecta quandoque ab-
„ire debeant, legem praeviam perlegenti oppido clarum fiet.

Unde commendo DD. Curatis: ut suos congruo modo de requisitis pro
impetrando consensu matrimoniali edoceant, et si Curatorum quidam
ipsi pro impetrando consensu matrimoniali adornare volunt Recursum,
hunc debite semper instruant, sicque partes ad Caes. Reg. distr: Iudicium di-
„rigant, quo facto sine dubio, effectus mox subsequetur, et expeditio consensus
citatr: non amplius protrahetur.

Datum Zuingue Ecclesiis die 7ma Julii 1858.

1140/1858. Perceptis in nexu Mandatum sub dto 18va Febr. a.c. N: 400. edi-
„tarum Relationibus, temperatum est, ut piam Sodalitatem Coronae au-
„reae coordinaturus publicem diem, quo unusquisque Sacerdotum, omni mo-
„do S. Missae Sacrificium, ad mentem Summi Pont. M., ductu Informationis
„praevis in Circularibus datae, Omnipotenti Deo offerendum habeat. Celebra-
„bunt itaque Sacerdotes ordine sequenti: } Coronae aureae membra, & Rec. celeb. Sacri

Num.	Nomina Sodalium			Num.	Nomina Sodalium.		
1.	Episcopus. Jónás	Darócy. Gosztleborós.	Vörös. Király.	17.	Pfleger. Brisszle.	Bátor. Kerba.	Höltling. Graff.
2.	Klivényi. Troll	Schneider. Huber	Staby. Bárn	18.	Szijártó. Egyed.	Mandt. Nestláng	Csajághy Nagy Károl.
3.	Pollák. Szépe	Laubhoimer Gundi	Szeipricz. Rang. Sándor.	19.	Sirk Aloys. Könya.	Stullenberger. Ollé.	Boosor. Kunszt.
4.	Schuster. Sok.	Rézbányai. Simon	Czáky. Németh Jos. Zsiga. Rózsa.	20.	Jeczy. Ruzsinszky.	Thomaier. Németh Joan.	Udvardy Lucza.
5	Varju Zsinkó	Reschjar. Lichhauser	Resch Coop: Sjesz.	21.	Berecz. Zsuljevics.	Bohuniczky. Schwarcz.	Hangyály. Jovics.
6	Kajdi Szeredy	Gauzer. Bermüller	Rommer Angyal.	22.	Babócsay. Simonfalvay.	Szabó. Schmidt Aloys.	Kalász. Kasona.
7.	Loncsár Khál	Meininger Szikora.	Horváth Ant. Barbély.	23.	Csór. Krausszak	Markovics. Peintler.	Kujmann. Bartos.
8.	Schreyer. Grager.	Gruber Coop. Balogh.	Eberling. Hartmann.	24.	Jankó. Szalay	Berkecz. Korcskos.	Koszorú. Klump.
9.	Ringenbach. Szepelt.	Kürczner. Ulloczz.	Baumholcer. Bertalan.	25.	Szautor Franc. Bohoss.	Schworer. Dietrich.	Vimmer Horr Joann.
10.	Rónay Szark.	Schippert. Moreau.	Márton. Danolder.	26.	Kegedüs Aloys. Szicgvart.	Kegyeli. Garay.	Ladányi. Csaplár.
11.	Mavrasics Sághy.	Csérik Kovácsics	Mike Kucsera.	27.	Kanny. Decko.	Sissovics. Regen.	Garics. Zsivics. Vallner. Plosser.
12.	Spann. Kovács.	Roka. Kovácsek.	Kóbor Ant: Hunyady Vlasits Gabriel.	28.	Jovjovics Em. Balokovics.	Jovjovics Ant. Hajnoni.	iun: Balogh Jos. Kepp.
13.	Sürk. Freindl.	Kallenberger. Szita.	Varga. Gajdodik.	29.	Germann. Maronics.	Kóbor. Sonnecker.	Horváth Franc. Lechner.
14.	Rauer. Csorta.	Pintér. Kálóczy.	Németh Nagy Alojs.	30.	Horváth Ladis. Szautor Ant.	Schmidt Joseph. Mendlik.	Harmath. Bakonya.
15.	Komáromy. Szemeredy.	Nagy Joannes. Vecsei.	Horváth Fried. Martin Rez.	31.	Szekeres. Szántó.	Höbe. Szigha.	Ringl. Boncae.
16.	Tojáll. Tompos.	Glaer. Köndonner.	Vlasits Georg. Kegedüs Joan.				

Repeto autem hic: quando aliquis Sacerdos nequit sacrum dicta
die celebrare: illud vel alia die absolvere, vel alteri Sacerdoti celebrandum
committere poterit. Item: Juvivis Sacerdos membrorum istius Societatis omni
mense lucratur plenariam indulgentiam. - Cum porroc Relationibus pe-
„tis compertum sit: quod e laicis in Dioecesi hac 146. Coronae aduscque coali-
„erint, preces alias communicatae reimpressae sunt, et in Cancellaria ms.
„a exstant. Datum Zuingue Ecclesiis die 7ma Julii 1858.

1141/1858. Excelsum Caes. Reg. Ministerium Cultus & Publ. Inst: annuen. ciare dignatum est: Augist: Imperatricem- ut sperare licet- circa me. dium mensis Aug: partis solvendam esse. Quapropter Clero, populoque fideli [Preces commend: in gratiam partus Aug. Imperatricis]
scriptas medio Missilium datæ 25ta Mart. a.c. N° 500. preces ferventer absolvendas hisce rc. petitim commendo.

Datum Zwinque Ecclesiis die 7ª Julii 1858.

1201/1858. Notum reddimus omnibus, ad quos scire hæc spectat: quod Em: [Concilium Provinciale Strigoniense 19 Sept.]
Joannes Cardinalis Scitowsky, Princeps Primas Regni Hung: & Metropolita Strigonien. sis, Concilium Provinciale in Basilica Strigoniensi, Dnica 17ª post Pent: in 19ª Sept. a.c. incidente, in Domino asservandum indixerit; ac scopo hoc sequentis tenoris Edictum Valvale ad fores Basilicæ Strigoniensis appendi curaverit:

Joannes S.R.E. Tituli S. Crucis in Jerusalem Presbyter Cardinalis Scitowsky de Nagy Keer. Incl: Regni Hung. Princeps Primas & Metropolita Strigoniensis etc.

Reverendis AA. Epis Comprovincialibus, Venerabilibus Capitulis, Provincialibus Regularibus; Electis, Parochisque Nostræ Provinciae Strigoniensis Ecclesiasticis Personis, quae de iure ac consuetudine Concilio Provinciali interesse debent - Salutem in Christo Jesu!

„Muneris nostri gravitate, et SS. Conc. Trid. (Sess. 24. C. 2. de Reform.) mandato provocati Concilionum Metropolitanae Prov: Nostræ Strigoniensis seriem, ut plurimum tristi. bus rerum vicibus impeditam, reassumendi consilium cepimus. Quantum hi Cœtus SS. præstiterint Religioni, & Eccae, Vos minime latebit; imo vero Vos in mali. mam erigi spem ultro confidimus, quod natalis quoque diebus manus Dominica haud sit abbreviandæ: ut Nobis in Spiritu S. coadunatis, & pro Gloria Dei, ac exaltatione S. Ma. tris Eccae germinantibus ac rigantibus Dominus tribuat incrementa cœlestia!

Ea propter Magnorum Prædecessorum Nostrorum vestigiis insistentes Concilium Prov: in Basilica Nostra Strigoniensi ad Hon. Gloriosae Dei Genitr: in cœlos Assumtæ, S. Adalberti Epi Martyris, prope ante biennium in conspectu Vesperi, S. Chrysmate de. libuta et conservata asservandum, pro Dnica 17ª post Pent: in diem 19ª m. Sept. a.c. 1858. convocamus, atque per is thoc Edictum Valvale publicamus, ut ibi ad Altare Domini in Spiritu S. congregati, et arma lucis induentes, ea statuamus, quae ad fidei puritatem, et morum integritatem provehendam, Ecclesiasticae ac Regularis disciplinae observantiam reducendam, Juventutis Christianam educationem stabiliendam, abusuum, errorum, excessuumve correctionem, scandalorum pro. pulsationem coram Deo & conscientia Nostra profutura videbuntur.

Quamobrem omnes & singulos, qui ex privilegio, vel consuetudine ius habent, in Conc. Prov. conveniendi & loquendi, hortamur; & in quantum opus est, præ. cipimus in Dño, ut ad præfatam Synodum, pro supra defixa die, Strigonium adveniant; si tamen justo fuerint impedimento retenti, idipsum per Procuratorem sui loco emissum, legitime probare tenebuntur; mandantes, ut præsens Edictum nostrum, no cui detur ignorantiam obtendendi locus, ad Valvas Basi. licae Nostræ Metropolitanae appendatur, et per Dioeceses ad metropoliticam Eam spectantes promulgetur. Datum Strigonii Festo SS. Ap. Petri & Pauli 1858. Ejusdem Nostri mo 31º. Regnus a.D.; Joannes m.p. Cardinalis Epus. „

Quare omnibus iis, qui Concilio huic Provinciali de iure intervenire debent, ut. Capitulo, Abbatibus & Præpositis Realibus, & Provinciali Regulari Ord. S. Franc. Prov. S. Ladislai Regis per præsentes Patentales notum esse volumus, ut die 17ª Sept. a.c. in fer. 6ª incidente ad Vesperam Strigonii adfuturi, mox semet Præsidi S. Synodi sti. tuant, eo Credentionales suas exhibeant.

Abbates & Præpositi Reales accipiant secum: Rochetum, Superiale rubricolor. colam, Infulam simplicem, Mozettam, & Birretum. - Canonici: Rochetum, Mozet. tam, & birretum. Reliqui Pallium Eccl: Rochetum, & Birretum; Provinciales Regu. lares vero Mantellum Regularem.

Quia vero neque qui plantat, est aliquid, neque qui rigat, sed qui incremen. tum dat, Deus; et quia omne Bonum optimum, et omne donum perfectum de sur. sum est, a Patre luminum: idcirco disponimus, ut a Dnica D. Angel: inchoan. do preces publicae instituantur, et Sacerdotes quidem in Missa assumant Ora. tionem de Spiritu S. - finita vero Missa parochiali ad infirmum Altare gradum genuflexi cum populo fideli orent 3. Pater. & Ave, hocque continuent usque Dom: 18ª inclusive. Datum Zwinque-Ecclesiis die 10ª Julii 1858.

1263/1858. Zwingo-omnium iam elapsum est, et quo Rgnus Sac. [Nominatio Vicarii Epis Eccles.]

Farkas, Vicarius Eppalis, Causarumque Auditor Glis, eximia sua fidelitate, insigni eruditione, doctrina, exemplari sua vitae integritate, consummata sua prudentia, et perfecta experientia, indefesso suo zelo, studiove ornandi domum Dei, ac curandi magna charitate viva templa Dei, onus pastoralis nostrae sollicitudinis partiri pro sua erga Nos conspicua dilectione assuetus, nihil intermiserat eorum, quae Nos in regenda hac Alma Dioecesi plurimum adiuvarent, & potentius succolarent. Qui ea propter iugi erga eundem gratitudine obstricti, Deum incessanter orare non desistimus, ut cum Nobis & Almae huic Dioecesi, cuius factus est forma gregis ex animo, serviens per oe tempus in humilitate, et nihil subtrahens eorum, quae eidem utilia videbantur ad plantandum & aedificandum, ab aegritudine corporis liberatum, incolumitati restituere, sanumque conservare dignetur.

Quia interim Deo, Cuius providentia in sui dispositione non fallitur, Quive mortales per varias mundi tribulationes ad praemia aeterna perducit, sic disponere placuit, ut idem meritissimus de Dioecesi & Nobis Vicarius Eppalis, & Causarum Auditor Glis, longiori iam tempore ea corporis debilitate laboret, ut impossibile sit eidem penes afflicti corporis sui infirmitatem, etiam partem Oneris S. Ministerii Nostri supportare, ideoque relevari semet a ferendo huius Oneris parte repetitim ac instantius oraverit: idcirco Nos saepefatum Rssmum Josephum Farkas, ab obligatione, quae eidem vi Decreti nostri sub dto 13ae Junii 1853. No 867. emanati incubuit absolvimus, absolutumque ee annunciamus.

Cum taliter onus pastoralis sollicitudinis toto pondere suo, nostros rursus humeros premeret, & constanter illud Doctoris gentium auribus Nostris intonaret: Attendite Vobis, & Universo Gregi, in quo Vos Spiritus S. posuit regere Eam Dei, quam acquisivit sanguine suo; attendentes qq, quod Nobis pro animabus curae nostrae pastorali concreditis Summo Animar: pastori districta de & pro oibus ratio reddenda sit: idcirco conscientiae nostrae in negotio isto, quod momenti omnino maximi ee reputamus, consulere cupientes, - postquam Rss. Sigism: Daróczy Abbas, Cantor Canonicus, munus Vicarii Glis Epplis praevie deprecatus fuisset, et illud Rssmus Michael Vörös, Abbas Custos Can: aliis gravibus Eae Cath: negotiis distentus assumere n potuisset, - mensis nostrae aciem in Rssmum Josephum Král, Abbatem Canonicum, A Diaconum direximus, cuius exemplaris probitas, iudicii maturitas, prudens in agendo discretio, & longaeva experientia, aliaeve virum Ecclesiasticum decenter ornantes virtutes cunctis magis notae sunt, quam ut eas recensere uberius, modestiae Viri praestantis parcere etiam volentes, necessarium foret. Hunc proinde Rss. Josephum Král, Abbatem Canonicum & A Diaconum, in Vicarium Nostrum Eppalem, & Causarum Auditorem Glem, hocque ipso Iudicii matrim: Praesidem elegimus, constituimus ac deputavimus, attribuentes & communicantes ei omnia spiritualia iura, potestates & privilegia, quae Gli Vicario Eppli competere dignoscuntur. Futurum vero plene speramus, ut idem Rss. Vicarius Glis Epplis atributa sibi spirituali potestate, iurisdictione ad Maiorem Omn: Dei Gloriam, laetiusque S. Matris Eae incrementum, aeternam denique omnium Dioecesis huius fidelium salutem pro sua conscientia & pietate fideliter ac laudabiliter utatur.

Quocirca Vos omnes & singulos hortamur in Domino & obsecramus, ut praenominatum Rssmum Josephum Král, Vicarium Nostrum Glem taliter, ut praefertur, constitutum abundantius habeatis in charitate propter opus Domini, quod operabitur in & pro Vobis; Dilectionibusque Vestris & Vestrum singulis in Virtute sanctae & salutaris Obedientiae, Authoritate Nostra Ordinaria firmiter praecipientes, committimus & mandamus, ut eundem pro tali agnoscere, et in rebus Officii sui debitam ipsi obedientiam et reverentiam praestare debeatis ac teneamini, aliter non facturi, sub poenis a iure statutis. Datum Quinque Ecclesiis: festo Mariae Magdalenae, Anno Domini 1858.

1302/1852. Neminem latet, quantas Oppidani D. Földvárenses per exortum 25o Junii a.c. incendium calamitates, quanta damna perpessi sint: ut adeo Caes. Reg. Judex District: & Consul Oppidi Földvár in omni fiducia me interpellaverint, ut Almae Dioecesis huius Ecclesiasticos ad praestanda damnificatis Civibus charitativa Subsidia provocarem; ea propter Universos in Xto dilectos Filios ac Fratres ad porrigendam ./.

Subsidium pro Földvár igne damnificatis.

infelicibus illis, omnique compassione dignis Földvárensibus auxilia-
rem manum, et conferendum, quantum cuiusvis conditionis & facultatum ratio admittit, charitativum subsidium efficaciter exstimulo, ac pro directione insinuo, quod Distr. VA Diaconi, collectam in Districtu suo symbolam directe Földvárinum promovere possint, horsum tamen referre debeant, quantam summam illuc promoverint.

Datum 5. Ecclesiis 26° Julii 1858.

1303/1858. Incendium fatale die 7° Currentium in pago Bellye exortum, praeter alia, domum & oem substantiam etiam miseri docentis absumsit: quocirca ab subveniendum huic misero Docenti pariter provoco perdilectum Clerum meum, et eos, qui rem scholasticam tractant. Vicini Districtus & Docentes immediate possunt subsidia sua ad Bellye derivare, quibus vero facilius est via Ordinariatus promovere, ii pias symbolas huc mittant. (Subsidium pro docente Bellye: igne damnificato.)

Datum 5 Ecclesiis die 27° Julii 1858.

1304/1858. Excel. Caes. Reg. Ministerium Internorum ddto 26° Junii a.c. N° 13210. in merito Vaccinationis respectivis Jurisdictionibus inviationem dare dignabatur; cum vero effectuatio Ordinum horum Ministerialium quadamtenus DD. Curatos concernat, in sequelam provocationis praesidialis DD. Curatis pro observantia committo: ut effectuationi Ordinationis Minist. ipsi qq pro virili cooperari adnitantur, seque Ordinibus conformantes, saluberrimum Vaccinationis Institutum fidelibus commendent, ac medicis ad faciendam vaccinationem accessuris, conscriptionemque suscepturis omnem promptitudinem exhibeant, eorum fini secundent, et adhortationibus, consiliisque suis adiuvent. (Vaccinationi intendant DD. Curati)

Datum 5 Ecclesiis die 27° Julii 1858.

1500/1858. Deus Miserationum Dominus, & Auctor oīs Consolationis, qui teste Divo Joanne Chrys: electos suos mirabiliter recreare consuevit, exaudivit Monarchiae Aust. fidelissimorum populorum preces, votaque, ac Aug: Imperatricem Nostram feliciter partu solutam Caes. Reg. Sobole mascula consolari ac donare pro Clementia sua benigne decrevit. Dignum sane est, ut singulare istud beneficium gratissima ad Aras memoria recolamus, ac Deo Optimo Maximo debitum Hymno Ambrosyano gratiarum tributum persolvamus. Quem in finem diem 25° Aug. duximus ee ordinandam, qua in Eaa Nostra Cath. ritu solenni ad Aras Dnam Majestatem humiliter exorabimus: ut Sereniss: Principem neonatum cum Augustiss: Genitoribus suis sanum, & incolumem diutissime conservet. Cupimus proinde, ut praescripta die ad dictam Eaam Nostram Cath: tam Venerabilis Clerus, quam fidelis populus numero quam maximo conveniat, precibusque nostris preces suas innectat, quatenus divinum Numen neonatum Sereniss: A. Ducem in certissimam Spem ac tutamen Monarchiae Aust: una cum Aug: Imperatore & Imperatrice custodire, conservare ac protegere dignetur. Ut vero per totam etiam Dioecesim haec devotio gratiarum actorea Supremo Numini persolvatur: disponimus una, ut DD. Curati perceptis praesentibus mox Ordines faciant ad divina quo solenniora celebranda, ad eaque in loco nefors residentes Jurisdictiones tam civiles, quam militares condecenter invitent, ac evocent. (Caes. Reg. Sobole masculo nata, 25° Aug: Te Deum)

Datum in Seminario e Solitudine Triduana, die 24° Aug. 1858.

1460/1858. Rituale novum Strigoniense typum iam reliquit, cuius editionis necessitatem detrita in quibusdam parochiis Ritualium exemplaria aperte clamabant. Unde qui Rituali hoc opus habent, illud sibi per quemvis bibliopolam procurare possunt. Sunt autem huius novi Ritualis secundum species chartarum 3. editiones: a) in charta velina 4 fl. b) in charta postali 3 fl 30 kr. c) in charta script: 3 fl. – Extat praeterea extractus pro functionibus frequentius occurrentibus a 40 xris Cm. (Rituale novum Strigoniense.)

Datum 5 Ecclesiis die 20° Aug. 1858.

1362/1858. Rssmus Joannes Németh, Cath. Eae 5 Eccl: Canonicus Honor. Sacerdos Jubilaris, em: VAD. Districtus Völgységensis, & Parochus Varasdensis, aetatis suae anno 80° pie in Domino obiit die 2° Aug. 1858. Pro cuius animae refrigerio, cuncti Altaris Ministri cuncta 3. Missae Sacrificia Omnipotenti Deo (Mors Joannis Németh Can. Hon. Parochi Varasd.)

corpus offerre non intermittant, ut Deus & Dñus Noster p. 2. suarum sacerdotis Regni coelestis participem reddere dignetur. Datum 5 Ecclesiis die 4ª Aug. 1858.

16/2 - 15/8. Mœstis animis annuncio, unum e praecipuis Vestris Capituli S. Lae. {Abbas Joseph Farkas, canonicus honorarius} Dignitariis, Dilectum in Christo Rssmum Josephum Farkas Abbatem, canonicum Lectorem Eae Vestrae mecae, die hodierna, quae est 7ª Sept. hora matutina 4ta. aetatis suae 66ª, Presbyterii 43ª anna ad capessenda aeternae vitae praemia evocatum, humanis exemisse. Vir hic, qui exactis in Cathedra Theol. 10 annis, Parochiam Skalicz. vir per triennium eminenti cum Zelo rexit, ac a. 1830. inter membra Vestri Capituli co-optatus, principali Parochiae Vestrae egregie plurium annorum decursu praefuit, mox Abbas S. Michaelis Archangeli de Bátta, & 1845. Vicarius Jen: Cottalis, a. 1852 autem Sede Episcopali vacante Vestri Capitularis, et a. 1853. rursus Cottalis renunciatus, meritis hoc pro Gloria nominis sui, Dioecesis honore, ac omnium utilitate, et salute tam spirituali quam temporali ad vitae fere exitum usque gessit; - ob animam, qua in Deum, Sanctamque Religionem nostram ferebatur, pietatem, ferventi precandi studio, ac meritissima rebus Sacris impensa comprobatam; ob germanam erga Confratres, et Clerum dilectionem, optimi cordis sui testeram, qua singulos consilio & opera fovit, iuvit protexit, & consolatus est; - ob misericordiam, qua pauperibus derelictis, oppressis et miseris, testantibus gg ultimis eius Tabellis in Spiritu Eae concinnatis, pie subvenit, - ob profundam sumptimis Sacrationum Vestrarum Licentiarum, cognitionem, rerum gerendarum insignem dexteritatem, indefessum officium, ob internerata, tam denique conversationem, humilitati ac mansuetudini iunctam de Dioecesi hac quam optime meruit. Dignum sane est, ut memoria eius apud Nos in benedictione maneat, ac oblato ad Aram Altissimi ternis vicibus incruento Sacrificio Deum precemur, ut piissime defuncti animam regni sui coelestis participem reddat.

Datum 5 Ecclesiis die 7ª Sept. 1858.

15/6 - 15/8. Advertat tempus, quo Tabellae Habili officio Vestro Diaconali sub. {Instructio quoad Tabellas Schol. A/B} mitti debent, quibus inscribenda sunt data Statistica, Status Schol. 1857/8 anni adtinentia, et quibus conficiendus est Summarius ille conspectus, qui de statu Scholarum totius Dioecesis Alt. Dicasterii per Rssmum Ordinariatum quotannis submittendus est. Tabellas has fine complendarum in iis rubricarum hisce communicando reflectere debeo DD. Vestros, ut in complendis Rubricis, & parandis Adnexorum Tabellis Alt. Instructionem dato 2ª Julii 1856 N:o 4616, et eius dilucidationem de 10ª Dec. 1856 N:o 2269 in omnibus punctis sequantur. Insuper

I. In usu recentiorum ordinum usum linguae in Scholis Rubrica IV. exactius determinant, quod fit ita: si quaevis lingua litteris initialibus germanicis designetur. v. g. d = deutsch, u = ungarisch, i = illirisch, du = deutsch vorherrschend gemischt mit der ungar: ud, id. ed. In summario dein exponatur, quot sunt u; quot d; quot du Scholae?

II. In rubricis 14. 15. 16. 17. personarum aliqua mutatio si intervenerit; adposita ad nomen in rubrica signo - in rubrica: Anmerkung, exponatur brevissime causa mutationis e.g. gestorben, befördert, entlassen, freiwillig. -

III. Optandum, ut in qualitatibus docentium, subdocentium notandis eadem formitas observetur? Si ergo quis qualitates in rubrica positas habet, linea in parte unitatis ducta notetur, si vero aliquam ex iis qualitatem non habet, id punctis exprimatur. Quia tamen Alt. Dicasteria in Summario conspectu de docentibus subdocentibus id quaerunt: quot sunt in Districtu fy. quot y. quot item mulieres id exprimi debet etiam de singillatim docentibus & subdocentibus in Tabella A) quod optime fit post nomina eorum ante rubricas qualitatum. In summario vero in rubrica Unum numerice debet designari: fy 3. y 4. m 5. ut in Tabella pro priori anno notatum est. Ad categoriam tamen meritiorum illos titulo inferiores Docentes ce forendos, qui in docendo inhabiles v negligentes iam moniti non se emendarint. Seniores, viribus fracti tamen cum accipiant calculum, ordinarii qua iuniores retulerunt. (Citat. Alt. Instr. ad punct. 16.)

IV. In rubr. 23., uti et in relatione, trium in Adnex. Tabella gg nomina Benefactorum ultimi tantum anni exponantur.

V. Tabellae adnexorum 6 tantum Alt. parandae, in quibus designantur nominatim: a. Parochorum, Catechetarum v. Docentium, qui Deo rendi laudandi proponuntur; b. Benefactorum c.a. 3. Scaros Bibliothecarum, fundationum, 5. plantationum Arborum. 6. exactae conservationum.

De fundis itaque immobilibus non detur amplius relatio.

6. Totum operatum (tebel. t.) relatio, & Adnectorum Tab.) lingua germanica debent concipi, qua nempe lingua debent Exc. Dicasterio substerni.

7. Terminus praeclusi, quo Operatum hoc ad V.Offm Dioecesanum submittatur, ad finem mensis Octobris esset defigendus, quia Alt. Dicasterium Relationem desuper a V.Offo Dioecesano cum fine anni praestolatur.

Datum Ecclesiis die 10° Sept. 1858.

1901/1858. A quo tempore S. D. Noster PIUS PP. IX. dd.n 3ª Maii a.c. ad Eppas Orbis litteras dedit, quibus errorem quoad Sanctificationem nonnullorum festorum iam dudum invalescentem e medio sustulit, ac aperte declaravit, Parochos, aliosque Oes animarum curam gerentes SS. Missae Sacrificium pro populo sibi commisso celebrare & applicare debere et omnibus Dnicis, aliisque diebus, qui ex praecepto adhuc servantur, et illis etiam, qui ex Apticae Sedis indulgentia ex dierum de praecepto festorum numero sublati ac translati sunt, quemadmodum ipsi aarum Curatores debebant, dum p. m. Urbani VIII. constitutio in pleno suo vigore erat, antequam festivi de praecepto dies imminuerentur & transferrentur: dubium enatum est, num Parochi, aliive aarum Curatores exclusive Stum sub iis diebus teneantur Missam pro populo celebrare & offerre, quos p. m. Urbanus Octavus e numero festivorum dierum delevit, vel vero sub iis etiam, quae aliquando in Eaa Hung. ut e Synodo Prov. Tyrnaviensi 1611. celebrata apparet, celebratae fuerant? Quod dubium e sententia plurium ita solutum est, ut — cum SS. Dnus Noster expresse tantum de Urbani 8 Constitutione loquatur; -- haec exclusive constitutio pro norma teneatur. (Festa abrogata, sub quibus pro populo celebrandum venit)

In nec. horum, & Circularium dato 13ª Martii a.c. 1861. dimissarum, ad tollendam Oem ambiguitatem declaro, obligaonem pro populo celebrandi, & SS. missae Sacrificium applicandi & offerendi Parochis, & aliis aarum Curatoribus incumbere, praeter dies Dni, & festa nunc de praecepto, Iquentibus sub festis abrogatis: Fer III. Pasch. & Pent. Festis: S. Matthiae Ap.; S. Joseph. Sponsi B.M.V.; SS. Philippi & Jacobi Ap.; Inventionis S. Crucis; S. Joannis Apost.; S. Jacobi Ap.; S. Annae Matris B.M.V.; S. Laurentii Mart.; S. Bartholomaei Ap.; S. Matthaei Ev.; S. Michaelis Archang.; SS. Simonis & Judae Ap., S. Andreae Ap.; S. Thomae Ap.; S. Joannis Evang.; SS. Innocentium; S. Sylvestri Conf.

Datum Ecclesiis die 24. Oct. 1858.

1890/1858. Jam cum initio Eaae Ecclesiae suavem hymnorum concentum in usu fuisse, et Ecclesiasticos praeter alia pietatis et eruditia fructu quoque sacro Dei Laudes celebrasse, clare impatescit ex Epla divi Pauli ad Ephes. c. 19. ubi gentium Apus inter caetera commendat eis, dicens: Loquentes Vobismet ipsis in Psalmis & Hymnis, & canticis spiritualibus cantantes, & psallentes in cordibus Vestris Domino. Abinde fere omnes populi devotiones cum suavi hymnorum concentu conjunctae, & nemo ignorat, quantopere lactificet cor hominis melodia cantilenarum sacrarum, & supernae foelicitatis insinuet iucunditatem; quantopere exhilaret mentes, excitet pigros, animet diligentes, provocet iustos ad Dei laudem & amorem, peccatores ad poenitentiam & compunctionem? Divus Aug in l. Conf. q. C. 6° de se ipso testatur: Quantum flevi in hymnis & canticis tuis, suave sonantis Eaae tuae vocibus commotus acriter? Voces illae influebant auribus meis, et eliquabatur veritas tua in cor meum, et exaestuabat affectus pietatis, & currebant lacrymae, & bene mihi erat cum eis. Unde S. Mater Eaa piorum hymnorum cantum, ad div. Majestatis cultum celebrandum, & ad coelestia Desideria in cordibus fidelium excitanda, religiosa cum pietatis moderatione institutum, et recte ordinatum sompter laudavit, & approbavit ac commendavit. Conc. Trid. Sess. XXII. c. 12. Epi sollicitudinem provocat, ut hymnis & canticis recte institutis, Dei nomen reverenter, distincte, devoteque laudetur; Sess. XXII in Decreto de observandis, & evitandis in celebratione Missae vero, ut cantus impurus, lascivus non admittatur. Conc. Mediolan: Statuit, In divinis Officiis nec prophana carnica, sonive, nec in S. canticis molles flexiones, voces magis quam ure oppressae, quam ore expressae adhibeantur. cantus & soni- (Abusus introitus hymnor. Valedict. & congrua ejusdem)

graves sint, pii ac distincti, et Domui Dei, ac divinis Laudibus accommodati, ut simul et verba intelligantur, et ad pietatem Auditores excitentur." Quantopere normativo huic contrarientur Ludirectorum quidam, qui seu in Eaa cum populo insolita vocis suae elatione omnem melodiae suavitatem opprimunt, seu extra Eaam occasione Cantus Valedictorii (Bucsiztató) cum primis moderationis limites excedunt: et ipse occasione paternae Visitationis Eaarum, in parochiis quibusdam expertus sum, et Districtualium aliqui iam etiam conquerebantur, remediumque adferendum orarunt.

Unde dum eos, ad quos cura Animarum spectat, paterne alloquor, ut praecipua sollicitudine sua S. hymnorum concentum curae habeant, et communem fidelium sub divinis cantum inducere satagant, simul vero ea, quae in Ecclesiis cantantur ad Dei laudem celebrandam, eo modo instituantur, ut populi intelligentia, quantum fieri possit, erudiri valeat, ac religiosa pietatis et devotionis moderatione, piorum auditorum mentes ad divinae maiestatis cultum excitari queant: communico una conclusum S. Sedis Epplis ddto 8ae Julii a.c. No 1154, quoad sistendos abusus, Cantui Valedictorio occasione funerum vana, hiulca, & quandoque non bene castigata immiscendi, ac ultra iusti limites cantum hunc prolongandi, - determinatum est: Ludimagistris ac Cantoribus inhibendum esse, ne in posterum ultra quatuor, vel ad summum 6. Versiculos modeste concinnatos decantare praesumant, habituri pro hoc Cantu Valedictorio ab iis, qui eum specialiter expetierint, et desideraverint, in Concreto 30 Xros Cm. - Quam determinationem profecto salutarem, et ad sistendos in Cantu Valedictorio abusus proficuam cunctis pro observantia, et futura directione communicando, paterno cum dilectionis affectu persevero: 5 Ecclesiis die 20a Octb. 1858.

1911/1858. Ad solvenda quorumdam dubia, num a) Obligatoriales Litterae p. fundationum, & Capitalium Eaae, exeunte anno currente militari ad novum pecuniarum valorem transcribendae veniant, v. non? b) quomodo se res habeat cum stolari proventu, et aliis in aere parato datiis? hisce respondetur: ad 1um non est necessarium, ut obligatoriales Litterae piarum fundatorum, & Capitalium Eaae ad novum pecuniarum valorem transcribantur. Sed DD. Curati attendant, num debitor in actu adhuc currente, quoad haec in usu manserit, Mon: Convli, vel vero in nova, quae cum 1o Nov. a.c. ad cursum veniet, Valuta Austr: solvere velit? et pro ratione hac vel obligatam summam, vel in nova pecunia maiorem exigant, et desumant. e.g. P. tenetur Eaae Apar 100 fl cm; si debitor Capitale hoc in eodem pecuniae genere, quoad haec in cursu manserit, depurare ac restituere velit, numerabit tantum 100 fl; si vero Capitale restituere velit, cum 1o Nov. ad cursum ponenda pecunia, tunc numerare debebit 105 fl; quia 100 fl cm - actu currentis pecuniae aequivalent 105 fl in nova ad cursum ponenda pecunia. Hocipsum valet quoad censum numerandum & percipiendum. - - -

Congrua Inviatio cursum novae Valutae Austr: concernens

Ad 2um. eadem regula poterit observari. Siquis Stolam, vel aliam datiam dependere vult in actu adhuc currente pecunia Mon. Conv; solvet tantum, quantum hucusque. Si vero Stolam v. aliam datiam solvere velit in nova pecunia, tunc proportio est observanda. -

Cum a 1o Nov. a.c. inchoando omnes rationes etiam de fisco Eaarum et S. peculio fundationali iuxta novum pecuniarum cursum sint reddendae & exhibendae, ideo omnis Rationans reductionem, respective commutationem Monetae Conv: in novam Valutam Austr: facere debet - -

Datum 5 Ecclesiis die 25a Octb. 1858.

1912/1858. Resultatum Examinis prosynodalis, quod diebus 5o & 6o Octb. sequentes 8. Presbyteri subierant: Balokovic Laurentius, Dallman Georg: - Kepp Joannes, Holndonner Franc. Ronay Alexander, Sissovics Joannes, Szemes Joannes, Vlasics Gabriel. - - est hoc: quod examinati ad Sexennium sint approbati; Joannes Sissovics Capellanus Regölensis vero praemio Rssmi Josephi Král, Ab. Canonici, & Vicarii Glis Episcopalis, in 50 fl. consistente dignus sit inventus.

Resultatum Examinis prosynodalis.

Terminus futuri Examinis prosynodalis in dies 5, & 6a Octb. 1859. defigitur, quod subire volentes & debentes una quindena citius Officio Dioecesano in scripto indicare non intermittant. Datum 5 Ecclesiis 25a Octb. 1858.

225 Schol. Sectio Caes. Reg. Cottalis Sopronien. mediante rescripto sub dato 29ae Octb. a.c. N. 23.102 super florido in genere statu negotii Schol. per Dioecesim Eccl. Litam suam complacentiam enunciare, ac specialiter promeritam in hac quoque parte Cleri laudem extollere, ac quosdam Docentes specialiter distinguere dignabatur: sic Martinus Stauter, Docens Paksen. Crucem argenteam piorum meritorum cum corona; Franciscus Lichtenburger, docens Szaszkens. & Josephus Dietrich Docens Várdombens. crucem argenteam piorum meritorum sine corona, Joannes Csáky Docens Bdonyens. vero stipendium annuum 60 fl. Cm. meruerunt. Quae distinctio toti Docentium corporationi pro insigni honore cedit, ac aemulae contentioni ansam praebet, ut assidue insistant muneri suo, persuasi esse quaerentes, fatigia sua iam in hac etiam vita coronanda venire. Ipsorum presenti distinctio quorundam docentium sub pertractatione est, et eadem C.R. Cottalis Sectio omnibus Docentibus, qui in Tab. A) calculo superiori, super, superiorem, insigniti sunt, Altioreu complacentiam; iis demum, qui calculo „mittelmässig" notati sunt, dilt: Admonitionem annunciandam esse, ordinavit. Qua de causa Vris cunctos Vtl Dnos una Scholarum Inspectores provoco, ut conformiter dictae Dispositioni praecallata distinctualibus Docentibus indicent, et Diligentibus quidem ea cum provocatione significent, ut exspectationi in ipsis locatae porro quoque respondere satagent; Remissis vero notitiae redolant, Altiorem intentionem eam esse, ut moniti non resipientes, tanquam ad docendum inhabiles munere suo priventur.

Res Scholaris loca. collaudantur, Reflexio ad quosdam Docentes in Scholastic.

Cum quaedam Scholae in filialibus & praediis intra Tab. A) sub rubricis §. 4. 10. contentae necdum legali ingremiatione gaudeant: Sectio C.R. Cottalis Sopronien. respectu talium Scholarum disposuit, ut Scholarum Inspectores respectivam Jurisdictionem pol. eatenus iam edoctam prosecent, ut ratione ingremiationis earum congruos Ordines facere velit. Haec prom. DD Inspectores Schol. effectuanda sibi praenotarent. Porro eadem C.R. Cottalis Sectio annunciavit: 1° Diurna pro Visitatione Scholarum danda actu sub pertractatione apud hoc Ministerium esse. 2° Se annos non interruptos necessarios esse pro Scholis elementaribus terminandis, adeoque Directoribus ius tribuitur exigendi, ut Juvenes post 6te aetatis annum non statim ad Scholas missi, vel decursu 6. annor: Scholas in uno continuo non frequentantes, proinde minus ut convenit, qualificati, etiam post 7e aetatis annum Scholas frequentent. 3° Jura, et Obligationes Patronatus Scholaris aeque ac consultatione esse. 4. Adjacendos abusus, quatenus praestationes Docentibus titulo salarii, et pro Scholis dominicalibus non debitae, et non in Mon. conv. dantur, Jurisdictioni competenti inviationem datam ee. 5. In condendis fassionibus Schol. ad figenda pretia praestationum naturalium, pretia flamerata a. 1802. pro basi assumenda ee; adeoque desiderari, ut Scholarum etiam Inspectores in Tab. A) in posterum simili calculo utantur. 6. Ad promovendas conferentias Docentium ordinarium ee, ut Jurisdictio comitatus urgeat gratuitam ad locum conferendi Vecturam, per communitatem Docenti suo praestandam. Demum 7. Finem Scholae Arborum eum esse, ut proventus inde resultantes in fines Scholarum impendantur; ideoque decisum est: Inspectionem planetarium Directori Scholarum in cointelligentia cum Judice loci competente, ac Jurisdictionem loci provocatam ee, ad culturam arborum pro viribus promovendam. Quod ipsum partim pro grata notitia, partim pro directione, et ubi opus est, pro executione etiam significo. Datum Ecclesiis die 26. Nov. 1858.

Anno Domini 1858. die 28e Octobris, pie in Dño obiit Jo. annes Boroway, Subsidiarius, aetatis suae Anno 60. Presbyterii 36. Dominorum Sacerdotes pro refrigerio animae eius statuta S. Missarum Sacrificia Omnipotenti Deo oeconus offerre. Datum Ecclesiis die 31. Octb. 1858.

Mors Joannis Boroway Subsidiarii in Morg.

2300/1858. Sectio Caes. Reg. Cottalis Sopronien. dato 6te currentium N. 5630. communicavit mecum Alt. Suae Majestatis nomine subscriptas leges, a me eodie perceptas, circa complendum exercitum (fehlt) quas leges quantum eae furatos animarum etiam concernunt, sine mora, pro strictissima conscientiosa observantia, praesentibus notitiae reddo:

Lex circa statum militi: n copulationes matrimoniales

§. VIII harum legum habetur „Qui legitime a militandi obligatione

/.

exemptus, aut pro militia aperte ineptus, aut per Commissionem Statutoriam pro militia perpetuo inhabilis declaratus non est: is- an. tequam alteram Statutionis classem egrediatur, ad matrimonium admitti non potest.

§ 44. vero habetur: Quicunque ad huiusmodi matrimonium quacunque de. „mum ratione culpabili concurrerint, mulctam solvent ad vires 100 fl Val. Austr; aut pro ratione adiunctorum poenam luent carceris per decursum unius mensis.

Tenor harum legum ligat omnem Animarum Curatorem: quocirca ca. „veat quivis, iuvenem talem, qui 22. aetatis annum nondum complevit, et u. „na per alteram Statutionis classem recipa non transivit, ad matrimonium ad. „mittere; nisi a) iuvenis talis pro militia perpetuo inhabilis per i. „psam Commissionem Statutoriam declaratus, inhabilitatem suam scripto docuerit b) a Sectione l.l. Cötli Sopronienſis, cui tenore §. 8. competit ius per exceptionem obrationes graves, licentiam ineundi matrimonii dandi/ facultatem scriptam produerit.

Cum Incl. C.R. Iurisdictio Politica ad realiter complendas leges has Attissimas opus habeat fideli ac prompta Cleri Curati, cuius vigilantiae ma. „triculae sunt concreditae, cooperatione: idcirco per dilecto Clero meo Curato pra. „sentibus una paternam do inviationem, ut dum exhibita fuerint Formularia:

Verzeichniss der vom 1ten Jänner bis 31ten Dec. 18.. geborenen Kinder.

Fortlaufende Zahl.	Familien- u. Taufname, oder Benennung des Kindes.	Monat, und Tag der Geburt.	1. Taufname der Aeltern. a) des Vaters. b) der Mutter. 2. Zuname. 3. Religion zur Zeit der Geburt des Kindes.	Gewerb, u. der pfarrlichen Unterthanen Qualität des Vaters.	Anmerkung. a) Ob der in der 2. Rubrik Verzeichneten das Haupt u. Schreiber sey. b) ob nicht etwa, wenn vorher Kinder gestorben, Monat, Jahr. c) pfarrliche Anmerkung.
1.	2.	3.	4.	5.	6.

Auskünfte über den Tauf- Geburt- Trauungs- u. Sterbe- matriken, u. deren Einsicht des N.Ö. Taufbuches N. Gemeinde N.

Familien- u. Taufname, u. Vorname, pfarrliche Nummer.	Geburts- Jahr.	Trauungs- Jahr.	Religion	Gewerb, u. pfarrlich. Unterthans- Qualität.	Anmerkung.

unterfertigt zu ... am ... 185. Vingt... für die Uebereinstimmung mit den Matriken. ed.

Anmerkung: I. Zuerst wird der Vater, dann die Mutter ange. „führt, wenn sie nicht mit Angabe des Jahres in der Anmerkungs- Rubrik einzuschalten wären, gestorben wären. Auf die Aeltern folgen die Kin. „der nach dem Alter von dem Aeltesten zu dem Jüngsten absteigend, so. „wie der zur Stellung beizubringen wenigen; kein Kind darf über. „sprungen werden; wenn selbst in der Familie fehlt, z. B. wenn eine Tochter im Militär dient, oder in Verfahren, oder in einer andern Ort- schaft, oder Gemeinde, oder im Ausland aufhältig, oder verheirathet, ver. „storben, oder verschollen ist; so kommt dies in der Anmerkungs- Rubrik beizufügen; damit verstorbene Kinder sind mit Angabe des To. „des, Monates, Jahres ihres Todes aufzunehmen.

II. Wenn der zur Stellung beizubringende Taufschein, oder ein „gegerichtl. in Ausgang kommt, ist die Familie in folgender Ord. „nung zu verzeichnen:

a) Großvater, b) Großmutter c) Vater. d) Mutter e) Vaters Brüder, f) Vetter.

III. Dann z. B. das Geburtsjahr des Großvaters, oder das Todesjahr des Vaters u. s. w. mit der Matrikn nicht zugegeben werden, weil z. B. der Großvater in einer andern Pfarre geboren ist u. s. w., so müssen diese Angaben, so wenn sie von dem §. 13. des S. L. O. einschreitenden sind, durch besondere Geburts-, oder Todtenscheine der betreffenden Matrikenführer nachgewiesen werden."

Haec formularia, et siquae alia adhuc desiderarentur, cum omni promtitudine ac officiositate provocanti C.R. Iurisdictioni exhibeant, vel et offe submittunt.

Pariformiter provocati, ut testimonium communitatis de amentia, debetudine, surditate, vel epilepsia alicuius individui sua quoque subscriptione confirment, obsequium hoc et ipsi, et docens localis libenter praestent.

Datum Ecclesiis die 27a Decemb. 1858.

2063/1858. In conscriptione Tabellarum Neomorgalnitalia, Volkszählungs-Tabellen, observati sunt defectus quidam, qui in posterum emendandi veniunt. Defectus hi respiciunt partim ipsas Tabellas, partim modum inscriptionis earum: siquidem typographi factum est, ut in Tab. 4a et inadvertentia II. rubricae deficerentur inde ab a. 39- 63. qui defectus in imprimendis novis tabellis caute emendabitur. {Observati defectus in Neomorgalnic Tabellis emendandi:

Quoad modum inscriptionis hae occurrunt Reflexiones:

1a In Tab. 1a non sufficit solum numerum exponere solutorum seu per mortem, seu per divortium matrimoniorum, sed expedit etiam durationis tempus eorum s. via Ehen wie lange sie gedauert haben anzumerken.

2. In expositione mitor. matrimoniorum non sufficit solum numerum attingere haec mitta matrimonia, sed expedit etiam adnotare, cui confessioni sint partes addictae, ut cognosci possit et numerus, et status ac confessio partium in mitto matrimonio viventium.

3. Plures animarum curatores exponunt adhuc in his tabellis numerum primogenitorum, quod tamen non desideratur: cuius rei causa in edendis novis Tabellis tota haec rubrica emittenda veniet.

4. Quidam errori obnoxiantur in eo, quod exponant tantum numerum nativitatis gemellorum, sed non numerum natorum gemellorum. -

Ad has itaque reflexiones in futurum attendant animarum curatores, quo opus hoc conscriptionis Tabellarum omnibus numeris completum inveniatur.

Datum Ecclesiis die 20. Dec. 1858.

2301/1858. Altissimo loco sunt querelae propositae, quod curati animarum non ubique aequaliter, et ad normam praescriptam servent festivitatem Nois D. suae Maiestatis Regnantis Imperatoris, iniungiturque, ut Att. Ord. Ministeriales dato 25 Sept. 1857. N. 451. de qualiter servandis festivitatibus Nativ. & Nominis Altefatae suae Maiestatis, rememorentur. {Festivitas Nominis & Nativ. Suae Majestatis celebranda

Quamquam haud supponam, in Dioecesi hac, ubi provocati Minist. Ordines dato 28a Sept 1857. N. 1681. publicati sunt, eos observatos haud fuisse: quo tamen ipse provocatorum Ordinum tenor in origine etiam cunctis constet, idcirco eum communicare constitui, qui est sequens:

"Ihr Kaiserl. kön. Geburts- und Namensfest Sr. k.k. Apost. Majestät sei zu nachstehenden Zeiten Gelegenheit zu Missionsfesten und Andachtsübungen benützen zu können, und Ihr Curatpriesterschaft geziemend zu ermahnen. Um sowohl Ihrer schuldigen Unterthänigkeits-Bezeugungen, haben sie sich an Ihren Ehren Bischöfl. Hochw: Ordinariat zu wenden:

Erstens den Allerhöchsten Namenstag zu feyern ist nur das Geburtsfest Sr. Majestät des regierenden Monarchen mit öffentlichen u. öffizielles Feierlichkeit zu begehen. Die Feier des Nationalfestes Allerhöchstdesselben ist nach den Hochsten Befehlen mit Allerhöchstem Cabinetschreiben v. 5 Mai 1837. auf einen stille Feierlichkeit zu beschränken. - Ferner haben Sr. k.k. Apost. Majestät mit Allerhöchster Entschliessung v. 15 Nov. 1854. anzuordnen geruht, dass an den bisherigen Übung, wornach die Feier des Geburts u. Namensfestes Ihrer Maj: der Kaiserin nicht stattfand, nicht in Zukunft zu verbleiben habe.

Es haben die Ihren Ehren bischöfl. Hochwürden zu ersuchen, sich mit diesen Anordnungen bezüglich der Anordnung der gottesdienstlichen Feier des Geburts- u. Namensfestes Sr. k.k. Apost. Majestät vertraut zu machen, und dahin zu wirken, dass die gehörige Feierlichkeit zu verbleiben habe.

[illegible] Sinzgerat. Griffliskirch, [illegible] Sall zu Sall [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]